

A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA ELNÖKÉNEK
BESZÁMOLÓJA
MAGYARORSZÁG ORSZÁGGYŰLÉSE SZÁMÁRA
2022–2023

A Magyar Művészeti Akadémia munkájáról,
valamint a magyar művészeti élet általános helyzetéről

2024. október 15.

Tartalom

I.	VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	4
II.	A KÖZTESTÜLET MŰKÖDÉSE 2022–2023-BAN, JELENTŐS ESEMÉNYEK.....	6
1.	A KÖZTESTÜLET.....	6
	A Nemzet Művésze díj.....	6
	A közgyűlés által adományozandó állandó díjak.....	8
	Tagság (akadémikusok, tiszteletbeli tagok, nem akadémikus tagok).....	10
	„Postumus honoris causa” cím adományozása.....	14
	Művészjáradék.....	15
	Az MMA hároméves művészeti ösztöndíj programja.....	16
	Az MMA közfeladatainak megvalósítását szolgáló pályázatok, egyedi támogatások.....	16
	A köztestület működését, tevékenységét érintő jogszabályi változások, kormánydöntések.....	19
2.	TAGOZATOK.....	20
	A köztestület tagozatai 2022–2023-ban.....	22
	Építőművészeti Tagozat.....	22
	Film-és Fotóművészeti Tagozat.....	25
	Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat.....	28
	Irodalmi Tagozat.....	30
	Képzőművészeti Tagozat.....	33
	Művészetelméleti Tagozat.....	36
	Népművészeti Tagozat.....	40
	Színházművészeti Tagozat.....	43
	Zeneművészeti Tagozat.....	45
3.	A KÖZTESTÜLET BIZOTTSÁGAI.....	49
	A köztestület bizottságai 2022–2023-ban.....	49
	Társadalmi Tanácsadó Testület.....	49
	Etikai Bizottság.....	50
	Oktatási, Képzési, Tudományos Bizottság.....	51
	Professzori Felterjesztések Bizottsága.....	54
	Nemzetközi és Határon Túli Bizottság.....	54
	Tagozatvezetők Egyeztető Fóruma.....	56
	Jelölőbizottság.....	57
	Művészeti Felsőoktatási Bizottság.....	58
	Infrastruktúra Bizottság.....	58
4.	REGIONÁLIS MUNKACSOPORTOK.....	59
5.	A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADEMIA NEMZETKÖZI ÉS HATÁRON TÚLI TEVÉKENYSÉGE.....	71

6.	INTÉZMÉNYFENNTARTÁS.....	83
	Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet.....	83
	Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ.....	95
	Pesti Vigadó Nonprofit Kft.....	100
	Műcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft.....	106
	MMA Kiadó Nonprofit Kft.....	111
7.	EGYÜTTMŰKÖDÉSEK A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA ÉLETÉBEN.....	128
	2022.....	128
	2023.....	129
	A köztestület képviselte döntés-előkészítő, véleményező és egyéb testületekben, szervezetekben.....	130
III.	A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TITKÁRSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE.....	135
IV.	GAZDÁLKODÁS ÉS VAGYONVÁLTOZÁS.....	139
1.	2022. ÉV.....	139
2.	2023. ÉV.....	148
V.	TÁJÉKOZTATÁS A MAGYAR MŰVÉSZETI ÉLET ÁLTALÁNOS HELYZETÉRŐL.....	156

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény (a továbbiakban: MMA törvény) értelmében a Magyar Művészeti Akadémia (a továbbiakban: MMA) elnöke két évente beszámol az Országgyűlésnek az MMA munkájáról, valamint tájékoztatást ad a magyar művészeti élet általános helyzetéről. Az MMA törvényben rögzített rendelkezések szerint az MMA az önkormányzás elvén alapuló köztestület, amely a művészettel – különösen az irodalommal, a zenével, a képző-, az ipar- és tervezőművészettel, valamint az építészettel, a fotó-, a film-, az előadó-, a népművészettel –, továbbá a művészet elemzésével, támogatásával, oktatásával, hazai és nemzetközi bemutatásával, közkinccsé tételével és a magyar művészek képviselésével összefüggő országos közfeladatokat lát el.

Az MMA-t a rendes tagok, a levelező tagok, a pártoló és a tiszteletbeli tagok, valamint a nem akadémikus tagok (a továbbiakban: köztestületi tagok) alkotják, akik törvényben meghatározott köztestületi jogokat közvetlen részvétel vagy képviselő útján gyakorolják.

Az MMA közfeladatként ellátott tevékenységével összefogja a magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó képviselőit.

Az MMA törvényben rögzített közfeladatai – 2023. december 31-i hatállyal – a következők:

- a) elősegíti a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek érvényesülését, megóvását, új értékes alkotások megszületését,
- b) figyelemmel kíséri a művészeti élet kérdéseit és meghatározó szellemi folyamatait, majd álláspontját, javaslatát a nyilvánosság elé tárja,
- c) hozzájárul a magyar művészeti hagyomány gondozásához és közkinccsé tételéhez,
- d) segíti a művészetoktatást és a művészképzést,
- e) segíti a művészeti tárgyú tudományos tevékenységet,
- f) pályázatok kiírásával, díjak és ösztöndíjak adományozásával ösztönzi a hazai művészeti életet,
- g) támogatja a művészeti alkotások nyilvánosságra kerülését, különösen felolvasó ülések, kiállítások, zenei rendezvények, szakmai találkozók, konferenciák és viták megrendezésével; fórumot teremt a hazai művészeti élet számára,
- h) támogatja az új összefüggéseket feltáró munkákat, illetve a szaktudományos és ismeretközlő kiadványok megjelenését, szaktudományos és ismeretközlő kiadványokat ad ki,
- i) művészeti könyvtárat és az MMA alapszabályában meghatározott dokumentációs központot működtet,
- j) részt vesz a magyar kulturális értékek nemzeti nyilvántartásának megvalósításában,
- k) együttműködik a magyarországi országos művészeti szervezetekkel,
- l) együttműködik az országos audiovizuális közszolgálati médiaszolgáltatókkal,
- m) működési és programtámogatás nyújtásával támogathatja a különböző művészeti ágak országos civil szervezeteit,
- n) jogszabály vagy egyedi megkeresés, felkérés alapján képviseli a művészeket közfeladat ellátásában közreműködő különböző döntés-előkészítő, véleményező és egyéb testületekben, szervezetekben,
- o) együttműködik a határon túli magyar művészeti szervezetekkel, és külföldi, hasonló rendeltetésű intézményekkel,
- p) gondoskodik a magyar művészeti élet alkotóinak, előadóinak személyes megbecsüléséről,
- q) a különböző művészeti ágak művelése és korszerű művészetelméleti álláspontok kialakítása érdekében tagozatokat hoz létre és működtet,
- r) ellátja a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ fenntartói feladatait,
- s) segíti a kulturális örökségvédelem területét érintő szakértői és tudományos tevékenységet, valamint
- t) a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ útján ellátja a kulturális örökségvédelem tudományos gyűjteményeinek kezelésével, gyarapításával, közzétételével és nyilvánosan hozzáférhető kutatászolgálatának működtetésével kapcsolatos feladatokat.

Az Országgyűlés a 2019. évi CXXIV. törvény megalkotásával, a nemzeti kultúra erősítése érdekében meghatározta a kultúrstratégiai intézmények körét, és létrehozta a Nemzeti Kulturális Tanácsot (a továbbiakban: Tanács) mint a nemzeti kultúra összefogásáért felelős szakmai fórumot. 2020 februárjában a Tanács alakuló ülésén a miniszterelnök az MMA elnökét kérte fel a Tanács elnöki posztjára. A testület az ülésein visszatérő témaként tárgyalta és érdemben foglalkozott a koronavírus világjárvány által okozott gazdasági és egyéb problémák feltérképezésével, a kulturális ágazatban feltárt problémák enyhítésére irányuló intézkedésekre vonatkozó javaslatlétellel.

A beszámoló – a fent írtakra is kiterjedően – részleteiben tekinti át a köztestület közfadatainak ellátását; a köztestület és szervezetei 2022. és 2023. évi működését, a köztestület gazdálkodását, továbbá a köztestület közfadatainak szervezését, a vagyonának hasznosításával összefüggő pénzügyi, vagyonkezelési és ellenőrzési feladatokat, valamint költségvetési fejezetével és az MMA által irányított költségvetési szervekkel kapcsolatos, a köztestület közfadatai ellátásával összefüggő igazgatási és gazdálkodási feladatokat ellátó MMA Titkársága szervezetét és működését. A beszámoló külön fejezetben tájékoztatja az Országgyűlést a magyar művészeti élet általános helyzetéről.

Turi Attila elnök s.k.

II. A KÖZTESTÜLET MŰKÖDÉSE 2022–2023-BAN, JELENTŐS ESEMÉNYEK

1. AKÖZTESTÜLET

A Nemzet Művésze díj

A hazai művészeti élet Kossuth-díjas művészei számára páratlan elismerés, hogy az MMA törvény 2014. március 1-jétől hatályos módosításával – a köztestület kezdeményezésére – az Országgyűlés megalapította a Nemzet Művésze díjat, amelynek célja a legkiemelkedőbb, elismert művészek méltó életkörülményeinek biztosítása, életjáradék révén. A díjat Kossuth-díjjal elismert, 65. életévét – táncművész és cirkuszművész esetén 50. életévét – betöltött művész kaphatja a köztestület megalakulásának évfordulója (november 5.) alkalmából. A Nemzet Művésze cím viselésére egyidejűleg hetven fő jogosult.

A díj odaítéléséről a Nemzet Művésze díj Bizottság dönt, amelyet tizenegy Kossuth-díjjal kitüntetett művész alkot; a bizottság elnöke, ha rendelkezik Kossuth-díjjal, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke; a bizottság nyolc tagját a bizottság elnöke, két tagját a kultúráért felelős miniszter kéri fel legfeljebb három évre.

Ha a Nemzet Művésze címet egyidejűleg viselők száma 70 fő alá csökken, az MMA elnöksége határozza meg, hogy a megüresedett díjazotti helyen a díj az MMA törvény 28/A. § (2) bekezdésében meghatározott mely művészeti területen adományozható, azzal, hogy az egyes művészeti területeken a Nemzet Művésze címet viselők száma lehetőleg ne legyen kevesebb egy főnél.

Az MMA törvény 28/A. § (2) bekezdés szerinti művészeti területek:

- a) színházművészet,
- b) irodalom,
- c) zeneművészet,
- d) képzőművészet,
- e) filmművészet,
- f) építőművészet,
- g) táncművészet,
- h) iparművészet,
- i) fotóművészet,
- j) népművészet, valamint
- k) cirkuszművészet.

Az MMA törvény 28/D. § (2) bekezdése szerint a díj adományozására tárgyév június 30. napjáig javaslatot tehet

- a) a díj birtokosa,
- b) az MMA törvény 28/D. § (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel a tagozat és
- c) a kultúráért felelős miniszter.

2022

Mivel a köztestület 2020. november 5-én hivatalba lépett elnöke nem Kossuth-díjjal kitüntetett személy, ezért a Bizottság elnöki tisztségét Ferencz István Kossuth-díjas építőművész, a Nemzet Művésze, akadémikus látta el 2023. június 4. napjáig, azzal a kitételrel, hogy amennyiben a megbízatása ideje alatt az MMA elnöke jogszabály alapján betöltheti a Bizottság elnöki tisztségét, úgy Ferencz István, a Bizottság elnökének megbízása a törvény erejénél fogva megszűnik.

A kultúráért felelős miniszter által felkért tagok: Aknay János Kossuth-díjas festőművész, a Nemzet Művésze, akadémikus és Eperjes Károly színművész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja, akadémikus.

A bizottsági elnök által felkért tagok közül három személy, Buda Ferenc Kossuth-díjas költő, a Nemzet Művésze, akadémikus, Finta József Kossuth-díjas építőművész, a Nemzet Művésze, akadémikus, valamint Sebő Ferenc Kossuth-díjas előadóművész, népzene kutató, a Nemzet Művésze, akadémikus hároméves mandátuma 2022. május 31-én lejárt. Erre tekintettel Ferencz István, a Bizottság elnöke ismételen felkérte Finta József és Sebő Ferenc akadémikust, valamint – Buda Ferenc akadémikus helyébe lépő új tagként – Turi Attila Kossuth-díjas építészt, az MMA alelnökét a Bizottság tagjának 2022. június 1-től 2025. május 31. napjáig tartó hároméves időtartamra.

Így a Bizottság elnöke által felkért 8 bizottsági tag: Finta József Kossuth-díjas építőművész, a Nemzet Művésze, akadémikus, Kiss János balettművész, az MMA alelnöke, Kubik Anna színművész, akadémikus, Korniss Péter Kossuth-díjas fotóművész, a Nemzet Művésze, Medveczky Ádám Kossuth-díjas karmester, akadémikus, Sebő Ferenc Kossuth-díjas előadóművész, népzene kutató, a Nemzet Művésze, akadémikus, Turi Attila Kossuth-díjas építész, az MMA alelnöke és Vári Fábián László Kossuth-díjas költő, író, műfordító, néprajzkutató, akadémikus.

2022 júniusára a Nemzet Művésze címet egyidejűleg viselők száma 66 főre csökkent Csíkszentmihályi Róbert szobrászművész, akadémikus, Török Ferenc építész, akadémikus, Kalász Márton költő, műfordító, akadémikus és Hildebrand István operatőr elhalálózásával.

A Bizottság 2022. július 22-én tartott ülésén döntött a Nemzet Művésze címmel 2022-ben kitüntetendő Kossuth-díjas művészekről; a törvény által előírt határidőig (szeptember 15.) minden érintett akként nyilatkozott, hogy az elismerést elfogadja.

A Nemzet Művésze díjban 2022-ben az alábbi művészek részesültek:

- Építőművészet művészeti területen *Kévs György* Kossuth- és Ybl-díjas építész, építőművészi életműve elismeréseként.
- Filmművészeti művészeti területen *Kardos Sándor* Kossuth- és Balázs Béla-díjas operatőr, rendező, forgatókönyvíró, fotográfus, kiemelkedő színvonalú operatőri és rendezői munkájáért, sokoldalú életműve megbecsüléseként.
- Képzőművészeti művészeti területen *Lakner László* Kossuth-díjas festő- és grafikusművész, az MMA tiszteletbeli tagja, a festészeti műfaj határait és korlátait tágító, folyamatosan megújító és megújuló életműve elismeréseként.
- Táncművészeti művészeti területen *Zsuráfszky Zoltán* Kossuth-díjas táncművész, koreográfus, akadémikus, alkotói és együttesvezetői, valamint jelentős pedagógusi munkássága és a Kárpát-medencei néptánc hagyomány terén végzett gyűjtőmunkája megbecsüléseként.

A díjazottak az MMA székházában, a Pesti Vigadóban 2022. november 3-án megrendezett díjátadó ünnepségen vették át az elismeréssel járó oklevelet Vashegyi Györgytől, az MMA elnökétől.

2023

Ferencz István Kossuth-díjas építész, tervezőművész, a Nemzet Művésze, akadémikus bizottsági elnöki mandátuma 2023. május 31-én lejárt, és az MMA elnöksége ismét őt kérte fel a Bizottság elnöki feladatainak ellátására a 2023. június 1. napjától 2026. május 31. napjáig tartó időszakra. Az MMA közgyűlése 17/2023. (10. 05.) számú határozatával 2023. november 5-i hatállyal Turi Attila Kossuth-díjas építész választotta a köztestület elnökévé, így ettől az időponttól a törvény erejénél fogva ő tölti be a Bizottság elnöki posztját.

A kultúráért felelős miniszter két delegáltja, Aknay János Kossuth-díjas festőművész, a Nemzet Művésze, akadémikus és Eperjes Károly Kossuth-díjas színművész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja, akadémikus, akik bizottsági mandátuma 2023. április 13-ig lejárt. Csak János miniszter a testületi munkára ismét őket kérte fel újabb hároméves időszakra.

A bizottsági elnök által 2020-ban felkért négy művész, Kiss János Kossuth-díjas balettművész, az MMA alelnöke, Kubik Anna Kossuth-díjas színművész, akadémikus, Korniss Péter Kossuth-díjas fotóművész, a Nemzet Művésze, akadémikus és Medveczky Ádám Kossuth-díjas karmester, a Magyar Állami Operaház Mesterművésze, akadémikus hároméves mandátuma 2023. június 8-án lejárt. Erre tekintettel Ferencz István, a Bizottság elnöke felkérte Ács Margit Kossuth-díjas író, akadémikust, Blaskó Péter Kossuth-díjas színművészt, a Nemzet Művészt, akadémikust, Sapszon Ferenc Kossuth-díjas karnagyot, a Nemzet Művészt, akadémikust és Zsuráfszky Zoltán Kossuth-díjas táncművészt, koreográfust, a Nemzet Művészt, akadémikust a Bizottság munkájában való részvételre a 2023. június 9-től 2026. június 8-ig tartó hároméves időtartamra.

2023-ban a Bizottság további tagjai +Finta József Kossuth-díjas építőművész, a Nemzet Művésze, akadémikus, Sebő Ferenc Kossuth-díjas előadóművész, népzene kutató, a Nemzet Művésze, akadémikus, Vári Fábián László Kossuth-díjas költő, író, műfordító, néprajzkutató, akadémikus, valamint 2023. november 4-ig Turi Attila Kossuth-díjas építész, az MMA alelnöke (2023. november 5-től elnöke).

2023 júniusára a Nemzet Művésze címet egyidejűleg viselők száma 67 főre csökkent Bak Imre festőművész, Párkai István karmester és Szakcsi Lakatos Béla zeneszerző, zongoraművész elhalálózása okán. A Bizottság július 24-én megtartotta 2023. évi ülését, mely alkalommal elfogadta a testület módosított ügyrendjét, továbbá megválasztotta alelnökének Ács Margit bizottsági tagot, aki tagi megbízatása lejártáig tölti be a tisztséget. Ezt követően döntött a Bizottság a Nemzet Művésze címmel 2023-ban

kitüntetendő Kossuth-díjas művészekről, valamint az MMA Titkársága útján július 31-i határidővel értesítette az érintetteket, akik nyilatkoztak a kitüntetés elfogadásáról.

2023-ban Nemzet Művésze címben részesült *Lantos István* Kossuth-díjas zongoraművész, akadémikus, *Sajdik Ferenc* Kossuth-díjas grafikusművész, valamint *Selmeczi György* Kossuth-díjas zeneszerző, karmester, zongoraművész, akik 2023. november 3-án ünnepélyes keretek között vették át kitüntetésüket Vashegyi Györgytől, az MMA elnökétől és Csák János kultúráért és innovációért felelős minisztertől a Pesti Vigadó Dísztermében.

A közgyűlés által adományozandó állandó díjak

Az MMA törvény-ben és az Alapszabályban foglaltakra tekintettel a köztestület külön – az elnökség által kiadott – szabályzata rendelkezik saját díjak alapításáról (a továbbiakban: Díjszabályzat).

A Magyar Művészeti Akadémia Életműdíja, a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíja elismerés átadására első ízben 2013-ban került sor; míg a Magyar Művészeti Akadémia Aranyérmét, a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díját és a Magyar Művészeti Akadémia Kováts Flórián Emlékérmét először 2014-ben vehették át az egyes díjakkal elismert személyek.

2020-tól kezdődően a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíja kizárólag akadémikusok körében adományozható, a Magyar Művészeti Akadémia Életműdíja, a Magyar Művészeti Akadémia Kováts Flórián Emlékérme, valamint a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díja pedig akadémikus részére nem adományozható.

A köztestületi állandó díjak közül az alábbiak járnak pénzbeli elismeréssel:

- a Magyar Művészeti Akadémia Életműdíja esetén: bruttó 8 millió forint;
- a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díja esetén: bruttó 3 millió forint;
- a Magyar Művészeti Akadémia Kováts Flórián Emlékérme esetén: bruttó 3 millió forint.

<i>A díj megnevezése</i>	<i>Az adományozás feltételei</i>	<i>Díjazottak</i>	
		<i>2022</i>	<i>2023</i>
<i>A Magyar Művészeti Akadémia Életműdíja</i>	A díjban a magyar szellemi élet azon jeles művésze részesíthető, akinek kiemelkedő munkássága, életműve példa a nemzet felemelkedéséért, megmaradásáért végzett odaadó, önzetlenül és a személyes bátorságot sem nélkülöző munkálkodásra. A díj akadémikus részére nem adományozható.	A díjat Korniss Péter fotográfus, fotóriport tanár kapta példaértékű életművéért, kiemelkedő fotográfusi munkásságáért.	A díjat Szurcsik János festőművész kapta példaértékű életműve elismeréséül.
<i>A Magyar Művészeti Akadémia Nagydíja</i>	A díjban részesíthető az az akadémikus, aki a korábbi két évben kiemelkedő jelentőségű művészeti alkotást, művészettelméleti munkát hozott létre.	A díjat Cserrnyus Lőrinc építész, művészeti szakíró kapta a korábbi két évben létrehozott kiemelkedő jelentőségű művészeti munkájáért.	A díjat Berlász Melinda zenetörténész kapta a 2021-ben megjelent, rendkívüli jelentőségű, a XX. századi magyar zenetörténet kutatásában új távlatokat nyitó zenetudományi munkájáért, Lajtha László írásainak kritikai összekiadásáért.
<i>A Magyar Művészeti Akadémia Aranyérme</i>	A díjban részesíthető az a személy vagy szervezet, aki munkájával, anyagi támogatásával, egyéb adományaival vagy tevékenységével hozzájárult a magyar kultúra és művészet társadalmi elismertségének emeléséhez.	A díjat a Népművészeti Egyesületek Szövetsége kapta a magyar népművészet értékeinek érvényre juttatása érdekében kifejtett tevékenységéért.	A díjat Horváth Jenő polgármester, a füzéri vár analógiákon és hagyományokon alapuló, komplex, kortárs képző- és iparművészeti programjának kidolgozója és megrendelője kapta állhatatos, kitartó építészeti műemlékvédelem érdekében végzett munkájáért.
<i>A Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díja</i>	A díjban részesíthető az a művészeti író, aki kiemelkedő és tartósan magas színvonalú tevékenységével, ismeretterjesztő, művészetelméleti vagy műkritikai munkájával hozzájárult a magyar művészet közkinccsé tételéhez egyszersmind emelve és megőrizve ezzel a magyar kultúra értékeit. A díj akadémikus részére nem adományozható.	A díjat Lengyel György rendező, művészeti író kapta kimagasló művészeti írói és publikációs tevékenységéért.	A díjat Domokos Mária zenetörténész, népzenekutató, néprajzkutató, egyetemi tanár kapta művészeti írói munkássága elismeréséül.
<i>A Magyar Művészeti Akadémia Kovács Flórián Emlékérme</i>	A díjban részesíthető az a személy, aki hivatásbeli vagy civil tevékenységével jelentős művészeti és kulturális szervezőmunkát végez vagy a művészetszervezés, a művészeti igazgatás területén kiemelkedő tevékenységet folytat. A díj akadémikus részére nem adományozható.	A díjat Balassa Mariam kulturális szervező kapta kiemelkedő kulturális szervezőmunkájáért.	A díjat Hollós László rendező-szerkesztő-producer kapta a művészek és a közélet szereplőinek széles körben való megismertetéséért, a valódi értékek közzétételéért.

A Magyar Művészeti Akadémia Elismerő Oklevele művészetoktatási területen

Az MMA a Magyar Művészeti Akadémia Elismerő Oklevelét (a továbbiakban jelen cím alatt: elismerés) adományoz a művészetoktatásban kimagasló teljesítményt elért *pedagógusok, művésztanárok, művészetpedagógiai kutatók – természetes személyek* –, továbbá *közösségek, intézmények* részére; az elismerésből évente legfeljebb öt adományozható, ahhoz bruttó 500 ezer forint pénzjutalom jár.

Az elismerés adományozására a javaslatételre jogosultak – az elnökség tagjai, a tagozatvezetők (akik javaslatot személyesen, nem a testület képviselőjében tehetnek) és a Bizottság tagjai – a Díjszabályzat 3. § (3) bekezdése szerint megküldték javaslataikat az MMA elnöke részére. A Díjszabályzat értelmében az elismerések adományozásáról a Bizottság véleményének előzetes megismerését követően az elnökség dönt.

2022-ben az elnökség a Díjszabályzat 3. § (4) bekezdése alapján 64/2022. (10. 12.) számú határozatával az elismerést a következők szerint adományozta:

- pedagógus kategóriában *Acél Zsolt* gimnáziumi irodalomtanár;
- művésztanár kategóriában *Péterffy András* filmrendező, operatőr, producer, egyetemi tanár;
- közösség kategóriában a *Guzsalyas Alapítvány* és a *Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület*;
- művészetpedagógiai kutató kategóriában *Széll Rita* egyetemi docens, tánckutató, táncoktató részére.

Az Oktatás, Képzési, Tudományos Bizottság 2022-ben intézmény kategóriában nem tett javaslatot.

2023-ban az elnökség a Díjszabályzat 3. § (4) bekezdése alapján 82/2023. (10. 05.) számú határozatával az elismerést a következők szerint adományozta:

- pedagógus kategóriában *Mercs István PhD* középiskolai tanár;
- pedagógus kategóriában *Papp Kornélia* óvodapedagógus;
- pedagógus kategóriában *Szombauer István* gyógypedagógus, osztálytanító;
- közösség kategóriában a *Kultúráktív Egyesület*;
- művészetpedagógiai kutató kategóriában *prof. dr. Kárpáti Andrea* művészetpedagógiai és neveléstudományi kutató, művészettörténész, egyetemi tanár részére.

Tagság (akadémikusok, tiszteletbeli tagok, nem akadémikus tagok)

Az MMA törvény szerint a köztestület rendes tagjainak száma a Nemzet Művésze címet viselő rendes tagokkal együttesen legfeljebb 315 fő, levelező tagjainak száma legfeljebb 50 fő lehet. Az Alapszabály értelmében akadémikusok (rendes, illetve levelező tagok) megválasztásra két évente kerülhet sor. Az akadémikusokat a közgyűlés választja; a köztestület újonnan megválasztott tagjai a megválasztásukat követően székfoglaló előadást tartanak.

A 2023. évi tagfelvételi eljárás a korábbi eljárásoktól eltérő szabályok szerint zajlott, tekintve, hogy az MMA törvény – a 2023. évi választásra vonatkozóan, ezen egyszeri alkalomra – speciális szabályokat rögzített a 2023. január 1-től hatályos 30/E–F. §-aiban. A módosítások azt segítették, hogy a köztestület élhessen a 300 főről 365 főre emelt akadémikus létszámkeret biztosította, jelentős arányú tagfelvételi lehetőséggel.

A Nemzet Művésze díjban részesített személy – az Alapszabályban rögzített feltételek mellett és az Alapszabály szerinti különleges eljárásban – az általános szabályok alkalmazásának és az előzetes levelező tagság követelményének mellőzésével az MMA rendes tagjává válhat. Ezen egyszeri alkalommal nem csak a Nemzet Művésze díj 2022. évi díjazottja volt választható az Alapszabályban rögzített feltételekkel és az Alapszabály szerinti eljárásban rendes taggá, hanem a Nemzet Művésze címet a 2022. évet megelőzően elnyert díjazott is.

A rendes és levelező tagok megválasztására a 2023. május 24-én megtartott közgyűlésen került sor, 2023. május 25-i hatályú felvétel mellett.

A közgyűlés 2023-ban az alábbi, a *Nemzet Művésze címet viselő*, regisztrált rendes tagjelölteket rendes taggá választotta:

Építőművészeti Tagozat

Kévés György

Vadász György

Film- és Fotóművészeti Tagozat

Kardos Sándor

Koltai Lajos

Korniss Péter

Rófus Ferenc

Irodalmi Tagozat

Bodor Ádám

Szakonyi Károly

Képzőművészeti Tagozat

Lakner László

Pérel Zsuzsa

Művészetelméleti Tagozat

Sebő Ferenc

Népművészeti Tagozat

Budai Ilona

Kovács Miklós

Novák Ferenc

Timár Sándor

Színházművészeti Tagozat

Sándor György

Zeneművészeti Tagozat

Perényi Miklós

Ránki Dezső

Sánta Ferenc

Vásáry Tamás

A közgyűlés a következő regisztrált rendes tagjelölteket a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagjává választotta:

Építőművészeti Tagozat

Boros Pál (Ybl Miklós-díj)

Kravár Ágnes (Ybl Miklós-díj)

Noll Tamás (Ybl Miklós-díj)

Tóth Vilmos (a Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti-díja)

Film- és Fotóművészeti Tagozat

Cakó Ferenc (Magyarország Érdemes Művésze díj)

Kása Béla (Balogh Rudolf-díj)

Máthé Tibor (Kossuth-díj)

Mispál Attila (Balázs Béla-díj)

Pap Ferenc (Balázs Béla-díj)

Petényi Katalin (Magyarország Érdemes Művésze díj)

Ternovszky Béla (Kossuth-díj)

Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat

Hámory Judit (Ferenczy Noémi-díj)

Kálmán László (Ferenczy Noémi-díj)

Keresztes Dóra (Ferenczy Noémi-díj)

Koós Pál (Ferenczy Noémi-díj)

Kulinyi István (Munkácsy Mihály-díj)

Molnár Imre (Ferenczy Noémi-díj)

Irodalmi Tagozat

Lövéttei László (Magyarország Babérkoszorúja díj)
Lezsák Sándor (József Attila-díj)
Orbán János Dénes (Kossuth-díj)
Száraz Miklós György (Magyarország Babérkoszorúja díj)

Képzőművészeti Tagozat

Baksai József (Munkácsy Mihály-díj)
Pataki Tibor (Munkácsy Mihály-díj)
Osgyányi Vilmos (Munkácsy Mihály-díj)
Verebes György (Magyarország Érdemes Művésze díj)

Művészetelméleti Tagozat

Bertha Zoltán (József Attila-díj, Magyar Érdemrend tisztikeresztje)
Kincses Károly (Balogh Rudolf-díj, Magyar Érdemrend lovagkeresztje)
Kucsera Tamás Gergely (Bánffy Miklós-díj, Magyar Érdemrend lovagkeresztje)
Kulin Ferenc (Széchenyi-díj)
Márkus Béla (Széchenyi-díj)
Pécsi Györgyi (József Attila-díj)
Sebő Ferenc (Kossuth-díj)
Sulyok Miklós (Németh Lajos-díj)
Szakolczay Lajos (Széchenyi-díj)

Népművészeti Tagozat

Balázs-Bécsi Gyöngyi (Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje)
Berezky Csaba (Népművészet Mestere)
Kósa Klára (Népművészet Mestere)
Szerényi Béla (Martin György-díj)
Vetró Mihály (Erdélyi Zsuzsanna-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti-díja)

Színházművészeti Tagozat

Cserhalmi György (Kossuth-díj)
Eperjes Károly (Kossuth-díj)
Juronics Tamás (Kossuth-díj)
Kováts Kolos (Kossuth-díj)
Piros Ildikó (Kossuth-díj)
Rost Andrea (Kossuth-díj)

Zeneművészeti Tagozat

Balázs János (Kossuth-díj)
Baráti Kristóf (Kossuth-díj)
Kamp Salamon (Kossuth-díj)
Márkos Albert (Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje)
Paulik László (Liszt Ferenc-díj)

A közgyűlés a következő regisztrált levelező tagjelölteket a Magyar Művészeti Akadémia levelező tagjává választotta:

Építőművészeti Tagozat

Ferenczy-Kovács Attila (Kossuth-díj)
Gutowski Robert (Ybl Miklós-díj)
Herczeg Ágnes (Möcsényi Mihály-díj)
Szalay Tihamér (Ybl Miklós-díj)
Szarvas Péter (Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti-díja)
Viszlai József (Ybl Miklós-díj)

Film- és Fotóművészeti Tagozat (4)

Ádám Gyula (Magyar Érdemrend lovagkeresztje)

Erdélyi János (Balázs Béla-díj)

Kabay Barnabás (Balázs Béla-díj)

Szilágyi Varga Zoltán (Balázs Béla-díj)

Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat (6)

Felsmann Tamás (Munkácsy Mihály-díj)

Pázmándi Antal (Ferenczy Noémi-díj)

Rostoka László (a Magyar Művészeti Akadémia Iparművészeti- és Tervezőművészeti-díja)

Sipos Enikő (Ferenczy Noémi-díj)

Smetana Ágnes (Ferenczy Noémi-díj)

Zalavári József (Ferenczy Noémi-díj)

Irodalmi Tagozat

L. Simon László (József Attila-díj)

Nagy Koppány Zsolt (József Attila-díj)

Sántha Attila (Magyarország Babérkoszorúja díj)

Zalán Tibor (Magyarország Babérkoszorúja díj)

Képzőművészeti Tagozat

Csontó Lajos (Munkácsy Mihály-díj)

Eszik Alajos (a Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti-díja)

Gálhidy Péter (Munkácsy Mihály-díj)

Kolozsi Tibor (Munkácsy Mihály-díj)

Sinkó István (Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztje)

Szotyory László (Munkácsy Mihály-díj)

Művészetelméleti Tagozat

Eckhardt Mária (Széchenyi-díj)

Gróh Gáspár (Magyar Érdemrend középkeresztje)

Jánosi Zoltán (József Attila-díj, Magyar Érdemrend lovagkeresztje)

Páva István (Martin György-díj, Szabolcsi Bence-díj, Magyar Érdemrend lovagkeresztje)

Prokopp Mária (Széchenyi-díj)

Szegő György (Magyarország Kiváló Művésze díj)

Népművészeti Tagozat

Fazekas Lajos (Népművészet Mestere)

Fábián Éva (Martin György-díj)

Gosztonyi Zoltán (Népművészet Mestere)

Harangozó Imre (Erdélyi Zsuzsanna-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti-díja)

Kovács László (Népművészet Mestere)

Színházművészeti Tagozat

Csiszár Imre (Kossuth-díj)

Esztergályos Cecília (Kossuth-díj)

Hirtling István (Magyarország Kiváló Művésze díj)

Horesnyi Balázs (Magyarország Érdemes Művésze díj)

Káel Csaba (Kossuth-díj)

Lux Ádám (Magyarország Érdemes Művésze díj)

Zeneművészeti Tagozat

Bazsinka József (Liszt Ferenc-díj)

Boldoczki Gábor (Liszt Ferenc-díj)

Kalló Zsolt (Magyarország Érdemes Művésze díj)

Keller András (Kossuth-díj)

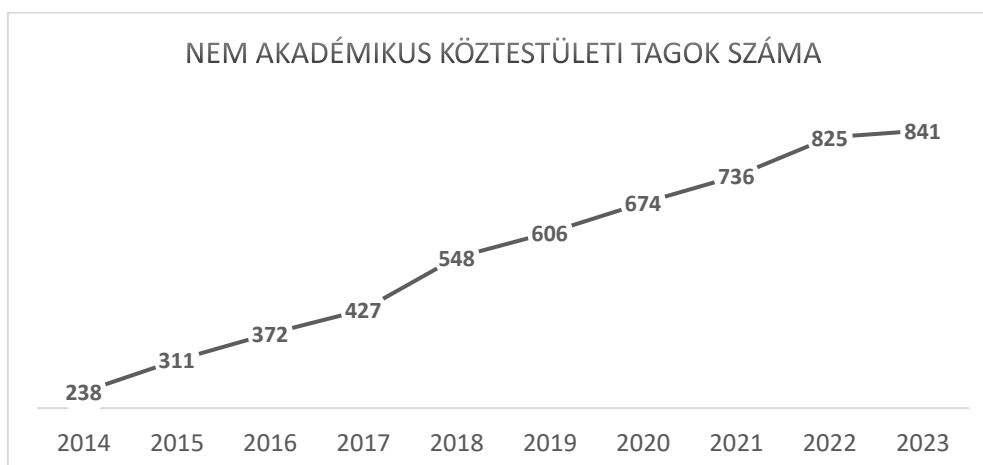
Kovács János (Kossuth-díj)
Lencsés Lajos (Magyar Érdemrend tisztikeresztje)
Várbíró Judit (Erkel Ferenc-díj)

Az Alapszabály szerint az MMA tiszteletbeli tagjainak kétvévenkénti választására az MMA elnöksége tesz javaslatot a közgyűlésnek. Az elnökség javaslata alapján a köztestület 2023. október 15-i közgyűlése a Magyar Művészeti Akadémia tiszteletbeli tagja címet adományozta *Kobajasi Kenicsiro* japán karmester és *Takács András* néprajzkutató, néptánc koreográfus részére.

Az MMA törvény alapján 2014. március 1-jétől nem akadémikus köztestületi tagként felvételét kérheti az MMA-ba a DLA fokozattal vagy az Alapszabályban meghatározott hazai művészeti szakmai elismeréssel vagy külföldi művészeti szakmai elismeréssel rendelkező személy; mely utóbbi esetben a kérelmező által megjelölt tagozatnak van mérlegelési joga az elismerés alapján a felvétel támogatása tekintetében.

A köztestület életében 2022 elején kilencedik alkalommal, több sajtóorgánum felületén jelent meg az úgynevezett társadalmasság célját szolgáló felhívás. 2022-ben az MMA elnöksége 96 fő tekintetében – jogszabályban, Alapszabályban foglalt feltételek teljesítése, illetve szükség esetén a tagozat támogató döntése alapján – döntött köztestületi tagok központi köztestületi nyilvántartásába vételéről.

2023-ban a köztestület elnöksége 65 fő tekintetében döntött nem akadémikus tagok központi köztestületi nyilvántartásába vételéről, így mindösszesen 2023. december 31-én 841 fő köztestületi tag szerepelt a nyilvántartásban.

Az MMA tagsága számokban:

	2022*	2023*
rendes tagok	237 fő	300 fő
levelező tagok	50 fő	50 fő
nem akadémikus köztestületi tagok	825 fő	841 fő
tiszteletbeli tagok	11 fő	9 fő
pártoló tagok ¹	3 fő	3 fő

* tárgyév december 31-i adatok

„Postumus honoris causa” cím adományozása

Az Alapszabály 16. § (3) bekezdése alapján – a közgyűlés titkos szavazással hozott döntése alapján – „postumus honoris causa” címet adományozhat azon kimagasló művészi tevékenységet folytatott személynek, aki az MMA mint köztestület

¹ A pártoló tagok felvételének lehetősége az MMA tv. 30. § (2) bekezdése alapján 2017. december 14-én megszűnt. A már megválasztott pártoló tagok tagsági jogviszonya fennmarad.

megalakulása előtt, vagy a köztestület megalakulását követően – tagjelöltként – a lehetséges megválasztása előtt elhunyt, és nem volt tagja az MMA társadalmi szervezetnek.

Az MMA 2022. október 12-i közgyűlése *Ferencsik János* kétszeres Kossuth-díjas karmester, korrepetitor, *Gaál István* Kossuth- és Balázs Béla-díjas filmrendező, operatőr, fotóművész, valamint *Hajnóczy Gyula* Kossuth- és Ybl Miklós-díjas építész, a 2023. október 5-i közgyűlés *Bartha Dénes* Erkel Ferenc-díjas zenetörténész, egyetemi tanár, *Farkasdy Zoltán* Kossuth- és Ybl Miklós-díjas építész és *Kodolányi János* Kossuth-díjas próza- és drámaíró, esszéista, szociográfus és irodalomszervező részére postumus honoris causa címet adományozott.

Művészjáradék

Az Országgyűlés – a köztestület kormányzatnál tett kezdeményezése nyomán – az MMA törvény módosításával 2018. január 1-jétől bevezette – a közigazgatási hatósági eljárásban megállapítható rendszeres havi juttatást – a művészjáradékot. A járandóságot 2018. március 1. napjától a Magyar Művészeti Akadémia Titkársága útján nyújtja a köztestület a kiemelkedő művészeti teljesítmények és művészi életút iránti állami tisztelet kifejezésekként, az MMA törvényben meghatározott művészeti, vagy művészet-igazgatási területen végzett vagy művészetelméleti tevékenységre tekintettel adományozott művészet- és közművelődés-igazgatási, művészetelméleti és közművelődés-elméleti díjban részesült, 65. életévét betöltött, azt kérelmező személynek.

Az MMA törvényben nevesített, a művészjáradék megállapítását megalapozó egyes elismerések:

- Kossuth-díj, Magyarország Kiváló Művésze, Magyar Köztársaság Kiváló Művésze, Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze, Magyarország Érdemes Művésze, Magyar Köztársaság Érdemes Művésze, Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze, Magyar Köztársaság Babérkoszorúja, Magyarország Babérkoszorúja, Népművészet Mestere díj;
- a Népművészet Ifjú Mestere és a Táncsics Mihály-díj kivételével a kultúráért felelős miniszter feladatkörében adományozható művészeti díj – a Balassa Péter-díjat beleértve –, továbbá művészet-igazgatási területen végzett vagy művészetelméleti tevékenységre tekintettel adományozott művészet- és közművelődés-igazgatási, művészetelméleti és közművelődés-elméleti díj;
- Ybl Miklós-díj, természetes személy részére adományozott Pro Architectura díj, Mócsényi Mihály-díj; valamint
- a Magyar Művészeti Akadémia közgyűlése által adományozott következő díjak: a Magyar Művészeti Akadémia Életműdíja, a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíja, a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díja és a Magyar Művészeti Akadémia Kovács Flórián Emlékérme.

A kettős díjazás elkerülése érdekében *nem részesülhet művészjáradékban* a Nemzet Színésze, a Nemzet Művésze, a Magyar Állami Operaház Mesterművésze címben részesített személy, a Magyar Mozgókép Mestere cím birtokosa, a Magyar Művészeti Akadémia rendes és levelező tagja, valamint az *emberi erőforrások minisztere által adományozható elismerésekről* szóló 26/2016. (IX. 8.) EMMI rendelet 2. § (6) bekezdés 3. pontja szerinti művészeti életpálya elismerésben részesített személy, illetve az sem, aki a művészjáradék megállapítását megalapozó elismerésről lemondott, vagy akitől ezen elismerését visszavonták.

A művészjáradék havi mértéke a szociális vetítési alap 425%-a: 2023-ban 121 125 forint/hó. A művészjáradék a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvénynek az adómentes bevételekről rendelkező 1. melléklete értelmében adó- és járulégmentes juttatás, amely a jogosultat, ha a folyósítást kizáró körülmény a megállapítását követően nem merül fel – élethosszig megilleti.

A művészjáradék számokban

2022. január 1. és december 31. közötti érdemi döntések száma:	107 db	
	kérelemnek helyt adó határozat	
	kérelmet elutasító határozat*	
2023. január 1. és december 31. közötti érdemi döntések száma:	77 db	
	kérelemnek helyt adó határozat	76 db
	kérelmet elutasító határozat**	1 db

* Az elutasítás oka: nem megfelelő elismerés vagy nem megfelelő (65 év alatti) életkor.

** Az elutasítás oka: nem megfelelő (65 év alatti) életkor.

2022-ben a Magyar Művészeti Akadémia Titkársága 65 fő művészjáradékra jogosult elhalálozásáról szerzett tudomást; 3 fő jogosult 2022 novemberében Nemzet Művésze díjban részesült, így művészjáradékra való jogosultsága 2022. december 1-től megszűnt.

2023-ban a Magyar Művészeti Akadémia Titkársága 65 fő művészjáradékra jogosult elhunytáról értesült. 22 fő jogosultat a köztestület 2023. május 25-i hatállyal *levelező taggá* választott, így művészjáradékra való jogosultságuk 2023. június 1-től megszűnt, 2 fő jogosult 2022 novemberében Nemzet Művésze díjban részesült, így művészjáradékra való jogosultságuk 2023. december 1-től megszűnt, továbbá 3 fő jogosult Nemzet Színésze címben részesült, ezért az ő művészjáradékra jogosultságuk 2023. július 1-től, október 1-től, valamint 2024. január 1-től megszűnt.

<i>Művészjáradékban részesült személyek száma:</i>	
2018. december	1349 fő
2019. december	1468 fő
2020. december	1514 fő
2021. december	1541 fő
2022. december	1564 fő
2023. december	1545 fő

<i>Életkori megoszlás a művészjáradékban részesítetteknekél</i>		
Életkor a művészjáradék megállapításakor:	2022	2023
70 év alatt	483 fő (30,88%)	440 fő (28,48%)
70-80 év között	743 fő (47,51%)	731 fő (47,31%)
80 év felett	338 fő (21,61%)	374 fő (24,21%)

Az MMA hároméves művészeti ösztöndíj programja

Az MMA átfogó művésztámogatási rendszer kiépítését kezdte meg, amelynek részeként a Kormány együttműködésével új alapokra helyezhette ösztöndíjprogramját is.

A Kormány az 1696/2017. (IX. 22.) Korm. határozat alapján az MMA művészeti ösztöndíj rendszerének megújítására 2018-ban 96 millió forint, 2019-ben 384 millió forint, 2020-ban 672 millió forint, a 2021. évtől beépülő jelleggel 864 millió forint többletforrást biztosít. A kormányhatározat szerinti, az MMA költségvetéséhez rendelt forrásból 2018 szeptemberétől évente 100 új ösztöndíj adható fiatal és középgenerációs művészek számára bruttó 200 ezer forint/hó/fő összegben, három év időtartamra, legfeljebb évi 300 fős létszámkeretig. A támogatni kívánt létszámkeret 3 év alatt, 2020. szeptembertől rögzült.

Az ösztöndíjprogram szakmai lebonyolítója az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet (MMKI). A pályázatok kezelése teljes mértékben egy külön erre a célra fejlesztett internetes felületen történik. A beérkezett, érvényes pályázatokat szakértő bírálók értékelték, javaslataik alapján pedig az MMA elnöke által felkért döntőbizottság döntött az ösztöndíjak odaítéléséről.

A pályázati felhívás a beszámolási időszakban egyértelműen sikeres volt: 2022-ben 1026 db, 2023-ban pedig 1223 érvényes pályázatot fogadott be az intézet. Az érdeklődést több száz elektronikus levél és telefon is visszaigazolta. A bírálati időszak lezárultát követően a döntőbizottság mindkét évben döntött a 100–100 nyertes pályázó személyéről, ezt követően az ösztöndíjasokkal az MMA Titkársága kötött ösztöndíjszerződést, az ösztöndíj folyósítása havi teljesítésigazolások alapján, zavartalanul történik.

Az ösztöndíjasok negyedéves előrehaladási jelentések formájában adnak számot időszaki tevékenységükről, s folyamatosan tájékoztathatják a nyilvánosságot művészeti programjuk fázisairól, eseményeiről a művészeti ösztöndíjprogram hivatalos honlapján (<https://osztondij.mma-mmki.hu>).

Az MMA közfeladatainak megvalósítását szolgáló pályázatok, egyedi támogatások

2022

Az MMA közfeladatainak megvalósítását szolgáló pályázatokra, egyedi támogatásokra 2022-ben – a Magyar Művészeti Akadémia fejezeti kezelésű előirányzatain az alább részletezettek szerint támogatás jogcímen – 695 326 421 forint

támogatásról döntött. Az elnökség 2021. október 18-i és 2022. szeptember 15-i ülésén döntött a 2022. évre irányadó támogatási elvekről, a Magyar Művészeti Akadémia fejezeti kezelésű előirányzatai felhasználásáról szóló szabályzat pedig az államháztartáért felelős miniszter egyetértésével került kiadásra.

A köztestület a közfeladatainak ellátása érdekében művészeti szakmai programok megvalósításának támogatására 200 millió forint keretösszeggel írt ki pályázatot (MMA-22-P), a 2022. évi ún. *Művészeti program pályázati kiírás* 2022. február 3-án jelent meg a köztestület honlapján. Mindezen túl a köztestület egyedi kérelem alapján támogatta országos művészeti társaságok, szövetségek tevékenységét, és járult hozzá számos művészeti program megvalósulásához.

A művészeti program pályázaton 292 pályázó nyert el támogatást a következő tagozati tematika alapján:

- Építőművészeti Tagozat: építész nyári alkotótáborok megvalósításának, építészeti értékek népszerűsítésének támogatása nyomtatott és digitális médiumokon (pl. könyv, film, folyóirat, katalógus, videó), építészeti kiállítás megvalósításának, regionális építészeti értékek gyűjtőtárának létrehozása, bővítésének, támogatása.
- Film- és Fotóművészeti Tagozat: „A Kárpát-medence felfedezése” címmel, a Kárpát-medencében élő népek mindennapjainak, sorsfordító eseményeinek, a politikai rendszerváltás elindította folyamatok ma is érzékelhető társadalmi hatásainak, dokumentálható tüneteinek, pozitív és negatív eredményeinek művészi igényességgel történő feldolgozása a fotográfia, valamint a mozgókép eszközeivel.
- Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat: az iparművészet és tervezőművészet területén tevékenykedő civil szakmai szervezetek új tárgyi és szellemi értékek teremtését és megőrzését elősegítő szakmai programjainak támogatása.
- Irodalmi Tagozat: a kortárs magyar irodalom népszerűsítését szolgáló kiadványok és rendezvények támogatása, valamint a 2022. évi magyar irodalmi és történelmi évfordulókhoz kötődő irodalmi kiadványok (folyóirat, könyv) és rendezvények támogatása.
- Képzőművészeti Tagozat: a képzőművészet területén tevékenykedő civil szakmai szervezetek szakmai programjainak támogatása.
- Művészetelméleti Tagozat: elsősorban a XX. századi és kortárs magyar művészeti alkotások és folyamatok tudományos feldolgozása és közvetítése, továbbá általában a magyar művészet és művészetelmélet feltáratlan értékeinek tudatosítása és újraértelmezése.
- Népművészeti Tagozat: az élő hagyományt ápoló, önfenntartó, közösségépítő nyitott műhelyek (táncházak, zenei, tánc- és tárgyalgó táborok, népdaléneklést, népi hangszerjátékot, népköltészetet és népi mesterségeket tanító körök stb.), valamint saját autentikus gyűjtést tartalmazó és/vagy oktatást, fennmaradást segítő korszerű szakmai kiadványok megvalósítása, továbbá e célokhoz kapcsolódóan gyűjtemények és azok kiállításának, publikálásának, illetve konferenciák megrendezésének támogatása.
- Színházművészeti Tagozat: színművek, operák, operalibrettók megírására, táncszínházi, vagy balett produkciók zenéjének, vagy szövegkönyvének létrehozására vonatkozó pályaművek beadása. Kortárs művészeti alkotások, a magyar dráma, az új magyar opera és a kortárs magyar balett- és táncszínházi produkciók létrejöttének támogatása.
- Zeneművészeti Tagozat: magas színvonalú komolyzenei projektek megvalósításának támogatása, különös tekintettel a zenei ismeretterjesztést és a magyar kulturális örökséget ápoló, valamint az ifjúság zenei nevelését elősegítő programokra.

A pályázati keretösszeg művészeti tagozatok közötti eloszlása a következőképpen alakult:

	Nyertes pályázatok száma	Elnyert támogatás
Művészetelméleti Tagozat	23 db	19 377 500 Ft
Népművészeti Tagozat	41 db	27 422 126 Ft
Irodalmi Tagozat	44 db	23 891 280 Ft
Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat	22 db	20 000 000 Ft
Film- és Fotóművészeti Tagozat	38 db	23 533 654 Ft
Színházművészeti Tagozat	11 db	7 730 000 Ft
Építőművészeti Tagozat	27 db	22 974 000 Ft
Képzőművészeti Tagozat	32 db	25 705 060 Ft
Zeneművészeti Tagozat	54 db	29 365 929 Ft
Összesen:	292 db	199 999 549 Ft

Az Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2022-ben 115 szervezet támogatásáról született döntés, összesen 130 165 000 forint támogatási összeg mellett. A köztisztület országos hatókörű szervezetek működéssel kapcsolatos költségeinek finanszírozására biztosított forrást.

A Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása fejezeti kezelésű előirányzatban belül a Magyar Művészetek Háza részfeladat terhére 2022-ben 118 egyedi kérelemre összesen 300 144 200 forint támogatás nyújtásáról született döntés. A támogatásban részesültek működési formájukat tekintve jellemzően civil szervezetek, illetve gazdasági társaságok voltak.

A Makovecz Emlékközpont fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2022-ben a Makovecz Alapítvány támogatási szerződés alapján 65 017 672 forint támogatásban részesült.

2023

Az MMA közfeladatainak megvalósítását szolgáló pályázatokra, egyedi támogatásokra 2023-ban – a Magyar Művészeti Akadémia fejezeti kezelésű előirányzatain az alább részletezettek szerint támogatás jogcímen – 453 688 156 forint támogatásról döntött. Az elnökség 2022. december 5-i ülésén döntött a 2023. évre irányadó támogatási elvekről, a Magyar Művészeti Akadémia fejezeti kezelésű előirányzatai felhasználásáról szóló szabályzat pedig az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével került kiadásra.

A köztisztület a közfeladatainak ellátása érdekében művészeti szakmai programok megvalósításának támogatására 180 millió forint keretösszeggel írt ki pályázatot (MMA-23-P), a 2023. évi ún. *Művészeti program pályázati kiírás* 2023. március 22-én jelent meg a köztisztület honlapján. Mindezen túl a köztisztület egyedi kérelem alapján támogatta országos művészeti társaságok, szövetségek tevékenységét, és járult hozzá számos művészeti program megvalósulásához.

A művészeti program pályázaton (MMA-23-P) 305 pályázó nyert el támogatást a következő tagozati tematika alapján:

- *Építőművészeti Tagozat*: Építés nyári alkotótáborok megvalósításának, építészeti értékek népszerűsítésének támogatása nyomtatott és elektronikus médiumokon (pl. könyv, film, folyóirat, katalógus, videó), építészeti kiállítás megvalósításának, regionális építészeti értékek gyűjtőtárának létrehozása, bővítése, támogatása.
- *Film- és Fotóművészeti Tagozat*: „A Kárpát-medence felfedezése” címmel, a Kárpát-medencében élő népek mindennapjainak, sorsfordító eseményeinek, a politikai rendszerváltás elindította folyamatok ma is érzékelhető társadalmi hatásainak, dokumentálható tüneteinek, pozitív és negatív eredményeinek művészi igényességgel történő feldolgozása a fotográfia, valamint a mozgókép eszközeivel.
- *Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat*: Az iparművészet és tervezőművészet területén tevékenykedő civil szakmai szervezetek új tárgyi és szellemi értékek teremtését és megőrzését elősegítő szakmai programjainak támogatása. A pályázat elbírálásánál előnyt jelentett, amennyiben az az év valamely jelentős évfordulójához, a „hagyomány és fenntarthatóság” tematikához, vagy Magyarországon megvalósuló kiemelt eseményhez is kapcsolódott.
- *Irodalmi Tagozat*: A kortárs magyar irodalom népszerűsítését szolgáló kiadványok és rendezvények támogatása, valamint a 2023. évi magyar irodalmi és történelmi évfordulókhoz kötődő irodalmi kiadványok és rendezvények támogatása.
- *Képzőművészeti Tagozat*: A képzőművészeti tevékenységi körű civil szakmai szervezetek szakmai programjainak támogatása.
- *Művészetelméleti Tagozat*: Elsősorban a XX. századi és kortárs magyar művészeti alkotások és folyamatok tudományos feldolgozása és közvetítése, továbbá általában a magyar művészet és művészetelmélet feltáratlan értékeinek tudatosítása és újraértelmezése. 2023-ban elsőbbséget élvezett a művészetek médiában való megjelenésének feldolgozása, értékelése.
- *Népművészeti Tagozat*: Az élő hagyományt ápoló, önfenntartó, közösségépítő nyitott műhelyek (táncházak, zenei, tánc- és tárgyalgó táborok, népdaléneklést, népi hangszerjátékot, népköltészetet és népi mesterségeket tanító körök stb.), valamint saját autentikus gyűjtést tartalmazó és/vagy oktatást, fennmaradást segítő korszerű szakmai kiadványok megvalósítása, továbbá e fenti célokhoz kapcsolódóan gyűjtemények és azok kiállításának, publikálásának, illetve konferenciák megrendezésének támogatása.
- *Színházművészeti Tagozat*: Színművek, operák, operalibrettók megírására, táncszínházi, vagy balett produkciók szöveggönyvének létrehozására, szakmai hospitálás megvalósítására vonatkozó pályaművek beadása. Kortárs

művészeti alkotások, a magyar dráma, az új magyar opera és a kortárs magyar balett- és táncszínházi produkciók létrejöttének támogatása.

- *Zeneművészeti Tagozat*: Magas színvonalú komolyzenei projektek megvalósításának támogatása. Előnyt élveznek a zenei ismeretterjesztést és a magyar kulturális örökséget ápoló, valamint az ifjúság zenei nevelését elősegítő pályázatok.

A pályázati keretösszeg művészeti tagozatok közötti eloszlása a következőképpen alakult:

	Nyertes pályázatok száma	Elnyert támogatás
Művészetelméleti Tagozat	30 db	20 000 000 Ft
Népművészeti Tagozat	39 db	20 000 000 Ft
Irodalmi Tagozat	43 db	20 000 000 Ft
Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat	20 db	20 000 000 Ft
Film- és Fotóművészeti Tagozat	33 db	20 000 000 Ft
Színházművészeti Tagozat	18 db	20 000 000 Ft
Építőművészeti Tagozat	27 db	20 000 000 Ft
Képzőművészeti Tagozat	30 db	20 000 000 Ft
Zeneművészeti Tagozat	65 db	20 000 000 Ft
Összesen:	305 db	180 000 000 Ft

A 2023. évi működési támogatások tárgyában (MMA-23-OM) tagozati javaslatok alapján született elnöki döntés 2023. május 10-én; az Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása fejezeti kezelésű előirányzat terhére az MMA-23-OM kódszámú pályázaton 85 beérkezett pályázat nyert el támogatást összesen 89 500 000 forint értékben.

A 2023. évi tagozati támogatások tárgyában (MMA-23-TAG) a tagozati művészeti szakmai programhoz illeszkedő egyedi kérelmek alapján 50 beérkezett pályázat nyert el támogatást 73 608 940 forint értékben.

2023-ban az elnökség által elfogadott éves regionális művészeti szakmai programhoz illeszkedő egyedi támogatási kérelmek alapján (MMA-23-REG) 55 beérkezett pályázat nyert el támogatást 24 247 400 forint értékben; a kiemelt művészeti projekt támogatása tárgyában (MMA-23-KM) 32 egyedi kérelem nyert el támogatást 46 981 816 forint értékben; évközi művészeti projekt támogatások tárgyában (MMA-23-EM) 21 egyedi kérelem nyert el támogatást 26 550 000 forint értékben; egyéb nemzetközi feladatok támogatása tárgyában (MMA-23-ENF) 4 egyedi támogatási kérelem nyert el támogatást 12 800 000 forint értékben.

A köztestület működését, tevékenységét érintő jogszabályi változások, kormánydöntések

Az MMA törvényt módosító 2021. évi CXLVIII. törvény

A Magyar Közlöny 235. számában jelent meg 2021. december 21-én az egyes kulturális tárgyú és egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXLVIII. törvény, amely többek között módosította az MMA törvényt is. Az MMA törvény módosítását a Magyar Művészeti Akadémia kezdeményezte és a kultúráért felelős miniszter képviselte a Kormány nevében az Országgyűlés előtt.

2022. január 1-jétől lehetővé vált, hogy az MMA által alapított, vagy az MMA többségi befolyása alatt működő gazdasági társaság működésének az MMA költségvetéséből való támogatásáról hozandó döntés elnökségi – és ne közgyűlési – hatáskörben születessen meg akkor is, ha annak értéke az 500 millió forintos döntési értékhatárt meghaladja.

A Nemzet Művésze díj birtokosa – 2022-től – egy évben csak egy személy díjban való részesítésére tehet javaslatot. Ha több személyt javasol, akkor a díj odaítéléséről való döntéshozatalnál egyik javaslatát sem vehető figyelembe.

A törvénymódosítás – 2022. november 5-i hatálybalépéssel – pontosította a Nemzet Művésze cím birtokosainak egyszerűsített eljárásban, rendes tagként való felvétele lehetőségét meghatározó főbb szabályokat is azzal, hogy a részleteket a köztestület az Alapszabályában fektette le. Az MMA rendes tagjai törvényben rögzített felső létszámhatára 2022. november 5-étől 250 fő helyett 315 fő, az Alapszabály módosítás értelmében a következőképp tagolódik:

- a) a Nemzet Művésze díjjal nem rendelkező rendes tagok száma legfeljebb 245 fő,

- b) a Nemzet Művésze címet viselő rendes tagok száma legfeljebb 70 fő azzal, hogy ebbe a keretbe tartoznak azok a Nemzet Művésze címet viselő személyek is, akik már jelenleg is rendes tagjai az MMA-nak.

Az MMA törvény 2022. november 5-étől hatályos 7. § (9) bekezdése rögzíti, hogy az egyszerűsített (különleges) rendes tagi felvételi eljárásban csak a Nemzet Művésze címet viselő személyek vehetnek részt; nincs szükség akadémikusi ajánlásra és előzetes levelező tagságra; nem jelentkezik korlátként az MMA törvény 7. § (5) bekezdése szerinti, az elnökség által meghatározott tagozati kvóta. A Nemzet Művészt az elnökség döntése alapján az elnök hívja meg rendes tagnak, a taggá választásról a közgyűlés dönt.

Az MMA törvényt módosító 2022. évi L. törvény

2022 decemberében a Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvénnyel fogadta el az Országgyűlés az MMA törvény azon módosítását, amely kimondja, hogy az Országgyűlés által megemelt tagi létszámot érvényesítő első közgyűlésen – azaz a 2023. tavaszi közgyűlésen – az általános szabályoktól eltérő módon kell lefolytatni a rendes és levelező tagválasztást a köztestületnél.

2. TAGOZATOK

Az MMA törvény értelmében a köztestület közfeladatainak ellátását tagozatok segítik. A tagozat a köztestület rendes és levelező tagjait, valamint a – nem akadémikus tagok által maguk közül választott – közgyűlési képviselőket magában foglaló egysége. A tagozatok felsorolását az Alapszabály tartalmazza.

Az alábbiakban a beszámoló a köztestületi tagozatok munkájáról a vizsgált időszakra nézve tagozatonként nyújt tájékoztatást az adott tagozat életében kiemelkedő eseményekről: tagozati programokról, ösztöndíjakról, tagozati díjakról, a köztestület tagjai által elnyert szakmai elismerésekről, a tagozatot érintő székfoglaló előadásokról.

A tagozatok a korábbi évekhez hasonlóan a vizsgált időszakban is jelentős kiállításokat, koncerteket, vetítéseket, könyvbemutatókat és szakmai konferenciákat terveztek itthon – a fővárosban és vidéken – és külföldön egyaránt.

A Magyar Művészeti Akadémia által alapított ösztöndíjak célja az egyes művészeti területeken kiemelkedő műalkotások, művészetelméleti, kultúrtörténeti kutatások létrehozatala, valamint ezen területek tehetségeinek támogatása, szakmai tehetséggondozása. A *tagozati ösztöndíj* juttatásának feltételeit az MMA tagozati ösztöndíj és életút díj szabályzata részletezi. Tagozati ösztöndíjas az MMA nem akadémikus tagja, vagy az MMA tagságán kívüli személy lehet. A tagozati ösztöndíj futamideje 12 hónap, amely további 12 hónappal meghosszabbítható. 2022-ben tagozati ösztöndíjat kaphatott tagozatonként négy fő, aki 2022. szeptember 1. napjáig betöltötte az 50. életévét, de nem töltötte be 65. életévét. A tagozati ösztöndíj havi bruttó 130 ezer forint összegű, vissza nem térítendő pénzbeli juttatás, futamideje 2022. szeptember 1. – 2023. augusztus 31. 2023-ban tagozati ösztöndíjat kaphatott tagozatonként négy fő, aki 2024. szeptember 1. napjáig betöltötte a 40. életévét, de nem töltötte be a 70. életévét. A tagozati ösztöndíj havi bruttó 160 ezer forint összegű, vissza nem térítendő pénzbeli juttatás, futamideje 2023. szeptember 1. – 2024. augusztus 31.

Az MMA törvény 4. § (2) bekezdés f) pontja és a köztestület alapszabályának 4. § (2) bekezdése alapján, a 4. § (17) bekezdésében kapott felhatalmazásnak eleget téve a Magyar Művészeti Akadémia *életút-díjat* alapított, amelyet első alkalommal 2020-ban osztottak ki. Az életút-díj célja, hogy az idős, érdemesült művészek munkásságának elismerését, megbecsülését közvetítse, és egyúttal anyagi támogatást is nyújtson.

Életút-díjban részesíthető évente legfeljebb 18 fő, aki a támogatási időszak kezdetéig betöltötte 65. életévét; az életút-díjban való részesítésnek felső korhatára nincs. A támogatási időszak az életút-díjról való döntés évének szeptember 1. napjától a következő év augusztus 31. napjáig tart. Díjazott az MMA nem akadémikus tagja, vagy az MMA tagságán kívüli személy lehet. Az életút-díjjal havi bruttó 160 ezer forint összegű, vissza nem térítendő pénzbeli juttatás jár. Az életút-díjjal járó pénzbeli juttatás folyósításának futamideje 12 hónap, amely további 12 hónappal meghosszabbítható.

2022-ben az alábbi személyek részesültek az MMA életút-díjában az elnökség döntése alapján:

- az Építőművészeti Tagozat esetében *Kőszeghy Attila* építész és *Petrovics László* építész;
- a Film- és Fotóművészeti Tagozat esetében *Harnóczy Örs* fotóművész és *Sipos István* rendező;
- az Iparművészeti- és Tervezőművészeti Tagozat esetében *Gothárd Erzsébet* belsőépítész és *Szilágyi András* üvegművész;

- az Irodalmi Tagozat esetében *Aniszi Kálmán* író és *Nyilasy Balázs* író;
- a Képzőművészeti Tagozat esetében *Bardócz Lajos* grafikusművész és *Szok Iván* festőművész;
- a Művészetelméleti Tagozat esetében *Bölöni Farkas* romániai magyar író és *Hausmann Kóródy Alice* romániai zenetörténész, zenepedagógus;
- a Népművészeti Tagozat esetében *V. Szathmári Ibolya* néprajzkutató és *Pozsony Ferenc* etnográfus;
- a Színházművészeti Tagozat esetében *Ecsedi Erzsébet* színművész és *Petheő Zsolt* zongoraművész, korrepetitor;
- a Zeneművészeti Tagozat *Dombóvári János* hegedűtanár, nyugalmazott iskolaigazgató, Lavotta-kutató és *Lőte Enikő* zongoraművész.

2023-ban az alábbi személyek részesültek az MMA életút-díjában az elnökség döntése alapján:

- az Építőművészeti Tagozat esetében *Zsitva Tibor* építész és *Petrovics László* építész, belsőépítész;
- a Film- és Fotóművészeti Tagozat esetében *Kotnyek István* képző- és fotóművész és *Czencz József* rendező;
- az Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat esetében *Simon Judit* belsőépítész és *Jelenszky László* karikaturista;
- az Irodalmi Tagozat esetében *Benke László* költő, író és *Aniszi Kálmán* író;
- a Képzőművészeti Tagozat esetében *Győrffy Sándor* festő- és grafikusművész és *Puha Ferenc* képzőművész;
- a Művészetelméleti Tagozat esetében *Pörös Géza* filmszakíró és *Simó Enikő* textilművész;
- a Népművészeti Tagozat esetében *S. Kovács Ilona* néprajzkutató, szakíró és *Hintalan László János* néprajzkutató, pedagógus;
- a Színházművészeti Tagozat esetében *Daróczi Tamás* operaénekes és *Gombár Mária* színházi ruhakivitelező;
- a Zeneművészeti Tagozat esetében *Lőte Enikő* zongoraművész és *Ádám Károly* gordonkaművész.

A tagozati díjakról és adományozásuk feltételeiről a Díjszabályzat rendelkezik; amely szerint a Magyar Művészeti Akadémia tagozatai által adományozandó díjak:

- A Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti-díja (Építőművészeti Tagozat),
- Szóts István-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Film- és Fotóművészeti-díja (Film- és Fotóművészeti Tagozat),
- A Magyar Művészeti Akadémia Iparművészeti- és Tervezőművészeti-díja (Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat),
- Illyés Gyula-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Irodalmi-díja (Irodalmi Tagozat),
- A Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti-díja (Képzőművészeti Tagozat),
- Erdélyi Zsuzsanna-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti-díja (Népművészeti Tagozat),
- A Magyar Művészeti Akadémia Színházművészeti-díja (Színházművészeti Tagozat),
- Szőnyi Erzsébet-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti-díja (Zeneművészeti Tagozat),
- Cs. Szabó László-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti-díja (Művészetelméleti Tagozat).

A tagozati díjat az azt gondozó tagozat – tagozati ülés keretében – egyszerű többséggel meghozott döntése alapján adományozza. A díjban nem részesíthető az MMA tagja; a díjból évente tagozatonként legfeljebb kettő adományozható; a díjjal járó pénzbeli elismerés összege bruttó 1 millió forint.

A Díjszabályzat értelmében a Magyar Művészeti Akadémia Elismerő Oklevele adományozására kerül sor, ha a Magyar Művészeti Akadémia az elnök, az elnökség vagy a tagozat döntése alapján művészi, művészetelméleti vagy művészetpedagógiai tevékenységet magas színvonalon művelő személyt, szervezetet, közösséget vagy művészeti, művészetelméleti rendezvényt, illetve versenyt résztvevőjét pénzjutalomban vagy egyéb elismerésben részesíti; az elnök vagy az elnökség döntése alapján adományozott Elismerő Oklevéllel járó pénzjutalom összege bruttó 750 ezer forint, és évente legfeljebb három adományozható. A tagozat döntése szerint adományozott Elismerő Oklevéllel együtt járó pénzjutalom összege bruttó 250 ezer forint, 500 ezer forint, 750 ezer forint vagy 1 millió forint; amely tagozatonként és évente nem haladhatja meg a bruttó 2 millió forintot.

A Pályázati alapok fejezeti kezelésű előirányzat terhére kiírt pályázat tagozati tematikájáról és eredményéről a megelőző pont nyújt tájékoztatást.

A köztestület tagozatai 2022–2023-ban

<i>Tagozat</i>	<i>Tagozatvezető</i>	<i>Rendes tagok száma* (fő)</i>		<i>Levelező tagok száma* (fő)</i>	
		2022	2023	2022	2023
Építőművészeti Tagozat	Turi Attila / Salamin Ferenc**	28	33	4	6
Film- és Fotóművészeti Tagozat	Buglya Sándor / Zsigmond Dezső***	19	30	7	4
Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat	Szenes István / Sára Ernő****	29	33	6	6
Irodalmi Tagozat	Mezey Katalin / Vári Fábán László*****	35	41	4	4
Képzőművészeti Tagozat	Stefanovits Péter	33	39	4	6
Művészetelméleti Tagozat	Solymosi-Tari Emőke	10	19	9	6
Népművészeti Tagozat	Kékedi László	20	27	5	5
Színházművészeti Tagozat	Nagy Viktor	35	42	6	6
Zeneművészeti Tagozat	Tóth Péter	28	36	5	7

*tárgyév december 31-i adat

**2022. május 12-től

***2023. november 21-től

****2022. április 1-től

*****2022. április 1-től

Építőművészeti Tagozat

Programok

2022

A tagozat kiemelt figyelmet fordít a fiatal építészgenerációra. Feladatának tekinti, hogy segítse az értékelismerést, a tehetségek szakmai előmenetelét, ezért 2013 óta minden évben pályázatot hirdet fiatal – 40 év alatti – építészek számára évente más-más tematikával. Február 2-án került sor az Építőművészeti Tagozat *Badacsonyi kulturális és turisztikai központ 2021* című pályázatának ünnepélyes eredményhirdetésére a pályaműveket bemutató kiállítás megnyitójával együtt a badacsonyi Hableány étteremben. A kilencedik alkalommal meghirdetett pályázat keretében innovatív építészeti-tájépítészeti eszközökkel megfogalmazott javaslattételt várt a pályázatot kiíró tagozat a tervezett fejlesztések hatására várhatóan megnövekvő idegenforgalom hatékony és kulturált lebonyolítására alkalmas komplex információs szolgáltatást és tájékoztatást nyújtó kulturális és turisztikai központ létesítésére vonatkozóan. A pályázatra benyújtott 35 tervet az MMA honlapján elérhető virtuális kiállításon megtekinthetik az érdeklődők.

A tagozat köztestületi tagjai mutatkoztak be a szerbiai Magyarokházában a Dobó Tihamér Képtárban 2022 januárjában. A kiállítás bemutatta a tagozat tevékenységét, köztestületi tagjait és legfontosabb munkáikat, megvalósult épületeiket, keresztmetszetet nyújtva a hazai kortárs építészet példaértékű alkotásaiból.

2022-ben is folytatódott az Építészklub az MMA Makovecz Szalonjában. Az első estet március 17-én, *Szentendre, a festők városa, avagy ART CAPITAL (vagy egyik sem)* címmel rendezték meg, amelynek keretében a szentendrei tájról és annak változásairól Golda János, Bede István és Aknay János beszélgettek. Április 28-án a *Badacsonyi kulturális és turisztikai központ 2021* című pályázaton díjazásban részesült művek szerzői tartottak tervismertetést. A május 26-i Építészklub programja az *Otthon csak másképp* című dokumentumfilm vetítése volt, amely bemutatta, hogy egy fiatal család négy gyerekkel, saját kézzel szalmabálából és vályogból építettek otthon maguknak mindössze egy év leforgása alatt. A vetítést pódiumbeszélgetés követte a film alkotójának, szereplőinek közreműködésével, Sulyok Miklós akadémikus moderálásával. Az első félév programját az Építészet Ligete projekt folytatásának lehetőségeiről szóló szakmai beszélgetés zárta június 16-án. Az ősszel folytatódó Építészklub keretében az MMA művészeti ösztöndíjasai mutatkoztak be. Szeptember 22-én Smiló Dávid, Csóka

Attila Róbert és Molnár Szabolcs *No Place Houses – Helytelen házak*, Schreck Ákos *Ossatura* című előadásukban ismertették ösztöndíjas programjukat. November 17-én Bögös András, Marosi Eszter, Falvai Balázs és Török Dávid mutatták be ösztöndíjas témájukat.

Az Építőművészeti és a Művészetelméleti Tagozat – a Csete Alapítvánnyal közösen – kétnapos konferenciával tisztelgett az MMA egykori tagja, Csete György építész (1937–2016) és felesége, Csete Ildikó textilművész (1940–2018) életműve előtt. A konferencia célja volt feltárni a két alkotó munkásságának sajátosságait, elemezni művészetük kötődését az organikus építészeti felfogáshoz és koruk modern építészetéhez, művészetéhez. A konferenciát a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán rendezték meg november 29–30-án.

A tagozat 2022-ben 10. alkalommal hirdetett pályázatot fiatal (40 év alatti) építészek számára. A *Lantos Múzeum Pécs 2022* című pályázat – a korábbi pályázataikhoz hasonlóan – lehetőséget kívánt adni a fiatal építészeknek, hogy az aktuális témára, felvetésre javaslatot adjanak, és ezeket konkrét tervi és rajzi formában mutathassák meg a szakmai közönségnek és az építészet iránt érdeklődőknek, a tervpályázatokra jellemző konkrét megkötések nélkül; a település lakói pedig olyan gondolatokhoz juthassanak, melyek segítségül szolgálhatnak a későbbiekben a terület megfelelő hasznosításához. A december 12-i benyújtási határidővel meghirdetett felhívásra 30 pályamű érkezett, az ünnepélyes eredményhirdetés és a pályaműveket bemutató kiállítás megnyitójára 2023. február 9-én került sor a Pécsi Tudományegyetem Műszaki és Informatikai Karának aulájában.

2023

Február 9-én került sor a *Lantos Múzeum Pécs 2022* című pályázatának ünnepélyes eredményhirdetésére a pályaműveket bemutató kiállítás megnyitójával együtt a Pécsi Tudományegyetem Műszaki és Informatikai Karának aulájában. A tizedik alkalommal meghirdetett pályázat keretében innovatív építészeti-tájépítészeti eszközökkel megfogalmazott javaslattételt vártak olyan épület tervezésére, ami képes bemutatni Lantos és a természet erős kapcsolatát egy épületben megformálva, természeti, környezeti utalásokkal, viszonyokkal és méltó emléke lehet a pécsi kötődésű művészeknek. A pályázatra benyújtott tervet az MMA honlapján elérhető virtuális kiállításon megtekinthetik az érdeklődők.

2023-ban is megvalósult az *Építészklub* az MMA Akadémiai Szalonjában. 2023. első, február 16-i estjének keretében folytatódott az MMA művészeti ösztöndíjasainak bemutatkozása: Ungváry-Kiss Márta a balatoni strandépítészeti, Váraljai Anna Szeged rejtett építészeti értékeit mutatta be; Nagy Márton *Régiútj – Kortárs reflexiók* és Borbás Péter *Fons Sacer – Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely fejlesztése* című előadásaikban ismertették ösztöndíjas programjukat. Április 20-án a *Lantos Múzeum Pécs 2022* című pályázaton díjazásban részesült művek szerzői tartottak tervismertetést. A szeptemberi Építészklub egyik előadója Füzes András köztestületi tag volt, aki az *Igazi állatoknak tervezni az igazi* című előadásában mutatta be a Dévaványán a tervei szerint megvalósult állattartó telepet. Az est másik előadója Paládi-Kovács Ádám köztestületi tag volt, aki a Loffice közösségi irodaházának terveit ismertette az est résztvevőinek. November 16-án Dénes Eszter köztestületi tag mutatta be az MMA Kiadó építészeti könyvsorozatait, majd Köllő Miklós az *Ökoregionális építészet felé – Közösségépítő-e az építész?* címmel tartott előadást.

Szeptember 6. és október 29. között rendezték meg a *Lélekjelenlét – Rudolf Mihály építész és útítársai* kiállítását a Pesti Vigadó földszinti és alsó szinti kiállítótereiben. A tárlaton épületdokumentációkat, rajzokat, fotókat, filmeket és maketteket láthattak az érdeklődők, amelyek egy olyan építész életutat vetítettek fel, amelyet a történelmi korokon átívelő terek és formák megragadása jellemez. A kiállítás anyagát a tokaji Kulturális Központban is bemutatták november 14. és december 15. között.

Az Építőművészeti Tagozat fontosnak érezve a Kárpát-medence határon túli, magyarok lakta területei, a helyi épített környezet megismerését, 2023-ban hatodik alkalommal szervezte meg tanulmányútját. Az október 12–15. között megrendezett utazás főbb állomásai Csáktornya, Varasd, Trakostyán, Zágráb és Eszék voltak. A tanulmányúton a várak, műemlék épületek mellett nagy hangsúlyt kapott a kortárs építészet is.

A tagozat Farkasdy Zoltán (1923–1989) és Jánossy György (1923–1998) születésének 100. évfordulója alkalmából október 19-én a Pesti Vigadó Makovecz termében emlékkonferenciával tisztelgett a mesterek és munkásságuk előtt. Az életutak és főbb művek tudományos bemutatása mellett személyesebb hangvételű előadásokat is hallhatott az érdeklődő közönség.

A tagozat az elmúlt években a köztestületi tagok tablótárának kialakítását is elkezdte azzal a céllal, hogy ízelítőt adjon a tagozati munka szélesebb tevékenységéről, továbbá bemutatja a köztestület tagjait és legfontosabb munkáikat, megvalósult épületeiket, keresztmetszetet nyújtva a hazai kortárs építészet példaértékű alkotásaiból, megjelenítve az építész pálya és hivatás szépségét. A tagozat az összeállítást először 2018-ban, az *Építő-Művészek* című kiállításon mutatta be a Magyar

Építőművészek Szövetségével együttműködve. Azóta folyamatosan bővül a digitális anyag az újonnan nyilvántartásba vett tagok munkáival, így a 2022-es magyarok Dobó Tihamér Képtárban történt bemutatkozása után, 2023 novemberében a Pécsi Tudományegyetem aulájában állították ki a köztestületi tagság munkáit bemutató 52 nagyméretű tablót.

2023-ban a tagozat immár 11. alkalommal hirdette meg a fiatal, 40 év alatti építészek számára kiírt pályázatát. A *Nagyharsányi Csata Emlékhelye 2023* című pályázat – a korábbi pályázatokhoz hasonlóan – lehetőséget kívánt adni a fiatal építészeknek, hogy az aktuális témára, felvetésre javaslatot adjanak, és ezeket konkrét tervi és rajzi formában mutathassák meg a szakmai közönségnek és az építészet iránt érdeklődőknek, a tervpályázatokra jellemző konkrét megkötések nélkül; a település lakói és a döntéshozók pedig olyan gondolatokhoz juthatnak, melyek segítségével szolgálhatnak a későbbiekben a terület megfelelő hasznosításához. A 2023. december 15-i benyújtási határidővel meghirdetett felhívásra 18 pályamű érkezett, az ünnepélyes eredményhirdetés és a pályaműveket bemutató kiállítás megnyitója 2024. február 15-én volt a Magyar Építőművészek Szövetsége székházának Kós Károly termében.

Tagozati ösztöndíj

2022

A tagozat döntése alapján a 2022. szeptember 1. és 2023. augusztus 31. közötti időszakban tagozati ösztöndíjban részesült *Kripkó László* Régi és új kapcsolata – Massimo Carmassi építészetében, *Kuli László* Budajenő skót bencés épített örökségének megőrzése, *Okrutay Miklós* Párbeszéd a csenddel/50+ építészeti kritika Magyarország ezredforduló utáni építészetéről és *Vámossy István* Dr. Vámossy Ferenc (1930. 10. 30. – 2020. 04. 10) életútja című munkatervével.

2023

Tagozati döntés alapján a 2023. szeptember 1. és 2024. augusztus 31. közötti időszakban tagozati ösztöndíjban részesülhet *Czér Péter*, aki a „Szent György kölyökkora” című bronz szobor elkészítését, valamint a „Lepkegyűjtemény” című illusztrált verseskötet összeállítását jelölte programtervében; *Csóka Balázs* az autentikus rekonstrukciók témájában tanulmányok és műemlékvédelmi szakkönyvek (részleteinek) fordítására vállalkozott; *Dénes György* „Elveszett udvarok” című projektjének megvalósítására; *Sekan János* „Építészet és várostervezés Kassán 1867–1918” című tanulmányának elkészítésére nyerte el a tagozati ösztöndíjat.

Tagozati díj 2022–2023

A Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti-díjat a tagozat

- 2022-ben *Vadász György* és *Szarvas Péter* építész,
- 2023-ban *Farkas Gábor* és *Murádin Katalin* építész

részére adományozta.

Allami kitüntetésben, művészeti díjban részesült akademikusok, nem akademikus tagok

2022

Nemzeti ünnepünk, március 15. alkalmából Kossuth-díjban részesült *Zoboki Gábor* Ybl Miklós-díjas építész, egyetemi tanár, akademikus Magyarország számára kivételesen értékes, több mint három évtizedes alkotói pályája, egyedi stílusú, az esztétikumot a funkcionalitással bravúrosan ötvöző épületei, valamint számos kiemelten fontos hazai műemlék rekonstrukciója során végzett kimagasló színvonalú, művészi igényű tervezőmunkája elismeréseként.

Ybl Miklós-díjat vehetett át *Gutowski Robert* építész, az MMA köztestületi tagja, a Robert Gutowski Architects Kft. ügyvezetője kimagasló színvonalú építész tervezői munkássága, különösen a műemléki és világörökségi környezetben álló, valamint egyházi épületek tervezése során végzett tevékenysége és belsőépítészeti munkái elismeréséért.

2023

Nemzeti ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából kimagasló szakmai munkája elismeréseként a Magyar Érdemrend parancsnoki kereszt (polgári tagozat) kitüntetésben részesült *Dévényi Sándor* Kossuth- és Ybl Miklós-díjas építész, a Nemzet Művésze, akademikus, a Pécsi Tudományegyetem professor emeritusa. Kimagasló tevékenysége elismeréseként a Magyar Arany Érdemkereszt (polgári tagozat) kitüntetésben részesült *Zakariás Attila* Ybl Miklós-díjas építész, akademikus. Kiemelkedő színvonalú munkája elismeréseként a Magyar Érdemrend tisztikereszt (polgári tagozat) kitüntetésben részesült

Bachmann Bálint építészmérnök, a Budapesti Metropolitan Egyetem rektora, a Pécsi Tudományegyetem Breuer Marcell Doktori Iskolájának vezetője, egyetemi tanár, az MMA köztestületi tagja.

Dévényi Sándor Kossuth- és Ybl Miklós-díjas építész, akadémikus, a Nemzet Művésze vehette át a Kós Károly-életműdíjat – amelyet első alkalommal adtak át a Magyar Építészet Napján, december 16-án – a kárpát-medencei építészet hagyományainak megőrzésén és fejlődésének előmozdításán dolgozó, kimagasló tudású és elhivatottságú, példamutató életműve elismeréseként.

A kimagasló egyéni – önállóan tervezett építészeti alkotásokra vonatkozó – építészeti alkotói tevékenysége elismerésül Ybl Miklós-díjban részesült *Dénes György* építész, az MMA köztestületi tagja.

A tagozat akadémikusainak székfoglaló előadásai

2022

A Pesti Vigadó Makovecz termében június 23-án *Noll Tamás* építész *A hierarchikus térszervezési módszer alkalmazása az építészeti tervezésben* címmel, augusztus 29-én *Kravár Ágnes* építész *Napok, évek – Tele tervekkel* címmel, augusztus 31-én *Boros Pál* építész *Teóriák és helyek* címmel, valamint *Tóth Vilmos* építész *Tervezés a nemzeti építészeti hagyományok szellemében: Délvidék-Vajdaság* címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

2023

A Pesti Vigadó Makovecz termében november 21-én *Szalay Tihamér* építész *COM'ERA DO'VE'RA?!* címmel és *Viszlai József* építész *A völgyekben maradtam* címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Film-és Fotóművészeti Tagozat

Programok

2022

Január 22. és 30. között rendezték meg a 8. Budapesti Nemzetközi Dokumentumfilm Fesztivált, amelynek megvalósításához támogatóként a Magyar Művészeti Akadémia is hozzájárult.

Az MMA által támogatott Kovács László–Zsigmond Vilmos Magyar Operatőr Verseny díjátadóját április 29-én tartották a Pesti Vigadóban.

A magyar film napja alkalmából a tagozata filmestet szervezett április 30-án a Pesti Vigadóban, ahol fiatal alkotók – köztük a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen végzett rendezők – filmjeiből válogatott dokumentumfilmeket, animációs filmet és egy kisjátékfilmet tekinthettek meg az érdeklődők. A vetítést követően Buglya Sándor tagozatvezető beszélgetett a filmek alkotóival, köztük Csujá László Sára Sándor-díjas film- és színházi rendezővel.

A *Mozi a Vigadóban – Akadémikusportrék* sorozat keretében Ternovszky Béla Kossuth- és Balázs Béla-díjas rajzfilmrendező portréfilmjét vetítették május 10-én a Pesti Vigadóban. Az akadémikussal és Medgyesi Gabriella rendezővel Ordódy Judit producer beszélgetett.

Május 11. és 13. között a köztestület támogatásával rendezték meg Szombathelyen a 9. Savaria Filmszemlét, amelyhez kétnapos szakmai konferencia is társult. A szakmai zsűri munkájában részt vett András Ferenc Kossuth-díjas filmrendező, akadémikus.

A *Mozi a Vigadóban – Akadémikusportrék* című sorozat őszi vetítése keretében szeptember 6-án Kóka Rozália népművész portréfilmjét láthatták az érdeklődők, október 25-én Bodonyi Csaba Ybl- és Széchenyi-díjas építész, november 15-én pedig Tardy László Liszt Ferenc-díjas kántor-karnagy portréfilmjét mutatták be a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán.

November 22-én a tagozat 80. születésnapja alkalmából köszöntötte András Ferenc Kossuth- és Balázs Béla-díjas filmrendezőt, akadémikust, a Nemzet Művészt. Az eseményen levetítették a *Rendező és holdvilág* című portréfilmjét, melynek segítségével, valamint a vetítést követő pódiumbeszélgetéssel az érdeklődők bepillantást nyerhettek a művész több évtizedes életpályájába.

2023. évfordulós eseményei közül az első március 24-én tartotta a tagozat a Pesti Vigadóban Olasz Ferenc fotóművész, rendező, akadémikus nyolcvanadik születésnapja alkalmából. A róla készült portréfilm vetítését követően beszélgetőpartnere Feledy Balázs művészetkritikus volt.

Szintén nyolcvanadik születésnapja alkalmából köszöntötték Benkő Imre Balázs Béla-díjas fotográfust, érdemes és kiváló művészt, akadémikust április 6-án. A *Szürke fények* című portréfilm levetítése után a fotóművész életéről és munkásságáról Szarka Klára fotótörténész beszélgetett.

Haris László Balogh Rudolf-díjas fotóművész, érdemes művész, elnökségi tag születésnapja május 3-án került sor. A Pesti Vigadóban tartott rendezvényen az érdeklődők megtekinthették a Szerelmes földrajz című sorozatból a *Világ lefelé és fölfelé is végtelen* című filmet. A filmvetítést követő pódiumbeszélgetés moderátora Csete Örs etnográfus, fotográfus volt.

Május 25-én Ternovszky Béla Kossuth- és Balázs Béla-díjas animációs filmrendező, akadémikus nyolcvanadik születésnapja köszöntésén a jelenlévők válogatást, illetve részleteket láthattak a rendező kiemelkedő szakmai és közönségsikereket arató rövid animációiból, sorozataiból és egész estés filmjeiből. A Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán tartott vetítést követő beszélgetésen az ünnepelt beszélgetőtársa Orosz István Kossuth- és Balázs Béla-díjas grafikus, filmrendező, akadémikus volt.

Az MMA által támogatott, és néhai tagjáról elnevezett Kovács László–Zsigmond Vilmos Magyar Operatőr Verseny díjátadóját április 21-én tartották a Pesti Vigadóban, melyen Buglya Sándor tagozatvezető operatőri életműdíjat vehetett át.

Április 30-án, a magyar film napján ritkán látható magyar dokumentumfilmeket mutattak be az Uránia Nemzeti Filmszínházban a tagozat szervezésében. A *Közelítések – történetek a Kárpát-medencéből* című programon vetített filmek hétköznapi emberekhez és különleges történeteikhez vitték közel a nézőt. A vetítést követően a közönség elé lépett a film néhány alkotója, a színpadi beszélgetés moderátora Kelecsényi László filmtörténész volt.

Szeptember 13-án a tagozat Máthé Tibor Kossuth- és Balázs Béla-díjas operatőrt, érdemes művészt, akadémikust köszöntötte nyolcvanadik születésnapja alkalmából. A róla készült portréfilm megtekintése után az ünnepelt beszélgetőtársa a film készítője, Mispál Attila Balázs Béla-díjas operatőr, film- és színházi rendező, forgatókönyvíró, akadémikus volt.

Október 19-én a *Mozi a Vigadóban* című sorozat keretében az 1956-os megemlékezés alkalmából a *dublőr* című animációs dokumentumfilmet tekinthették meg az érdeklődők Orosz István akadémikus rendezésében, majd a szintén az 1956-os forradalmat idéző, Szomjas György által rendezett *Déva vár '56* című filmet vetítették.

November 22-én – szintén a *Mozi a Vigadóban* sorozat keretében – láthatta a közönség a *nomádok fél évszázada* című filmet, melyet Langráf Katalin akadémikus és a film rendezője, Kinyó-Ferenczy Tamás beszélgetése követett.

November 17-én nyílt meg a Pesti Vigadóban a *GENERÁCIÓK* című fotókiállítás. A fiatal fotóművész-nemzedékek vizuális érzékenységet hűen tükröző tárlaton érdelemmel telített portréfotóktól festői tájképeken át egészen a különleges kísérleti fotográfiáig gazdag látványvilág várta az érdeklődőket.

Tagozati ösztöndíj,

2022

A 2022. szeptember 1. és 2023. augusztus 31. közötti időszakban tagozati ösztöndíjban részesült Hamarits Zsolt és Stekovics Gáspár fotóművész fotósorozatok, művészportrék készítése céljából, Szalay Péter rendező erdélyi művészek életművének kutatásához és dokumentálásához, valamint Szekeres Csaba rendező filmszakmai könyv megírásához.

2023

A 2023. szeptember 1. és 2024. augusztus 31. közötti időszakban tagozati ösztöndíjban részesült Csákovics Lajos egy egész estés animációs film forgatókönyvének megírása céljából (Szamárfi című magyar hőstörténet a török időkből); Gelencsér Gábor filmtörténész Gyöngyössi Imre hagyatékának kutatása és egy hosszabb tanulmány megírása céljából; Medgyesi Gabriella rendező, szerkesztő, aki az ösztöndíjat a tagozati honlap fejlesztésére, tartalommal való feltöltésére használta fel. Szaladják István fotográfus, operatőr és oktató az ösztöndíjas időszaka alatt arra vállalkozott, hogy fotográfiai kísérletezés után,

egy 5–10 elemből álló fotósorozatot készít, megfogalmazott célja vizuális kifejezőeszközök bővítése és a fotográfia, képzőművészet határterületeinek kutatása.

Tagozati díj 2022–2023

A tagozat a Szóts István-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Film- és Fotóművészeti-díjat

- 2022-ben *Bálint Zsigmond* erdélyi fotóművész és *Tóth Péter Pál* rendező, operatőr,
- 2023-ban *Kosmály Gábor* szlovákiai fotóművész és *Kurucz Sándor* operatőr

részére adományozta.

A tagozat döntése alapján adományozott Elismerő Oklevél, szakmai különdíj

2022

A tagozat a 2022. évi díjkeretéből négy rendezvény részére adományozott Elismerő Oklevelet: 500 000 forinttal járult hozzá az Esztergomi Fotóművészeti Biennálé szakmai díjához, 500 000 forintot ajánlott fel különdíjként a XXI. Lakiteleki Filmszemlére, 500 000 forinttal támogatta a VIII. Kulturális Filmek Fesztiválján szakmai díj átadását, továbbá 250 000 forintot ajánlott fel az Országos Függetlenfilm Fesztivál különdíjához.

2023

A tagozat 2023. évi díjkeretéből négy rendezvény részére adományozott Elismerő Oklevelet és ahhoz kapcsolódó pénzjutalmat: 500 000 forinttal járult hozzá a 16. Kecskeméti Animációs Filmfesztivál szakmai díjához, 500 000 forintot ajánlott fel különdíjként a XXII. Lakiteleki Filmszemlére, 500 000 forinttal támogatta a IX. Kulturális Filmek Fesztiválján szakmai díj átadását, továbbá 500 000 forintot ajánlott fel a 68. Országos Függetlenfilm Fesztivál különdíjához.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesült akademikusok, nem akademikus tagok

2022

A március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmával Kossuth-díjat vehetett át *Ternovszky Béla* rajzfilmrendező.

Rófusz Ferenc, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas rajzfilmrendező, az MMA köztestületi tagja a Magyar Szent István-rendet vette át a Sándor-palotában augusztus 20-án.

2023

Vitézy László Balázs Béla-díjas filmrendező, forgatókönyvíró, kiváló és érdemes művész, az MMA köztestületi tagja a március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából Kossuth-díjat vehetett át Magyarország számára kivételesen értékes és az egyetemes filmművészetet is gazdagító művészi pályafutása, a Budapesti Iskola ikonikus alakjaként a szocializmus tabutémáit szociografikus alaposágra építő kifinomult művészi igénnyel megjelenítő alkotásai, a magyar irodalom klasszikus műveit méltó módon adaptáló rendezései elismeréseként.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2022

Június 28-án *Cakó Ferenc* animációsfilm-rendező, grafikusművész *A téranimáció stációi* címmel, majd *Petényi Katalin* filmrendező, író, művészettörténész *Az őrségben állók figyelő szemével* címmel tartotta meg székfoglaló előadását. Június 29-én *Kása Béla* fotóművész *Közel kerülni – Erdélyi muzsikások* című előadását követően *Mispál Attila* film- és televíziós rendező *A gondolkodó látásról* című székfoglalóját hallgathatták meg az érdeklődők.

2023

A Pesti Vigadó Makovecz termében szeptember 19-én *Szilágyi Varga Zoltán* grafikusművész, rajzfilmrendező *TORONYIRÁNT – Személyiséget alakító, tájékozódásomat meghatározó stációk időkeretbe szorítva* címmel, majd *Ádám Gyula* fotóművész *A MEGKERÜLT PARADICSOM – Analóg és digitális emlékek* címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat

Programok

2022

Május 18. és július 24. között rendezték meg a Pesti Vigadóban a *Meteoritok és egyéb költemények* című kiállítást Geszler Mária Kossuth-díjas keramikusművész, akadémikus 80 éves jubileuma alkalmából. Geszler Mária mellett nyolc kiemelkedő kortárs keramikus alkotásait is megtekinthették a tárlaton, amely a tagozat támogatásával a Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nemzetközi Kerámia Stúdió közreműködésével valósult meg.

Május 7. és július 31. között rendezte meg a Gödöllői Iparművészeti Műhely az alkotóház és a körülötte kialakult szellemi és alkotóműhely több mint 20 éves tevékenységét bemutató tárlatát a gödöllői Várkapitányi Lakban. Az eseményhez kapcsolódó kiadvány megjelenését a tagozat támogatta.

Július 30. és szeptember 18. között valósult meg a tagozat által támogatott *HuGlass – a magyar üvegművészet: múlt–jelen–jövő* című kiállítás a győri Magyar Ispita kiállítótermében, valamint október 3. és november 3. között a Szent István Bazilika Lovagtermében. Az Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat szakmai partnere az események lebonyolításában a Magyar Üvegművészeti Társaság volt.

Szeptember 6. és november 13. között rendezték meg a Pesti Vigadóban *Molnár Imre 80* című életmű kiállítását a tagozat és a Magyar Belsőépítész Egyesület közös szervezésében. Molnár Imre 2022-ben töltötte be 80. életévét, és ebből az alkalomból több mint fél évszázados alkotópályájának retrospektív kiállításával tisztelgett a tagozat az akadémikus személyes és a bőrművészet kézműves hagyományának ápolásáért tett munkája előtt.

November 15. és december 15. között a tagozat támogatásával valósult meg a *Forma tradíciója és revolúciója* című kiállítás a K. A. S. Galériában a Magyar Design Kulturális Alapítvány szervezésében. A kortárs design és az építészet összefüggéseit bemutató tárlathoz kapcsolódott az esemény teoretikus feldolgozására irányuló publikáció.

2022. december 8. és 2023. február 19. között rendezték meg a Łódź-i Strzemiński Képzőművészeti Akadémia közös szervezésében a *Fiber Art & Fine Art – elemi szál a képzőművészetben* című ipar- és képzőművészeti kiállítást a Pesti Vigadóban. A tárlaton – amelyről a tagozat gondozásában katalógus készült – közel félszáz lengyel kiállító munkáját tekinthette meg a közönség az intézmény földszinti kiállítótermében. A december 8-i megnyitó eseményre ellátogatott az egyetem design intézetének vezetése.

2023

Augusztus 18-án a tagozat ellátogatott a bárdudvarnoki Nemzetközi Üveg Szimpozion rendezvényére a bárdibükki Üveg Alkotótelepre, amelynek a Goszthony Kúria adott otthont. Az alkotótelep fejlesztéséről és az MMA-val történő együttműködésről Szita Károllyal, Kaposvár polgármesterével folytattak egyeztetést a jelenlévők.

Szeptember 15-én a Pesti Vigadó VI. emeleti kiállítótermében megnyílt a *Staféta* című kiállítás, amelyen 39 akadémikus és több mint 40 akadémiai tagsággal nem rendelkező képző-, ipar- és tervezőművész munkája adott pillanatnyi látetet a tagozat aktuális helyzetéről és jövőbeli törekvéseiről. A tárlat fókuszában a kézműves iparművészet és a funkcionális tervezőművészet megvalósult alkotásai álltak. A kiállításához kapcsolódó katalógust Árendás József tervezőgrafikus, akadémikus készítette.

Szeptember 30-én nyílt meg a Klebelsberg Kultúrkúriában – a tagozat által támogatott – a *XIV. Ötvösművészeti Biennálé*, amelyen közel 50 művész munkáját mutatták be, köztük a tagozat ötvösművész tagjait is.

November 17–18-án a tagozat szakmai tanulmányúton vett részt a Matyófüldön. A program keretében az MMA Népművészeti Tagozatával való jövőbeli együttműködésről és közös programokról egyeztettek a jelenlévők. Kékedi László, a Népművészeti Tagozat vezetője, Kisgyőr város polgármestere vezette körbe a térségben az Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat tagjait.

Tagozati ösztöndíj

2022

Tagozati ösztöndíjban részesült 2022. szeptember 1. – 2023. augusztus 31. között *Attalai Zita* textil-, bőrművész, formatervező, *Balla Dóra* tervezőgrafikus, szakíró, *Oláh Sándor* ötvösművész, valamint *Zelenák Katalin* kárpitművész.

2023

Tagozati ösztöndíjban részesült 2023. szeptember 1. és 2024. augusztus 31. között *Csipes Antal* grafikus, *Segesdi Bori* keramikus, *Soltra E. Tamás* ötvösművész és *Székely Judit* textilművész, akik új művek létrehozására nyerték el a támogatást.

Tagozati díj 2022–2023

A Magyar Művészeti Akadémia Iparművészeti- és Tervezőművészeti-díjat a tagozat

- 2022-ben *Bánk András* belsőépítész és *Dormán László* fotográfus,
- 2023-ban *Nagy Judit* textilművész és *Csavarga Rózsa* belsőépítész

részére adományozta.

A tagozat döntése alapján adományozott Elismerő Oklevél

2022

Az Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat Elismerő Oklevelében részesült *Balog Edit* kárpitművész és *Jelenszky László* karikaturista.

A tagozat szakmai különdíjat osztott ki az 53. Tavaszi tárlaton, a XI. Kortárs Keresztény Ikonográfiai Biennálén, az Év Textilművésze kiállításon és a XXIII. Tervezőgrafikai Biennálén.

2023

2023-ban az MMA Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozata Szakmai különdíját *Király Fanni* ékszertervező művész, *Korolovszky Anna* tervezőgrafikus és *Kiss Katalin* textilművész kapta; a tagozat által adományozható elismerő oklevélben *Dabasi András*, *Erdős Judit* és *Tóth László* iparművész részesült.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesült akademikusok

2022

Hager Ritta textilművész Prima Primiissima Díjban részesült.

2023

Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából *Mezei Gábor* Munkácsy Mihály-díjas belsőépítész, bútortervező, érdemes művész Kossuth-díjban részesült Magyarország számára kivételesen értékes, a magyar organikus belsőépítészeti és a történelmi hagyományú bútorművesség egyik legeredetibb mestereként végzett, a Makovecz-életmű folytatása iránt elkötelezett és példaadó tervezőművészi életműve, szürrealis bútorkompozícióival új minőséget és stílust létrehozó művészete elismeréseként.

December 1-én *Lukácsi László* üvegművész Prima Primiissima díjat kapott.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2022

Június 23-án *Koós Pál* formatervező iparművész *Ideán innen, formán túl* címmel, szeptember 2-án *Keresztes Dóra* festő- és grafikusművész, animációsfilm-rendező, illusztrátor *A népi kultúrától a graphic design-ig* címmel, *Kálmán László* ötvösművész, díszlet- és jelmeztervező pedig *Az ötvösművészet a belsőépítészetben* címmel tartotta meg székfoglaló előadását a Pesti Vigadóban.

2023

A Pesti Vigadó Makovecz termében szeptember 12-án *Sipos Enikő* textilrestaurátor-művész *Művészet vagy Mesterség* címmel tartotta székfoglaló előadását.

Szeptember 26-án *Zalavári József* formatervező művész *Tárgyaink története* című székfoglaló előadást hallgathatta meg az érdeklődő közönség a Pesti Vigadó Makovecz termében.

Irodalmi Tagozat

Programok

2022

Április 27-én az Irodalmi Tagozat *Élőfolyóirat* sorozatának keretében került sor a *Hamvas Béla 125* című előadásra Rátóti Zoltán elnökségi tag és Huzella Péter közreműködésével.

Május 11-én rendezték meg a Tavaszi Irodalmi Gálát a Pesti Vigadó Dísztermében a kerek születésnapjukat ünneplő akademikusok, Fekete J. József, Füzesi Magda, Kodolányi Gyula, Lövétei Lázár László és Nagy Gábor, valamint Lászlóffy Aladár, az MMA posztumusz tiszteleti tagja tiszteletére. A magyar irodalom 2022-ben centenáriumát ünneplő, meghatározó alakjai, Kassák Lajos, Nemes Nagy Ágnes és Sütő András műveiből hallhatott összeállítást a kortárs magyar irodalmat kedvelő közönség. Az eseményen közreműködött Oberfrank Pál akademikus és Rátóti Zoltán elnökségi tag, továbbá Húvösvölgyi Ildikó, Lux Ádám és Újhelyi Kinga színművész.

Az *Élőfolyóirat* sorozat estjét május 23-án, *Veres Péter ma* címmel rendezték az MMA Titkársága irodaházának rendezvénytermében. Az eseményen közreműködött dr. Gyurácz Ferenc irodalomtörténész, dr. Elek Ottó irodalomtörténész, Molnár László Jászai Mari-díjas színművész és Vámosi-Nagy Zsuzsa Junior Prima Díjas fuvolaművész.

Június 13-án *20 éves az Együtt* címmel az MMA Titkársága irodaházának rendezvénytermében az *Élőfolyóirat* est vendégei a kárpátaljai folyóirat szerkesztői, munkatársai voltak jelen. Az eseményen közreműködött Dupka György, az *Együtt* folyóirat lapigazgatója, Ferenci Attila színművész, Füzesi Magda költő, akademikus, Shrek Tímea prózaíró, Varga Katica zenei közreműködő és Vári Fábán László, az *Együtt* folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke, a tagozat vezetője.

Szeptember 12-én az *Élőfolyóirat* programsorozat keretében mutatták be az MMA Irodalmi Tagozata Kismonográfia sorozatának legújabb köteteit: Márkus Bála Cseres Tiborról, Mórocz Gábor Buda Ferencről és Papp Endre Döbrentei Kornélról írt kismonográfiáját. Az esten közreműködött Rátóti Zoltán színművész, elnökségi tag, valamint Ács Margit író, akademikus a kismonográfia sorozat szerkesztője.

A Tamási Áron 125 emlékéhez kapcsolódóan a tagozat tagjai két köztestületi programban is tevékenyen részt vettek. Az emlékév köztestületi koordinátora – Richly Gábor főtktár felkérésére – Szentmártoni János író, akademikus volt. Szeptember 26. és 27. között Lakiteleken rendezték meg a Tamási-emlékülést, amelynek keretében a Békéscsabai Jókai Színház bemutatta Tamási Áron Vitéz lélek című művének színpadi változatát. Ezt követően került sor az emlékülésre, amelyet Lezsák Sándor író, akademikus nyitott meg. Az emlékülés előadói Bertha Zoltán és Márkus Béla irodalomtörténész, akademikus, valamint Szabolcs Béla filmrendező és Szörényi László irodalomtörténész, akademikus voltak.

Október 3. és 6. között egy akademikusokból álló delegáció farkaslakai zárandókútra indult, amelynek során Tamási Áron szülőfalujában *Vendégségben Farkaslakán* címmel pódiummússal emlékezett az íróóriásra. Az emlékműsor, amelynek szereplője Bálint Márta, Újhelyi Kinga és Szabó Tibor színművész, Sebestyén Márta népdalénekes, akademikus volt, valamint a Hungaricus Együttes Jánosi András akademikus vezetésével örvendeztette meg a Farkaslakáról és a környékből érkező lelkes közönséget. Az akademikusok látogatást tettek Tamási Áron szülőházánál és koszorút helyeztek el az író sírján.

Október 28-án rendezték meg az Őszi Irodalmi Gálát a Pesti Vigadó Dísztermében, a kerek születésnapjukat ünneplő akademikusok, Czákó Gábor és Serfőző Simon, valamint Gál Sándor, Jókai Anna, Oláh János és Tornai József, az MMA néhai tagjai tiszteletére. A magyar irodalom 2022-ben centenáriumát ünneplő, meghatározó alakjai Gárdonyi Géza, Illyés Gyula és Tamási Áron műveiből hallgathattak összeállítást az érdeklődők. Az eseményen közreműködött Lukács Sándor akademikus, továbbá Barta Ágnes, Bálint Márta, Horváth Lajos Ottó és Szabó András színművész. A zenei közreműködő Sebestyén Márta akademikus, Andrejszki Judit és Gombai Tamás volt.

November 8-án a Pesti Vigadó Makovecz termében Varga Domokosra, a 100 évvel ezelőtt született íróra emlékeztek. Az eseményen közreműködött Benke László költő és Lux Ádám színművész, valamint Pócs Márton, Rusznyák Edit és a Kutyafulűek.

Az MMA Titkársága irodaházának rendezvénytermében november 14-én az *Élőfolyóirat* programsorozat részeként mutatkozott be a Partium irodalmi és művészeti folyóirat. A rendezvényen közreműködött Oláh András főszerkesztő, Dr. Felhős Dávid elnök, Vári Fábián László, az Irodalmi Tagozat vezetője és a Hangraforgó együttes.

November 21-én „*Ne feledd a tért...*” címmel a 120 éve született Illyés Gyulára emlékeztek a Pesti Vigadó Makovecz termében, ahol közreműködött Szabó András előadóművész, valamint Vámosi-Nagy Zsuzsa fuvolaművész és Szelcsányi Ágnes zongoraművész.

November 28-án a Pesti Vigadó Makovecz termében kerekasztal-beszélgetés keretében születésének 125. évfordulója alkalmából emlékeztek Sinka István Kossuth-díjas költőre, íróra. A beszélgetés résztvevői Ágh István költő és Mezey Katalin költő, akadémikus, valamint dr. Jánosi Zoltán irodalomtörténész és Medvigy Endre irodalomkutató voltak. Az esten közreműködött még Horányi László színművész.

Az *Élőfolyóirat* sorozat keretében december 5-én átadta az Irodalmi Tagozat Az Év Legjobb Könyve Díjat Molnár Vilmos Kőrösi Csoma Sándor csodálatos cselekedetei című kötetéért. Könyv Nívódíjban Jánosi Zoltán, Medvigy Endre, Szakonyi Károly és Visky András részesült. Az ünnepélyes eseményen közreműködött Barta Ágnes, Béke Csaba és Takács Bence.

2023

Február 17-én az *Élőfolyóirat* sorozat keretében került sor a Magyar Széppróza Napjának megünneplésére, amelyen Ferdinandy György, Kontra Ferenc, Mezey Katalin akadémikus, valamint Bartha Gusztáv és Márai Sándor műveiből hangzottak el részletek Hűvösvölgyi Ildikó és Szabó András előadásában; a zenei közreműködő Török Máté, a Misztrál együttes alapító tagja volt.

Az *Élőfolyóirat* sorozat következő alkalmát április 5-én rendezték meg, amelynek keretében a Napút című folyóirat estjét láthatta, hallhatta az irodalmat kedvelő közönség. Az eseményen közreműködött Csáji László Koppány, Hegyi Botos Attila, Szondi György és Toót-Holló Tamás, a lap szerkesztői, valamint Erdélyi György és Hajós Eszter előadóművész, továbbá Varga Tamás színművész; a zenei közreműködő Horváth Kornél Kossuth- és Prima-díjas ütőhangszeres művész volt.

A *Tavaszi Irodalmi Gálát* május 17-én rendezték meg a Pesti Vigadó Dísztermében, amelyen a kerek születésnapjukat ünneplő akadémikusok, Ágh István, Kiss Benedek, Kontra Ferenc, Mezey Katalin és Oravecz Imre, továbbá Grendel Lajos, az MMA néhai tagja és Páskándi Géza, az MMA posztumusz tiszteleti tagja, valamint Csengey Dénes műveiből készült vers- és próza-összeállításokat hallhatott a magyar irodalmat kedvelő közönség. Az eseményen közreműködött Lukács Sándor, Oberfrank Pál és Szarvas József akadémikus, valamint Kisfaludy Zsófia, Szabó András és Újhelyi Kinga színművész. A zenei közreműködő a Kaláka együttes volt.

A Trianoni Szemle folyóirat bemutatkozása és a 2023. évi két dupla számának bemutatója június 12-én volt az MMA Titkársága irodaházának rendezvénytermében. Az *Élőfolyóirat* est vendégei Szidiropulosz Archimédész főszerkesztő, Kolczonay Katalin olvasószerkesztő, Medvigy Endre, Domonkos László, Sipos Endre, a Trianoni Szemle folyóirat szerkesztői, a szerzők, valamint Szabó András és Dóka Andrea előadóművészek voltak. A zenei közreműködő Varga Laura, a Szegedi Tudományegyetem Bartók Béla Művészeti Kar Fafúvós Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára, az MMA köztestületi tagja volt. A vendégeket Vári Fábián László tagozatvezető köszöntötte.

Szeptember 6-án az *Élőfolyóirat* sorozat keretében a Parnasszus folyóirat mutatkozott be. Az esten közreműködött Kégl Ildikó író, Mezey Katalin író, akadémikus, Zsille Gábor író, Zámboi Soma színművész. A zenei közreműködő Fehér Elemér klarinétművész és Nizalowski Fanni hárfaművész, az est házigazdája pedig Turczi István, a Parnasszus folyóirat főszerkesztője volt.

Az Irodalmi Tagozat 2023. évi tanulmányútja *Petőfi nyomában* címmel a Felvidék Petőfi Sándor által bejárt helyein valósult meg, amelyhez más tagozatok akadémikusai is csatlakoztak. A kiindulópont Rimaszombat volt, ahonnan Losoncot, Füleket, Várgédét, Rozsnyót, Pelsőcöt, Sajógömört, valamint a Murányi várat látogatták meg.

Az *Őszi Irodalmi Gálát* október 11-én rendezték a Pesti Vigadó Dísztermében, ahol a tagozat 2023. második félévében kerek születésnapjukat ünneplő akadémikusok köszöntésére került sor. Iancu Laura, Király László, Orbán János Dénes, Szilágyi István és Nagy Koppány Zsolt akadémikusok művei Rátóti Zoltán, az MMA elnökségi tagja, Hirtling István akadémikus, valamint Barta Ágnes, Bálint Márta és Seress Zoltán színművészek előadásában hangzottak el. A zenei közreműködő a Muzsikás együttes volt.

November 27-én az *Élőfolyóirat* sorozat keretében Orosz István *Apakönyv* című új kötete kapcsán Steiner Petra, a kecskeméti Katona József Könyvtár munkatársa beszélgetett a Kossuth-díjas íróval. A zenei közreműködő Török Máté, a Misztrál együttes alapítója volt.

Az *Élőfolyóirat* sorozat keretében az Irodalmi Tagozat december 11-én ünnepélyes keretek között adta át Az *Év Legjobb Könyve Díját*, Ambrus Lajos Mezei szorgalom című kötetéért. *Könyv Nívódíjban* Györffy Ákos, Hogya György, Majoros Sándor és Pollágh Péter részesült. Az esten közreműködött Kisfaludy Zsófia, Savanyu Gergely, valamint Vámosy Zsuzsa, Csáki András és Takács Bence.

Tagozati ösztöndíj

2022

A tagozat döntése alapján a 2022. szeptember 1. és 2023. augusztus 31. közötti időszakban tagozati ösztöndíjban részesült Berta Zsolt Háború se béke című regény elkészítésére; Dr. Kollarits Krisztina A Napkelet és kora című tanulmánykötet elkészítésére és a téma további kutatására, Dr. Payer Imre új verseskötet megírására, valamint Mirtse Zsuzsa Az őrzőkre ki vigyáz? című regény elkészítésére.

2023

A tagozat döntése alapján a 2023. szeptember 1. és 2024. augusztus 31. között tagozati ösztöndíjban részesül Halmai Tamás, aki az „Éneklő ikon” című verseskötet és a „Békességszerzők” című esszékötet megírását tűzte ki célul; Zsille Gábor Kazimiera Illakowiczówna lengyel költő verseinek fordítására vállalkozott. Györffy Ákos „A csend körei” címmel esszékötet megírására, míg Z. Németh István a „Törökméz utca” című novelláskötet elkészítésére nyerte el a tagozati ösztöndíjat.

Tagozati díj 2022–2023

A tagozat az Illyés Gyula-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Irodalmi-díját

- 2022-ben Varga Imre és Kövesdi Károly író,
- 2023-ban Fecske Csaba és Egyed Emese költő

részére adományozta.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesült akademikusok, nem akademikus tagok

2022

Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából Kossuth-díjban részesült Király László Babérkoszorú- és József Attila-díjas költő, író, műfordító, akadémikus Magyarország számára kivételesen értékes művészi pályafutása során a nemzetiségi lét kérdéskörét egyedülálló módon megragadó írói, költői életműve, valamint kiemelkedő műfordítói tevékenysége elismeréseként.

Március 15-e alkalmából Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal (polgári tagozat) kitüntetést kapott Buda Ferenc, a Nemzet Művésze, Kossuth- és József Attila-díjas költő, műfordító, akadémikus példaértékű erkölcsi tartást tükröző költészete, illetve gyermekverseket, prózai alkotásokat és műfordításokat is magába foglaló, nagy hatású irodalmi életműve elismeréseként.

Magyar Érdemrend lovagkeresztje (polgári tagozat) kitüntetésben részesült Tóth László József Attila-díjas költő, író, műfordító, akadémikus, valamint dr. Elek Tibor József Attila-díjas irodalomtörténész, kritikus, az MMA köztestületi tagja.

A magyar irodalom területén nyújtott kiemelkedő teljesítménye elismeréseként Magyarország Babérkoszorúja díjban részesült Kontra Ferenc József Attila-díjas költő, író, műfordító, akadémikus és Nagy Zoltán Mihály József Attila-díjas író, költő, akadémikus.

Augusztus 20-a alkalmából Czákó Gábor, a Nemzet Művésze, Kossuth- és József Attila-díjas író, akadémikus a Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal (polgári tagozat) és Ferencz István Kossuth-díjas költő, akadémikus a Magyar Érdemrend középkeresztje (polgári tagozat) elismerésben részesült.

Magyar irodalom kategóriában Dobai Péter költő, író, dramaturg, akadémikus Prima Primitissima Díjat, Tóth Erzsébet költő, író, akadémikus pedig Prima Díjat vehetett át.

2023

Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából Kossuth-díjban részesült *Duba Gyula* József Attila-díjas író, akadémikus Magyarország számára kivételesen értékes művészi pályafutása, elsőrangú humoreszkeket, satírákat, novellákat és irodalmi paródiákat is magába foglaló, gazdag alkotói életműve, a felvidéki magyarság létélményét szociografikus alaposágú, mégis lírai magasságokba emelkedő regényekbe és novellákba sűrítő művészete elismeréseként. Szintén Kossuth-díjaz vehetett át *Orbán János Dénes* Babérkoszorú- és József Attila-díjas költő, prózaíró, akadémikus Magyarország számára kivételesen értékes művészi pályafutása során a kortárs magyar irodalmat egyedi stílusú, formailag és nyelvileg is bravúros költeményeivel, prózáival és drámaival gazdagító írásművészete, valamint példaadó irodalomszervező és tehetséggondozó tevékenysége elismeréseként.

A Magyar Érdemrend középkeresztje polgári tagozat kitüntetését kapta *Ágh István*, a Nemzet Művésze, Kossuth- és kétszeres József Attila-díjas költő, író, akadémikus nagy formátumú költészete, korszakalkotó és nemzedékek számára példaként szolgáló költői, írói és műfordítói munkája elismeréseként.

A magyar irodalom területén nyújtott kiemelkedő teljesítménye elismeréseként Magyarország Babérkoszorúja díjban részesült *Fekete Vince* József Attila-díjas költő, akadémikus és *Lövetei László* József Attila-díjas költő, műfordító, akadémikus.

Döbrentei Kornél, *Tamás Menyhért* és *Tózsér Árpád* akadémikus Magyar Örökség-díjban részesült.

Herczeg Ferenc-díjat vehetett át *Toóth-Holló Tamás* író, a Mediaworks Hungary Zrt. főszerkesztője, az MMA köztestületi tagja és *Reisinger Attila* író, az MMA köztestületi tagja.

Márai Sándor-díjat kapott *Sarusi Mihály* író, költő, az MMA köztestületi tagja.

Kontra Ferenc költő, író, műfordító, akadémikus Prima Primissima-díjban, *Füzesi Magda* költő, újságíró, akadémikus pedig Prima-díjban részesült.

A tagozat akadémikusainak székfoglaló előadásai

2022

Június 21-én a Pesti Vigadó Makovecz termében *Százaz Miklós* György író *Író és feladata a 21. században* címmel, ezt követően *Orbán János Dénes* költő, prózaíró *Az irodalom jövője, a jövő irodalma* címmel tartotta meg székfoglaló előadását. Június 22-én a Pesti Vigadó Makovecz termében *Lezsák Sándor* költő, író *A tilalom és a túrás határán* című, *Lövetei László* László költő, műfordító „*Elégge kauderwelsch?*” (*Arany János Kisebb költemények* című, 1956-os kötetének szerkezetéről) című székfoglaló előadását hallhatták az érdeklődők.

2023

A Pesti Vigadó Makovecz termében szeptember 12-én *Nagy Koppány Zsolt* író, műfordító, szerkesztő *Humor a szégyenpadon* címmel, majd november 28-án a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán *L. Simon László* író, költő, szerkesztő *Művészi szabadság és intézményi autonómia* címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Képzőművészeti Tagozat

Programok

2022

Május 27. és augusztus 28. között a Pesti Vigadó V. és VI. emeleti kiállítótermeiben a Képzőművészeti Tagozat szervezésében rendezték meg az MMA képzőművész köztestületi tagjait bemutató kollektív tárlatot. A Sárkány Győző grafikusművész, közgyűlési képviselő és dr. Nátyi Róbert művészettörténész kurátor nevével fémjelzett, *Üzenet* címmel megrendezett kiállítás mintegy 80 kortárs képzőművész számára teremtett megmutatkozási lehetőséget. A tárlat anyagát a 400 példányszámban megjelentetett katalógus dokumentálja.

Simsay Ildikó emlékkiállítás a nyolcvan éve született képzőművész tragikus hirtelenséggel lezárt és méltánytalanul elfeledett életműve előtt tisztelgett a Vigadó Galériában. A tárlat szeptember 15. és november 6. között a Pesti Vigadó VI. emeleti

kiállítóterében várta a látogatókat. A kiállítást Stefanovits Péter tagozatvezető köszöntője után Szemadám György képzőművész, akadémikus nyitotta meg a család jelenlétében.

Szeptember 9. és november 13. között az MMA székházában, a Pesti Vigadóban *A Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti Tagozatának díjazottjai VIII.* címmel megrendezett kamaratárlat Képiró Ágnes művészettörténész kurátori válogatásában, a 2020–2021. évben a tagozat művészeti ösztöndíjában részesített Márkus Péter, Sánta Csaba, Szepessy Béla, Szotyory László képzőművész, a köztestület életút-díjával kitüntetett Mezei Erzsébet képzőművész és Novotny Tihamér művészeti író, valamint Kolozsi Tibor és Muzsnay Ákos, az MMA Képzőművészeti Tagozatának 2020. évi díjazottja munkáit tárta a nagyközönség elé. A megnyitón Stefanovits Péter tagozatvezető köszöntötte a jelenlévőket, a kiállított művek interpretációját a kurátor szakmai, műelemző megnyitó beszéde, továbbá október 11-én és november 8-án lezajlott tárlatvezetése segítette.

2023

Az MMA székházában, a Pesti Vigadó földszinti termeiben március 3. és április 31. között a *Quodlibet* címmel megrendezett tárlat Kondor-Szilágyi Mária művészettörténész kurátori válogatásában, Szemadám György képzőművész, akadémikus az utóbbi öt évben készült műveit tárta a nagyközönség elé. A kiállítás egyfajta szándékolt számadás, az életút összegzése, a megjelenített tíz téma a Szemadám-életmű summázata. Az Afrika-utazó vizuális naplója, az ornitológus megfigyelésének tárgyai, a történelem és a család iránti rajongó unoka főhajtása a nagyszülők előtt, a Tarot vándora, a természetkedvelő tudós létező és nem létező lények iránti kíváncsisága, és nem utolsósorban az aktív képzőművész szeretetteljes, olykor ironikus válaszai a kortársak munkáira. A kiállítás március 2-i ünnepélyes megnyitóján Stefanovits Péter tagozatvezető köszöntötte a jelenlévőket, a kiállított művek interpretációját Szegő György, a Műcsarnok művészeti igazgatójának szakmai, műelemző megnyitó beszéde, továbbá az április 30-án lezajlott kurátori tárlatvezetés segítette.

Május 12. és június 25. között a Pesti Vigadó földszinti és alagsori kiállítótermeiben a tagozat szervezésében rendezték meg Diénes Attila szobrászművész, köztestületi tag *Meditációs hely* című tárlatát. A cím túlpontosan jelölte ki a kiállítás koncepcióját és lényegét, az installált műegyüttes valóban a meditáció helyévé tágult: a fogadó csarnokban a faszobrok, míg az alsó régiókban a kőbe faragott és a bronzba öntött plasztikák, az anyagkapcsolódások, az anyagkombinációk kompozíciói indíthatták a befogadói asszociatív elmélyedést. A tárlatot Wehner Tibor művészettörténész nyitotta meg május 11-én a család jelenlétében. A kiállításához kapcsolódóan három kísérőrendezvény is megvalósult: június 12-én *Teljes élet – meditáció* címmel egy vezetett meditációval egybekötött tárlatnézésen, június 19-én a *Jóga és meditáció* című egyensúlykereső programon, június 23-án pedig alkotói tárlatvezetésen vehettek részt az érdeklődők.

Az MMA kiemelt feladatának tekinti a hazai alkotóművészek megbecsülését, támogatását és ösztönzését, így minden tagozat évente két díjat adományoz saját művészeti ága kiemelkedő képviselőinek; négy ösztöndíjat a középgeneráció, két életútdíjat az idősebb generáció legjelesebb alkotóművészeinek, valamint a képzőművészet területén közreműködő teoretikusainak. A tagozat szervezésében és Fazakas Réka kurátori rendezésében, a Pesti Vigadó V. emeletén szeptember 8. és november 5. között megvalósított kamaratárlat a 2021–2022-ben, az MMA Képzőművészeti Tagozata Művészeti ösztöndíjában részesített Babinszky Csilla, Imre Mariann, Katona Zoltán és Kotormán Norbert képzőművészek, a köztestület 2021. évi életút-díjával kitüntetett Csorba Simon László képzőművész és Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész, továbbá Eszik Alajos és Rónai Péter képzőművészek, az MMA Képzőművészeti Tagozatának 2021. évi díjazottjai munkáit interpretálta.

Szeptember 23-tól december 10-ig a nagyváradai római katolikus Püspöki Palota Patachich Látogatóközpontjában *Meditációs objektumok* címmel rendezte meg a tagozat Hamvas Béla- emlékkiállítását a filozófus-író születésének 125. évfordulójához kapcsolódva. A tárlat kurátora, Ujvárossy László akadémikus felhívására harmincegy képzőművész, a köztestület húsz tagja és tizenegy erdélyi magyar alkotó készítette el Hamvas Béla-reflexióját. A vernisszázsón Böcskei László megyéspüspök nevében Lakatos Attila, a Patachich Látogatóközpont vezetője és Vakon Zsolt irodaigazgató, püspöki titkár köszöntötte az érdeklődőket, magyar és román nyelven egyaránt. Richly Gábor főtktár gondolatait Baricsa Katalin tagozati titkár olvasta fel.

Szeptember 10–14. között a tagozat szakmai tanulmányutat szervezett Velence városába, amely során a delegáció tagjai többek között az Ateneo Veneto Aula Magna kiállítóterében, a Velencei Üveghét programsorozat keretén belül megrendezett MMA szakmai napon, valamint az Építőművészeti Biennálé programjain vettek részt.

December 1–2-án a tagozat szervezésében a Szolnoki Művésztelepen rendezték meg *A képzőművészet küldetése ma* című konferenciát, amelyen a résztvevők a hazai kortárs képzőművészet szerepének (újra)pozicionálására tettek kísérletet. A konferencia előadói voltak Képiró Ágnes művészettörténész, Kertész Róbert régész, Álmosdi Árpád és Csendes Mónika

építész, Marczin István művészetszociológus, Ninkov Kovacev Olga művészettörténész, Szarka Mándity Krisztina művészettörténész, Ferencz S. Apor képzőművész, Wehner Tibor művészettörténész, Erőss István, a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora, valamint Stefanovits Péter tagozatvezető, továbbá L. Simon László, Baksai József, Gaál József, Szurcsik József, Verebes György akadémikusok.

Tagozati ösztöndíj

2022

A benyújtott munkatervek alapján a tagozat 2022–2023. évi ösztöndíjában részesült *Gaál Tamás* szobrászművész *Hajazatok* munkacímű rajz- és kislasztika sorozata megvalósításáért, *Kopriva Attila* festőművész az Ukrajnában zajló háborús helyzetre reflektáló képzőművészeti absztrakciójáért, *Bukta Norbert* képzőművész *Fény és Árnyék* képek című munkaprogramja, továbbá egyéves hosszabbítással *Katona Zoltán* képzőművész sírkőre rajzolt grafikai áthelyezési kísérletei autonóm művészeti megvalósításáért.

2023

A benyújtott munkatervek alapján a tagozat 2023–2024. évi ösztöndíjában részesült *Gergely Zoltán* szobrászművész a gyulafehérvári Szent Mihály római katolikus székesegyházban elhelyezendő keresztút tematikájú bronz domborműsorozat megvalósításáért, *Palkó Tibor* festőművész az egyedi, tematikus festészeti programjának folytatásáért, *Stark István* képzőművész az „Új parabola felületű figurális festmények” című munkaprogramja, valamint *Zsankó László* képzőművész a klasszikus ábrázolási keretformák transzformációi, autonóm művészeti megvalósításáért.

Tagozati díj 2022–2023

A Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti-díját a tagozat

- 2022-ben *Sulyok Gabriella* grafikusművész és *Antik Sándor* képzőművész,
- 2023-ban *feLugossy László* képzőművész és *Szentpétery Ádám* festőművész

részére adományozta.

A tagozat döntése alapján adományozott Elismerő Oklevél

2022

Július 12-én a 11. Groteszk Triennálé–Nemzetközi Képző- és Iparművészeti Pályázat zsűrizett alkotásait felvonultató seregszemlén *Pató Károly* képzőművész vehette át a tagozat Elismerő Oklevelét a Múcsarnokban.

A hódmezővásárhelyi Alföldi Galériában megrendezett 68. Vásárhelyi Őszi Tárlat tagozati szakmai különdíját *Szabó Ábel* képzőművész vette át október 9-én.

A Magyar Festészet Napja – *Élő Magyar Festészet 2022.* című programsorozat központi ünnepségén október 15-én a tagozat különdíját *Regős István* festőművész kapta.

Október 15-én a szolnoki Alexandre Trauner ART/Film Fesztivál rendezvényén a tagozat különdíjban részesítette *Medgyesi Gabriella* operatőrt.

Az Év Grafikája Díjat a november 8-án lezajlott díjzsűri döntése alapján *Szita Barnabás* grafikusművész vehette át.

November 26-án a salgótarjáni Dornyay Béla Múzeumban megrendezett V. Országos Rajstriennálé ünnepélyes megnyitó rendezvényén a tagozat szakmai különdíját *Zsankó László* képzőművész kapta.

2023

Szeptember 14-én az VI. Szobrász Biennálé megnyitó ünnepségén a tagozat szakmai különdíját Stefanovits Péter tagozatvezető megbízásából Szabó Tamás akadémikus nyújtotta át *Kalmár János* szobrászművésznek a szentendrei MANK Galériában.

Szeptember 16-án a HOM – Miskolci Galériában megrendezésre kerülő Miskolci Grafikai Triennálé tagozati szakmai díját *Olajos György* grafikusművész vehette át.

Október 14-én a XXI. Magyar Festészet Napja – *Élő Magyar festészet 2023.* rendezvénysorozat központi rendezvényén, a Szolnoki Galériában Verebes György akadémikustól vehette át a tagozat szakmai különdíját *Bullás József* festőművész.

Október 21-én a Szolnoki Képzőművészeti Társaság SZÉP címmel megrendezett éves seregszemléje megnyitóján a tagozat szakmai különdíját *Szok Iván* festőművész vette át kimagasló művészeti tevékenysége elismeréséül a szolnoki Aba-Novák Agóra Kulturális Központ Galériájában.

Október 28-án a VI. Nemzetközi Pasztell Triennálé ünnepélyes megnyitó rendezvényén *Mallár Gabriella* képzőművésznek Verebes György akadémikus nyújtotta át a tagozat elismerését a nyergesújfalui Kernstock Galériában.

Az Év Grafikája Díjjal járó juttatás biztosításához a tagozat – hagyományaihoz híven – 2023-ban 750 000 forinttal járult hozzá. A november 8-án lezajlott díjsűri döntése alapján *Horesnyi Bálint* grafikusművész Stefanovits Péter tagozatvezetőtől vette át a szakmai elismerést a fővárosi Nádor Galériában.

Allami kitüntetésben, művészeti díjban részesült akadémikusok, nem akadémikus tagok

2022

Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából Munkácsy Mihály-díjban részesült *Matl Péter* szobrászművész, az MMA köztestületi tagja kiemelkedő képzőművészeti tevékenysége elismeréséül.

Magyar képzőművészet kategóriában Prima Díjban részesült *Baksai József* festő- és grafikusművész, akadémikus.

2023

Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából Kossuth-díjban részesült *Bukta Imre* Munkácsy Mihály-díjas képzőművész, érdemes művész, akadémikus Magyarország számára kivételesen értékes és nemzetközileg is kiemelkedő művészi pályafutása, a kortárs magyar képzőművészet formanyelvét a fotó, a videó és az installáció eszközeivel megújító, a klasszikus paraszti létformát és kultúrát sajátos motívumokkal ábrázoló művészi alkotómunkája elismeréseként.

A magyar nemzeti kultúra, művészi alkotómunka területén végzett kiemelkedő művészeti értékteremtő munkája elismeréseként Magyarország Érdemes Művésze díjban részesült *Lebó Ferenc* Munkácsy Mihály-díjas érem- és szobrászművész, köztestületi tag, *Szurcsik József* Munkácsy Mihály-díjas képzőművész, akadémikus és Verebes György Munkácsy Mihály-díjas festőművész, grafikus, akadémikus.

A Magyar Érdemrend tisztikeresztje (polgári tagozat) kitüntetésben részesült *Árkossy István* festőművész, grafikus, az MMA köztestületi tagja.

Kiemelkedő képzőművészeti tevékenysége elismeréseként Munkácsy Mihály-díjat vehetett át *Árkossy István* festőművész, grafikus, köztestületi tag és *Wrobel Péter* festőművész, köztestületi tag.

A tagozat akadémikusainak székfoglaló előadásai

2022

Június 13-án *Osgyányi Vilmos* kőszobrász, restaurátorművész *A korszerűtlen korszerűsége*, *Pataki Tibor* festő- és grafikusművész *Sorskönyvek és könyvképek*, június 14-én Verebes György festő- és grafikusművész *A saját test képe, mint a tudomás pillére* címmel tartotta meg vetítettképes székfoglaló előadását a Pesti Vigadóban.

2023

A Pesti Vigadó Makovecz termében november 14-én *Sinkó István* képzőművész, művészeti író *Elmélkedések avagy csomópontok* címmel, majd *Szotyory László* festőművész *A festés öröme* címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Művészetelméleti Tagozat

Programok

2022

A tagozat 2022 első félévében a Keddi Kaleidoszkóp programsorozat keretében *A táncházmozgalom Magyarországon és a határokon túl* címmel kerekasztal beszélgetéssorozatot rendezett Sebő Ferenc akadémikus vezetésével. Sebő Ferenc a három kerekasztal beszélgetés során a 2022-ben 50 éves táncházmozgalom történetét elevenítette fel vendégeivel, akik a mozgalom ikonikus alakjai közül kerültek ki. Az első részben március 1-jén – melyet *A hangszeres népzene feltámadása* címmel rendeztek meg – a hangszeres népzene 1970-es évekbeli reneszánszáról beszélgetett Székely Leventével, Éri Péterrel, Ifj. Csoóri

Sándorral, Jánosi Andrással és Vavrincz Andrással. Április 12-én *A magyar táncház kezdetei* című második részben – amely a 2015 óta zajló Keddi Kaleidoszkóp sorozat 50. estje volt – az akadémikus a táncház kialakulásáról beszélgetett vendégeivel, Lelkes Lajossal, Sztanó Hédivel, Héra Istvánnéval, Sebestyén Mártával, valamint Timár Böskével. E folyamat nélkül nem jöhetett volna létre a ma már nemzetközileg is elismert Táncház. Május 24-én a *Határon túli táncházak* című harmadik esten Sebő Ferenc a mozgalom határokon túl terjedő hatásáról folytatott beszélgetést Székely Leventével és Agócs Gergellyel.

A beszámolási időszak második felében a Keddi Kaleidoszkóp sorozat keretében két kerekasztal beszélgetésre került sor a film- és fotóművészet tárgyköréből Tóth Klára akadémikus szakmai vezetése mellett. Az első teltházas rendezvényen november 8-án *Egy szabad ember – megemlékezés Koncz Csabáról* címmel a fotóművész, festő, a magyar avantgárd fényképezés kiemelkedő alakja és életműve elevenedett meg kortársai, barátai révén. November 15-én *Nyomozás a filmtörténetben* címmel a második – szintén teltház előtt futó – pódiumbeszélgetésen egy filmes generáció, az 1990-es években induló rendezők pályakezdését és későbbi életpályáját idézték fel a beszélgetés résztvevői, eljutva a beszélgetésben a magyar filmművészet jelenkori problémáiig.

Konferenciák

A tagozat 2022-ben három nagysikerű konferenciát bonyolított le.

Az első esemény a szeptember 7–8-án megrendezett *Illyés 120* című kétnapos konferencia volt a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán. Illyés Gyula verseiben, drámaiban, esszéiben, a népi mozgalom meghatározó gondolkodójaként a magyarság sorskérdéseinek megoldásáért küzdött, miközben példát adott az egymás ellen fordított irányok összebékítésére. A konferencia 17 előadása törekedett kellő árnyaltsággal bemutatni és közvetíteni a kimagasló jelentőségű életmű értékeit.

November 15-én a Pesti Vigadó Sinkovits Kamaraszínpadán zajlott „Az élet végére tett PONT egyben kezdet is” – *A határon túli magyar művészeti és művészetelméleti hagyatékok kezelése* címmel megrendezett konferencia, amely a 2021-ben a határon túli magyar művészetről indított konferencia-sorozat második része volt. Az erdélyi és délvidéki művészeti, művészetelméleti hagyatékok gondozására fókuszáló előadások számot adtak arról a hatalmas kulturális kincsről, amely az egyetemes magyar kultúra részét képezi, és amelyek feldolgozása, továbbörökítése fontos feladat. A konferencia kilenc előadója különböző művészeti és művészetelméleti területekről (népművészet, fotóművészet, zene- és képzőművészet) származó életművekről adott számolt be. A programot erdélyi és moldvai népzenei hangverseny egészítette ki.

November 29–30-án a tagozat az Építőművészeti Tagozattal közösen rendezte meg a „Tulipánfák tornyán” című kétnapos konferenciát Csete György építész és Csete Ildikó textilművész munkásságáról. Az előadók megjelenítették a két kivételes életmű sajátosságait, elemezték a kapcsolódását az organikus építészethez és művészethez. A konferenciát a *Cseték, avagy a népiek nagy generációja* címmel kerekasztal beszélgetés zárta, melynek résztvevői a legendás Pécs Csoport tagjai voltak.

2023

A tagozat támogatásával, a Magyar Képzőművészeti Egyetem szervezésében, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete együttműködésével június 14. és 16. között valósult meg a 6. *Művészetpedagógiai Konferencia* (15-én és 16-án valamennyi eseményre a Pesti Vigadó termeiben került sor). A nemzetközi tudományos rendezvény főként a vizuális neveléssel, a zenepedagógiával, a dráma- és táncpedagógiával, valamint az ifjúságkutatással foglalkozó előadókat és érdeklődőket fogadott; a programokon több mint 220 fő vett részt, köztük 18 külföldi szakember. A rangos szakmai találkozón négy angol nyelvű plenáris előadásra, közel száz magyar és huszonöt angol nyelvű szekcielőadásra, negyven poszterbemutatóra, két workshopra, továbbá kerekasztal-beszélgetésekre, kiállításmegnyitókra, valamint művészeti programokra került sor.

A tagozat *Határon túli magyar művészet* című sorozatának részeként szeptember 20-án zajlott a *Grendel Lajos-emlékkonferencia* a Pesti Vigadó Makovecz termében, mely az író – az MMA néhai tagja – életét és életművét járta körbe. A konferencia három nagy egységének tizenegy előadója felidézte az író alakját és elemezte életműve fejezeteit: a konferencia nyitó részét a baráti emlékezés hangja jellemezte, majd a következő egység témája az író volt, a novellák, regények világának vizsgálatával. A záró tömb a közíró és az irodalomtörténész munkásságát, a magyarságát és közép-európaiságát egyetemes összefüggésekben értelmező író gondolatait és azoknak eszmetörténeti, poétikai összefüggéseit tekintette át.

Ötvenhatodik részéhez ért a tagozat által még 2015-ben elindított *Keddi Kaleidoszkóp* című műhelybeszélgetés-sorozat, melynek 2023. évi őszi-téli évadjában három program valósult meg. Október 3-án Prokopp Mária Széchenyi-díjas művészettörténész, akadémikus élete és munkássága – különös tekintettel az esztergomi várban zajló ásatások és a jelenleg is

restaurálás alatt álló Botticelli-freskók – állt a beszélgetés középpontjában, beszélgetőtársa Wierdl Zsuzsanna Munkácsy Mihály-díjas festő-restaurátorművész, művészettörténész volt. November 14-én „*Mint magyar hazámnak hű fia...*” – A Liszt Ferenc Emlékmúzeum és Kutatóközpont múltja és jelene címmel Eckhardt Mária Széchenyi-díjas zenetörténésszel, a múzeum alapító igazgatójával, akadémikussal és Domokos Zsuzsanna Szabolcsi Bence-díjas zenetörténésszel, a múzeum jelenlegi igazgatójával Solymosi-Tari Emőke Széchenyi-díjas zenetörténész, a tagozat vezetője beszélgetett. Az őszi-téli beszélgetéssorozat utolsó része december 5-én Dohnányi Ernő zeneszerző életével és munkásságával foglalkozott: a *Dohnányi-kutatás 150–4* című program keretében Kusz Veronika zenetörténészt, a Zenetudományi Intézet 20–21. Századi Magyar Zenei Archivuma tudományos főmunkatársát, a tagozat ösztöndíjasát Berlász Melinda Széchenyi-díjas zenetörténész, akadémikus kérdezte a témával kapcsolatban.

Október 9. és 11. között a tagozat az éves szakmai tanulmányútja során a nyírségi és az ország keleti határán elterülő szatmári régió művészeti, oktatási és vallási emlékeit, intézményeit látogatta meg. A háromnapos úton sor került többek között a 2023 áprilisában megnyitott nyíregyházi Görögkatolikus Múzeum és a Nyíregyházi Egyetem meglátogatása mellett a tákosi és a csarodai református templomok, a szatmárcsekei Kölcsey-emlékeknek, a Nagygéci Emlékparknak, a túristvándi vízimalomnak a megtekintésére is, de a tanulmányút fontos helyszíne volt Csenger, a „Makovecz-város” is, hisz a település városképét az MMA alapító és örökös tiszteletbeli elnöke, Makovecz Imre és tervezőtársai (Csernyus Lőrinc, Heil Tibor, Vincze László) alakították ki. Nyírbátor nevezetességeinek megtekintése után a tagozat a máriapócsi kegyhelyen is látogatást tett.

2023-ban volt Ittész Mihály Szabolcsi Bence-díjas zenetörténész halálának öt éves évfordulója, melynek alkalmából a Magyar Kodály Társaság a tagozat támogatásával szervezte meg a Pesti Vigadó Makovecz termében az *Ittész Mihály arcai* című emlékkonferenciát, melyen kollégák, tisztelők, barátok emlékeztek vissza az MMA néhai tagjára. Az emlékezők névsora hosszú, köre széles, a művészeti élet legkülönbözőbb területein gazdag életművel rendelkező személyiségek egytől egyig: 30 megemlékezés (köztük Solymosi-Tari Emőke tagozatvezető és Berlász Melinda akadémikus) vázolta fel Ittész Mihály munkásságának különböző területeit, idézte meg munkamódszerének, személyiségének és szellemiségének egy-egy markáns vonását.

November 21-e az ünneplés napja volt, hisz a nyolcvan éves Eckhardt Mária Széchenyi-díjas zenetörténész és Kulin Ferenc Széchenyi-díjas irodalomtörténész, valamint a hetven éves Gróh Gáspár József Attila-díjas irodalomtörténész, Sipos János Szabolcsi Bence-díjas népzene-kutató és Tóth Klára Balázs Béla-díjas filmesztéta születésnapját ünnepelte a tagozat. A program során a kerek születésnapjukat ünneplő akadémikusokat méltató beszédek és a munkásságukhoz kapcsolódó művészeti produkciók hangzottak el a Pesti Vigadó Makovecz termében.

A tagozat november 30-án adta át a 2023. évi Életút-díjakat és a Művészetpedagógiai Elismerő Okleveleket az MMA Titkársága irodaházában, az Akadémiai Klubban. Az összesen tíz díjazott szakember méltatását követően közös ebéd és kötetlen beszélgetés zárta az ünnepi programot.

A tagozat 2023. évi programkeretének terhére valósult meg három szervezet támogatása. A Magyar Építőművészet című folyóirat 2023/3. számában a *Tulipánfák tornyán* című, Csete György építész, az MMA néhai tagja és Csete Ildikó textilművész munkásságáról szóló, az MMA Művészetelméleti- és Építőművészeti Tagozata, valamint a Csete Alapítvány szervezésében 2022. november 29–30-án megvalósult konferencia előadásainak publikációja jelenhetett meg; emellett a tagozat támogatta a *Parlando* című zenepedagógia folyóirat 64. évfolyama megjelentetését, valamint a Makovecz Szalon működtetését biztosító Nemzeti Művészeti és Kulturális Kapcsolatok Alapítványát.

Tagozati ösztöndíj

2022

A 2022/2023. évre szóló tagozati ösztöndíjban Balog László könyvtárvezető, fotótörténész (hosszabbításként a 2021/2022-es ösztöndíjas éve után), Dr. Pápai Zsolt filmesztéta, Benkő Judit Emese zenetörténész és Papp Ágnes (férjzett nevén: Kecskés Balázs Andrásné) zenetörténész részesült.

2023

A 2023–2024. évi tagozati ösztöndíjban Deák Sárosi László költő, irodalomtörténész, filmesztéta, Gyenge Enikő zenetörténész, Kusz Veronika zenetörténész és Várkonyi Tamás zenetörténész részesült.

Tagozati díj 2022–2023

A tagozat a Cs. Szabó László – A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti-díját

- 2022-ban Szinyei Merse Anna művészettörténész és Lőkös István irodalomtörténész,
- 2023-ban Cebula Anna művészettörténésznek és Pécsi Rita neveléskutató

részére adományozta.

A tagozat döntése alapján adományozott Elismerő Oklevél

2022

A tagozat Elismerő Oklevelet adományozott Kicsi Gáborné Csák Csilla óvoda- és zenepedagógus, Latin Anna textilművész, művészeti tanár, Vass Veronika ének- és zenetanár, Radics Éva karnagy, a zeneelmélet tanára, Korompayné Sebestyén Nóra magyar- és drámatanár, Szakács Marianna zongoratanár és Horváth Szilárd művészetpedagógus, iskolaigazgató részére.

2023

A Művészetelméleti Tagozat kiemelkedő művészetpedagógiai tevékenységéért nyolc szakembert, Garami Gréta művészettörténészt, művészetpedagógust, Holb Ibolya táncpedagógust, koreográfust, Ollé Krisztina középiskolai tanárt, Pázmány Karolina Ágnes főiskolai oktatót, Borbély Károly festőművészt, mesteroktatót, Eckhardt Gábor zongoraművész-tanárt, Keppel Gyula középiskolai tanárt és Ötvös Nagy Ferenc ötvös iparművészt részesített elismerő oklevélben.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesült akademikusok, nem akademikus tagok

2022

Csernyus Lőrinc építész, művészeti szakíró, akademikus a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíjában részesült a dubaji világkiállításra létrehozott kiemelkedő jelentőségű magyar pavilonért és az elmúlt két évben az építőművészet területén végzett művészetelméleti, valamint közösségépítő munkájáért.

Solymosi-Tari Emőke tagozatvezető, zenetörténész Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzatának legrangosabb díját, a Szent László-díjat vehette át munkásságának, példaeértékű életútjának elismeréséül.

Juhász Judit, az MMA szóvivője, a tagozat közgyűlési képviselője Székesfehérvár legrangosabb civil díját, az Államalapító Szent István Emlékérmét és Díjat kapta évtizedes kulturális tevékenységéért, kiterjedt közművelődési szervezőmunkájáért és a sajtóban végzett munkájáért.

2023

Jánosi Zoltán irodalomtörténész, akademikus január 22-én Kölcsey-emlékplakettet vehetett át.

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából Solymosi-Tari Emőke zenetörténész, a tagozat vezetője Széchenyi-díjban részesült Magyarországszáma kivételesen értékes tudományos pályafutása, a zenetudományi kutatások és a zenepedagógia területén egyaránt jelentős eredményei, az általa szerkesztett és vezetett innovatív, a zene és a társművészetek magas színvonalú terjesztését szolgáló művészeti sorozatok tekintetében is kiemelkedő tevékenysége elismeréseként.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztje (polgári tagozat) kitüntetésben részesült Murádin Jenő művelődéstörténész, akademikus.

József Attila-díjat kapott Babus Antal író, irodalomtörténész, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményének osztályvezetője, az MMA köztestületi tagja.

Berlász Melinda zenetörténész, akademikus június 13-án a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíjában részesült.

A magyar államalapítás ünnepén Pécsi Györgyi akademikus a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét vette át.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2023

A Pesti Vigadó Makovecz termében december 12-én Jánosi Zoltán irodalomtörténész Az indián „kánon” – Egy magyar irodalomtörténeti jelenség néhány vonásáról címmel, ezt követően Pávai István etnomuzikológus Székelyföld népi tánczene szempontú táji tagolódása címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Népművészeti Tagozat

Programok

2022

Február 15. és április 30. között rendezték meg Kósa Klára akadémikus és 55 művésztársa gyűjteményes jubileumi kiállítását a Pesti Vigadó földszinti és alsó szinti kiállítótereiben *Legszebb perceink...* címmel. A közösségi népművészeti kiállítás megnyitáskor és zárásakor, valamint fennállása alatt több alkalommal népművészeti szakmai és előadóművészeti programok kísérték a tagozat akadémikusainak, köztestületi tagjainak és meghívott népművészeknek közreműködésével.

Tiszaeszláron május 27. és 29. között zajlott le a XX. Nemzetközi Kovácsművészeti Találkozó, melynek szakmai vezetője Vajda László akadémikus volt.

A válaszüti (Erdély) Kallós Alapítvány Balázs-Bécsi Gyöngyi akadémikus vezetésével, május végétől szeptemberig a várhosszúréti Gömöri Kézművesek Társulása (Gömör, Felvidék) és a gyimesbükki (Erdély) népművészeti közösség június derekától augusztus végéig tartotta meg népművészeti programjait és népművészeti tábortúrait a tagozat támogatásával.

A tagozat július 8. és 10. között tartotta meg 2022. évi kihelyezett közös programját Magyarországon a XXI. Őrségi Fazekasfesztivál keretein belül. A tagozat akadémikusai részt vettek az eseményhez kapcsolt szakmai tanácskozásokon, a megrendezett szakmai verseny zsűrijében vállaltak feladatot, továbbá nagy sikerű ingyenes előadóesttel járultak hozzá a rendezvényhez.

Az MMA népművész köztestületi tagjainak, a Népművészeti Tagozat tagjainak, népművész ösztöndíjasoknak, továbbá meghívott mestereinek és tanítványainak gyűjteményes népművészeti kiállítása nyílt meg november 23-án *Életgazdagság* címmel a Pesti Vigadó teljes VI. és V. emeleti kiállítótereiben. A tematikus kiállításon 130 alkotó 500 tárgyát tekinthették meg az érdeklődők az Isten–Haza–Család hármastematikus felosztás keretein belül.

November 27-én, advent első vasárnapján adták át ünnepélyesen az Országháznál a *Nemzet Betlehémét*, amely kültéri alkotás a tagozat tagjainak és alkotótársaiknak többévi munkájával készült el. Az átadási ünnepségen az MMA népművész-előadóművész tagjai és azok tanítványai adtak ünnepi műsort.

Az *Életgazdagság* című tárlat kiállítási terében került sor december 8-án a tagozat 2022. évi szakmai tanácskozására, a *Nemzedékről – nemzedékre* konferenciasorozat újabb rendezvényére.

December 16-án *Betlehem, Betlehem* címmel tartotta meg a tagozat népművészeti előadóestjét a Pesti Vigadó VI. emeleti kiállítóterében. Az adventi-karácsonyi tematikájú rendezvényen a gyűjteményes népművészeti kiállítás szakszerű népművészeti tematikus terében a tagozattal együttműködő oktatási intézmények, szakmai szervezetek, tanárok és tanulók, mesterek és tanítványok mutatkozhattak meg.

2023

A tagozat által támogatott és a tagozat akadémikusai, illetve köztestületi tagjai által mentorált népművészeti programok sorozatát 2023-ban Petrás Mária és barátai előadása és részvétele nyitotta meg a Moldvai Csángó Magyarok Találkozásán Pomázon május 14-én.

A közvetlen tagozati támogatással és részvétellel megvalósuló szakmai-, oktató- és alkotótáborok sorában június 15. és 25. között a népi szobrászok kisgyőri közösségi tábora, június 25. és július 2. között a Kisgyőri Kézműves Szaktábor zajlott le.

Június 28-án a XII. Nemezművészeti Találkozót, június 29-től július 2-ig a XXXVIII. Nemezművészeti Alkotótábor rendezték meg Nagykőrösön. Július 24. és 30. között valósult meg a Székely-Mezőségi NéptáncTalálkozó és NéptáncTábor, valamint a kapcsolódó népművészeti oktatási programok (Mezőbergenye, Erdély), július 31. és augusztus 5. között a Nádudvari Népművészeti Alkotótábor, továbbá július 31-től augusztus 4-ig a Létavértesi Népművészeti Tábor.

A válaszüti Kallós Alapítvány Balázs-Bécsi Gyöngyi akadémikus vezetésével május végétől szeptemberig számos szakmai tábort tartott, sokrétűen vett részt az erdélyi népművészeti életben és közművelődési eseményekben; a teljesség igénye nélkül: Bolyai Nyári Akadémia, Ifjúsági NéptáncTábor, Ifjúsági NépzeneTábor, Családos Alkotótábor, Mezőségi Kézműves Tábor, Nemzetközi Népzene és Néptánc Tábor, Kolozsvári Magyar Napok.

A várhosszúréti Gömöri Kézművesek Társulása a XVI. Ilosvai Gyermek és Néptánc Tábor július 3. és 9. között megrendezett szakmai programjaiban vett részt, majd július 18. és 23. között a Gömöri Kézműves Gyermektábort valósították meg.

A tagozat hosszú távú együttműködéseinek hasonló példája a gyimesbükki (Erdély) népművészeti közösség népművészeti programjainak és népművészeti tábori turnusainak megvalósítása a tagozat támogatásával: július 27–30. között a Gyimesbükki Népművész Cserkész Tábor, augusztus 10–15. között a XVI. Gyimesbükki Hagyományörző Tábor. A gyimesi táborok a rendszeres heti népművészeti és kulturális foglalkozásokkal egészülnek ki.

Szeptember 8. és 10. között a tagozat közös tanulmányutat szervezett, melynek célja Mezőkövesd és a Matyóföld jobb megismerése volt. A tanulmányúton meghívottként több népművész ösztöndíjas is részt vett, s az ő előadásaira alapozva szakmai konzultációt is tartottak.

Az őszi népművészeti sokadalom Kisgyőrben már közel egy évtizede részesül a tagozat támogatásában. Szeptember 9-én a tagozat testületileg látogatta meg rendezvényt, amelyen – a tagozati tanulmányutak hagyományainak megfelelően – a tagozat előadóművészei ez alkalommal is ingyenesen léptek fel.

A tagozat éves szakmai programkeretéből évről-évre támogatja szakmai kiadványok megjelentetését. 2023-ban Zelnik József akadémikus tanulmánykötete, valamint a tagozati díjazottak kiadványait megjelentető sorozatban Takács András és Halász Péter néprajzkutató egy-egy válogatáskötete jelenhetett meg.

Szeptember 17-én Dávid Katalin akadémikus 100. születésnapja tiszteletére rendezték meg Klukon Edit és Ránki Dezső zongorakoncertjét *Tölts világosságot szívünkbe, Uram!* címmel.

A Kossuth Lajos téren, a Parlament tövében december 1-én immár második alkalommal állították fel a tagozat famíves alkotóművészeinek és más neves fafaragó népművészek közös alkotásaként a Nemzet Betlehemét.

A tagozat tagjai közül Kóka Rozália, Fodorné László Mária, Landgráf Katalin, Juhász Zoltán, Bereczky Csaba, Szerényi Béla és Vetró Mihály akadémikus, valamint Gosztonyi Zoltán és Kovács László közgyűlési képviselő további alkotótáborok szakmai vezetői, illetve számos alkotótábor résztvevő oktatói. Jellemzően a tagozat régi és új tagjai is aktív részesei a népművészeti szakmai életnek, oktatási eseményeknek és közösségprogramoknak egyaránt.

Tagozati ösztöndíj

2022

A tagozat a 2022/2023. évi tagozati ösztöndíjat az erdélyi Szabó Gábor tanárnak, népművészeti oktatónak, az erdélyi Antal Antal népművésznek, egyesületi vezetőnek, a felvidéki Kristóf Tibor népművésznek, koreográfusnak, valamint az erdélyi Nagy Árpád népművésznek, egyesületi vezetőnek ítélte oda.

2023

A tagozat a 2023–2024. évi tagozati ösztöndíjakat Major Melinda tanárnak, népművészeti oktatónak (Válaszút, Erdély), Imre Emma tanárnak (Gyimesbükk, Erdély), Icsó Valéria néptáncoktatónak, koreográfusnak (Várhosszúréti, Felvidék), valamint Gagyi András Gyula kézművesnek, néptáncosnak (Mezőbergenye, Erdély) ítélte oda.

Tagozati díj 2022–2023

Az Erdélyi Zsuzsanna-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti-díjat a tagozat

- 2022-ben Nyitrai Marianna népdalénekes, néprajzi gyűjtő és B. Kovács István néprajzkutatónak, muzeológus-történész,
- 2023-ban Gazda Klára erdélyi néprajzkutató, egyetemi tanár és Szabó Zoltán népzeneésznek, néprajzkutató muzeológus részére adományozta.

A tagozat döntése alapján adományozott Elismerő Oklevél

2022

A tagozat 2022-ben Elismerő Oklevélben részesítette az Őrségi Fazekasok Egyesületet, a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács Egyesületet, Tankó Előd népzeneész-kántort, Sósné Mihalkó Emese és Sós Attila kézművest, valamint Benő-Nagy Réka és Benő Tamás népművész-kézműves tanárt.

2023

A tagozat által népművészeti területen megítélhető 2023. évi MMA Elismerő Oklevelében *Csunyocskáné Dobránszky Ildikó* felvidéki néptáncoktató, tanár, a *Szülőföldünk Nádudvarért Alapítvány*, a gyergyószentmiklósi *Gránátalma Egyesület*, valamint a gyimesbükkői *Határok Nélkül a Csángó Magyar Gyermekekért Alapítvány* részesült.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesült akademikusok, nem akademikus tagok

2022

Az augusztus 20-i nemzeti ünnepünk alkalmából *Andrásfalvy Bertalan* Széchenyi-díjas néprajzkutató, akademikus a Magyar Érdemrend nagykeresztje (polgári tagozat) kitüntetését vehette át.

Liszt Ferenc-díjat vehetett át *Nagy Csaba* tárogatóművész, az MMA köztestületi tagja.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztje (polgári tagozat) kitüntetésben részesült *Harangozó Imre* tanár, néprajzkutató, az újkígyósi Ipolyi Arnold Népfőiskola alapító elnöke, az MMA köztestületi tagja.

2023

Mihályi Gábor akademikus, Harangozó Gyula-díjas koreográfus, rendező, kiváló és érdemes művész a március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából Kossuth-díjban részesült Magyarország számára kivételesen értékes művészi pályafutása, a hagyományt a modernitással mesterien ötvöző koreográfiai és rendezései, az autentikus formanyelvre építve a ma emberéhez szóló kortárs néptáncművészete és közösségformáló társulatvezetői munkája, a Magyar Állami Népi Együttes megújítása terén egyedülálló művészeti és vezetői tevékenysége elismeréseként.

A Magyar Érdemrend tisztikeresztje (polgári tagozat) kitüntetésben részesült *Kósa Klára*, keramikus népművész, a népművészet mestere, akademikus.

Maczkó Mária, a Népművészet Ifjú Mestere, énekművész, az MMA köztestületi tagja a Magyarország Érdemes Művésze díjat vehette át.

Éri Péter etnográfus, népzeneész, a Muzsikás Együttes tagja, az MMA köztestületi tagja és *Török János* kosárfonó népi iparművész, a Palócföldi Népi Iparművészek Egyesületének elnöke, az MMA köztestületi tagja Martin György-díjban részesült.

Magyar Érdemrend lovagkeresztje (polgári tagozat) kitüntetését vehetett át *dr. Árendás Péter Attila* brácsaművész, zenepedagógus, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszékének egyetemi docense, a Hagyományok Háza Népzenei szakcsoportjának vezetője, a Tükrös zenekar alapító tagja, az MMA köztestületi tagja.

Timár Bőske táncművész, művésztanár, a Csillagszeműek alapítója, művészeti igazgatója, az MMA köztestületi tagja a Magyar Érdemrend tisztikeresztje (polgári tagozat) kitüntetésben részesült.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2022

Június 15-én tartották székfoglaló előadásait a tagozat 2021 decemberében megválasztott új levelező tagjai a Pesti Vigadó Makovecz termében. *Balázs-Bécsi Gyöngyi* tanító, múzeumpedagógus *Válaszút virágai – művészettel nevelés* címmel, *Vetró Mihály* népművész, tanár *Összefonódó szálak – nemez, a teremítő kelme* címmel tartotta meg előadását.

2023

A Pesti Vigadó Makovecz termében szeptember 1-én *Harangozó Imre* néprajzkutató *Oroszlánok tartotta címer (Karcolt szarukupák a Kis-Sárréten)* címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Színházművészeti Tagozat

Programok

2022

A tagozat nagy hangsúlyt helyez arra, hogy fórumot biztosítson a működési körébe tartozó művészeti ágak területén felmerülő szakmai-művészi kérdések széles körű megvitatásának. Ennek jegyében tartott konferenciát 2022 májusában a mai magyar drámaírás helyzetéről *Kortársak a fiókban* címmel, illetve a színházi háttérszakmák problémáiról *Tűz van, babám!* címmel. A Színházművészeti Tagozat továbbra is kiemelt feladatának tartja a magyar színházművészet értékeinek felkutatását és népszerűsítését, s ennek jegyében folytatódott a 2019-ben indított hangoskönyv-sorozat, *Színészlegendák – válogatás régi magyar színházi nagyjaink írásaiból* címmel. A hangoskönyv-sorozat negyedik darabja újabb válogatást ad az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet gyűjteményében fellelhető anyagból. A hangfelvételek a Magyar Katolikus Rádió stúdiójában készültek, a tagozat akadémikusai és nem akadémikus köztestületi tagjai közreműködésével.

Az augusztus 26. és szeptember 3. között zajló Vidor Fesztivál idején került a közönség elé Nyíregyházán a Móríc Zsigmond Színház történetét bemutató kiállítás, Pregitzer Fruzsina akadémikus szervezésében, az MMA anyagi támogatásával.

Szeptember 26. és október 2. között *Pályastart* címmel tartott mesterkurzust a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen Rost Andrea akadémikus kezdő operaénekesek részére, amelyet a tagozat is támogatott.

Október 1-jén ismét megrendezték a Zene Világnapjához kötődő gyöngyösi Operagálát, amelyet a tagozat is támogatott. Miller Lajos akadémikus a gála megszerkesztésével kultúrmissziót végez, hiszen olyan nézők is eljuthatnak az eseményre, akiknek egyébként nem lenne lehetőségük az opera műfaját megismerni, az operairodalom mesterdarabjait élvezhetni neves művészek előadásában.

2022-ben is támogatta a tagozat a *Szcenikai füzetek* című sorozat újabb darabját, melynek célja a világ szellemi örökségének kiemelkedően fontos művészeti, művelődéstörténeti és színháztörténeti anyagát képező, de a nagyközönség előtt eddig ismeretlen, vagy kevésbé ismert belsőépítész, díszlet- és jelmeztervező alkotók életművének széles körben való népszerűsítése.

2023

A tagozat 2023-ban is támogatta a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház szervezésében, 2023 márciusában megvalósult SZÍN-TÁR Fesztivált, a Színművészeti Egyetemen találkozókat, ami országosan is egyedülálló program. Rendkívüli lehetőség ez minden évben a fiatal művészek számára a megmutatkozásra, ezt jelzi az is, hogy minden magyar nyelven színművészetet oktató egyetem minden évben részt vesz a rangos eseményen, határon innen és határon túl.

A tagozat továbbra is kiemelt feladatának tartja a magyar színházművészet értékeinek felkutatását és népszerűsítését, s ennek jegyében folytatódott a 2019-ben indított hangoskönyv-sorozat, *Színészlegendák – válogatás régi magyar színházi nagyjaink írásaiból* címmel. A hangoskönyv-sorozat ötödik, egyben záró darabja újabb válogatást adott az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet gyűjteményében fellelhető anyagból, a projekt megvalósításában állandó partner, a Magyar Katolikus Rádió közreműködésével.

A tagozat minden évben megünnepli 75 éven felüli, kerek születésnaphoz érkező művészeit; 2023 márciusában Piros Ildikó, júniusban pedig Blaskó Péter színművész köszöntésére került sor a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán.

A tagozat elkötelezett nagy művészeink emlékének ápolása, munkásságának elismerése és széles körű megismertetése iránt. Ezért nyújtott támogatást Melis György, a Magyar Állami Operaház egykori magánénekes, minden idők egyik legkiválóbb énekművésze születésének 100. évfordulója előtt tisztelgő ünnepséghez, amelyre július 2-án, a művész születésnapján, szülővárosában, Szarvason került sor.

A tagozat kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a művészetek iránt fogékony fiatal generáció tagjaiból kinevelődjék a színházat értő és értékelő közönség, ezért részesítette támogatásban a nyíregyházi Móríc Zsigmond Színház *III. Richárd workshop* című kezdeményezését, amelynek keretében – augusztus 12. és szeptember 9. között. – a középiskolás diákok megismerkedhettek a drámai szövegelemzés és a drámai szöveg előadásának legfontosabb kérdéseivel.

A tagozat a Madách-emlékévre tekintettel támogatta a *Prága–Madách* című kiállítást, amely lehetővé tette a Prágai Quadriennálé magyar anyagának bemutatását a Pesti Vigadóban.

A tagozat fontos feladatának tartja a szakmai kérdésekről való együttgondolkodást, valamint konstruktív javaslatok és cselekvési tervek előterjesztésével a kormányzati munka támogatását. Ebből a megfontolásból 2023-ban két konferenciát is szervezett a Walter Rózsi-villában: október 16-án *Konferencia a vidéki operajátszás jelenéről és jövőjéről* címmel és december 11-én *Az előadóművész életpályamodell lehetőségei* címmel. A nagy szakmai érdeklődés mellett lezajlott konferenciák zárásaként a résztvevők egy, a kulturális tárcához benyújtandó cselekvési terv elkészítését is elfogadták.

Tagozati ösztöndíj

2022

A tagozat döntése alapján ösztöndíjban részesült a 2022. szeptember 1. és 2023. augusztus 31. közötti időszakban *Hegedűs-Gönczy Katalin* korrepetitor, zongorakísérő, *Juhász Róza* színművész, *Kiss József* színművész, rendező, drámaíró és *Sediánszky Nóra* dramaturg, rendező, műfordító.

2023

A tagozat döntése alapján a 2023. szeptember 1. és 2024. augusztus 31. közötti időszakban ösztöndíjban részesült *Baksa Imre* színművész, aki egy tantermi színházi előadás létrehozását vállalta Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk* című regényéből. *Czár Gergely* balettművész hat táncművészeti produkció színpadra állítására használta fel az ösztöndíjat, *Kiss Gergely Máté* színművész „Az idő guruló szekrénye” címen tervezte színházi előadás létrehozását, a garabonciás deák hagyományok felélesztésén keresztül. *Viczián Ottó* színművész „Magyar színház = magyar szerző?” munkacímű értekezésében arra kereste a választ, hogy szükség van-e, és ha igen, miért, olyan színházra, ahol csak magyar szerzők műveit játsszák.

Tagozati díj 2022–2023

A Magyar Művészeti Akadémia Színházművészeti-díjat a tagozat

- 2022-ben *Tatár Eszter* színházrendező, játékmester és *László Sándor*, vajdasági színész, rendező,
- 2023-ban *Nagy Anna* színművész és *Kiss Török Ildikó* nagyváradi színművész

részére adományozta.

A tagozat döntése alapján adományozott Elismerő Oklevél

2022

A tagozat Elismerő Oklevelet adományozott a *nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház*, *Gyöngyös Város Baráti Köre*, *Koczka Tamás*, a *Házy Erzsébet Nemzetközi Tehetségkutató Énekverseny* győztese, *M. Kecskés András* pantomim művész, *Bancsov Károly* operaénekes, valamint *Pálffy Margit* színművész részére.

2023

A tagozat által adományozható Elismerő Oklevelét *Nagy Zoltán* balettművész, *Szűcs Márta* operaénekes, *Turnai Tímea* muzeológus és *Vajda Júlia* operaénekes kapta.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesült akadémikusok, nem akadémikus tagok

2022

A március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából *Rátóti Zoltán* elnökségi tag és *Csikós Sándor*, az MMA köztestületi tagja Kossuth-díjban részesült.

Magyarország Érdemes Művésze lett *Pregitzer Fruzsina* akadémikus, valamint *Sáfár Mónika* és *Velekei László*, az MMA köztestületi tagja.

Cserhalmi György akadémikus Radnóti-díjban és a Színházi Kritikusok Céhe életműdíjában részesült.

Magyar Művészetért Díjat vehetett át *Kiss-B. Atilla* akadémikus, *Kiss János* alelnök és *Rátóti Zoltán* elnökségi tag.

A Magyar Mozgókép Fesztivál alkalmából *Husztai Péter* akadémikus a Magyar Filmakadémia életműdíjában részesült.

A Vidor Fesztiválon életműdíjat vehetett át *Lukács Sándor* akadémikus.

2023

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából Kossuth-díjat kapott *Oberfrank Pál* Jászai Mari-díjas színművész, rendező, érdemes művész, akadémikus Magyarország számára kivételesen értékes művészi pályafutása, színpadon, képernyőn és mozivászonon egyaránt emlékezetes és sikeres alakításai, a magyar kultúra közvetítése iránt elkötelezett, értékteremtő és a kulturális életet gazdagító művészi és vezetői munkája elismeréseként.

A Magyar Érdemrend középkeresztje (polgári tagozat) kitüntetésben részesült *Reviczky Gábor* akadémikus.

Magyarország Kiváló Művésze lett *Hirtling István* akadémikus.

Magyarország Érdemes Művésze díjban részesült *Szente Vajk*, az MMA köztestületi tagja.

Jászai Mari-díjat kapott *Szilágyi Enikő*, az MMA köztestületi tagja.

Március 27-én a Színházi Világnap alkalmából Hevesi Sándor-díjat kapott *Jurónics Tamás* akadémikus.

A X. Savaria Filmszemlén Életműdíjjal tüntették ki *Eperjes Károly* akadémikust.

A Halhatatlanok Társulatának Örökös Tagja lett *Piros Ildikó*, akadémikus és *Komlósi Ildikó*, az MMA köztestületi tagja.

A Magyar Mozgóképfesztivál életműdíját 2023-ban *Esztergályos Cecília* és *Reviczky Gábor* akadémikusok kapták.

Magyar Szabadságért díjat vehetett át *Béres Ilona* akadémikus.

Seregi László-díjat kapott *Pártay Lilla* akadémikus.

Augusztus 20-án a Magyar Érdemrend parancsnoki kereszt (polgári tagozat) kitüntetését vehette át *Blaskó Péter* akadémikus.

Húvösvölgyi Ildikó, az MMA köztestületi tagja Tolnay Klári-díjban és a Polgári Magyarországért-díjban részesült.

Arany Medál-életműdíjat kapott *Esztergályos Cecília* akadémikus.

Reviczky Gábor akadémikus Karinthy-gyűrűt vehetett át.

A tagozat akadémikusainak székfoglaló előadásai

2022

Szeptember 8-án tartotta akadémiai székfoglalóját *Kováts Kolos* operaénekes *Ötven év a Magyar Állami Operaház szolgálatában* címmel és *Piros Ildikó* színművész *Mesében állunk, csoda-kertben* címmel a Pesti Vigadó Makovecz termében.

2023

A Pesti Vigadó Makovecz termében szeptember 1-én *Sándor György* előadóművész *Hídavatás* címmel, szeptember 26-án *Káel Csaba* film- és színházi rendező *A félig szcenírozott operaelőadások* címmel, majd november 28-án *Csiszár Imre* színházi rendező *A magyar Ember Tragédiája* címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Zeneművészeti Tagozat

Programok

2022

Az MMA 2022-ben is partnere volt a Szent István Filharmonikusok Pastorale családi előadás-sorozatának, melynek szerkesztő-műsorvezetője Solymosi-Tari Emőke zenetörténész, a Művészetelméleti Tagozat vezetője. A koncertek 25 esztendeje tartanak számot a közönség érdeklődésére, február 26. és május 21. között négy tematikus est volt a Pesti Vigadó Dísztermében.

Április 4-én tartotta első rendezvényét a Zeneművészeti Tagozat a Pesti Vigadó Dísztermében, ahol *Kodály öröksége* címmel a Kodály Kórus Debrecen hangversenye hangzott el Kocsis-Holper Zoltán vezetésével. Az est anyagát kortárs szerzők művei alkották, benne a tagozat akadémikusainak műveivel. A programot a Bartók Rádió rögzítette, és két alkalommal már műsorára is tűzte azt.

Június 11–12-én a hagyományoknak megfelelően szombaton és vasárnap töltötte meg a közönség a Pesti Vigadó északi termét, ahol 15. alkalommal szervezte meg a Magyar Hegedű Ünnepe Szecsődi Ferenc akadémikus. Az egyes műsorokban megemlékeztek a 100 éve született Bodonyi Istvánról, a 85 éve elhunyt Hubay Jenőről, és a művészek virtuóz játékkal megidézték Niccolò Paganini születésének 240. évfordulója alkalmából. Lehetőség nyílt új magyar mesterhangszerek és fiatal tehetségek bemutatására, képzőművészeti kiállítás megtekintésére és borkóstolón való részvételre is.

A Szent István Filharmonikusok a június 16-i estjükön pótolta a pandémia miatt 2020-ban elmaradt Trianon 100 emlékkoncertet, mely a Trianon Kutatóintézet Közhasznú Alapítvány és a Magyar Belsőépítész Közhasznú Egyesület közreműködésével valósult meg egy kuriózumként számon tartott szerzeménnyel. Bartók *Magyar parasztdalok* és *I. rapszódia*, valamint Kodály Zoltán *Psalmus Hungaricus*a mellett felcsendült Dohnányi *Hitvallás* című kompozíciója is Papp-Váry Elemérné versére, melynek kottája az Országos Széchényi Könyvtár hozzájárulásával vált felhasználhatóvá.

A nyári programok hagyományosan visszatérő eleme a *Versenygyőztes fiatalok* című koncert is, melyre június 26-án került sor a Pesti Vigadó Dísztermében. Az eseményen négy fiatal mutatta meg tudását a zongora, a fuvola, a trombita és a cselló segítségével, a Szent István Filharmonikus Zenekart Horváth Gábor, az MMA nem akadémikus köztestületi tagja vezényelte.

Az őszi programokat is részben a pandémia következtében előző években elmaradt műsorok adták, így például a szeptember 11-i *Magyar Dal Napja* című rendezvény a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán. Az estet, melynek keretében kortárs megzenésítésben hangzottak el XX. századi magyar költők versei, a Bartók Rádió élőben közvetítette és rögzítette.

Novemberben két nagyszabású koncertet szervezett a tagozat a Pesti Vigadó Dísztermében. A pandémia miatt korábban kétszer is elmaradt emlékhangverseny Farkas Ferencnek állított emléket.

November 9-én immár hagyományosan a kortárs zene seregszemléjére került sor. A kamarahangverseny műveit kivétel nélkül kortárs zeneszerzők jegyezték, jelesül a tagozat akadémikusai, Dubrovay László, Huszár Lajos, Kovács Zoltán, Nógrádi Péter, Olsvay Endre, Reményi Attila és Tóth Péter.

A tagozat december 12-én köszöntötte a kerek születésnapos akadémikusait, Nógrádi Pétert, Sapszon Ferencet, Szabó Dénest, Záborszky Kálmánt és Botvay Károlyt 70., 75. illetve 90. születésnapja alkalmából. A nagysikerű hangversenyt – melyet a Bartók Rádió is rögzített – a Cantemus Vegyeskar adta kortárs szerzők műveiből, illetve két meglepetésszám is műsorra került. Tizenkét csellista ült a színpadon, akik Klengel Himnuszát játszották el, valamint a Budapesti Vonósokból alakult kvartett egy Haydn tétellel lepte meg a hallgatóságot és az ünnepelteket.

A Zeneművészeti Tagozat kiemelt figyelmet fordít a kortárs zene felkarolására és a hallgatósághoz való eljuttatására, különös tekintettel a zenei utánpótlás és képzés segítésére, mely a tagozat ars poeticájának is alaptézise. Így valósult meg a tagozat finanszírozásával öt művészeti rendezvény: a *Szegedi Kortárs Zenei Napok – Bartók Béla művészeti Napok* című eseménysorozat; a Mátyás-templomban megrendezett Nyíregyházi Cantemus Vegyeskar koncertje; a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Zenei Gyűjteménye által otthont adó *Kortárszenei estek*; a XVIII. Győri Országos Hegedűverseny; a Marczibányi téri Kodály Iskola karácsonyi hangversenye a Mátyás-templomban.

2023

„A magyar zenekultúra rangja, nemzetközi elismertsége szellemi életünk kimeríthetetlen forrása lehet a jövőben is” – kezdődik a Zeneművészeti Tagozat ars poeticája. Ennek szellemében a tagozat 2023-ban is partnere volt a Szent István Filharmonikusok *Pastorale* családi előadás-sorozatának, melynek szerkesztő-műsorvezetője Solymosi-Tari Emőke Széchényi-díjas zenetörténész, tagozatvezető. A koncertek 26 éve tartanak számot a közönség érdeklődésére, február 24. és június 9. között négy tematikus estet rendeztek a Pesti Vigadó Dísztermében.

A tagozat támogatásával valósult meg február 10. és május 19. között három alkalommal a *Kortársak a BMC-ben – a Kodály Kórus hangversenyei* című programsorozat, melynek célja a hazai és külföldi kortárs kórusművek népszerűsítése, műveik megismertetése.

Március 22. és 24. között a tagozat mecénása volt a Szegeden megrendezett *II. Bartók Béla Művészeti Napok* rendezvénysorozatának. Az eseményen kiemelt szerepet kapott a kortárs zene, a fiatal és idősebb zeneművész generáció repertoárjának ez irányú bővítése.

Június 4-én Vácott, a Fehérek templomában rendezték meg a *Dunakanyar Kortárszenei Fesztivált*, melyet szintén támogatott a tagozat. A fesztivál célja a kortárs zene terjesztése az agglomeráció dunakanyari térségében, a közönség és kortárs zene között kialakult szakadék áthidalása, a magas-kultúra népszerűsítése.

A hagyományokat folytatva június 17-én és 18-án került sor a Pesti Vigadó Északi termében – immár 16. alkalommal – a *Magyar Hegedű Ünnepe* című programsorozatra, melynek szerkesztője és megálmodója Szecsődi Ferenc Liszt-díjas magyar hegedűművész, érdemes és kiváló művész, akadémikus. A rendezvény középpontjában a mai vonós hangszerkészítő műhelyek új alkotásainak bemutatása, valamint az ifjú hegedűs tehetségek segítségével a régmúlt nagy mestereinek megidézése állt. Kiemelkedő esemény volt az Oláh Vilmos hegedűművész EMMY díjának 5 éves évfordulója alkalmából rendezett zenés beszélgetés, valamint ősbemutatónak is fűltánúja lehetett a közönség.

A nyári programok visszatérő eleme az *Ifjú versenygyőztesek hangversenye*, melyet június 21-én rendeztek meg a Pesti Vigadó Dísztermében. Az eseményen nyolc fiatal mutatta meg tudását a zongora, a csembaló, a cselló a nagybőgő és a hegedű segítségével, a Szent István Filharmonikus Zenekart Ménesi Gergely vezényelte.

Az őszi idényt szeptember 10-én a *Magyar Dal Napja* című kortárszenei program indította a Pesti Vigadó Sinkovits kamaratermében, ahol nagyrészt a köztestület tagjainak vers-megzenésítései hangzottak el, a műsort a Bartók Rádió is rögzítette.

Október 6-án a történelmi múltra is emlékezve a *Szabadság, szerelem* című kortárs zenekari koncerten a XX. század vége óta keletkezett művek csendültek fel. A zenei szöveget Tóth Péter tagozatvezető, Dubrovay László és Kovács Zoltán akadémikusok, valamint Balassa Sándor és Kocsár Miklós, az MMA néhai tagjai tollából született, külön is tisztelegve Petőfi Sándor és kerek évfordulója, valamint a szabadságharcos áldozatok emléke előtt. A hangversenyt a közreműködő Savaria Szimfonikus Zenekar a megelőző estére Szombathelyre is meghívta, valamint az anyagot a Bartók Rádió is rögzítette.

Az évet a november 12-i ünnepi koncert zárta a Pesti Vigadó Dísztermében, ahol a tagozat kilenc, 2023-ban kerek születésnapját ünneplő akadémikusát köszöntötték. A pódiumon a Mendelssohn Kamarazenekar kíséretében akadémikustársak játéka tette emlékeztetéssé az estét, melyen Bach, Liszt és Vivaldi örökzöldjei mellett Dubrovay László akadémikus és Tóth Péter tagozatvezető újkori darabjai is felcsendültek.

A 2023. évi tagozati programokon felül a tagozat támogatásának köszönhetően kerülhetett sor november 10-én a *Kortárs kamarazene és jazz improvizációk* című estre az Óbudai Társaskörben, valamint Kocsár Miklós, az MMA néhai tagja tiszteletére rendezett emlékhangversenyre december 15-én, a Gödöllői Királyi Kastély Dísztermében.

Tagozati ösztöndíj

2022

A 2022. szeptember 1-től 2023. augusztus 31-ig tartó időszakra a tagozat négy új ösztöndíjast választott, *Bánkövi Gyula* zeneszerző kétfelvonásos opera-balettiével, *Csikota József* Hidas Frigyes zeneszerző életének és művészetének kutatásával, *Dratsay Ákos* az utóbbi 100 esztendő magyar fuvalazenéjének feltérképezésére és rendszerezésére vonatkozó elemzéssel, *Dr. Uherezky Eszter* A többszólamú intonáció fejlesztése a kóruspróbákban címmel pályázott.

2023

A 2023. szeptember 1-től 2024. augusztus 31-ig tartó időszakban tagozati ösztöndíjban részesült *Bánkövi Gyula* zeneszerző különlegesen összetett, *Mediterraneo* című kétfelvonásos opera-balettiével, *Szefcsik Zolt József*, akinek a kutatásai középpontjában a nagyváradi püspöki palota helyben keletkezett művei állnak Patachich Ádám időszakában, a tatai Esterházy-kastély XIX. századi zeneéletével kapcsolatban; *Walter Ferenc* vállalása az ország hátrányos helyzetű régióinak látogatása vándorszínház-szerűen, megismertette a színház és a zene adta élményt, miközben a tematikus műsorokon keresztül a közönség korosztálytól függetlenül megismerkedhet a kiemelt történelmi eseményekhez kapcsolódó művészi alkotásokkal a Trianon, a 1848-49-es szabadságharc, az '56-os forradalom vagy a kerek évfordulós születésnapok – most a Petőfi bicentenárium – kapcsán.

Tagozati díj 2022–2023

A Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti-díját és – 2021-től – a Szőnyi Erzsébet-díjat – a Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti-díját a tagozat

- 2022-ben *Falvai Sándor* és *Buzás Pál* zongoraművész,
- 2023-ban *Nádor Magda* operaénekes és *Jandó Jenő* zongoraművész

részére adományozta.

A tagozat döntése alapján adományozott Elismerő Oklevél

2022

A Zeneművészeti Tagozat az Elismerő Okleveleket Masopust Péter, dr. Móriczné Kolláth Márta, Meszlényi László, valamint Tódy Ilona Éva részére adományozta.

2023

A tagozat által adományozható Magyar Művészeti Akadémia Elismerő oklevelében Csizmadia Angelika csembalóművész, mentortanár, Fejes Antal zeneiskola alapító nyugalmazott igazgató, Kaczmarczyk Adrien zenetörténész, Sapszon Borbála karnagy és Vavrincez Veronika zenetörténész, zenei könyvtáros részesült.

Allami kitüntetésben, művészeti díjban részesült akademikusok, nem akademikus tagok

2022

Március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából a Magyarország Kiváló Művésze kitüntetést vehette át Kocsár Balázs Liszt Ferenc-díjas karmester, érdemes művész, akademikus.

Kollár Éva akademikus az augusztus 20-i nemzeti ünnepünk alkalmából a Magyar Érdemrend középkeresztje polgári tagozatának kitüntetését kapta.

Bartók Béla–Pásztory Ditta Díjat vehetett át Fried Péter és Virágh András Gábor, az MMA köztestületi tagja.

Magyar zeneművészet kategóriában Prima Primissa Díjat kapott Keller András, az MMA köztestületi tagja.

KÓTA-díjban részesült Bánkői Gyula, az MMA köztestületi tagja.

Józsa Mónika, az MMA köztestületi tagja. a X. Harmónia – Szlovákiai Magyar Zenei Díj ünnepélyes díjátadó gáláján Életműdíjat vehetett át.

2023

A március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából Kossuth-díjat vehetett át Záborszky Kálmán Liszt Ferenc-díjas karmester, gordonkaművész, érdemes és kiváló művész, akademikus Magyarország számára kivételesen értékes művészi pályafutása, gordonkaművészként és karmesterként is kiemelkedő művészete, zenésznemzedékek sorát inspiráló és a művészettel nevelés mellett a kultúrákövetítés iránt is elkötelezett oktatói és intézményvezetői munkája, a Szent István Filharmonikusok vezető karmesterként végzett sikeres és nagy hatású tevékenysége elismeréseként.

Magyarország Kiváló Művésze díjban részesült Tardy László Liszt Ferenc-díjas karnagy, érdemes művész, akademikus és L. Kecskés András lantművész, zenetörténész, érdemes művész, az MMA köztestületi tagja.

Dráfi Kálmán Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, egyetemi tanár, köztestületi tag és Gyöngyösi Levente Erkel Ferenc-díjas zeneszerző, az MMA köztestületi tagja Magyarország Érdemes Művésze kitüntetésben részesült.

A magyar kultúra napjához kapcsolódóan a Magyar Kultúra Lovagja címet vehette át Temesi Mária Liszt-díjas operaénekes, az MMA köztestületi tagja.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2022

Május 4-én Márkos Albert hegedűművész Repríz – Erdélyi magyar zeneszerzők a XX. század második felében címmel, valamint Balázs János zongoraművész A zene szabadsága címmel, június 14-én Kamp Salamon karmester Szerkezet és tartalom Johann Sebastian Bach műveiben címmel tartotta meg székfoglalóját.

2023

A Pesti Vigadó Makovecz termében december 5-én Lencsés Lajos oboaművész A zene és az emigráció címmel, majd Ránki Dezső zongoraművész Gondolatok, tanulságok öt évtized koncertezés alapján címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

3. AKÖZTESTÜLET BIZOTTSÁGAI

Az MMA közgyűlése az Alapszabály 35. §-ában foglaltak értelmében – határozatlan időre – állandó bizottságot hozhat létre az MMA valamely, speciális szakértelmet igénylő közfeladata ellátásának támogatására.

Olyan köztestületi közfeladat ellátására, amely az MMA tagozatai mellett más jellegű testületi munkát indokol – ha annak ellátására állandó bizottság és munkacsoport nem jött létre –, az elnök vagy a főtitkár bizottságot hozhat létre. A bizottság határozott vagy határozatlan időre is létrejöhet. A bizottság csak tanácsadó, előkészítő jogkörrel rendelkezik, munkájával a bizottság létrehozójának döntéshozatalát segíti elő.

A köztestület bizottságai 2022–2023-ban

Bizottság	Alapítás jogcíme	A bizottság elnöke	A bizottság tagjainak száma* (fő)	
			2022	2023
Társadalmi Tanácsadó Testület	MMA törvény 17/A. §	Vizi E. Szilveszter	8	8
Nemzet Művésze díj Bizottság	MMA törvény 28/E. §	Ferencz István/Turi Attila	11	11
Etikai Bizottság	Alapszabály 4. § (6) bekezdés	Sáros László György	10	10
Oktatási, Képzési, Tudományos Bizottság	Alapszabály 4. § (8) bekezdés	Farkas Ádám	9	9
Professzori Felterjesztések Bizottsága	Alapszabály 4. § (10) bekezdés	Tóth Péter/Szecsódi Ferenc	5	5
Nemzetközi és Határon Túli Bizottság	Alapszabály 4. § (11) bekezdés	Záborszky Kálmán	10	10
Tagozatvezetők Egyeztető Fóruma	Alapszabály 35. §; alapító: elnök	az MMA elnöke	10	10
Jelölőbizottság	Alapszabály 43. §	Ferencz István/Vashegyi György	9	9
Művészeti Felsőoktatási Bizottság	Alapszabály 35. §; alapító: elnök	Tóth Péter	6	6
Infrastruktúra Bizottság	Alapszabály 35. §; alapító: elnök	Turi Attila	5	5

A Magyar Művészeti Akadémia által működtetett Nemzet Művésze díj Bizottság 2022–2023. évi munkáját az országgyűlési beszámoló II.1. pontja ismerteti.

Társadalmi Tanácsadó Testület

A Társadalmi Tanácsadó Testület (a továbbiakban jelen alcím alatt: Testület) az MMA társadalmi szerepvállalása, illetve gazdasági partnerkapcsolatai hatékonyságának elősegítése érdekében jött létre, s működik 2016. februárjától. A testület legitimációját erősíti, hogy arról 2017. december 14-től az MMA törvény is rendelkezik.

A Testület elnöke Vizi E. Szilveszter Magyar Szent István-renddel kitüntetett, Széchenyi Nagydíjas és Széchenyi-díjas orvos, farmakológus professzor, a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) és a Szent István Tudományos Akadémia rendes tagja; a Testület további tagjai Balog Zoltán református püspök, a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkészi elnöke, Jávor András orvos, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium közigazgatási államtitkára (2010–2012), a Magyar Kormánytisztviselői Kar tiszteletbeli elnöke, Klinghammer István, a földrajztudományok doktora, kartográfus, egyetemi tanár, az MTA rendes tagja, valamint a Magyar Corvin-lánc Iroda vezetője, Maróth Miklós Magyar Corvin-lánccal kitüntetett, Széchenyi-díjas klasszika-filológus, orientalista, egyetemi tanár, az MTA rendes tagja, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Irányító Testületének elnöke, az Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézetének igazgatója, Parti Tamás közjegyző, a

Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnökhelyettese, Pröhle Gergely diplomata, korábbi nagykövet, a Nemzeti Köszolgálati Egyetem Stratégiai Tanulmányok Intézetének igazgatója, a Magyarországi Evangélikus Egyház világi vezetője, valamint +Vízkelety Mariann jogász, volt államtitkár, a Magyar Polgári Együttműködés Egyesület tiszteletbeli elnöke.

2022

A Testület első féléves ülését március 11-én tartotta az ügyrend általi szabályok figyelembevételével. A Testület napirendjén szerepelt az MMA januári és februári elnökségi ülésein tárgyalt előterjesztések, úgymint az MMA tagozatvezetőinek és alelnökének választási folyamata, az Alapszabály módosítás okai, az Építészet Ligete építészeti tervpályázat eredménye, továbbá a Nemzet Művésze díj birtokosainak egyszerűsített eljárással MMA rendes taggá válásáról és az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet tevékenységéről való konzultáció.

A testület 2022. évi második félévi ülésére december 2-án került sor, amelyen Vashegyi György elnök ismertette az MMA regionális jelenlétének koncepcióját, illetve a gyakorlati megvalósítás elveit, beszámolt a köztestület létszámbővülésével kapcsolatos 2023. évi tagfelvételi eljárásról, valamint tájékoztatót az MMA és MTA közötti együttműködési szándéknyilatkozat tervéről.

2023

A Testület első féléves ülését az ügyrendbe foglalt szabályok figyelembevételével 2023. február 2-án tartotta. Az ülés meghívott vendége volt Csáji László Koppány, az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet (a továbbiakban: MMKI) igazgatója, aki ismertette az intézmény profilmódosulásának okait, illetve az MMKI Tudományos Tanácsadó Testület létrehozására vonatkozó elképzeléseket, majd ennek felállításáról konzultált a Testület.

A második tanácskozássra 2023. december 7-én került sor. Turi Attila, az MMA elnöke tájékoztatta a Testületet a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ új épületegyüttesének tervezésére kiírt pályázatról, továbbá a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. működési gyakorlatának hatékonyabb, az MMA céljait jobban szolgáló stratégia kidolgozását célzó felmérés eredményéről, illetve az ehhez kapcsolódó ügyvezetői pályázatról. Richly Gábor, az MMA főtitkára az MMA 2024. évi támogatási elveiről és nyílt pályázatairól számolt be.

Etikai Bizottság

Az Alapszabály értelmében a köztestület örökös a magyar művészeti élet szabadsága és a művészeti közélet tisztasága felett; ennek érdekében etikai kódexet alkot, és etikai bizottságot hoz létre, működtet.

2022

Tekintettel arra, hogy etikai eljárásra konkrét etikai panaszbejelentés hiányában a bizottság megalakulása, működése óta nem került sor, a bizottság általános éves ülését november 30-án tartotta. Az MMA közgyűlése 16/2022. (10. 12.) számú határozatával módosította az Alapszabályt, amely miatt gondoskodni kellett – leginkább a bizottsági tag újraválaszthatósági szabály megszüntetése következtében – a köztestület többi állandó bizottságához hasonlóan az Etikai Bizottság ügyrendje vonatkozó rendelkezésének az Alapszabállyal történő összhangba hozataláról. Az ülésen a tagok fontos problémaként fogalmazták meg az akadémiai inaktivitás miatt határozatképtelen tagozati ülések helyzetét, amely alapvetően hatással van a köztestületi működésre. Ennek érdekében a Bizottság az ülésen megvitatta az MMA közfeladat ellátásával kapcsolatos tagi kötelezettségek teljesítéséről szóló etikai határozat tervezetét, amelyet aztán – elektronikus döntéshozatallal – 2/2022. (12. 19.) számú határozatával fogadott el. Ebben a határozatban, figyelemmel a köztestület feladatainak (MMA törvény 4-5. §) ellátáshoz fűződő kiemelt érdekekre és egyúttal tekintetbe véve az Alapszabálynak az ezen érdekek sérelmét jelentő tagi kötelezettségsszegésekre és mulasztásokra vonatkozó rendelkezéseit, felkérték az MMA tagozatait, hogy fokozottan ügyeljenek a köztestület tagjainak tagsági jogviszonyából fakadó kötelezettségeinek teljesülésére. Megállapodtak abban is, hogy az eljárások során mindvégig törekedni kell az egyes tagi státuszokhoz kapcsolódó tényleges kötelezettségek (pl. akadémikus, közgyűlési képviselő, köztestületi tag) eltérő jellegének értékelésére és a felróható okból történő kötelezettségsszegések (pl. távolmaradás nem igazolt okból), illetve a méltányolható okból (pl. egészségi állapot) történő mulasztások elhatárolására. A bizottság áttekintette a mindenkor feladataival és az azokhoz kapcsolódó eljárási renddel összefüggő szabályozók rendelkezéseit, amelyek mellett továbbra is fontosnak tartja az eljárási kérdések további jogi szempontból történő pontosítását, egyeztetését, a vonatkozó szabályozók összhangba hozatalát.

Etikai eljárásra konkrét etikai panaszbejelentés hiányában a Bizottság megalakulása és működése óta nem került sor. A beszámolási időszakban az Etikai Bizottság 2023. december 14-én megtartotta az általános éves ülést, mely egyben az új bizottság alakuló ülése is volt. Az Etikai Bizottság a mandátumukat megújító tagok közreműködésével értékelte az elmúlt hároméves időszakot és közösen rögzítették a következő ciklus célkitűzéseit.

Oktatási, Képzési, Tudományos Bizottság

Az Alapszabály értelmében az MMA tevékenységével segíti a művészetoktatást és a művészképzést, valamint a művészeti tudományos tevékenységet, és erre a célra tagjaiból oktatási, képzési, tudományos állandó bizottságot hoz létre, működtet.

Az Oktatási, Képzési, Tudományos Bizottság (a továbbiakban jelen alcím alatt: Bizottság) 2022-ben hat alkalommal ülésezett.

A bizottsági ülések központi tematikája az éves munkaterv egyeztetésén túl a felsőoktatás, ezen belül a művészeti egyetemek helyzete, a művészettel nevelés oktatási rendszerben előforduló jogyakorlatainak megismerése volt, különös tekintettel az óvodai nevelésre. Az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet (a továbbiakban: MMKI) működésének újragondolása kapcsán az MMKI tudományos és oktatási tevékenységének irányára vonatkozó bizottsági javaslat kialakítása is a Bizottság 2022-es évi feladatai között szerepelt.

Az április 27-i ülésen Fülöp József, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem és Erős István, a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora számolt be egyeteme helyzetéről, míg a június 15-i ülésen Fodorné Molnár Márta, a Magyar Táncművészeti Egyetem és Rátóti Zoltán, a Színház- és Filmművészeti Egyetem rektora osztotta meg tapasztalatait az általa vezetett intézmény kapcsán.

A Bizottság szeptemberi ülésén javaslatot tett az MMA elnöksége részére a 2022-ben művészetoktatási területen Elismerő Oklevéllel kitüntetni javasolt személyekre, közösségekre, intézményekre. Az Elismerő Oklevelek odaítéléséről az elnökség az október 12-i ülésén döntött; az elismerések ünnepélyes átadására december 5-én került sor.

A november 16-i ülésen a meghívott előadóknak köszönhetően a Bizottság tagjai a művészettel nevelés tárgyában az óvodai nevelés területén számos jogyakorlatot ismertek meg. Ez a tapasztalat a művészettel nevelés területén elismert szakemberek hálózatépítése során hasznosulhat, ami az MMKI és az OKTB együttműködésében 2023-ban valósul meg.

Az Országos Köznevelési Tanács

Az egyes köznevelési szakmai testületekről szóló 1382/2017. (VI. 16.) Korm. határozat alapján létrehozott, a közneveléssel kapcsolatos döntések szakmai előkészítésében közreműködő, javaslattevő, véleményező és tanácsadói tevékenységet végző országos szakmai testület ülésein Farkas Ádám szobrászművész, az MMA elnökségi tagja állandó delegáltként képviselte a köztisztviselőket 2022. októberig. Vashegyi György, az MMA elnöke 2022. november 1-től 2027. október 31-ig tartó időszakra Szerényi Béla Erdélyi Zsuzsanna-díjas népművészt, hangszerkészítőt, az Óbudai Népzenei Iskola igazgatóját, akadémikust delegálta az Országos Köznevelési Tanácsba (a továbbiakban: Tanács).

A testület tárgydíszidőszakban a következő időpontokban ülésezett: február 10-én, március 10-én (online), április 21-én, október 3-án, november 10-én és december 14-én.

Az üléseken Kisfaludy László köznevelésért felelős helyettes államtitkár az elmúlt évek járványhelyzetének az oktatást továbbra is érintő kérdéseiről, a pedagógus igazolványról, a pedagógussztrájkjal és a pedagógusi béremeléssel kapcsolatos kormányzati intézkedésekről nyújtott tájékoztatást. Mindezekon felül az új érettségi vizsgakövetelmények rendszeréről, a pedagógiai minőségfejlesztést szolgáló új tanfelügyeleti és önértékelési rendszerről, a köznevelés rendszerében megvalósult alapfokú művészetoktatásról, a művészettel nevelés ügyéről, valamint az új komplex tanfelügyeleti eljárás tervéről is beszámolt. A márciusi ülésen Pálfi Erika, az EMMI Köznevelésért Felelős Államtitkárságának főosztályvezetője ismertette a NAT-tal kompatibilis tankönyvek megfelelőségét, a könyvtárak helyzetét, tekintettel a több évre kölcsönözhető tankönyvekre és az új fejlesztési elképzeléseikre. A Tanács javaslatokat fogalmazott meg a pedagógusellátottság egyenetlenségére és az utánpótlás megoldására, valamint munkatervi témái között szerepelt a pedagógus ösztönző rendszer kidolgozása, a pedagógusok terheinek csökkentése, a pedagógusminősítés, a pedagógusképzés és pedagógus-továbbképzés

fejlesztése, átalakítása. A testület a vezetői munka áttekintése mellett megvizsgálta, hogy a jelenlegi jogszabályi környezetben miként lehet javítani a vezetők hatásköréből fakadó lehetőségeken. Hajnal Gabriella, a Klebelsberg Központ elnöke tájékoztatást nyújtott a közoktatási intézmények taneszköz, valamint szemléltető eszköz ellátottságának, továbbá a bűntörzsi felszereltségének helyzetéről. Beszámolót hallhatott a Tanács az intézmények működési költségeiről, a tankerületek egységes finanszírozási feltételeiről és a digitalizációs fejlesztésekről. Az Oktatási Hivatallal együttműködve átgondolta a korai iskolaelhagyás felszámolására létrejött oktatási projektek tapasztalatait. A Tanács véleményezte az új köznevelési stratégiát, és rendszeres tájékoztatást kapott annak eredményeiről, valamint a stratégia kapcsán az EU tárgyalások időszzerű kérdéseinek megválaszolásában is részt vett. A mérésekkel kapcsolatban tárgyalta az országos kompetenciamérést, az idegen nyelvi mérést, a nemzetközi tanulói teljesítményméréseket, a diagnosztikus értékelést, a tanulók differenciált fejlesztését és a digitalizációs lehetőségeket a nemzetközi és az országos pedagógiai mérési rendszerekben.

A Köznevelési Stratégiai Kerekasztal

Az egyes köznevelési szakmai testületekről szóló 1382/2017. (VI. 16.) Korm. határozat alapján létrehozott, a közneveléssel kapcsolatos döntések előkészítésében javaslattevő, véleményező, stratégiai tanácsadói tevékenységet végző társadalmi konzultációs szakmai testületben az MMA képviselőjét állandó delegáltként Landgráf Katalin textilművész, művésztanár, akadémikus látta el 2022. október 31-ig. Vashegy György, az MMA elnöke a következő öt éves időszakra a testületbe Solymosi-Tari Emőke Szabolcsi Bence-díjas zenetörténész, az MMA Művészetelméleti Tagozatának vezetőjét delegálta. A tárgyi időszakban a Köznevelési Stratégiai Kerekasztalt két alkalommal hívta össze Kisfaludy László köznevelési helyettes államtitkár. Az október 4-i ülésen tájékoztatást adott az oktatásügyben tervezett fejlesztésekről, a hazai és európai uniós stratégiai célokhöz igazodó köznevelési célokról. Az országspecifikus ajánlások mellett ismertette a köznevelési intézkedések célrendszerét. A december 7-i tanácskozáson Kisfaludy László ismertette a 2021–2024 közötti időszakban megvalósítandó Köznevelési Stratégia Intézkedési Tervét és beszámolt az öt specifikus célkitűzéshez (az oktatás-nevelés belső egyensúlyának biztosítása; a köznevelésben mint állami közszolgáltatásban részt vevő emberi erőforrás fejlesztése; méltányos, egyéni sajátosságokat figyelembe vevő köznevelés; a XXI. század kihívásaira reagáló köznevelés; külföldi magyarok – magyarországi nemzetiségek oktatásának-nevelésének fejlesztése) kapcsolódó intézkedések jelenlegi állapotáról és eredményeiről. Emellett a pedagógussztrájkjal és a béremeléssel kapcsolatos kormányzati intézkedésekről is tájékoztatást adott a Kerekasztal résztvevőinek.

2023

A Bizottság 2023. január 1. és december 31. közötti időszakban hét alkalommal ülésezett.

A tárgyév első bizottsági ülésén a Film- és Fotóművészeti Tagozat két tagja, Dárday István és Jelenzki István ismertette reformelképzeléseit a magyar közoktatást érintő hangsúlyváltás irányairól. A Bizottság megvitatta a 2023. évi munkatervét, melynek véglegesítésére és elfogadására a második ülésen került sor. Emellett a márciusi ülésen az egyházi fenntartású gödi Búzaszem Katolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola alapító-igazgatója, Horváth Szilárd beszámolójából megismerhette a Bizottság, hogy miként alkalmazzák kiemelkedő eredménnyel a művészettel nevelés módszerét a közoktatásban, a jogszabályi keretek betartásával. Majd Csáji László Koppány, az MMKI igazgatója ismertette a művészettel nevelés országos hálózatépítésének tervét és folyamatát, melyet a Bizottság tízéves munkájára, összegyűjtött ismeretere, valamint az MMA Elismerő Oklevéllel díjazott pedagógusokra, művésztanárookra, kutatókra és közösségekre építve hoznak létre a bizottsági javaslatok alapján.

Az április 19-i OKTB ülésen Csáji László Koppány mutatta be az MMA Művészeti Ösztöndíjprogramra beérkező pályázatok új elbírálási rendszerét és ezzel összefüggésben a jövőre vonatkozó szakmai célkitűzéseket.

A Bizottság negyedik ülésén a művészettel nevelés népszerűsítésének kommunikációs lehetőségeiről tanácskozott, melyhez Gózon Ákos, az MMA Titkársága Kommunikációs Főosztályának vezetője biztosított szakmai háttérrel. A konzultáció során az MMA regionális munkacsoportjainak munkájába való bekapcsolódási lehetőségek felvetésére is sor került.

Az OKTB 2023. szeptemberi ülésén, véleményezési jogával élve, a Díjszabályzat 3. § (4) bekezdésében foglaltak szerint az MMA által 2023. évben adományozható Elismerő Oklevélre felterjesztettek közül – a 2/2023. (09. 13.) számú OKTB határozatban – három személy *pedagógus*, egy alapítvány *közösség* és egy személy *művészetpedagógiai kutató* kategóriában elismerésben részesítésére tett javaslatot; az OKTB 2023-ban *művésztanár* és *intézmény* kategóriában nem tett javaslatot.

A Bizottság Farkas Ádám elnöklétével októberben tartotta utolsó ülését a Szent István Király Zeneművészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskolában, amelynek keretében visszatekintett a testület tíz éves munkájára, továbbá a tagok egyénileg is értékelték a 2020–2023-as mandátumidőszakot. A találkozáson sor került a Bizottság jövőre vonatkozó elképzeléseinek és a 2024-es év lehetséges témáinak számbavételére.

Tisztújítást követően december 6-án került sor az új összetételű Bizottság alakuló ülésére, amelyen a tagozatok által delegált bizottsági tagok mutatkoztak be. Farkas Ádám, az OKTB korábbi elnöke röviden értékelte az előző ciklus eredményeit, valamint megnevezte a Bizottság számára továbbra is figyelemre érdemesnek tartott témákat. Balázs Mihály, az OKTB elnöke felvázolta a hároméves tematika mentén való bizottsági működést, az állandó meghívottak személyére tett javaslatát, valamint az ügyrendmódosítási elképzeléseit.

A Bizottság az ülésein rendszeres tájékoztatást kapott az MMKI-val közösen létrehozott, a művészettel nevelés országos hálózatának kiépítése projekt alakulásáról, melynek célja a művészettel nevelés jó gyakorlatainak egybegyűjtése, rendszerezése, gyakorló és elméleti szakemberek alkotta szakmai háló felállítása, módszerek megosztása, közkinccsé tétele a közoktatásban dolgozók számára. A jó gyakorlatok dokumentálása, az eredményeket felmutató pedagógusok, művésztanárok országos hálózatának kiépítése jelenleg is folyamatban van: a Bizottság akkori elnöke, Farkas Ádám és Csáji László Koppány, az MMKI igazgatója által 2023 tavaszán felkért 130 ismert és elismert kutató, illetve művésztanár elvállalta a hálózat alapító tagságát.

Közreműködés az Országos Köznevelési Tanácsban (OKNT)

Az OKNT az egyes köznevelési szakmai testületekről szóló 1382/2017. (VI. 16.) Korm. határozat szerint létrehozott, a közneveléssel kapcsolatos döntések szakmai előkészítésében közreműködő, javaslattevő, véleményező és tanácsadói tevékenységet végző országos szakmai testület, amelyben az MMA képviselőjét állandó delegáltként Szerényi Béla, a Bizottság tagja látja el. A testület – melynek vezetője Hamar Pál, a Magyar Testnevelő Tanárok Országos Egyesülete elnöke – a beszámolási időszakban nyolc alkalommal ülésezett, ahol a testület tagjai tájékoztatást hallhattak a köznevelésben foglalkoztatottak jogállásáról és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvény jelentős újításairól, a pedagógus jogállás bevezetéséről és a pedagógus-béremeléssel összefüggő lényeges kérdéseiről és annak tervezett ütemezéséről, a pedagógusok új életpályájáról szóló törvénytervezet változásairól, az iskolaörök jelenlétének hatásáról és a program tapasztalatairól. A szeptemberi tanácskozáson bemutatkozott Balatoni Katalin köznevelésért felelős helyettes államtitkár, az OKNT tagjai megismerhették a pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) tavasszal végbemenő pilotprogramjának tapasztalatait, eredményeit, valamint a 2023/2024. tanév érettségi vizsgájáról szóló tájékoztatást. Az októberi ülésen a tagok tájékoztatást kaptak az óvodai nevelő okleveles technikusképzésről, továbbá a 2020–2023-as időszak tankötelezettség megkezdésének halasztásával kapcsolatos tapasztalatokról, amelyekből megállapították, hogy a beérkezett halasztást kérő kérelmek és a halasztást kaptak száma folyamatosan nőtt. Novemberben a testület tagjai beszámolót hallhattak a pedagógusokat pályára segítő és megtartó programtervről, valamint a pedagógusok és a vezetők teljesítményértékeléséhez a különböző intézménytípusokra készült szakmai, módszertani ajánlásokról.

Közreműködés a Köznevelés Stratégiai Kerekasztalban

Az egyes köznevelési szakmai testületekről szóló 1382/2017. (VI. 16.) Korm. határozat szerint létrehozott, a közneveléssel kapcsolatos döntések előkészítésében javaslattevő, véleményező, stratégiai tanácsadói tevékenységet végző társadalmi konzultációs szakmai testület, amelyben az MMA képviselőjét, állandó delegáltként Solymosi-Tari Emőke akadémikus látja el. A Kerekasztal a tárgydőszakban 2023. március 9-én és május 23-án ülésezett. A márciusi ülésen Maruzsa Zoltán köznevelésért felelős államtitkár és Kisfaludy László köznevelésért felelős helyettes államtitkár részletes tájékoztatást adott a pedagógusok foglalkoztatásával kapcsolatos változásokról, a Belügyminisztérium által a Kormány honlapján 2023. március 2-án közzétett jogszabálytervezetekről, a pedagógusok ütemezett béremeléséről és a köznevelést érintő kérdésekről. Ismertették a jogszabálytervezet előkészítő szakmai munka folyamatait és pedagógusok körében végzett online konzultáció eredményeit. A köznevelésért felelős államtitkár a május 23-i tanácskozáson beszámolt az új pedagógus életpálya törvény helyzetéről a társadalmi egyeztetés tükrében.

Professzori Felterjesztések Bizottsága

A köztestület a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) rendelkezései szerint főiskolai vagy egyetemi tanár kinevezését kezdeményezheti; az Alapszabály szerint ennek előkészítése érdekében bizottságot hoz létre, működtet.

2022

A Professzori Felterjesztések Bizottsága (a továbbiakban jelen alcím alatt: Bizottság) 2022-ben egy alkalommal, december 5-én ülésezett, ahol – a jelölt meghallgatását követően – döntött dr. habil Sallai Géza DLA egyetemi docens, a Magyar Képzőművészeti Egyetem Szobrász Tanszékének tanszékvezetője egyetemi tanári munkaköri címre történő felterjesztésének elnökség elé bocsátásáról.

2023

A Bizottsághoz két egyetemi tanári kinevezésre vonatkozó felterjesztés érkezett a beszámolási időszakban. A Bizottság május 4-én tartott ülésén egyetemi tanári munkaköri címre való felterjesztés céljából meghallgatta Keller András és Kelemen Barnabás Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas hegedűművészeket, és egyhangúlag támogatta a jelöltek egyetemi tanári munkaköri címre történő felterjesztését. Az MMA elnöksége Sallai Géza szobrászművész, az MKE Szobrász Tanszék vezetője, Keller András Kossuth-díjas hegedűművész, valamint Kelemen Barnabás Kossuth-díjas hegedűművész egyetemi tanári munkaköri címre történő felterjesztéséről döntött. A Bizottság javaslatán alapuló elnökségi határozatok szerinti MMA javaslatot támogató miniszteri felterjesztés eredményeképpen Keller András akadémikus és Kelemen Barnabás 2023 júliusában, Sallai Géza 2023 szeptemberében kapta meg egyetemi tanári kinevezését.

Nemzetközi és Határon Túli Bizottság

Az MMA törvény szerint a köztestület együttműködik a határon túli magyar művészeti szervezetekkel és külföldi hasonló rendeltetésű intézményekkel; az Alapszabály szerint az MMA a külföldi és nemzetközi művészeti szervezetekkel való kapcsolatok elvi kérdéseinek kidolgozását, a kapcsolattartás módját és gyakorlati megvalósítását előkészítő, valamint ezek gyakorlati megvalósításában részt vállaló határon túli, illetve nemzetközi önálló állandó bizottságot hoz létre, működtet.

2022

A Nemzetközi és Határon Túli Bizottság (a továbbiakban jelen alcím alatt: Bizottság) első ülését március 30-án tartotta az MMA Titkársága Andrassy úti irodaházában, Vashegyi György elnök és Richly Gábor főtítkárral részvételével. A tagok áttekintették a Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Főosztályának 2022 első félévében már megvalósult, illetve ezen időszakra tervezett programjait: 2021. december 8. és 2022. február 6. között lehetett megtekinteni a Visegrádi Együttműködés 30. évfordulójának emléket állító *PoszTerra – V4* című nemzetközi plakátkiállítást a Pesti Vigadóban, melyet a budapesti Strata Gallery-ben, illetve különböző lengyel városokban is bemutattak; szintén a Pesti Vigadóban tekinthették meg az érdeklődők a *Kinek a pokla ma Dante pokla?* című képzőművészeti kiállítást március 3-tól, melyet 2021-ben a Római Magyar Akadémián láthatott a közönség; utóbbi helyszínen március 14-én nyitották meg a *Művészek a kamera fókuszában* című fotókiállítást, melyet május 16-tól Kolozsváron a Bánffy Palotában szintén bemutattak; a *Képzés és hímzés nyelvén* című népművészeti kiállítást március 31-én nyitották meg a Római Magyar Akadémián, az *Építs nekem hajlékot! – Magyar zsinagógák és közösségek* című zsinagógatörténeti táblakiállítást pedig számos helyszínen lehetett látni 2022 májusától, így Antwerpenben, Kassán, Berlinben és lengyelországi városokban; beszámoltak a Kodály évfordulóhoz kapcsolódó kerítés kiállításról, illetve az Ottlik Géza táblakiállításról, melyeket az MMA Titkárságának Andrassy úti frontján, illetve a Liszt Intézet Varsó és a Kolozsvári Főkonzulátuson lehetett megtekinteni. A Bizottság tájékoztatást kapott az április elejére tervezett MMA és Külgazdasági és Külügyminisztérium (a továbbiakban: KKM) közötti együttműködési megállapodásról, mellyel kapcsolatban szakmai konzultációra került sor. Ennek keretében a bizottság tagjai döntöttek az MMA–KKM közös megvalósítású projektek jóváhagyásáról vagy elutasításáról, és összesen 36 program megvalósításáról állapodtak meg 46 280 000 forint összegben. A Bizottság tárgyalta az orosz-ukrán háború menekültjei, elsődlegesen a kárpátaljai művészek, művészeti területen dolgozók megsegítésének lehetőségéről, a segítségnyújtási akció lebonyolításának módjáról, és a tagok megkapták a Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Főosztálya gondozásában elkészült, a Magyar Művészeti Akadémia elmúlt tíz évének nemzetközi és határon túli tevékenységét összegző, magyar-angol nyelvű kiadványát is.

A Bizottság szeptember 15-én tartotta második ülését elektronikus úton. A Bizottság tagjai előzetesen megkapták Záborszky Kálmán bizottsági elnök szavazási felhívását, mely a Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Főosztálya által a Liszt Intézetek számára készített, a 2022. év IV. negyedévére tervezett nemzetközi és határon túli programok áttekintésére és az azokra szóló javaslatételre irányult. A szavazási felhíváshoz kapcsolódó programok listájába az Akadémia költségvetési helyzetére való tekintettel kizárólag azok a projektek kerültek be, amelyek előkészítése, előzetes egyeztetése már elindult, illetve amelyek finanszírozása előreláthatólag teljesíthető. A javaslatételre megküldött 9 programot a bizottsági tagok egyhangúlag támogatták, melyek a következők voltak: a 2022. őszén Olaszországban megrendezett Mezey Katalin könyvbemutató; a 2022. október 17-én a bécsi Collegium Hungaricumban tartott Iancu Laura és Vári Fábán László akadémikus szerzői estje; a 2022. november 9-én a Krakkói Magyar Főkonzulátuson megrendezett Vári Fábán László akadémikus könyvbemutatója; a 2022. december 7-8. között Pozsonyban megrendezett Kodály kiállítás, filmvetítés és koncert; a 2022. november 26-27-én a Liszt Intézet Tallinnban tartott Seregély Mirtill MMA-ösztöndíjas népművész workshopja; a 2022. november 26-27-én a Katowicei Zeneakadémián megrendezett Kodály kiállítás és koncert; a 2022. decemberében Berlinben rendezett Berecz Mihály MMA-ösztöndíjas zongoraművész koncertje; a 2022. december 4-én Zágrábban megtartott Virágh András Gábor MMA-ösztöndíjas orgonaművész adventi koncertje; a 2022. december 26-27-én Szófiában megvalósult Virágh András Gábor MMA-ösztöndíjas orgonaművész ünnepi koncertje.

A Bizottság harmadik ülését október 19-én tartotta az MMA Titkársága Andrassy úti irodaházában Vashegyi György elnök és Richly Gábor főtítkárság részvételével. Az ülésen a főtítkárság beszámolt az MMA és a KKM közötti, április 22-én, illetve az MMA és a KIM közötti, július 6-án aláírt együttműködési megállapodásról. A megállapodások értelmében a közös programok a Liszt Intézetek és a külképviseletek bevonásával valósulnak meg, melyek megkülönböztetett figyelmet fordítanak az MMA művészeinek külföldi bemutatására programjaik tervezése során. A főtítkárság emellett beszámolt a KKM és a KIM éves kulturális diplomáciai értekezletéről, melyet július 6-án tartottak a Pesti Vigadóban. A bizottsági tagok tájékoztatást kaptak a Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Főosztályának 2022. áprilisa és októbere között, az MMA–KKM és az MMA–KIM közötti együttműködési megállapodásában szereplő közös megvalósítású programokról, emellett a Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Főosztályának ezen időszakban lezajlott programjairól, Mihályi Molnár László Mács József életművéről szóló könyvbemutatójáról Bátkán; a Kolozsvári Főkonzulátussal együttműködésben létrejött *Művészek a kamera fókuszában* című fotókiállításról a Bánffy Palotában; az Ottlik Géza tablókiállításról és a Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten Szilágyi István Agancsbozót című könyvének bemutatójáról; a Nagyvárad Szent László Napokon Gróh Gáspár Jovián György életművét bemutató jubileumi monográfiájának könyvbemutatójáról; a Tamási Áron Emlékéhez kapcsolódó farkaslakai zárandoklatról; Kilyén Ilka *Tündökletes világ* című vendéglőadásáról a Pesti Vigadóban és az MMA székházának Andrassy úti frontján kiállított Tamási Áron kerítés kiállításáról; az *Építs nekem hajlékot!* című zsinagógatörténeti kiállításról Kassán; az Ottlik Géza tablókiállításról szintén az MMA székházának Andrassy úti frontján

2023

A Külgazdasági és Külügyminisztériummal (a továbbiakban: KKM), valamint a Kulturális és Innovációs Minisztériummal (a továbbiakban: KIM) kötött megállapodások értelmében az MMA támogatást nyújt azon külföldi Liszt Intézetek és külképviseletek számára, melyek programjaik tervezése során megkülönböztetett figyelmet fordítanak az MMA-hoz kapcsolódó, illetve kiemelkedő minőséget képviselő művészek és művészetelméleti szakemberek külföldi bemutatására. Ez alapján az MMA két körben biztosított projekt-támogatási lehetőséget a Liszt Intézetek és a kulturális intézettel nem rendelkező külképviseletek számára a 2023. évi programtervezéshez. A Bizottság a beszámolási időszakban három alkalommal jelenléti ülésen, szintén három alkalommal elektronikus szavazás keretében hozott döntést a beérkezett pályázatok támogatásával kapcsolatban.

A Bizottság a 2023. évi első ülését március 6-án tartotta, Vashegyi György elnök részvételével. A Bizottság tagjai szakmai konzultációt folytattak és döntöttek a Liszt Intézetek által benyújtott 2023-as programok támogatásáról (szám szerint 54 intézeti támogatási kérelemről), a külképviseletek által benyújtott 2023-as programok támogatásáról (13 külképviseleti támogatási kérelemről), valamint az MMA-hoz beérkezett, egyéni, nemzetközi vonatkozású programok támogatási kérelmeiről (5 db egyéni támogatási kérelemről). A Liszt Intézetek esetében a Bizottság összesen 21 program megvalósítását támogatta 24 500 000 forint összegben. Azon intézetek programjait, akik az előző körben (2022-ben) nem tartották be az MMA által meghatározott feltételeket, és kommunikációjuk során nem jelenítették meg az MMA támogatottságot, a Bizottság elutasította. A Külgazdasági és Külügyminisztérium külképviseleteinek vonatkozásában 10 program összesen 10 200 000 forint értékű támogatásáról született döntés, míg az egyéb vonatkozású nemzetközi projektek kapcsán a Bizottság egy projekt esetében 1 200 000 forint összegű támogatást ítélt meg, egy program megvalósulását pedig helyszíni biztosításával

támogatta. A Bizottság továbbá tájékoztatást kapott a 2022-ben MMA-támogatással megvalósult 52 nemzetközi rendezvényről, valamint arról, hogy a nem megvalósult programok esetében a megítélt támogatás összege visszarendezésre került az MMA részére.

A Bizottság március 6-i ülésén tárgyalta, Liszt Intézetek által tervezett programokkal kapcsolatban utólagosan kiderült, hogy egyes 2022-ben támogatott programok esetében a minisztériumi kommunikáció során elveszett számos releváns információ az MMA által felállított feltételrendszer teljesítése vonatkozásában. Ebből kifolyólag a Nemzetközi és Regionális Főosztály ismételt felterjesztette az érintett intézetek projektjeit, melyekről a Bizottság április 6-án ülés tartása nélkül, elektronikus úton hozott határozattal döntött. A szavazás során 3 program megvalósítására a Bizottság összesen 1 700 000 forint támogatást ítél meg.

A Bizottság második ülésére június 15-én került sor. Az ülésen beszámoló hangzott el a Bizottság 2023. első ülése óta megvalósult programokról, valamint a Liszt Intézetek és a külképviseletek által benyújtott és a Bizottság által támogatott 2023-as első körös programokkal kapcsolatos változásokról. A Bizottság megtárgyalta és döntött a Liszt Intézetek által a második körös pályázati felhívásra benyújtott 27 db támogatási kérelemről, melyek közül 21-et támogatott, és összesen 14 900 000 forint támogatást ítél meg. Az egyéni, nemzetközi vonatkozású támogatási kérelmekről folytatott szakmai konzultáció keretében a Bizottság két egyedi kérelemből egy program 9 000 000 forinttal történő támogatását szavazta meg, míg az Egyebek napirendi pontban két projekt összesen 2 600 000 forint értékű támogatásáról döntött.

A Bizottság által a március 6-i ülésen a KKM részére megszavazott 10 200 000 forint összegű támogatásból néhány tervezett program meghúszulása miatt 5 900 000 forintot nem használtak fel 2023-ban. A jövőbeli együttműködés ösztönzése érdekében a főtitkár javaslatára Záborszky Kálmán bizottsági elnök kezdeményezte a felszabadult támogatási összeg más értékes, a külképviseletek szervezésében megvalósuló programokra történő fordítását. Ez alapján a KKM a második pályázati körben 7 db 2023-as külképviseleti programra nyújtott be támogatási kérelmet, melyekről a Bizottság augusztus 11-én elektronikus szavazás keretében hozott döntést. A beérkezett igények közül a Bizottság 5 program megvalósulását támogatta összesen 3 550 000 forint értékben.

Október 13-án ismét ülés tartása nélküli, előzetes véleménynyilvánítást követő elektronikus határozathozatalra került sor, melyen a Bizottság egy egyedi támogatási kérelem felől döntött, és egy nemzetközi kiállítás megvalósításához a Pesti Vigadó 6. emeleti kiállítótermeinek térítésmentes biztosítását szavazta meg 2024 folyamán egy hónap időtartamra.

A beszámolási időszakban a Bizottság tisztújító és egyben utolsó ülésére december 6-án került sor, Turi Attila elnök részvételével. 2023. november 5-i időponttal kezdődő hároméves mandátummal a Bizottság elnöke Kovács István (Irodalmi Tagozat), tagjai: Elekes Károly (Képzőművészeti Tagozat), Gulyás Gyula (Film- és Fotóművészeti Tagozat), Sulyok Miklós (Művészetelméleti Tagozat), Temesi Ferenc (Irodalmi Tagozat), Tima Zoltán (Építőművészeti Tagozat), Jánosi András (Népművészeti Tagozat), Kassai István (Zeneművészeti Tagozat), Szunyoghy András (Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat) és Tordai Hajnal (Színházművészeti Tagozat), póttagja Csernyus Lőrinc (Művészetelméleti Tagozat). Az ülésen a Bizottság egyhangúlag elfogadta az ügyrendjét, a bizottsági tagok tájékoztatást kaptak a 2023-as év megvalósult programjairól, az MMA Titkársága Nemzetközi és Regionális Főosztálya Nemzetközi Osztályának éves munkájáról, valamint tárgyalta a 2024. évre vonatkozó terveket és együttműködési lehetőségeket. A Bizottság megtárgyalta és döntött a köztestület által, a Liszt Intézetek számára meghirdetett projekt támogatási lehetőség keretében kijaánlandó projektekről, melynek során összesen 48 db projekt kijaánlását hagyta jóvá.

Tagozatvezetők Egyeztető Fóruma

Az elnök által létrehívott állandó bizottság biztosítja az elnök és az egyes tagozatok közötti közvetlen kapcsolatot, emellett lehetőséget teremt a tagozatok együttműködésére, több tagozatot érintő kérdések egyeztetésére. A tíz főből álló elnöki bizottság elnöke a Magyar Művészeti Akadémia elnöke, további tagjai a togozatvezetők.

2022

A beszámolási időszakban a Tagozatvezetők Egyeztető Fóruma (a továbbiakban: TEF) négy jelenléti ülést tartott. A testület január 17-én konzultációt folytatott az MMA intézménycsalád vezetőivel a 2022. évi szakmai programokról; május 2-án elfogadta a testület módosított ügyrendjét, megvitatta az MMA életút-díjának odaítélését, továbbá javaslatot tett az elnökség felé az MMA köztestületi állandó díjazottjaira. Szeptember 7-én egyeztetett a MMA regionális munkacsoportjainak a létrehozásáról és a munkacsoportok működéséről, valamint a Nemzet Művésze címet viselő személyek különleges

eljárásban, rendes tagként való felvételének tárgyában; október 26-án elfogadta a 2021/2022. évi tagozati ösztöndíjasok beszámolóit, konzultált az MMA intézménycsalád 2023. évi szakmai és művészeti programtervéről, valamint a 2023. évi Művészeti Program Pályázat felhívásról és a tagozatok pénzbeli elismerésekkel kapcsolatos tagozatvezetői szakmai javaslatairól.

2023

2023-ban a TEF április 6-án, szeptember 7-én és november 6-án tartotta üléseit. Az április 6-án megtartott ülésen elfogadta a módosított ügyrendjét, javaslatot tett az elnökség felé az MMA köztestületi állandó díjazottjaira, megtárgyalta az Országos művészeti társaságok, szövetségek 2023. évi támogatása tárgyában benyújtott javaslatokról szóló előterjesztést és meghozta határozatát a tárgyban, továbbá – a tagozati javaslatokkal egyetértve – meghatározta az MMA életút-díjának 2023–2024. évi adományozásával kapcsolatos preferenciasorrendet, valamint megtárgyalta az MMA Titkársága Kommunikációs Főosztálya által előkészített „Az MMA kommunikációs stratégiájának alapvetése” tervezetét, illetve a Műcsarnok ügyvezetője és az MMA főtákará által, a Nemzeti Szalonok előkészítésének irányelvei, lépései és ütemezése tárgyában előterjesztett tájékoztató anyagokat.

A következő, szeptember 7-én megtartott ülésen a TEF megtárgyalta az Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása és a Művészeti program pályázat szempontjairól, tervezett módosításáról szóló tájékoztatóanyagot. November 6-i ülésen a 2022/2023 évi tagozati ösztöndíjasok beszámolóiról benyújtott előterjesztés elfogadásáról döntött, valamint konzultációt követően határozatot hozott az MMA intézménycsaládjának 2024. évi művészeti és szakmai programtervei tudomásulvételéről.

Jelölőbizottság

Az Alapszabály 43. § (3)–(6) bekezdése szerint az elnök, a tiszteletbeli elnök, az alelnökök, a főtákar, az elnökségi tagok választását jelölőbizottság készíti elő, amelynek tagozatonként egy-egy tagja van.

2022

A Jelölőbizottság január 17-én tartotta alakuló ülését, amelyen megválasztotta elnökét és alelnökét, elfogadta az ügyrendjét, illetve a tisztségviselő választásához szükséges jelölőlapot. Január 21-én a Jelölőbizottság felkérte az akademikusokat, hogy tegyék meg személyi javaslataikat az alelnök személyére vonatkozóan. A felhívásra 61 akademikus tett javaslatot összesen 9 személyre, ebből 2 fő fogadta el a jelölést.

A Jelölőbizottság mindkét alelnökjelölt – Rátkai Erzsébet és Turi Attila – pályázati anyagát elfogadta, és Turi Attilát támogatta az alelnöki tisztség betöltésében. A testület nyílt alelnök jelölti meghallgatást nem tartott szükségesnek, azonban javasolta a közgyűlésnek az alelnökjelöltek részére az őket javasoló, méltató személyek felkérését, felszólalását.

A közgyűlés április 5-én Turi Attila Kossuth- és Ybl Miklós-díjas építész választotta a köztestület alelnökének, ezzel a Jelölőbizottság mandátuma lejárt.

2023

A Jelölőbizottság 2023-ban három alkalommal tanácskozott. Május 4-én tartotta alakuló ülését, amelyen megválasztotta elnökét és alelnökét, elfogadta a tisztségviselők jelölésének eljárási szabályait is tartalmazó ügyrendjét, valamint a 2023. évi munkatervét. A Jelölőbizottság döntött továbbá a tisztségviselő választás tárgyában előkészített felhívólevél és javaslatlételi lap elfogadásáról, valamint a tisztségviselő választás Jelölőbizottság számára készítendő dokumentációjáról.

A Jelölőbizottság július 31-i ülésén megvitatta a jelöltek által készített anyagokat és meghatározta a tisztségenként támogatott jelöltek számát, majd titkos szavazás útján döntött az egyes tisztségekre – a Jelölőbizottság által a közgyűlés részére – javasolt személyekről. Döntött továbbá a jelöltek bemutatkozásának helyszínéről, időpontjáról és módjáról, amely szerint a jelöltek 2023. szeptember 15-én a Pesti Vigadó Sinkovits termében mutatkozhattak be a tagság előtt.

A Jelölőbizottság 2023. október 5-én – a közgyűlést közvetlenül megelőzően – tartotta utolsó ülését, ahol megállapította, hogy a tisztségviselő választást megelőző mandátumvizsgálatig nem érkezett további javaslatlételi egyik tisztségre sem. A sikeres tisztújítást követően a Jelölőbizottság befejezte munkáját.

Művészeti Felsőoktatási Bizottság

Az Alapszabály 35. § (5) bekezdése alapján az MMA elnöke egy speciálisan a művészeti felsőoktatás problémáival foglalkozó bizottság felállításáról és működtetéséről döntött, tekintettel arra, hogy a folyamatosan átalakuló és megújuló felsőoktatás nem, vagy csak csekély mértékben foglalkozik a művészeti felsőoktatás sajátos helyzetével, igényeivel, lehetőségeivel.

A tanácsadó, előkészítő jogkörrel rendelkező Művészeti Felsőoktatási Bizottság (a továbbiakban jelen alcím alatt: Bizottság) határozott időre jött létre 2022. április 8-tól 2023. április 8-ig tartó időszakra.

2022

A Bizottság április 8-án tartotta alakuló ülését, amelyen a tagok elfogadták a Bizottság ügyrendjét, továbbá a munkatervi javaslatok megvitatása után a 2022. évi munkatervet. A Bizottság célul tűzte ki a művészeti egyetemek munkáját, fejlődését hátráltató jogi szabályozások feltérképezését, különös tekintettel a doktori iskolák alapítása, működtetése, a DLA „kényszer” megszüntetése, illetve módosítása, valamint a Magyar Művészeti Társaság létrehozásának vizsgálata a Magyar Tudományos Művek Társaság mintájára témakörökben. A május 13-i ülésén napirend szerint tárgyalta a Művészeti Alkotások Társaság kialakítása esetén az egyes művészeti területek által tanácsolt szempontokat, valamint az egyetemek foglalkoztatási feltételeinek módosítása (DLA) vonatkozásában beérkezett javaslatokat. Megvitták az egyetemi tanári munkakör betöltéséhez a művészeti felsőoktatás területén elégséges feltételként elfogadni kívánt Kossuth-díjra vonatkozó indítványt, valamint a művészeti doktori iskolák új törzstagjai számára jogszabályban előírt bemeneti követelmény módosítási javaslatát.

A Bizottság tagjai informális egyeztetést folytattak Hankó Balázssal, az Innovációs és Technológiai Minisztérium felsőoktatásért felelős helyettes államtitkárával május 19-én. Az eredményes konzultációra tekintettel a Bizottság elnöke szakmai állásfoglalás formájában javaslatot nyújtott be az MMA elnökének a felvetett felsőoktatási kérdések szabályozás módosításának vonatkozásában, amelyben kéri a köztestület elnöke egyetértése esetén hivatalos levélben keresse meg a felsőoktatásért felelős tárcavezetőt. A Bizottság véleményének és az MMA állásfoglalásának eredményeképp december 29-én módosult a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet.

2023

Tekintettel arra, hogy a 2022. évi bizottsági ülések eredményeképpen 2022 decemberében módosult a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, ezért a Bizottság 2023-ban nem ülésezett, és 2023. április 8-án megszűnt a működése.

Infrastruktúra Bizottság

Az 1968-ban létrehozott Magyar Építészet Múzeuma jogutódjaként működik a 2017-ben alapított Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ (a továbbiakban: MÉM MDK) az MMA fenntartásában. Az 1771/2017. (XI. 7.) kormányhatározattal a köztestület tulajdonába került a Budapest VII. kerület, Városligeti fasor 9–13. szám alatti, 33505. helyrajzi számú, egykori BM-kórház épületegyüttese azzal a céllal, hogy e helyen valósuljon meg a MÉM MDK végleges elhelyezésére szolgáló beruházás. A MÉM MDK Városligeti fasorban történő végleges elhelyezése és új kiállítóhely megvalósítása érdekében korábban lezajlott Építészet Ligete tervpályázat program átdolgozása céljából az MMA elnöksége támogatta a MÉM MDK infrastruktúrájáért, illetve a Múzeum és kapcsolódó funkciók épületegyüttesének megvalósításáért felelős elnöki Infrastruktúra Bizottság (a továbbiakban jelen alcím alatt: Bizottság) létrehozását. Az elnökség egyetértett továbbá a Bizottság tervezett tagi összetételével és a munkájának segítésére felkérni kívánt kiemelt szakértők személyével.

A Bizottság az alakuló ülés napjától, 2022. december 16-tól a pályázat meghirdetéséig tartó időtartamra jött létre.

A Bizottság feladata a MÉM MDK küldetésnyilatkozatában megfogalmazott cél elérése érdekében vállalt feladatellátás biztosítását szolgáló épületegyüttes megvalósításához kapcsolódó építészeti tervezési programra vonatkozó javaslatlétel. A Bizottság – felhasználva a korábban elkészített szakértői anyagokat és az első pályázat tapasztalatait – részt vesz az építészeti tervpályázat előkészítésének munkafolyamataiban. A Bizottság – a múzeumtervezésről szóló megállapodás résztvevőjének kiválasztása céljából – a hatályos jogi szabályozásokra és pénzügyi programkeretekre alapozottan előkészíti és megfogalmazza a 2023-ban meghirdetni kívánt építészeti tervpályázat kiírásának tervezetét.

Az alakuló ülés napirendjén szerepelt a Bizottság alapító okiratának és ügyrendjének ismertetése, illetve elfogadása. A tagok megvitatták a pályázati kiírás programját, lefolytatásának módját, a pályázat formáját, a lebonyolítás módját és annak műszaki tartalmát. A MARP Kft. munkatársai által készített áttekintés mentén konzultációt folytattak a meglévő épületállomány lehetséges hasznosításáról, az épületek lehetséges és kívánatos funkciójáról, illetve a pályázatba bevont épületekről.

A 2023-ban megtartott három jelenléti bizottsági ülés (január 27., március 1. és március 31.) alkalmával a tagok megvitatták a pályázati kiírás programját, lefolytatásának módját, a pályázat formáját és a lebonyolítási módját. Konzultációt folytattak a pályázat műszaki tartalmáról: a pályázatba bevont meglévő épületállomány, illetve a tervezett új épület lehetséges hasznosításáról, az épületek jövőbeli funkciójáról. Az így összeállított tervpályázati kiírást a Bizottság tagjai előzetes véleménynyilvánítási lehetőséget követően ülés tartása nélkül – május 19. és 22. között lebonyolított – e-mailes szavazással hagyták jóvá. A tervpályázati kiírás június 8-i megjelenésével a Bizottság mandátuma megszűnt, ezt követően a pályázat irányítási és döntési feladatait a Bírálóbizottság a megbízott szakértők segítségével látta el, melynek elnöke Turi Attila, társelnöke Lánszki Regő építész, az Építési és Közlekedési Minisztérium építészeti államtitkára, országos főépítész volt.

A kétfordulós, titkos pályázatra 28 iroda nyújtott be pályamunkát, belőlük alakult ki az a rangos nemzetközi mezőny, amelynek tagjai a következő szakasz első, immár titkos fordulójában két-két tablón összegezték elképzeléseiket. A Bírálóbizottság ebből választotta ki azt a 12 pályázót, akik a második fordulóban részletesen is kidolgozhatták a tervet. 2023. december 11-én a Pesti Vigadóban tartott ünnepélyes tervpályázati eredményhirdetésen összesen 45 millió forint értékben osztottak ki díjakat egy első, egy második, valamint két harmadik helyezett számára, emellett két pályamű kiemelt megvételben és további hat pályamű megvételben részesült.

A tervpályázat győztese Tér és Forma Szeged Építéstervező Kft. – BIVAK studio Kft. közös pályázata lett. A második díjat a MONOSTUDIO Építész Kft., a harmadik díjat a Deichler Jakab Építész Stúdió Kft. – FEJÉRDY és BARTÓK Építészeti Kft. (közös pályázók), valamint az ARCHI-KON Építészeti Tervező-Szervező Kft. nyerte el. Kiemelt megvételben részesült a Klobusovszki Építész Kft., valamint a NAPUR ARCHITECT Építészeti Iroda Kft. pályamunkája. Továbbá megvételben részesült az alábbi pályázók munkáját: Vikár és Lukács Építész Stúdió Kft.; Karácsony Tamás DLA – Szabó Péter (közös pályázók); BÁNÁTI + HARTVIG Építész Iroda Kft.; 7 fő természetes személy konzorciuma (Untitled_02 tervezői csapat): Balázs Anna, Balázs Tibor, Karlovecz Ádám, Molnár Zsanett, Nagy Júlia, Novák-Mester Petra, Suri Bálint (közös pályázók); BACHMAN & BACHMANN Építész Iroda Kft. – AU. ROOM Építész Műhely Kft. – Medvegy Gabriella (közös pályázók); valamint az ARCH-STUDIO Tervező, Szervező, Szolgáltató Kft.

4. REGIONÁLIS MUNKACSOPORTOK

Az MMA törvény 14. § a) pontja alapján a közgyűlés a 16/2022. (10. 12.) számú határozatával döntött az Alapszabály módosításáról és – többek között – az MMA regionális munkacsoportjainak (a továbbiakban: regionális munkacsoport vagy munkacsoport) létrehozásáról. Az MMA törvény és az Alapszabály 35. § (4) bekezdése alapján a közgyűlés az MMA országos jelenlétének megteremtése céljából határozatlan időtartamra létrehozta az MMA közfeladatainak ellátását segítő regionális munkacsoportokat.

A regionális munkacsoportok az Alapszabály 4. számú mellékletének 3. § (4)–(5) bekezdéseiben foglaltak teljesülésével összesen 166 akadémikusi, illetve 112 köztestületi tagi létszámmal alakultak meg, fogadták el ügyrendjüket és kezdték meg működésüket.

Debreceni Regionális Munkacsoport

A munkacsoport bemutatása

Az MMA Debreceni Regionális Munkacsoportja alakuló ülését 2023. március 9-én tartotta, ahol Vetró Mihályt választották meg a munkacsoport elnöknek hároméves mandátummal. A munkacsoport köztestületi tagjai munkacsoporti képviselővé Váradi Juditot választották kétéves mandátummal.

Az akadémikus tagok száma a munkacsoport megalakulásakor 22 fő volt, 2023. december 31-én pedig 24 fő. A köztestületi tagok száma a 2023. március 9-i 18 főről december 31-re 20 főre bővült.

A munkacsoport 2023-ban három ülést tartott.

A munkacsoport programjai

MMA ösztöndíjasok bemutatkozása

A munkacsoport kiemelt feladatának tartja a hatókörébe tartozó, a régióban tevékenykedő MMA-ösztöndíjasok bemutatását. Ennek érdekében olyan programsorozatot indított, mely lehetőséget biztosít a cél megvalósítására. 2023-ban két alkalommal, összesen négy, népművészeti területen tevékenykedő ösztöndíjas mutatkozott be a nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium közösségi színterében: november 23-án Rácz Erika ötvös-aranyműves, a népművészet ifjú mestere és Bárdosi Ildikó népdalénekes, a népművészet ifjú mestere, december 7-én pedig Antal Imola takács, a népművészet ifjú mestere és ifj. Vajda László díszműkovács népi iparművész bemutatkozó programjára került sor.

A Mesélő építéset – Debrecen Trilógia című filmsorozat nyilvános bemutatója

A munkacsoport 2023. évi munkatervében szerepelt a Rácz Zoltán építész és Ráckevei Anna színművész által elkészített filmsorozat első részének támogatása. Más források bevonásával a sorozatnak összesen három része készült el 2023-ban, mely filmek a város emblematisztikus épületeit az alkotópáros beszélgetése keretében mutatják be. A filmpéizódok nyilvános, közönségtalálkozóval egybekötött bemutatására a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottsága (a továbbiakban: MTA DAB) székházában került sor december 2-án.

A betlehemezés és a debreceni betleheemes találkozó jövője című szakmai konferencia

December 9-én, a Debreceni Betleheemes Találkozót követően, saját szervezésű programként, a munkacsoport támogatásával és a Motolla Egyesülettel együttműködésben, a debreceni Vojtina Bábszínház pódiumtermében valósult meg az a szakmai tanácskozás, melyen a bő három évtizedes múltra visszatekintő – a Szellemi Kulturális Örökség nemzeti jegyzékén is szereplő – Nemzetközi Betleheemes Találkozó, melynek keretében a betlehemezés élő szokáshagyományának jövőbeli lehetőségeiről érkeztek a felkért hozzászólók.

A művészeti nevelés helyzete és szerepe a 21. században című kötet bemutatása

A Balassi Kiadó gondozásában megjelent Váradi Judit, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának egyetemi tanára, az MMA nem akadémikus köztestületi tagja művészetelméleti és művészetpedagógiai kötetét december 13-án mutatták be a Debreceni Egyetemen. Az MMA MMKI támogatta azt a kutatást, amelynek eredményeiből a szerző megírta a szakkönyvet, amelynek kiadásához a Nemzeti Kulturális Alap mellett a DAB is hozzájárult. A kötetet Radócz József Miklós trombitaművész, zenetanár mutatta be, a zenés rendezvényen a szerző mellett közreműködött Petó Áron gordonkaművész is.

A munkacsoport támogatása mellett megvalósult programok

A munkacsoport májusi döntése értelmében egy program elvi támogatással került a munkatervbe, pénzügyi támogatást pedig 14 program megvalósítója kapott.

- a) *Szabolcs-Szatmár-Bereg megye modern építészete 1970–2020* című kötet bemutatása
Támogatott partner: Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. Helyszín: Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza. Időpont: 2023. június 10.
- b) *Szolnoki Grafikai Szimpózium*
Támogatott partner: Képgrafikusok Olgyai Viktor Egyesülete. Helyszín: Szolnoki Művésztelep. Időpont: 2023. július 20–30.
- c) *Mesélő építéset – Debrecen Trilógia* című filmsorozat 1. részének megvalósítása.
Támogatott partner: Motolla Egyesület. Helyszín: Debrecen. Időpont: 2023. július-december.
- d) *Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári Akadémiája és a Kodály Zoltán Ifjúsági Világzenekar ünnepi hangversenye Vásáry Tamás 90. születésnapja alkalmából*

Támogatott partner: A Jövő Művészetéért Alapítvány. Helyszín: Református Nagytemplom, Debrecen. Időpont: 2023. július 22.

- e) *XXIX. Országos Bőrműves Tábor*
Támogatott partner: Szülőföldünk, Nádudvar öröksége és Jövője Alapítvány. Helyszín: Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium, Nádudvar. Időpont: 2023. július 24–29.
- f) *Mesterek és tanítványok – mesterségbemutató programsorozat*
Támogatott partner: Gorgonczás Népművészeti Egyesület. Helyszín: Rozsnyai István Muzeális Gyűjtemény, Létavértes. Időpont: 2023. július 30. – augusztus 3.
- g) *Népművészeti Alkotótábor*
Támogatott partner: Hagyományos Mesterségek Oktatásáért Alapítvány. Helyszín: Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium, Nádudvar. Időpont: 2023. július 31. – augusztus 5.
- h) *Összművészeti gyermek alkotótábor*
Támogatott partner: Kézműves Alapítvány. Helyszín: Stubenberg-kastély, Székelyhíd. Időpont: 2023. augusztus 5–13.
- i) *XIII. Debreceni Népi Kézműves Fesztivál*
Támogatott partner: Debreceni és Hajdú-Bihar Megyei Népművészeti Egyesület. Helyszín: Dósa nádor tér, Debrecen. Időpont: 2023. szeptember 22–23.
- j) *Összművészeti programsorozat*
Támogatott partner: Sárándi Hagyományörző Egyesület. Helyszín: Debrecen, Sáránd. Időpont: 2023. szeptember–november.
- k) *Alexandre Trauner ART/Film Fesztivál*
Támogatott partner: Tisza Mozi Kft. Helyszín: Szolnok, TISZApART Mozi. Időpont: 2023. október 17–22.
- l) *Nyíregyházi Nemzetközi Fametsző Művésztelep*
Támogatott partner: Kárpátok Kulturális és Művészeti Egyesület. Helyszín: Váci Mihály Kulturális Központ, Nyíregyháza. Időpont: 2023. október 20–30.
- m) *Profán és szakra – Győri László Csokonai-díjas szobrászművész kiállítása*
Támogatott partner: Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár. Helyszín: Kovács Máté Városi Művelődési Központ, Hajdúszoboszló. Időpont: 2023. október 21. – november 22.
- n) *MMA Élőfolyóirat-est – A Partium folyóirat bemutatása*
Támogatott partner: Unitárius Alkotók Társasága. Helyszín: DAB-székház, Debrecen. Időpont: 2023. november 15.
- o) *Nemzetközi Betlehemes Találkozó*
Támogatott partner: Motolla Egyesület. Helyszín: Vojtina Bábszínház, Debrecen. Időpont: 2023. december 8–9.
- p) *„A hangokon, szavakon és mozdulatokon túl...” – Kortárs művészeti program*
Támogatott partner: A Jövő Művészetéért Alapítvány. Helyszín: DE Zeneművészeti Kar, Liszt-terem, Debrecen. Időpont: 2023. december 11.

A munkacsoport eredményeinek kommunikálása

A munkacsoport igyekszik minél nagyobb nyilvánosságot biztosítani az általa szervezett, illetve támogatott programoknak, a munkacsoport működése és tevékenysége kapcsán három esemény jelent meg a Magyar Művészeti Akadémia honlapján. Az MTA Debreceni Akadémiai Bizottságával közösen, illetve saját szervezésben az MTA DAB székházában megvalósult programok megjelentek a DAB Híradóban, illetve az MTA DAB Klub Hírlevelében is. Mindezeket túl valamennyi saját szervezésű, illetve támogatott program hirdetője és beszámolója megtalálható a szakmai partnerszervezetek internetes felületein (honlap, közösségi média). A területen működő települési, illetve vármegyei napilapok és hírportálok mellett három eseményről is beszámolt az M5 kulturális közszolgálati televíziós csatorna. A munkacsoport Facebook-oldala 2023. július 11-én indult el, mindeddig tizenkét esemény jelent meg rajta.

A munkacsoport elnökének összefoglalója

A munkacsoporti tagok által képviselt szakmai, művészeti szervezetekkel és intézményekkel már a beszámolási időszakban kialakult egy kapcsolati háló, és a jövőben is töreksenek arra, hogy minden olyan szervezettel kapcsolatba léphessen a munkacsoport, melyek meghatározóak a régió előadó- és alkotóművészeti, illetve művészetelméleti életében. A munkacsoport fontos partnere az MTA DAB Klub, valamint a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kara Művészeti Központja, de ugyanígy a régióban működő színházak, bábszínházak, zene- és táncművészeti társulatok, különböző művészeti ágakat felölelő társadalmi szervezetek, illetve az egyházi közösségek is. A munkacsoport ugyancsak fontos célként tartja szem előtt, hogy az MMA közreműködésével vagy szervezésében ne csak a központi településeken, nagyobb városokban, hanem a kisebb, hiteles szereplőkkel, művészekkel és eseményekkel rendelkező településeken is megvalósulhassanak minőségi események, jöjjenek létre művészi teljesítmények.

Győri Regionális Munkacsoport

A munkacsoport bemutatása

A munkacsoport alakuló ülését 2022. december 15-én tartotta a győri Múzeumházban, ahol Hefter Lászlót választották meg a munkacsoport elnökének hároméves mandátummal. A munkacsoport köztestületi tagjai munkacsoporti képviselővé Velekei Lászlót választották kétéves időszakra.

A munkacsoport megalakulásakor 25 akadémikus fejezte ki részvételi szándékát a munkacsoportban, ez a szám év végére 29 főre nőtt. A megalakuláskor 12 köztestületi tag csatlakozott, 2023. december 31-én pedig már 20 köztestületi tagja volt a munkacsoportnak.

A beszámolási időszakban – a 2022. évi alakuló üléssel együtt – három munkacsoporti ülést tartottak.

A munkacsoport programjai

Portrébeszélgetések

Hartyándi Jenő köztestületi tag segítségével – aki ezeket a programokat vezette és dokumentálta – havi rendszerességgel tartottak beszélgetőesteket, melyek során minden alkalommal egy akadémikus és egy köztestületi tag mesélte el élete legfontosabb történéseit, mérföldköveit.

Szakmai prezentáció

A novemberi jelenléti ülés kísérőprogramjaként Jakab Csaba köztestületi tag tartott előadást „Az ÉP-ÍT-ÉS szent szolgálat / Költő vagyok – mit érdekelne engem a költészet maga? (József Attila: *Ars poetica*)” témájában. A prezentációval kísért előadást beszélgetés követte.

Adventi találkozás a Hefter Üvegalériában

A munkacsoport fontos célja, hogy kapcsolatot alakítson ki azokkal a helyi közösségekkel, akik szívvel-lélekkel tesznek valamiért, és akiknek a hitük erős abban, amit képviselnek. Különösen fontos téma volt ez az adventi időszakban, amikor is a hit, a remény, az öröm és a szeretet négyese kerül a középpontba. A Keresztény Értelmiségek Szövetsége egy közvetlen, interaktív galérialátogatáson vehetett részt, aminek a tervek szerint a 2024-ben lesz még folytatása.

A munkacsoport támogatása mellett megvalósult programok

- a) *Üvegtársak* című kiállítás
Támogatott partner: Magyar Üvegművészeti Társaság Egyesülete. Helyszín: három felvidéki helyszínen, Pozsony (Építészakadémiája), Galántai Múzeum, Somorjai Múzeum. Időpont: 2023. nyár folyamán.
- b) *Atelier művészeti folyóirat 2023. évi megjelenítése*
Támogatott partner: Felvidéki Magyar Szépművészeti Egyesület. Támogatási időszak: 2023 őszeig.
- c) *Camerata Pro Musica szombathelyi alapítványi kamarazenekar koncertje*
Támogatott partner: Camerata Pro Musica Alapítvány. Helyszín: Szombathely. Időpont: 2023 őszen.

- d) *Kiállítás megrendezésének támogatása*
Támogatott partner: Tamerigo Művészeti és Szolgáltató Bt. Helyszín: Budapest, Pannonhalma, Győr, Tihany.
Időpont: 2023 májusától 2023 őszéig.
- e) *Bede-Fazekas Csaba 90 életrajzi album*
Támogatott partner: Győri Nemzeti Színház. Helyszín: Győr. Időpont: 2023. ősz.
- f) *Ravazdi parasztszalonnaszínház-sorozat és ahhoz kapcsolódóan archiválási célú felvételek elkészítése*
Támogatott partner: Nemzetközi Vizualis Művészeti Alapítvány. Helyszín: Ravazd. Időpont: 2023. májustól novemberig.

A munkacsoport eredményeinek kommunikálása

A munkacsoport 2023-as éve egyfajta bevezető, „nulladik év” volt, amely elsősorban azt a célt szolgálta, hogy a helyi médiumok is megismerjék a munkacsoport tevékenységét, támogatott programjait, kiemelt céljait. A munkacsoport Facebook-oldala augusztus óta létezik, mely tökéletes platform a fontos események, hírek kommunikálására.

A munkacsoport elnökének összefoglalója

A munkacsoportot a legfontosabb régiós szervezetek és kulturális intézmények megismerték. A 2024. évi cél, hogy a még szélesebb és színesebb skálán mozgó programok hírére még több potenciális érdeklődő megismerhesse. A „brand-építés” következő lépcsőfoka, hogy a munkacsoport minden régiós művészeti tevékenységnél jusson eszébe a szervezőknek, alkotóknak a közös gondolkodás és kreativitás érdekében. Fontos feladat továbbá az ösztöndíjas alkotók felkeresése, bevonása és a határon túli kapcsolatok kiszélesítése. Az izgalmas, támogatást nyert projekteken túl saját szervezésű programokkal is szeretnék a jövőben megerősíteni a régiós kapcsolódási pontokat.

Kecskeméti Regionális Munkacsoport

A munkacsoport bemutatása

A munkacsoport 2023. február 21-én tartotta alakuló ülését a Kecskeméti Nemzeti Színház Ruszt József Stúdiószínházában. Az ülésen Cseke Pétert választották meg a munkacsoport elnökének hároméves mandátummal, a munkacsoport köztestületi tagjai munkacsoporti képviselővé Barta Dórát és Farkas Gábort választották kétéves mandátummal.

Az akadémikus tagok száma az alakuláskor 24 fő volt, mely december 31-ére 28 főre bővült. A köztestületi tagok száma az alakuláskor 20 fő, december 31-én pedig 19 fő volt.

A beszámolási időszakban három alkalommal ülésezett a munkacsoport.

A munkacsoport programjai

Kihelyezett ülés Lakitelken a Hungarikum Ligetben

Október 12-én Lezsák Sándor, a Népfőiskola Alapítvány kuratóriuma elnökének meghívására a munkacsoport részletesen megismerhette a Hungarikum Liget filozófiáját, történetét, fejlődését, különleges helyszíneit és 21. századi infrastruktúráját.

„Minden, ami művészet” - munkacsoporti bemutatkozó nap a kecskeméti Katona József Könyvtárban

November 10-én a munkacsoporti üléshez egésznapos, kölcsönös bemutatkozó program csatlakozott. Az eseményen sor került Füzi László kultúrtörténeti előadására, Szoboszlai Eszter és Varga Zoltán MMKI-ösztöndíjasok bemutatkozására, Tóth Péter Lóránt versvándor izgalmas előadására és az MMA Élőfolyóirat-estjére is.

A dublőr és Déva vár '56 című filmek vetítése

A munkacsoport a nemzeti ünnephez kapcsolódóan középiskolás diákoknak szervezett filmvetítést a kecskeméti Otthon Moziban. Orosz István *A dublőr* című és Vándorfi László *Déva vár '56* című filmjeit nézték meg a fiatalok. Orosz István saját kecskeméti élményeivel fűszerezett rendhagyó történelemórát tartott a diákoknak az 56-os forradalomról.

November 21-én a munkacsoport székhelyének előadótermében a Lakitelek Népfőiskola és az IKON Ifjú Konzervatívok a Nemzetért Egyesület együttműködésével a Lakitelek Népfőiskola szervezésében megvalósult, homokhátsági tanyakutatás eredményeit tartalmazó *Tanyakollégium III.* című kötetüket mutatták be a szerzők, Rigó Róbert és Demeter Péter az érdeklődőknek.

„Szövetbe öltött hagyomány” – viselettörténeti kamarakiállítás

2023. december 3. és 2024. február 11. között a Kárpát-medence válogatott népviseleteiből és népi ihletésű alkalmi öltözekeiből viselettörténeti kamarakiállítást rendeztek a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színházban.

A munkacsoport támogatása mellett megvalósult programok

- a) *A Forrás című folyóirat pódiumestjeinek támogatása*
Támogatott partner: Katona József Könyvtár. Helyszín: kecskeméti Katona József Könyvtár. Időpont: 2023. június 22. és december 5.
- b) *Közös programok a Leskowsky Hangszergyűjtemény koordinálásában*
Támogatott partner: "Kecskemét Leskowsky Hangszergyűjtemény" Közalapítvány. Időpont: 2023 folyamán.
- c) *„Hasonlóságok és különbségek” bolgár–magyar népművészeti est*
Támogatott partner: Duna-Tisza közí Népművészeti Egyesület. Helyszín: kecskeméti Katona József Könyvtár. Időpont: 2023. október 19.
- d) *Képzőművészet ünnepe Szolnokon*
Támogatott partner: Szolnoki Művésztelep Egyesület. Helyszín: Damjanich János Múzeum, Aba-Novák Kulturális Központ, Szolnoki Galéria. Időpont: 2023. október 19–21.
- e) *A Kecskeméti Képzőművészek Közössége kiállítása*
Támogatott partner: Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft. Helyszín: Hírös Agóra Kulturális Központ. Időpont: 2023. december 1–31.
- f) *Szakmai nap és workshop a megyei amatőr színházak számára*
Támogatott partner: Színészek az Ifjúságért Alapítvány. Helyszín: Kelemen László Kamaraszínház, Kecskemét. Időpont: 2023. december 2.
- g) *Kecskemét művészeti műhelyei, szimpóziumai, alkotótelepei a Kecskeméti Művészteleptől napjainkig című művészeti konferencia*
Támogatott partner: Kecskeméti Katona József Múzeum. Helyszín: Cifrapalota, Kecskemét. Időpont: 2023. december 2.
- h) *Új utak a néprajzi muzeológiában – Szakmai nap a Népi Iparművészeti Gyűjteményben*
Támogatott partner: Kecskeméti Katona József Múzeum. Helyszín: Kecskeméti Katona József Múzeum. Időpont: 2023. december 15.

A munkacsoport eredményeinek kommunikálása

2023-ban a munkacsoport által szervezett és támogatott programok öszre és télre koncentráálódtak, ebből kifolyólag a kommunikációs tevékenység is ebben az időszakban volt dominánsabb. A támogatott programoknál sikerült helyben nagy beágyazottságú, így jelentős közönségvonzó képességgel rendelkező intézményeket és szervezeteket megszólítani, szinte minden programról beszámolt a helyi médiumok valamelyike. A jövőben is fontos feladat a munkacsoport és az MMA mélyebb megismertetése a lakossággal, amit a tagok tevékenységének bemutatásán keresztül lehet a leginkább elérni, ennek érdekében 2024-ben egész napos utcai, a tagok munkásságát fókuszba helyező fesztivált támogat a munkacsoport.

A 2024. évi programjavaslatoknál már érezhető volt, hogy egyre többen értesültek a munkacsoport létéről, így a jövőben egyre szélesebb érdeklődő közönség megszólítását teszik lehetővé a támogatott programok. A 2024-es munkatervhez több régiós várost sikerült munkacsoporti saját kezdeményezésbe bevonni, ahol a helyi közösség számára fontos eseményeket támogat a munkacsoport, azzal együtt, hogy továbbra is a tagság által javasolt programok alkotják a gerincét az elfogadott

javaslatcsomagnak. A szándék az, hogy hosszú távon ne csak a városok, hanem a kisebb települések és a tanyavilág is része legyen annak a körnek, amelyben a munkacsoport kifejti tevékenységét.

A munkacsoport elnökének összefoglalója

Az MMA Kecskeméti Regionális Munkacsoportja 2023-as megalakulása után gyors programalkotással számos értékes programot támogatott és szervezett. Fontos prioritás volt és marad a jövőben is a tagok megismertetése egymással és az érdeklődő közönséggel. A programok képviselték az összművészetiiséget, és hangsúlyt kapott a helyi értékek erősítése. Bízató, hogy láthatóan egyre szélesebb a bázis, ahonnan programötletek és a munkacsoport szellemiségét magáénak érző közönség érkezik a jövőben. Számos programban vettek részt munkacsoporti tagok és több jelentős intézmény is bekapcsolódott a közös munkába. 2024-ben fontos feladat az eredmények és a lehetőségek még célzottabb és szélesebb körű kommunikálása, és az, hogy a munkacsoport egyre összehozottabban, az új, regionális szellemi és földrajzi kereteket kitöltve tudjon majd működni.

Miskolci Regionális Munkacsoport

A munkacsoport bemutatása

A munkacsoport 2023. február 15-én tartotta alakuló ülését, ahol Bodonyi Csabát választották meg a munkacsoport elnökének hároméves mandátummal. A munkacsoport köztestületi tagjai munkacsoporti képviselővé Vass Tibort választották kétéves időtartamra.

Az akadémikus tagok száma az alakuláskor 26 fő, a 2023. december 31-i állapot szerint 31 fő, a köztestületi tagok száma az alakuláskor 15 fő, a 2023. december 31-i állapot szerint 23 fő volt.

A beszámolási időszakban négy alkalommal ülésezett a munkacsoport.

A munkacsoport programjai

Egy *bemutató* – minden tagozatot érintő – *kiadvány* előkészítését célozta meg a munkacsoport, mely akadémikusként, illetve köztestületi tagonként kétoldalas megjelenéssel készült el, egyelőre elektronikus formában. Jövőbeni cél a kiadvány bővíteni, egyrészt a passzív tagtársak újbóli megkeresésével, valamint a régióhoz kötődő ösztöndíjasok megkeresésével.

Lokalitás és globalitás a művészetben és az építészetben – A helyi szellemi műhelyek és közösségek szerepe című konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából

A munkacsoport 2023. november 29-én és 30-án kétnapos konferenciát szervezett az MTA MAB Épített Környezeti Szakbizottságával. A konferencián a valamikori helyi művészeti műhelyek történetéről és a mai helyi civil közösségek szerepe és jelentősége mellett az építészettörténet egy-egy korának lokalitásáról és az európaiságról volt szó. A program lebonyolítói az Égerszög-Művésztelep Közhasznú Alapítvány és a Magyar a Magyarért Alapítvány voltak.

A munkacsoport támogatása mellett megvalósult programok

- a) *A Makovecz-féle "Nomád Nemzedék Háza" újjáépítésének támogatása*
Támogatott partner: Magyar a Magyarért Alapítvány. Helyszín: Tokaj. Időpont: 2023. június 24.
- b) *Palóc viselet- és babakiállítás*
Támogatott partner: Ősök Völgye Alapítvány. Helyszín: Fedémes. Időpont: 2023. július 22.
- c) *Nyári szabadegetem támogatása (MMKI ösztöndíjasok részére)*
Támogatott partner: Magyar a Magyarért Alapítvány. Helyszín: Debrőd. Időpont: 2023. július 31. – 2023. augusztus 6. és 2023. augusztus 14. – 2023. augusztus 20.
- d) *Kétnyelvű Üzenet című üzenőkönyv támogatása*
Támogatott partner: „Égerszög-Művésztelep” Közhasznú Alapítvány. Időpont: 2023. augusztus 24.
- e) *Drozsnyik István irodalmi és képzőművészeti kötetének kiadása*
Támogatott partner: Példa Képfőiskola Kortárs Művészeti Alapítvány. Időpont: 2023. szeptember 30.

f) *Tompa Piknik I. és Tompa Piknik II.*

Támogatott partner: Példa Képfőiskola Kortárs Művészeti Alapítvány. Helyszín: Hernádkak és Miskolc. Időpont: 2023. szeptember 30. és 2023. december 12.

g) *Rudolf Mihály kiállításához kapcsolódó katalógus szerkesztése, nyomdai előkészítése (Rudolf M.)*

Támogatott partner: „Égerszög-Művésztelep” Közhasznú Alapítvány. Időpont: 2023. december 31-ig.

A munkacsoport eredményeinek kommunikálása

A programok kommunikációja elsősorban a munkacsoport Facebook oldalán keresztül történik. A tagtársak a levelezőlistán keresztül rendszeresen kapják az előzeteseket és meghívókat a munkacsoport programjairól, kérve őket a terjesztésben való aktív közreműködésre annak érdekében, hogy a programok minél szélesebb körben érjék el az érdeklődő közönséget. A jövőben is fontos feladat a régió sajtó- és média munkatársainak, szervezeteinek széleskörű megkeresése.

A munkacsoport elnökének összefoglalója

2023. egy csonka és kísérleti év volt, amelyben körvonalazódott a munkacsoport tagsága, beleértve a régióhoz tartozó eddigi fiatal ösztöndíjasokat. A tagságnak négy találkozáson volt alkalma ismerkednie, illetve az együttműködési irányait meghatározni. A munkacsoport aktivitásának területi megoszlása nem volt egyenletes, elsősorban Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében, azon belül is Miskolcon volt számottevő, de megvalósultak programok Heves vármegyében és Szlovákia területén is. Az elkövetkező időszak egyik célja a munkacsoporti működés kiterjesztése Nógrád vármegyére, Kárpátaljára és Erdélyre is.

A munkacsoportnak otthont adó szolgáló irodahelyiség jó bázisa a munkacsoportnak és jó kapcsolatot jelent az MTA MAB-bal is. Az eddigi tapasztalatok alapján nagyon nehéz a munkacsoport tagságát személyes részvételre bírni, ezért érdemes lenne nagyobb teret engedni a digitális kapcsolatrendszer kialakításának. Ennek első lépcsője a munkacsoport Facebook-oldala lehet, melynek belső kommunikációját fejleszteni szükséges.

A 2024. évi tervek között szerepel a területi aktivitás egyenletesebbé tétele, amely már megjelenik a 2024. évi programterv struktúrájában is, ehhez további együttműködési formákat kell találni. Hasonlóan a Miskolci Egyetem Zeneművészeti Karával már kezdeményezett kapcsolathoz, az egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen is tervezik a kapcsolatfelvételt, különösen annak Bölcsészettudományi és Művészeti Karával, valamint a sárospataki Tokaj-Hegyalja Egyetemen is. A tervek között szerepel a Hevesi Vármegyei, valamint a Nógrád Vármegyei Települési Önkormányzatok megkeresése, amely a közelgő választások miatt az év második felében valósulhat meg. A régióhoz kötődő fiatal MMA-ösztöndíjasok felkutatása és megismerése, aktivitásuk bemutatása is fontos feladat, 2025-ben egy összművészeti bemutató rendezvény megszervezését szeretné számukra biztosítani a munkacsoport a Miskolci Galériával együttműködésben. Kiemelt program Makovecz Imre tokaji Nomád Nemzedék Házának újjáépítése – hagyományosan kaláka, avagy építőtábor formában 2024 nyarán szerveznék –, melyet az MMA és a Makovecz Alapítvány is támogat.

A tervek között szerepel még – a munkacsoport irodalmáraival együttműködve (többek között Fecske Csaba, Kégl Ildikó és Serfőző Simon) – egy összművészeti kulturális folyóirat létrehozása, egyelőre digitális formában.

Pécsi Regionális Munkacsoport

A munkacsoport bemutatása

A munkacsoport 2023. március 21-én tartotta alakuló ülését az MTA PAB székházban, amelyen Dévényi Sándort választották meg elnöknek hároméves mandátummal. A köztestületi tagok munkacsoporti képviselője Vas Bence lett kétéves mandátummal.

Az akadémikus tagok száma alakuláskor 15 fő, 2023. december 31-én 17 fő, a köztestületi tagok száma pedig alakuláskor 16 fő, 2023. december 31-én 14 fő volt.

2023-ban összesen öt alkalommal találkoztak a munkacsoport tagjai; a márciusi alakuló ülést követően szeptemberben és novemberben egy-egy határozatképes munkacsoporti ülés, ezen kívül két informális találkozó valósult meg.

A munkacsoport programjai

A 2023-as évben a munkacsoporthoz 21 db kérelmet nyújtottak be, melyből 7 db megfelelően kidolgozott, minél több művészeti ágat tartalmazó és felelősséggel az útjára indítható szakmai program megvalósításához nyújtott támogatást a munkacsoport.

A kihelyezett ülések során vagy egy-egy jelentős régiós kulturális helyszínt vagy munkacsoporti támogatásból megvalósuló programot, illetve lehetséges szakmai együttműködő partnereket látogatott meg a munkacsoport. Így 2023. szeptember 22-én a Nagyharsányi Szoborparkban Farkas Ádám akadémikus tartott szakmai vezetést, majd az I. Bordalnok énekverseny gálakoncertjén tett látogatást a munkacsoport, 2023. november 7-én pedig a pécsi Zsolnay Negyedben, a Kodály Központban és a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karán.

A munkacsoport támogatása mellett megvalósult programok

- a) *Mesék a varázsbőröndből című interaktív családi előadás*
Támogatott partner: Pécsi Harmadik Színház Nonprofit Kft. Helyszín: Pécsi Harmadik Színház. Időpont: 2023. szeptember 17-től.
- b) *Bordalnok Énekverseny a XXVII. Európai Bordalfesztivál keretében*
Támogatott partner: Pécsi Férfikar Alapítvány. Helyszín: Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar Liszt Ferenc Hangversenyterem. Időpont: 2023. szeptember 22.
- c) *Kodály Népdal Maraton*
Támogatott partner: Magyar Kodály Társaság. Helyszín: Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium Aula. Időpont: 2023. október 13.
- d) *8. Berekai Éva országos népi ékszer pályázat és konferencia*
Támogatott partner: Tolna Megyei Népművészeti Egyesület. Helyszín: Tolnai Kulturális Központ Magház. Időpont: 2023. november 4–17.
- e) *Színes város című konferencia és a szakmai anyagot rögzítő videódokumentum*
Támogatott partner: Janus Pannonius Múzeum. Helyszín: Janus Pannonius Múzeum, Pécs. Időpont: 2023. november 22.
- f) *Somogy, Tolna és Baranya megyei regionális hangversenyek*
Támogatott partner: Potenton Alapítvány. Helyszín: Dél-Dunántúl régió. Időpont: 2023. november 29. és december 20. között.
- g) *Látható hangzás – Vizuális zene a magyar kortárs művészetben*
Támogatott partner: Képirás Művészeti Alapítvány. Helyszín: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Rippl-Róna Művészeti Intézet, Kaposvár. Időpont: 2023. december 6.

A munkacsoport eredményeinek kommunikálása

A munkacsoport 2023. évi programjai főként Baranya vármegye területén zajlottak, így elsősorban a helyi online és nyomtatott sajtó képviselőivel alakítottak ki személyes kapcsolatot, mint például a Dunántúli Napló, a bama.hu mellett az MTVA Kossuth Rádió. A programok kommunikálásában Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata is segítséget nyújtott, az általa üzemeltetett online felületeken is megjelenhettek a munkacsoporttal kapcsolatos hírek, események.

A munkacsoport elnökének összefoglalója

Az MMA Pécsi Regionális Munkacsoportjának tagjai elkötelezettek a művészeti élet és a művészeti értékek kibontakozásának támogatásában, amit jelenleg programtámogatásokkal valósít meg. A munkacsoport 2024. évi fejlődési irányát abban látják, hogy a munkacsoport az aktív akadémikus és köztestületi tagok létszámának bővítése mellett az MMA ösztöndíjasokat is mozgósítsák, bemutatkozási lehetőségüket biztosítsák. Fontos cél a kölcsönös együttműködési megállapodások, együttműködési lehetőségek kialakítása a régió intézményeivel, melyek befogadói lehetnek az MMA által támogatott rendezvényeknek. Emellett az MMA és az MTA közötti együttműködési szerződés értelmében a jövőben is tervezik közös rendezvények megvalósítását az MTA Pécsi Területi Bizottságával, hiszen a tudomány és a művészet egymást kiegészítő és egymásra utalt tevékenység. A dél-dunántúli régiós kapcsolatok határon átívelő kiszélesítése, a délvidéki,

elsősorban horvátországi művészek és művészeti értékek megmutatkozási lehetőségeinek biztosítása a cél. Az eddigi tapasztalatok alapján és a célok megvalósítása érdekében szükséges a munkacsoportok számára biztosított forrás növelése.

Szegedi Regionális Munkacsoport

A munkacsoport bemutatása

A munkacsoport 2023. február 28-án tartotta alakuló ülését, ahol Vesmás Pétert választották meg a munkacsoport elnökének hároméves mandátummal. A munkacsoport köztestületi tagjai munkacsoportot képviselővé kétéves mandátummal Gyüdi Sándort választották.

Alakuláskor a munkacsoportnak 28 akadémikus, illetve 17 köztestületi tagja volt; 2023. december 31-én a munkacsoport akadémikus tagjainak száma 30 fő, a köztestületi tagok száma pedig 16 fő volt.

A beszámolási időszakban három jelenléti ülést tartott a munkacsoport.

A munkacsoport programjai

A programsorozat hat saját szervezésű eseménye ráirányította a figyelmet az MMA tevékenységére, sokszínű művészetmecenatúrájára.

Madách – 200: Az ember tragédiája a művészetekben

A munkacsoport szeptember 6-án tudományos emlékülést, könyvbemutatót és Kass János Az ember tragédiája című színmű ihlette grafikasorozatának bemutatását szervezte tárlatvezetéssel. Az összművészeti rendezvény a helyi értékekre támaszkodva mutatott rá Madách kivételes szerepére a magyar irodalomban és a társművészetekre gyakorolt hatására.

MMA ösztöndíjas ütőhangszeres művészek bemutatkozása a III. DUSZK - Dél-Alföldi Ütőhangszeres Szakmai Nap és Konferencia programjában

Október 28–29-én kétnapos szakmai találkozón mutatkozott be Mucsi Gergő és Szíves Márton Gábor MMA-ösztöndíjas; a szakmai találkozóhoz több, az MMA-hoz kötődő programeleme is volt.

Szuperhősök a klinikán című könyv bemutatója a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából

November 7-én, a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából az MTA Szegedi Területi Bizottságával közös szervezésben valósult meg a művészetet és a tudományt egyaránt érintő *Szuperhősök a klinikán* című gyermekirodalmi mű bemutatója.

„Amiről nem énekelt soha, senki...” Sík Sándorról készült tanulmánykötet bemutatója

A Szegedi Tudományegyetem egykori tanáráról, a hatvan éve elhunyt Sík Sándorról készült írásokból szerkesztett tanulmánykötetet Miklós Péter történész, egyetemi tanár mutatta be december 11-én. A kötet az MMA támogatásával, a Radnóti Szegedi Örökség Alapítvány gondozásában jelent meg.

A munkacsoport támogatása mellett megvalósult programok

A 2023. május 11-én megszavazott 2023. évi munkatervben elfogadott 10 támogatott művészeti eseményből 9 valósult meg sikerrel, közülük három határainkon túli helyszínen; egy program maradt el az együttműködő partner visszalépése miatt.

- a) *ÉLET=RAJZ '70 – Eszik Alajos jubileumi kiállítása*
Támogatott partner: SZÖG ART Művészeti Egyesület. Helyszín: Művelődési Központ és Városi Galéria, Csongrád. Időpont: 2023. július 7.
- b) *XXXIII. Plein Air – Csongrád Nemzetközi Alkotótelep, XII. Mesterek és Tanítványok találkozójának zárókiállítása*
Támogatott partner: SZÖG ART Művészeti Egyesület. Helyszín: Művelődési Központ és Városi Galéria, Csongrád. Időpont: 2023. július 28.
- c) *XIV. Nyári Nemzetközi Egyházzenei Karnagyi Szeminárium*
Támogatott partner: Kardos Pál Alapítvány. Helyszín: a nyitó koncert az MTA SZAB székházban, a záró esemény pedig az Alsóvárosi Ferences Rendház és Templomban. Időpont: 2023. augusztus 20–27.

- d) *A X. Mezőberényi Művésztelep zárókiállítása*
Támogatott partner: Orlai Petrics Soma Könyvtár és Művelődési Központ. Helyszín: Városháza, Mezőberény.
Időpont: 2023. augusztus 20.
- e) *A temesvári papnevelde építészeti története című könyv bemutatója*
Támogatott partner: Esélyt a Szórványnak Alapítvány. Helyszín: Szegedi Dóm Látogatóközpont és Gerhardinum Katolikus Líceum, Temesvár. Időpont: 2023. szeptember 19. és 2023. szeptember 22.
- f) *Németh László: Petőfi Mezőberényben – a Békéscsabai Jókai Színház és a Színitanház produkciójának előadása*
Támogatott partner: Ifjúsági és Gyermekszínházi Alapítvány. Helyszín: Tóth József Színház és Vigadó, Szentes.
Időpont: 2023. október 13.
- g) *Kókay Krisztina grafikus, textilművész kiállítása Magyarkanizsán*
Támogatott partner: Magyar Belsőépítész Közhasznú Egyesület. Helyszín: Dobó Tihamér Képtár, Magyarkanizsa. Időpont: 2023. november 9.
- h) *Dobozy Borbála csembaloművész koncertjei*
Támogatott partner: Bartók Béla Művészeti Kart Támogató Alapítvány. Helyszín: REÖK, Szeged és Regionális Kreatív Műhely, Magyarkanizsa. Időpont: 2023. november 24. és 25.
- i) *Békesség a földön ... – 18. Mézespálinka népzenei nagykoncert Petrás Mária közreműködésével*
Támogatott partner: Mester Tanoda Alapítvány. Helyszín: Budapest-Erzsébetvárosi Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia. Időpont: 2023. december 20.

A munkacsoport eredményeinek kommunikálása

2023-ban a munkacsoporton keresztül támogatott tizenöt programból tízet kiemelt médiaérdeklődés kísért. Az előzetesen a helyi szerkesztőségeknek megküldött sajtómeghívók minden eseményhez kapcsolódóan generáltak sajtómegjelenéseket, három program esetében az MTI is hírt adott a munkacsoport által támogatott programról. Az év közben létrehozott saját közösségi oldal szükséges és fontos eszköz abban, hogy közösséget és közönséget szervezzen maga köré a szervezet; az itt közzétett beharangozók és beszámolók a helyi nyilvánosságban is segítik a kommunikációs és kultúrákövetítő munkát.

A munkacsoport elnökének összefoglalója

Az MMA Szegedi Regionális Munkacsoportja az a szereplő a dél-alföldi régióban, beleértve a Bánság és a Délvidék határmenti területeit is, amely kortárs alkotók szerepvállalásával és az alkotmányos köztestület anyagi támogatásával ráirányítja a figyelmet a terület szellemi és kulturális összetartozására. A munkacsoport 2023-ban szervezett, illetve támogatott programjai erre adtak igazolást: valódi kulturális élmények és értékek születtek, hétféle művészeti ágban, a régió hét településén. Siker, hogy három rendezvény a határainkon túl, Magyarkanizsán és Temesváron zajlott. A munkacsoport a jövőben tovább bővíti szakmai kapcsolatait a területen működő művelődési intézményekkel, művészeti csoportokkal, művészekkel. 2024-ben már Békés vármegye, illetve Szabadka irányában szerveződő programokkal erősítik és szélesítik az együttműködéseket.

Veszprémi Regionális Munkacsoport

A munkacsoport bemutatása

A munkacsoport 2023. február 22-én tartotta alakuló ülését, ahol Oberfrank Pált választották meg a munkacsoport elnökének hároméves mandátummal. A munkacsoport köztestületi tagjai munkacsoporti képviselővé Szalay Pétert választották kétéves mandátummal.

Az akadémikus tagok száma alakuláskor 26 fő, 2023. december 31-én 29 fő volt, a köztestületi tagok létszáma az alakuláskori 14 főről az év végére 18 főre bővült.

A beszámolási időszakban a munkacsoport három alkalommal tartott ülést.

A munkacsoport programjai

„Minden, ami művészet” – a Magyar Művészeti Akadémia Veszprémi Regionális Munkacsoportja bemutatkozó összművészeti konferenciája

A munkacsoport saját szervezésben tartotta meg bemutatkozó konferenciáját szeptember 23-án és 24-én, a munkacsoport irodájának is helyet adó MTA VEAB székházban. A konferencián összesen 26 különféle előadás, kiállítás, filmvetítés követte egymást, az azt megelőző sajtótájékoztatón hat sajtóorgánium képviselői vettek részt.

Az MMA Kiadó „Pars pro toto” sorozatának bemutatása, 2023. november 8.

A könyvbemutató egyúttal első eseménye volt a Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Akadémiai Bizottságával történő együttműködésnek. A Magyar Tudomány Ünnepe programjai között az MMA Kiadó *Pars pro toto* című könyvsorozatát mutatták be a kiadó munkatársai, Kucsera Tamás Gergely és Falusi Márton, a szerkesztőbizottság tagjai, Fejérvári Gergely sorozatszerkesztő moderálásában.

MMA Filmklub: helyi értékű filmek, akadémikus portréfilmek vetítése 3 alkalommal

A veszprémi Foton Audiovizuális Centrumban 2023. október 20.: *Néhány mondat a szabadságról*, 2023. november 14.: *Szabadító – Ha erősebb a remény, mint a kételyek*, 2023. december 13.: *A hegy van, az ember történik*). Helyszín: Veszprém, Vár u. 17.

A veszprémi vár felújítása során talált, eddig még nem ismert régészeti emlékek

Október 25-én Hegyi Dóra restaurátor előadásában, a munkacsoport elnökének, a régészeti kutatásokról szóló összefoglalóját hallgathatták meg az érdeklődők az MTA VEAB székházban.

A Magyar Tudomány Ünnepe 2023. évi veszprémi megnyitója

Az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottságával közösen, a megnyitó közvetítése, fotó- és videódokumentálása. 2023. november 9. Helyszín: Pannon Egyetem B. épület, aula. Veszprém, Egyetem u. 10.

„Veszprémi várfalak, örödmények a középkorban és a kora újkorban”

November 29-én Szoboszlai Gergely régész előadásán vehetett részt az érdeklődő közönség az MTA VEAB székházban.

Az MMA Kiadó Barokk freskófestészet Magyarországon I–III. című könyvek bemutatása

A köteteket Jernyei Kiss János és Gaylhofer-Kovács Géza mutatta be december 7-én, az MTA VEAB székházban.

A munkacsoport támogatása mellett megvalósult programok

- a) *A Ló és Művészet Kutatóműhely nemzetközi művésztelep program és kiállítás*
Támogatott partner: Kassai Lovasíjász Iskola Szmrecsányi Törzs SE. Helyszín: Lovarda Galéria és Szérűskert, Barnag. Időpont: 2023. július 9–21.
- b) *Műemlék templomok – Műemlék orgonák a Balaton-felvidéken (orgonakonzertek)*
Támogatott partner: Musica Mundi Agency Kft. Helyszínek: Badacsonytomaj, Hegymagas Kisapáti, Nemesgulács és Tapolca katolikus plébániáinak templomai. Időpont: 2023. augusztus 15. – 2023. december 16. között.

A munkacsoport eredményeinek kommunikálása

A munkacsoport sajtólistáján szereplő címekre rendszeresen meghívókat és előzeteseket küldenek a programokról, melyeken aztán a sajtó képviselői is megjelennek, és tudósítanak is az eseményekről. A munkacsoport kiemelt rendezvénye, az összművészeti konferenciát sajtótájékoztató előzte meg.

A munkacsoport elnökének összefoglalója

A munkacsoport megjelenése, tevékenysége, kínálata, művészeti eseményei új elemként jelentek meg a régióban és a megyeszékhelyen, ezért több síkon vár megvalósításra a kommunikáció, amelyhez az alábbi szintekre és eszközökre van szükség: az MMA honlapján a regionális munkacsoportok feltüntetése tagsággal, elérhetőséggel, programokkal és beszámolókkal; veszprémi megjelenés külső és belső városi felületeken; kommunikációs eszközökön, logóval ellátott megjelenés kiadványokon; média felületeken való kommunikáció; „brand-építés”.

A munkacsoport létrejöttét követően fontos feladat a tagok aktivitásának fenntartása, vagyis hogy ne csupán a saját művészetük legyen fontos számukra, hanem mindenki alkotása közös élményként jelenjen meg a közösség és a közönség

előtt. A saját és nem saját programokon felül olyan alkalmakat is kell teremteni, amelyek lehetőséget adnak a kötetlen találkozásra, beszélgetésekre, a múlt feldolgozására, a jelen megélésére, a közös jövő építésére.

Az elkövetkező időszak kiemelt feladata a régió városi és kistéleplési kulturális és művészeti intézményeinek, művészeti- és alkotócsoprtjainak, egyes alkotóknak és a határon túli közösségeknek a bevonása a munkacsoport munkájába.

5. A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADEÉMIA NEMZETKÖZI ÉS HATÁRON TÚLI TEVÉKENYSÉGE

Az MMA Titkársága Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Főosztálya (2023. január 1-től Nemzetközi és Regionális Főosztály), hasonlóan az előző évekhez, 2022-ben is szorosán együttműködött a Külgazdasági és Külügyminisztériummal (KKM), valamint a Kulturális és Innovációs Minisztériummal (KIM). Az esetek döntő többségében a támogatott projektek az MMA–KKM, valamint az MMA–KIM között megkötött együttműködési megállapodások keretei közt valósultak meg. A továbbiakban részletesen taglaljuk azokat a projekteket – országokra lebontva – amelyek megvalósítását az MMA Titkársága Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Főosztálya (2023. január 1-től) Nemzetközi és Regionális Főosztálya a 2022-es és 2023-as évben koordinálta.

2022

Ausztria

Iancu Laura és Vári Fábán László közös szerzői estje a bécsi Collegium Hungaricumban

Október 17-én a csángóföldi Iancu Laura akadémikus és a kárpátaljai Vári Fábán László, az MMA Irodalmi Tagozatának vezetője közös szerzői estet tartott a bécsi Collegium Hungaricumban. A két művésszel az intézetigazgató, Bárány Anzelm beszélgetett. Az esthez a zenei kíséretet a győri Hangraforgó kiségyüttes szolgáltatta.

Belgium

Zsinagógatörténeti kiállítás Antwerpenben

A Magyar Művészeti Akadémia és a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ gondozásában készült *Építs nekem hajlékot! – Magyar zsinagógák és közösségeik* című tablókiallítását május 5-én, az antwerpeni Magyar Tiszteletbeli Konzulátus épületében mutatták be, a magyar-belga diplomáciai kapcsolatfelvétel 100. évfordulójához kapcsolódóan.

Brazília

V4 PoszTerra nemzetközi plakátkiallítás

A Magyar Művészeti Akadémia a Visegrádi Együttműködés megalakulásának 30. évfordulója alkalmából életre hívott *V4 PoszTerra* nemzetközi plakátkiallítását június 30-án állították ki Braziliában. A két forgalmas São Paolói-metróállomáson bemutatott tárlatot a július-augusztusi időszakban több mint három millió utas tekinthette meg.

Bulgária

Virágh András Gábor orgonaművész karácsonyi koncertje

Virágh András Gábor, a budapesti Szent István Bazilika orgonaművésze, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanársegédje, Junior Prima díjas és MMA ösztöndíjas művész december 27-én nagysikerű karácsonyi orgonakoncertet adott Szófiában, a Bulgária Hangversenyteremben.

Dél-Korea

A Hungaricus együttes fellépése Szöulban

A szöuli Liszt Intézettel együttműködésben a májusi Deigo International Guess Union című zenei fesztiválon és további dél-koreai helyszínen Jánosi András akadémikus és együttese, a Hungaricus lépett fel a szöuli Liszt Intézet közreműködésével május 24. és 28. között.

Észtország

Seregély Mirtill mézeskalács műhelye

Seregély Mirtill MMA ösztöndíjas népi játszóházi foglalkozásvezető, mézeskalács készítő. november 26–27-én Tallinnban tartott workshopján vezette be a mézeskalács díszítés fortélyaiba az érdeklődő közönséget.

Finnország

Helsinki Design Hét 2022

A Helsinki Liszt Intézetben kilenc, 2021-ben végzett MMA ösztöndíjas művész alkotását is megtekinthették az érdeklődők az augusztus 18. és szeptember 30. között megrendezett iparművészeti és formatervezői tárlaton, mely a Helsinki Design Hét elnevezésű nemzetközi rendezvénysorozathoz is kapcsolódott. Az intézetben mintegy 90 műtárgyat bemutató *Nyitottan/With and Open Mind* című kiállítás megnyitóján köszöntőt mondott Richly Gábor, az MMA Főtitkára.

Berecz Mihály ünnepi zongorakoncertje Helsinkiben

Az MMA ösztöndíjas fiatal zongoraművész, Berecz Mihály adott zongora szólóestet október 21-én az október 23-ai nemzeti ünnep alkalmából Helsinki egyik közkedvelt koncerthelyszínén, a Szent János templomban (Johanneksenkirko). A programban magyar zeneszerzők, Liszt Ferenc, Bartók Béla és Kodály Zoltán művei szerepeltek.

Horvátország

V4 Posztterra nemzetközi plakátkiállítás

A *The European path of the Western Balkan countries in the changing European security environment* címmel, május 13-án megrendezett nemzetközi konferencia kísérőprogramjaként a zágrábi Liszt Intézetben mutatták be az MMA V4 PosztTerra című nemzetközi plakátkiállítását.

Virágh András Gábor orgonaművész adventi koncertje

Zágrábban több mint tíz éve szervez a Liszt Intézet nagy presztízsű adventi hangversenyt a helyi székesegyházban, melynek alkalmából 2022-ben Virágh András Gábort, a budapesti Szent István Bazilika orgonaművészt, MMA ösztöndíjas művészt kérték fel a december 4-i adventi koncertre.

India

Meseterek – magyar játszóter Delhiben

December 18-án avatták fel Delhiben, a Lodhi Road Colony fő parkjában a János vitéz ihlette körhintát. A Petőfi bicentenárium alkalmából a Liszt Intézet Delhi kérte fel Kő Boldizsár szobrászt, aki a körhinta négy keresztsúcsára egy-egy színes figurát faragott: János vitéz, Iluska, a mostoha és egy huszár díszítik a fából készült, teljesen egyedi körhintát.

Kazahsztán

Orosz István Illúzió a grafikában és plakáton című kiállítása

Nur-Sultánban, a Kazah Nemzeti Múzeumban július 12. és augusztus 2. között mutatták be Orosz István Kossuth-díjas grafikusművész és filmrendező, akadémikus *The Drawn Time* című kiállítását. A rendezvényt Róna Ottó Iván, Magyarország kazahsztáni nagykövete és Zheksenalyuly Sydykov, a kazah Nemzeti Múzeum megbízott igazgatója nyitotta meg.

Kirgizisztán

Orosz István Illúzió a grafikában és plakáton című kiállítása

Kirgizisztán fővárosában, Biskekben, Kirgizisztán Nemzetközi Egyetemén 2022. december 13-án mutatták be az Orosz István Kossuth-díjas grafikusművész és filmrendező, akadémikus alkotásaiból összeállított kiállítást, melynek megrendezésére a Magyarország és Kirgizisztán közötti diplomáciai kapcsolatfelvétel 30. évfordulója kapcsán meghirdetett magyar kulturális évad eseménysorozatának keretében került sor.

Lengyelország

Nemzeti Összetartozás Napja – Paár Julcsi koncertje

A Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából Paár Julcsi és a Bazseva zenekar a varsói Liszt Intézet meghívására a lengyelországi Służewi Kultúrházban (Służewski Dom Kultury) nagysikerű koncertet adott június 4-én magyar népzenei kincsekből összeállított műsorával a jelen lévő lengyel és magyar közönség számára.

Zsinagógatörténeti kiállítás Lublinban

A lublini Kultúrák Találkozása Központban október 13-án nyílt meg a Magyar Művészeti Akadémia és a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ által jegyzett, a Kárpát-medencei zsinagógákat bemutató kiállítás *Építs nekem hajlékot! – Magyar zsinagógák és közösségeik* címmel. Az eseményre a harmadik alkalommal megrendezett, *Találkozás a magyar kultúrával* című rendezvényt sorozat keretében került sor. A tárlatot 2023 januárjában Wrocławban is bemutatták.

Vári Fábián László Tábori posta (szovjet mundírbán Poroszföldön) című regénye lengyel nyelvű kiadásának bemutatója Krakkóban

November 9-én Krakkóban, a Magyar Konzulátuson mutatták be Vári Fábián László új, önéletrajzi regényének lengyel nyelvű kötetét. A rendezvényen részt vett Körmendy Adrienne, volt krakkói főkonzul, Lagzi Gábor, a varsói Liszt Intézet igazgatója és Kertész Péter, beosztott diplomata.

Kodály kerítéskiállítás és Balog Alexandra koncertje Katowiceben

November 25–27. között a Katowicei Zeneakadémián Kodály Zoltán születésének 140. évfordulója alkalmából a Kodály-módszeren alapuló mesterkurzust tartottak. Kísérőrendvényként az MMA ösztöndíjasa, Balog Alexandra zongoraművész lépett fel, valamint az érdeklődők megtekinthették a köztestület Kodály életét és munkásságát bemutató kétnyelvű tablókiállítását is.

Litvánia

Berecz Mihály ünnepi zongorakoncertje Vilniusban

október 19-én a Vilnusi Szépművészeti Múzeumban került megrendezésre Berecz Mihály, MMA ösztöndíjas zongoraművész október 23-i nemzeti ünnephez kapcsolódó koncertje.

Mexikó

Kepenyes Pál emlékkonferencia Acapulcóban

A Mexikói Magyar Nagykövetség a Mexikói Magyar Kulturális Hetek programsorozat keretében emléknapot szervezett október 21-én Kepenyes Pál Kossuth-díjas szobrász- és ötvösművész tiszteletére Acapulcóban. Az emléknapi keretében rendezett konferencián Keszler Patrícia nemzetközi referens, hispanista és esztéta tartott előadást az MMA képviselőjében az Universidad Americana de Acapulco nagyelőadó termében.

Németország

Zsinagógatörténeti kiállítás Berlinben

A Magyar Művészeti Akadémia és a Magyar Építészeti Múzeum és Dokumentációs Központ együttműködésében létrejött, magyarországi és határon túli felújított zsinagógákat, ezáltal a magyar zsinagógaépítészetet bemutató tablókiállítást Németországban Stuttgart után a berlini Collegium Hungaricumban mutatták be. A kiállítást augusztus 8. és szeptember 7. között tekinthette meg a közönség.

Balog Alexandra koncertje Berlinben

November 2-án lépett fel a berlini Collegium Hungaricum meghívására Balog Alexandra zongoraművész a Berlinische Galerie kiállítótermében, a *Magyar Modern. Magyar művészet Berlinben 1910 és 1933 között* című kiállítás zártkörű megnyitóján. A koncerten a galéria támogatói köre és 350 meghívott speciális vendég vett részt.

Dargay kinetikus világa

November 9-én a stuttgarti Liszt Intézetben nyílt meg a magyar kinetikus-kibernetikus művészet megalapozójának, Dargay Lajosnak egyedülálló kiállítása. A megnyitón beszédet mondott többek között a művész lánya, Dargay Eszter helyettes-államtitkár is. A kiállítást december 20-ig tekinthették meg az érdeklődők.

Olaszország

Művészek a kamera fókuszában

2021-ben a Műcsarnok 125 éves jubileumát ünneplő kiállítások sorában szerepelt a *Kik vagyunk – Fotográfiák képzőművészekről*, valamint a *Képekben gondolkodnak – Filmesek fotói* című tárlat. A Magyar Művészeti Akadémia ezekből az anyagokból válogatott tárlata, a *Művészek a kamera fókuszában* a római Collegium Hungaricum épületében kapott helyet március 4. és április 14. között.

Képirás és hímzés nyelvének című kiállítás Rómában

Március 31-én nyílt meg a részben magyar népmesék, részben magyar költők és írók műveit feldolgozó grafikák, illusztrációk gyűjteményét felvonultató *Képirás és hímzés nyelvének* című kiállítás a római Collegium Hungaricum székhelyén, a Falconieri-palotában. Csilléry Orsolya grafikusművész és Bácsné Balla Gyöngyi csipkekészítő, viseletkészítő népi iparművész a magyar népi kultúra ábrázolásába kalauzolták a kisgyermeket a kiegészítő, kreatív foglalkozáson.

Klukk Edit és Ránki Fülöp Anyák napi zongorakoncertje

Anyák napja alkalmából, május 2-án valósult meg a római Collegium Hungaricum Ránki Fülöp MMA ösztöndíjas és édesanyja, Klukk Edit zongoraművész négykezes zongoraestje. A koncerten Liszt Ferenc szimfonikus költeményeiből a szerző által négykezes formára átírt darabok hangzottak el.

A Vox Savariae Ökumenikus Vegyeskar koncertje Rómában

Május 6-án olasz nyelvű szentmisét tartottak Mindszenty József bíboros halálának 47. évfordulója alkalmából egykori címtemplomában, a Szent István körtemplomban. A szentmisén a szombathelyi VOX Savariae Ökumenikus Vegyeskar biztosította a liturgikus zenei szolgálatot.

V4 PoszTerra nemzetközi plakátkiállítás és koncert

Magyarország V4 elnökségének utolsó napján, június 30-án a római Collegium Hungaricumban nyílt meg a V4 PoszTerra nemzetközi plakátkiállítás, ahol az esemény kísérőrendezvényeként a V4 Jazz Kvartett adott koncertet.

Kondor Attila: A figyelem útjai / Il cammino della riflessione című kiállítása

A figyelem útjai / Il cammino della riflessione címmel nyílt meg Kondor Attila kiállítása a római Collegium Hungaricum (Falconieri-palota) három kiállítótermében szeptember 8-án. A tárlatot a kurátor, Sulyok Miklós művészettörténész, akadémikus nyitotta meg, köszöntőt mondott Kudar Gábor intézetvezető. A kiállítást szeptember 30-ig tekinthették meg az érdeklődők.

Mezey Katalin Levelek haza (Lettere a casa) című regény olasz fordításának bemutatója

2022 őszén mutatták be Olaszországban Mezey Katalin *Levelek haza (Lettere a casa)* című regényének olasz fordítását. A bemutató alkalmával rendezett pódiumbeszélgetés során az alkotó, Mezey Katalin akadémikus beszélgetett a regény olasz fordítójával, Roberto Ruspantival. Az esemény két helyszínen, október 17-én Bolognában a Teatro del Baraccanóban, majd október 19-én a velencei Ca'Sagredo Zenetermében valósult meg. A program remek lehetőséget kínált az 1956. október 23-i eseményekre való emlékezésre, hiszen témája a forradalomhoz fűződik.

Angyali üdvözlés – Giorgio Vasari és kortárs reflexiók

Giorgio Vasari Szegedi *Angyali üdvözlés*, valamint *Odafent és idelent* címmel, az MMA képzőművészeinek alkotásaiból készült kettős kiállítás nyílt a római Collegium Hungaricumban november 24-én. A rejtélyes sorsú reneszánsz alkotás több mint 200 év után tért vissza Magyarországról, a szegedi Móra Ferenc Múzeumból Olaszországba. A Falconieri-palota galériájában felállított kiállítást Kudar Gábor intézetvezető, Barbara Jatta, a Vatikáni Múzeumok igazgatója és Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök nyitotta meg.

Románia

Györkös 100 – Életműkiállítás és katalógusbemutató Kolozsváron

A Györkös Mátyás Albert-emlékévi nyitóeseménye volt az az életműkiállítás, amely a kolozsvári Bánffy Palotában működő Művészeti Múzeumban nyílt meg március 23-án. A közönség az Emlékház gondozásában lévő olajfestményeket, valamint magán- és köztulajdonból származó és a kiállításra felajánlott alkotásokat tekinthette meg, emellett az *Álmokképek – Betekintés Györkös Mátyás Albert életművébe* című háromnyelvű katalógust is bemutatták. A kiállítást további négy romániai helyszínen is megtekinthették az érdeklődők az év folyamán.

Bátori István orgonakoncertje Bukarestben

Bátori István, Bolognában élő MMA ösztöndíjas orgonaművész teltházas koncertet adott május 8-án a 18. Magyar Zene Fesztivál keretein belül, a bukaresti olasz templomban. Bátori az általa tanulmányozott kötetből válogatott műveket, valamint Johann Sebastian Bach alkotásait és több erdélyi vonatkozású, ismeretlen szerzőtől származó darabot adott elő. A közönség soraiban foglalt helyet Miguel Maury Buendía apostoli nuncius és helyettese is, valamint a román főváros zenei életének több kiemelkedő személyisége.

V4 PoszTerra nemzetközi plakátkiállítás

A V4 PoszTerra nemzetközi plakátkiállítást a Múzeumok Éjszakáján mutattak be a Liszt Intézet Bukarest közreműködésével a Strata Galleryben május 13. és május 29. között.

Ottlik Géza kerítés kiállítás

A 2022-ben 110 éve született Ottlik Géza emlékére, a Magyar Művészeti Akadémia és a Kolozsvári Főkonzulátus együttműködés keretében készített tablókiallítást május 15-től láthatta a közönség a kolozsvári Bánffy-palota fedett udvarán.

Szilágyi István Agancsbozót című könyvének bemutatója

A Kolozsvári Ünnepi Könyvhét keretein belül június 9-10-én mutatták be az MMA kiadásában megjelent Szilágyi István kötetét. A kolozsvári születésű író kötetéről és a róla készült portréfilmről az MMA képviselőjében Pécsi Györgyi akadémikus, az MMA Kiadó ügyvezetője tartott beszédet.

Jován György festőművész életművét bemutató és elemző jubileumi monográfiájának bemutatása a nagyváradi Szent László Napokon

Június 20–26. között rendezték meg Nagyváradon a 10. Szent László Napokat, a térség egyik legnagyobb kulturális fesztiválját. A könyvnapokon Jován György festőművész, akadémikus életét bemutató jubileumi monográfia kötetét is bemutatták.

Zenei Odüsszeia – Ligeti 100 című előadás és koncert

Szeptember 8-án a bukaresti Liszt Intézetben megtartott rendezvénnyel indult a *Ligeti 100 Zenei odüsszeia* című eseménysorozat, melynek célja Ligeti György életének és munkásságának népszerűsítése volt. Az előadásorozat a bukaresti eseményt követően további 13 erdélyi városban folytatódott, és utolsó állomásaként szeptember 24-én Ligeti György szülővárosában, Dicsőszentmártonban zárult.

Tamási-emlékévi – zarándoklat Farkaslakára

A Tamási Áron-emlékévi keretében, az író szeptember 20-i születésnapja alkalmából kulturális zarándoklatot szervezett a Magyar Művészeti Akadémia a Tamási Áron Művelődési Egyesület bevonásával október 3. és 6. között Tamási szülőföldjére, Farkaslakára. A köztisztület akadémikusai emlékműsorral tisztelegtek az erdélyi író és szülőföldje előtt, emellett ellátogattak az Énlakán, Szentegyházán és Atyhán található magyar kulturális emlékhelyekre.

Művészek a kamera fókuszában című fotókiállítás

Sepsiszentgyörgyön, az Árkosi Kulturális Központban nyílt meg október 21-én az MMA és a Múcsarnok együttműködésében készült *Művészek a kamera fókuszában* című fotóművészeti kiállítás. A tárlatot Zákonyi Botond Magyarország bukaresti nagykövete és Vargha Mihály akadémikus, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója nyitotta meg.

Konferencia a Magyar Animáció Napján Sepsiszentgyörgyön

A Magyar Animáció Napja (október 28.) alkalmából négynapos eseményt rendezett a Liszt Intézet Sepsiszentgyörgy a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával 2022. november 2. és 5. között. A rendezvénysorozaton filmbemutatók és közönségtalálkozók, valamint szakmai beszélgetések és workshopok zajlottak helyi diákok közreműködésével, emellett levetítették a 18. Anilogue Nemzetközi Animációs Filmfesztivál díjazott alkotásait.

Bagossy Levente kiállítása Bukarestben

November 3-án Bagossy Levente Jászai Mari-díjas díszlettervező színpadterveiből nyílt makett-kiállítás a bukaresti Liszt Intézetben, mely a Nemzeti Színházi Fesztivál (FNT) programjaként valósult meg. A művész első alkalommal mutatkozhatott be Bukarestben, mindezt a legjelentősebb színházi fesztivál keretében. A tárlathoz kapcsolódóan először készült katalógus Bagossy Levente munkáiról.

Szlovákia

Mihályi Molnár László Mács József életművéről szóló könyvbemutatója Bátkán

Mihályi Molnár László költő, író Mács József, az MMA Irodalmi Tagozatának néhai tagjáról szóló könyvbemutatójára került sor április 22-én Bátka községben. A bemutatón Ács Margit akadémikus és Vári Fábián László tagozatvezető képviselte a köztestületet. Az MMA Titkársága 300 darab könyvet adományozott a Felvidék Ház, illetve Bátka község részére.

Építs nekem hajlékot! – Magyar zsinagógák és közösségeik című zsinagógatörténeti kiállítás

Az Építs nekem hajlékot! – Magyar zsinagógák és közösségeik című, a Magyar Művészeti Akadémia és a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ gondozásában készült tárlatot, mely az egyes zsinagógaépületek bemutatásával ismerteti a magyarországi zsidóság szakrális építészetét, május 3-án nyitották meg a kassai Harang utcai zsinagógában. A június 26-ig nyitva tartó kiállítás a Kassai Zsidó Hitközség együttműködésével jött létre. A tárlatot június 30-án újból megnyitották a Losonci Városi Múzeumban, melyet szeptember 30-ig láthatott a közönség.

Kodály Zoltán emlékhangverseny Pozsonyban

A Kodály-emlékév alkalmából december 7-én a pozsonyi Primási palota Tükörtermében adott koncertet Ránki Fülöp MMA ösztöndíjas zongoraművész. A hangversennyel indult a Kodály Zoltán születésének 140. évfordulója alkalmából rendezett eseménysorozat. A rendezvényt Venyercsan Pál intézetvezető, valamint Gál József tiszteletbeli konzul nyitotta meg.

Szlovénia

Sipos Balázs MMA ösztöndíjas és Polona Demšar Testiség és reflexió című üvegkiállítása Ljubljánban

Június 21-én nyitották meg Sipos Balázs MMA ösztöndíjas és Polona Demšar üvegművész kiállítását. Az ENSZ döntésének értelmében 2022 az Üveg Nemzetközi Éve volt, ebből az alkalomból került sor a közös tárlatra a ljubljanoi Liszt Intézet galériájában.

Fénygerilla fesztivál – Mátrai Erik magyar fényinstallációja a ljubljanoi Liszt Intézetben

A Svetlobna gverila nemzetközi fesztivál keretein belül Mátrai Erik MMA ösztöndíjas fényművész *Turul* című művét a Vžigalica Galéria épületén, a *Zászló* című alkotását pedig a Novi trg mellett mutatták be május 23. és június 18. között.

Törökország

V4 PoszTerra nemzetközi plakátkiállítás

A Magyar Művészeti Akadémia a Visegrádi Együttműködés megalakulásának 30. évfordulója alkalmából hívta életre *V4 PoszTerra* című nemzetközi plakátkiállítását, melyet a V4 elnökség keretében rendezett törökországi kulturális programsorozat részeként február 10-én mutattak be az isztambuli Liszt Intézetben.

Rodostóra nyíló ablak című kiállítás

Rodostóra nyíló ablak címmel nyílt építészettörténeti kiállítás az 56. Cseresznye Fesztivál hagyományos Magyar Napja keretében a törökországi Tekirdag (az egykori Rodostó) városában a Török-Magyar Kultúrházban június 11-én. A tárlat –

melyet szeptemberig tekinthetett meg a közönség – a Rákóczi-ház és a rodostói magyar házak elmúlt 150 éves történetét ölelte fel.

2023

Ausztria

EUROPA NOBIS kiállításorozat / 2023. április 17. – május 4. / Collegium Hungaricum Bécs

A Közép-Európában rendezett kiállításorozat egyik állomásaként Bécsben láthatta az érdeklődő közönség Jankovics Marcell 50 tusrájzból álló képsorozatát, amelyet a Gesta Hungarorum című kötetekhez készített. A középkori magyar történeti művekhez kapcsolódó tusrajzok nemzetközileg befogadhatóvá és értelmezhetővé tették a visegrádi négyek Trianonig terjedő történetét, így egy tárlat formájában kiállítva a sorozat napjainkban is megismerhetővé tette a nagyvilág számára a sajátos közép-európai kultúrát és identitást.

Belgium

Balázs János zongorakoncertje / 2023. március 2.

Március 2-án rendezték meg Magyarország Brüsszeli Nagykövetségének kulturális szolgálatán, a brüsszeli Liszt Intézetben Balázs János Steinway Artist, Kossuth-díjas zongoraművész, akadémikus koncertjét a Cziffra György Fesztivál keretében.

In Medias Brass Rézfúvós Kvintett fellépése / 2023. május 27.

Május 26. és 28. között rendezték meg Brüsszel legnagyobb szabadtéri jazz fesztiválját, a Brussels Jazz Weekend-et, melynek keretében az In Medias Brass Kvintett lépett fel az MMA támogatásának köszönhetően, a brüsszeli Liszt Intézet szervezésében.

15 zsoldár – Sebestyén Márta és a Gryllus fivérek koncertje / 2023. szeptember 23.

A brüsszeli Liszt Intézet színpadán adott koncertet Sebestyén Márta, Gryllus Vilmos, Gryllus Dániel és Major Gábor. Az Ószövetség énekei közül tizenöt zsoldár hangzott el modern átiratokban tárogatón és citerán kísérvé.

Fülei Balázs zongorakoncertje / 2023. szeptember 25.

Fülei Balázs *Hommage á Bartók* című koncertjét hallhatta az érdeklődő közönség a brüsszeli Liszt Intézetben. A Bartók Béla halálának hetvennyolcadik évfordulója alkalmából rendezett koncert a MMA támogatásával valósult meg.

Kamarazenei koncert – Tóth Kristóf és Balogh Ádám hangversenye / 2023 október 4.

Tóth Kristóf Junior Prima díjas hegedűművész és Magyar Valentin zongorista adott koncertet a brüsszeli Liszt Intézetben. Tóth Kristóf és Balogh Ádám fiatal zenészeket most először hallhatta a brüsszeli közönség. A koncerten Schubert, Kodály és Prokofiev darabjai csendültek fel.

„Liszt, Kodály és Bartók crossover műfajban” – Káel Norbert és a Jazzical Trio / 2023. október 26.

A brüsszeli Liszt Intézet színpadán a Jazzical Trio adott koncertet. A zongoraművész Káel Norbert által alapított Jazzical Trio további tagjai Oláh Péter, nagybőgőművész és Pecsek Lakatos András dobos. A trió repertoárja a klasszikus és a jazz stílusok fúziójának megteremtésére alapul, új megközelítéssel és az ízléses érzékenységet hangsúlyozva. A koncerten Bartók, Kodály, Chopin és Bach átiratok hangzottak el jazz feldolgozásban.

Bulgária

Népzenei és néptánc turné / 2023. március 1–25.

A március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából Berecz István táncbemutatóját láthatta a közönség a Sarjú Banda élőzenés és tánc kíséretével, Szófia, Vidin és Sumen, a Kossuth-emigrációhoz kapcsolódó településeken.

Gálakoncert a magyar nemzeti ünnep alkalmából / 2023. október 22.

Október 22-én nagysikerű gálakoncertre került sor az 1956-os nemzeti ünnep alkalmából a szófiai Bolgár Nemzeti Rádió koncerttermében Vámosi-Nagy Zsuzsa, Junior Prima díjas fuvolaművész és Csáki András Liszt Ferenc-díjas gitároművész részvételével.

Csehország

A Fonó Zenekar fellépése / 2023 október 18.

2023-ban ünnepelte a prágai Liszt Intézet fennállásának hetvenedik évfordulóját. Az ünnepi rendezvénysorozat része a volt a Fonó Zenekar nemzeti ünnepi koncertje a Palác Akropolis népszerű koncertterem/zenei klubban.

EUROPA NOBIS kiállítássorozat / 2023. szeptember 18. – október 20/ Prága

A prágai Liszt Intézetben Közép-európai kiállítás sorozat Jankovics Marcell 50 tusrajzból álló képsorozatából, amelyet a Gesta Hungarorum c. kötetekhez készített. A középkori magyar történeti művekhez kapcsolódó tusrajzok nemzetközileg befogadhatóvá és értelmezhetővé tették a visegrádi négyek Trianonig terjedő történetét, így egy tárlat formájában kiállítva a sorozat napjainkban is megismerhetővé teszi a nagyvilág számára a sajátos közép-európai kultúrát és identitást.

Egyesült Államok

Kárász Eszter gyermekkoncert és a Kecskeméti Rajzfilmstúdió workshopja / 2023. szeptember 30.

A Magyar Népmesék Napja alkalmából a New York-i Liszt Intézet szervezésében rendezték meg Kárász Eszter gyermekkoncertjét és a Kecskeméti Rajzfilmstúdió workshopját a New York-i Magyar Házban. A neves nap alkalmából életre hívott, egész délutánt felölelő eseménycsokor kezdéseként Tóth László, a Kecskeméti Rajzfilmstúdió animátora vezette be az érdeklődő gyermekeket a magyar népmesék világába egy vetítés keretein belül.

Észtország

Szöttes-foglalkozás Antal Imola vezetésével / 2023. szeptember 16–17.

Antal Imola MMA ösztöndíjas és Bozzay Klára fél-félnapos szöttes-foglalkozást (körmönfonás, kötélverés) tartott a tallinni Liszt Intézetben, majd külön műhelyfoglalkozásra is sor került magyar és észt gyermekek számára.

Finnország

A Muzsikás Együttes fellépése / 2023. április 15.

Jubileumi koncertet adott a Muzsikás Együttes a szintén jubileumi, 20 éves JuuriJuhla Népzenei Fesztiválon Espoo városában, a 20 éves Sellosali Koncertközpontban április 15-én a fesztivál záróeseményeként. Az eseményhez magyar tánccházat is terveztek Gazdag Béla néptáncpedagógus és Henna Salo, a Sellosali művészeti programigazgatójának részvételével a Sellosali előcsarnokában.

Magyar és finn énekegyüttesek szakmai együttműködése és közös fellépése / 2023 augusztus 15-18 / Helsinki

A Cantica Aeterna énekegyüttes augusztus 15. és 18. között látogatott Finnországba. Az öttagú együttes (Ballabás Aliz szoprán, Balogh Eszter mezzoszoprán, alt, Nagy Bernadett mezzoszoprán, alt, Mészáros Péter tenor, MMA-ösztöndíjas és Najbauer Lóránt basszus) a Pyhä Maria katolikus templomban, a Helsinki Ünnepi Hét nyitóeseményén, a Művészetek Éjszakáján (Taiteiden Yö) a finn Juvenalia énekegyüttessel és Tabajdi Ádám MMA-ösztöndíjas, Junior Prima-díjas orgonaművésszel közösen lépett fel. A Cantica Aeterna emellett helsinki tartózkodása során meglepetéskoncerteket és workshopokat tartott, valamint szakmai kapcsolatokat is épített.

Bábelőadás és bábszínházfesztiváli szereplés Helsinkiben / 2023. augusztus 22–27.

Helsinki belvárosának tíz helyszínén zajlott a SAMPO Nemzetközi Bábszínházi Fesztivál, amelyen Barna Zsombor, a Budapest Bábszínház művésze is részt vett *Vitéz László Angliában* című bábjátékával, melynek báb- és látványtervezője Horváth Márk, MMA-ösztöndíjas bábművész volt.

Káel X Bartók, Kodály, Ligeti – crossover-jazzkoncert / 2023. október 20.

Káel Norbert nemzetközileg elismert zongoraművész, zeneszerző a nemzeti ünnep tiszteletére klasszikus-jazz crossover szólókoncertet adott október 20-án a Helsinki belvárosában található Balder koncertteremben. A műsorban Bartók Béla, Kodály Zoltán és Ligeti György művei csendültek fel Káel Norbert átirataiban. Az eseményen ünnepi beszédet mondott

Breuer Klára, Magyarország nagykövete, melyet követően Richly Gábor, az MMA főtítkára mutatta be a Magyar Művészeti Akadémiát.

Franciaország

Reflexiók és improvizációk Liszt, Kodály, Bartók énekműveire – nyitókoncert a toulouse-i magyar héten. / 2023 október 5

A Toulouse melletti Lavauban található Halle aux Grains épületében lenyűgöző zenei utazásban lehetett része azoknak, akik ellátogattak a *Reflexiók és improvizációk Liszt, Kodály és Bartók műveire* című koncertre. Az eseményen Káel Norbert zongoraművész és Csordás Klára mezzoszoprán előadásában csendültek fel magyar zeneszerzők válogatott művei.

Kós Károly – a 20. század legmagyarabb európai építőművésze című kiállítás és konferencia / 2023. október 5–28.

A kiállítás a 2020-ban megrendezett párizsi és a 2022-es brüsszeli kiállítás folytatása volt. A Toulouse-tól 25 km-re fekvő Musée de Lavaur kiállítóterében rendezték meg a 2022-ben befogadókészség hiányában elmaradt Kós Károly építészeti kiállítást az építész születésének 140. évfordulója alkalmából.

Horvátország

Terék József tárogató koncertje / 2023 június 16.

Június 16-án magyar programmal nyílt meg a Krapinai Nyár nevű fesztivál Terék József tárogatóművész és együttese koncertjével. A jellegzetes magyar hangszer és a magyar zene kiváló hírvivője volt a Magyar Művészeti Akadémia értékteremtő munkájának.

Walter Ferenc fellépése a Josip Kašman fesztiválon / 2023. július 15.

Július 15-én a Kvarner-öböl egyik legismertebb turisztikai célpontjában, Mali Losinjban 17. alkalommal rendezték meg a Josip Kašman Fesztivált, az itt született híres baritonista emlékére. Első alkalommal sikerült magyar szereplővel bővíteni a zenei kínálatot: Walter Ferenc operaénekes a zágrábi Liszt Intézet közreműködésében és az MMA támogatásával vett részt a gálakoncerten.

Baráti Kristóf fellépése a Dubrovnik Nyári Játékokon / 2023. augusztus 10.

2023 nyarán Dalmácia turisztikai központjában, Dubrovnikban 74. alkalommal rendezték meg a Dubrovnik Nyári Játékokat. A zágrábi Liszt Intézet vezetőjének közreműködésének köszönhetően hosszú éves kihagyás után újra sikerült magyar szereplőkkel bővíteni a fesztivál kiemelkedő zenei kínálatát. Augusztus 10-én Baráti Kristóf hegedűművész és a veszprémi Mendelssohn kamarazenekar adott nagy sikerű koncertet a Knezevi dvoriban (Rektori Palota).

Japán

Timár Sándor munkássága Japánban – előadás, színházi produkció, workshop / 2023. október 10–22.

A Magyar Fesztivált Tokió belvárosában, az Ark Hills Karajan kültéren, közel 1000 nm-en rendezték meg. Az MMA támogatásával a fesztiválon Timár Sándor koreográfus, rendező, akadémikus munkásságáról előadást, táncbemutatót, illetve táncoktatást láthatott az érdeklődő közönség, emellett magyar néptánckurzust is szerveztek a tokiói Odoribe és a Kioto egyetemi néptáncsoport közreműködésével, valamint magyar néptánc workshopot a tokiói Liszt Intézetben.

Korea

A David Spischak Jazz Quartet koreai turnéja / 2023. október 6–9.

A szöuli Liszt Intézet meghívására négy napra Koreába érkezett a David Spischak Jazz Quartet. A formáció először az ország déli részén található Szuncshon Kertészeti Expo-n (Suncheon International Garden Expo) mutatkozott be, majd Teguban lépett fel. A turné harmadik napján Szöulban adott teltházas koncertet az Evans Clubban, ahol főként a saját szerzeményeiket mutatták be nagy sikerrel, de elhangzott többek között Bartók Béla egy-egy népzenei gyűjtésének átirata is.

Lengyelország

EUROPA NOBIS kiállításorozat / 2023. március 23. – április 11.

A varsói Liszt Intézetben tekinthették meg az érdeklődők Jankovics Marcell, az MMA néhai tiszteletbeli elnöke ötven tusrajzból álló képsorozatát, amelyet a Gesta Hungarorum című. kötetekhez készített.

Németország

Káel Norbert Trio fellépése / 2023 február 9 / Liszt Intézet Stuttgart

Káel Norbert zongoraművész, a crossover zenei stílus egyik legismertebb képviselője, a hazai és nemzetközi zenei élet aktívan koncertező szereplője egy újonnan összeállított műsort mutatott be a stuttgarti Liszt Intézetben, amelyben saját feldolgozások is szerepeltek.

goEast Fesztivál / 2023. április 27–30.

Wiesbaden városában, Kelet-és Közép-Európa legnépszerűbb filmfesztiválján, a goEast Fesztiválon 2023-ban a stuttgarti Liszt Intézet az MMA támogatásával kiemelt magyar filmes jelenléte szervezett meg, s létrehoztak egy külön magyar animációs filmblokkot. A stuttgarti Liszt Intézet védnökséget vállalt egy kiválasztott magyar film felett, amelynek bemutatását is támogatta.

Mozgásban – a Magyarországi Német Írók és Művészek Szövetsége művészeti szekciójának csoportos kiállítása / 2023. szeptember 14.

A Magyarországi Német Írók és Képzőművészek Szövetsége (VUDAK) művészeti tagozatának csoportos kiállítását láthatták az érdeklődők a Collegium Hungaricum Berlinben. A Pest, Buda és Óbuda egyesítésének 150. évfordulója alkalmából megvalósult, a *Mozgásban* címet viselő tárlat szervezőelve Budapest – 1992 óta Berlin partnervárosa – tag értelemben vett városi tere volt. A kiállított művek a pezsgő nagyváros sokszínűségére reflektáltak.

Balog Alexandra fellépése az október 23-i megemlékezésen / 2023. október 20.

A Collegium Hungaricum Berlinben adott teltházas koncertet Balog Alexandra zongoraművész. A Magyar Művészeti Akadémia támogatásával megvalósuló eseményre az 1956-os forradalom 67. évfordulója alkalmából került sor. A műsoron Bartók, Kodály, Schubert és Liszt művei szerepeltek.

Olaszország

Glass Art NOW! / 2023. szeptember 2–15.

A Bohus-Lugossy Alapítvány szervezésében, az MMA szakmai és anyagi támogatásával valósult meg a *Glass Art NOW!* című csoportos kiállítás, amely a magyar üveg „ezer évét” a legújabb kortárs törekvésekkel párba állítva ismertette meg a közönséggel. A velencei Ateneo Veneto méltó kiállítótere volt a különleges tárlatnak, ahol közel ötven magyar alkotó is bemutatkozhatott a The Venice Glass Week közösségének. A kiállítás tizenkét nap alatt 2175 látogatót vonzott a velencei Ateneo Venetoba, a város legrégebbi aktívan működő kulturális intézményébe. A The Venice Glass Week központi helyszíne, a The HUB 20 kortárs üvegművész, köztük hat magyar alkotó munkáinak adott otthont erre az időszakra, ahova közel 15 000 látogató érkezett. A kiállítók között Gáspár György, Kóródi Zsuzsanna, Sipos Balázs, Varga Dóra és Lukácsi László szerepelt. Szeptember 11-én az MMA szakmai napot tartott a Glass Art NOW! kiállítás helyszínén. Antonella Magaraggia, az Ateneo Veneto elnökének és Turi Attilának, az MMA alelnökének köszöntőjét Richly Gábor, az MMA főtítkárnak vetítéses előadása követte, aki az MMA intézményeit, céljait, eredményeit mutatta be a közönségnek. Ezt követően kerekasztal-beszélgetés keretében az MMA üvegművész akadémikusai beszélgettek a köztestület üvegművész ösztöndíjasaival, Koós Daniellával, Sipos Balázssal és Telegdi Balázssal.

Fejes Krisztina zongoraművész koncertjei / 2023. szeptember 21. és 23.

Fejes Krisztina, nemzetközi híró zongoraművész két nagysikerű koncertet adott a római Collegium Hungaricum meghívására és kezdeményezésére. Az első koncertre szeptember 21-én került sor a római Collegium Hungaricum Liszt termében, a Robert Capa születésének száztizedik évfordulója alkalmából rendezett fotókiállítás megnyitóját követően. Szeptember 23-án Fejes Krisztina az albanoi Liszt Fesztivál keretében adott felemelő koncertet, amelyen részt vett Mons.

Vincenzo Viva, Albano püspöke, Kudar Gábor, a Római Magyar Akadémia igazgatója és Maurizio D'Alessandro, a fesztivál igazgatója és alapítója is. A település történelmileg egyik legékeesebb gyöngyszeme, az építészeti az első századig visszanyúló Chiesa della Rotonda adott helyet a koncertnek.

Románia

Monori Sebestyén szobrászművész kiállítása / 2023. március 15. – április 28.

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából Monori Sebestyén MMA-ösztöndíjas szobrászművész munkáiból összeállított kiállítást mutattak be a bukaresti Liszt Intézetben. Munkásságának legeredetibb alkotásai geometrikus formákból épülő nonfiguratív plasztikák, egyaránt készít nagyléptékű köztéri alkotásokat és kisplasztikákat. Elgondolkodásra, szemlélődésre inspiráló munkáira szellemes geometrikus formaképzés, művészi precíz kivitelezés, valamint választékos anyaghasználat jellemző.

Bánffy-emlékév, kiállítás, workshop / 2023. április 15. – október 30.

A Bánffy-emlékév kapcsán létrehozott vándorkiállítás négy nyelven hirdette Bánffy Miklós életpályájának legfontosabb állomásait. Bánffy Miklós novellái és illusztrációi mellett unokája, Nicolette Jelen üvegmunkáit is bemutatták Sepsiszentgyörgyön, Kalotaszentkirályon, Bonchidán, Kolozsvárott és Budapesten. A Bánffy-emlékév keretében a Mathias Corvinus Collegium sajtóköllégiuma munkatársaival riportsorozatot indult a Bánffy Miklós emlékezetét őrző személyekkel.

Virágh András Gábor orgonaművész fellépése / 2023. június 11.

A magyar orgonaművészek hírneve eljutott a román fővárosba, de a bukaresti nemzetközi orgonafesztiválon, melyet 2023-ban már hatodik alkalommal rendeztek meg, az évek során egyetlen magyar orgonaművész szerepelt műsorán. Virágh András Gábor orgonaművész a Cantus Ecclesiae Nemzetközi Orgonafesztivál keretében a "Nagy művészek" kategóriájában lépett fel a bukaresti Szent József római-katolikus katedrálisban. Az orgonahangverseny másnapján a művész a helyi Zeneakadémián előadást is tartott a XX–XXI. századi magyar orgonazenéről, valamint vezetésével egy rövid orgonakurzusra is sor került.

Az Ars Nova Sacra Énekegyüttes fellépése / 2023. augusztus 19.

A Kolozsvári Magyar Napok keretében lépett fel az Ars Nova Sacra Énekegyüttes augusztus 19-én a Farkas utcai református templomban Kolozsvárott.

A Győri Balett Anna Karenina című előadása / 2023. augusztus 26–29.

A Győri Balett kiemelten törekszik a magyar kulturális értékek országhatáron kívüli ápolására. 2023-ban a társulat meghívást kapott Marosvásárhelyre az Anna Karenina kétfelvonásos balettelőadásának bemutatására a Vásárhelyi Forगतag című rendezvénysorozat záróeseményeként a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban.

Nő létére – Női képzőművészek régiós bemutatkozó tárlata / 2023. szeptember 26. – október 17.

Szeptember 26-án nyílt meg Sepsiszentgyörgyön a Ballun Viktória, Kovács Csonga Anikó és Kun Fruzsina alkotásait magába foglaló képzőművészeti kiállítás az Árkosi Kulturális Központban. A női művészet iránt érdeklődők között számos szakmabeli is megjelent: grafikusok, helyi képzőművészek, egyetemi tanárok, kulturális intézmények vezetői. A megnyitó eseményen Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa részéről Both Hajnal konzul mondott köszöntőt. A kiállítás kurátora Szebeni Zsuzsanna, a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet vezetője volt. A három női alkotó művészetén keresztül három ország és három régió párbeszéde valósult meg.

Bágyi Balázs New Quartet fellépése az 5. Bukaresti Magyar Jazznapokon / 2023. október 5.

A bukaresti Liszt Intézet immár ötödik alkalommal szervezte meg a Bukaresti Magyar Jazznapokat, melynek során tömörítve mutatta be a magyar jazzélet és jazziskola kiváló képviselőit a bukaresti közönségnek. A négynapos fesztivál különböző helyszíneken valósult meg, ezzel is bekapcsolva a magyar jazzéletet a román főváros jazz-helyszíneibe. Október 5-én az intézet koncerttermében a Bágyi Balázs New Quartet lemezbemutató koncertjét hallhatta az érdeklődő közönség.

Liszt, Kodály és Bartók crossover műfajban – Káel Norbert és a Jazzical Trio / 2023. október 6.

Az 5. Bukaresti Magyar Jazznapok zárókoncertjén a Káel Norbert vezette Jazzical Trio lépett fel a Bukaresti Nemzeti Zeneművészeti Egyetemen, ahol a koncertet megelőzően Káel Norbert, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen improvizációt oktató jazz-zongoraművész tartott mesterkurzust. A fesztivál egyik kiemelt törekvése, hogy olyan zenészeket vigyen el Bukarestbe, akik már tanítanak is felsőoktatási intézményekben, s ezáltal a romániai zeneoktatásban résztvevők számára is megmutassák a magyar zenei felsőoktatási intézmény felkészültségét, lehetőségeit, nem utolsósorban magyarországi továbbtanulási lehetőségeket felvillantva.

Grafika.hu / 2023 október 25.

Az MMA Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozata grafikusművészeinek csoportos kiállítása a 2. Bucharest Graphic Days keretében nyílt meg a bukaresti Liszt Intézet kiállítótereiben. A Sára Ernő tagozatvezető által összeállított tárlaton reprezentatív válogatást mutattak be a nemzetközi szinten is ismert és elismerésnek örvendő tizenegy magyar grafikusművész, Antal Pál, Árendás József, Bakos István, Baráth Ferenc, Felsmann Tamás, Hauser Beáta Liliána, Keresztes Dóra, Kulinyi István, Orosz István, Sára Ernő és Szunyogh András munkáiból.

Szlovákia

EUROPA NOBIS kiállítássorozat / 2023. május 13. – június 7.

A Szlovák Nemzeti Múzeumban tekinthették meg az érdeklődők Jankovics Marcell, az MMA néhai tiszteletbeli elnöke ötven tusrájzból álló képsorozatát, amelyet a Gesta Hungarorum című. kötetekhez készített.

Táncos-zene történelmi tabló – 1956 Mihályi Gábor és a Magyar Állami Népi Együttes előadásában / 2023. augusztus 19.

A települési önkormányzat szervezésében rendezték meg augusztus 18 és 21. között a XXIV. Szent István Napok elnevezésű fesztivált Szent István király, Tardoskedd község védőszentje és a Magyar Államalapítás ünnepe alkalmából. 2023-ban az MMA támogatásával a pozsonyi Liszt Intézet is hozzájárulhatott a nagyszabású eseménysorozat megvalósításához. Augusztus 19-én az 1951-ben alapított Magyar Állami Népi Együttes táncosai és zenészei az évezredes magyar folklórkincsből válogatott látványos repertoárral léptek fel a település központi terén felállított nagyszínpadon a folklórfesztivál és -találkozó csúcspontjaként.

Karosi Júlia Quartet / 2023. augusztus 20.

Tardoskedden, a XXIV. Szent István Napok keretében a Karosi Júlia Quartet jazz-koncertjét hallhatta az érdeklődő közönség. Karosi Júlia énekművész saját zenekarát, a Karosi Júlia Quartet-t 2010-ben alapította. A zenekar elsődlegesen az énekesnő saját szerzeményeit és átiratait vitte el a fesztiválra, stílusukat a kísérletezés, a műfaj határainak merész feszegetése jellemzi kifinomult, intim hangzásba burkolva. A zenekar tagjai a hazai jazzélet fiatal és középgenerációjának legkiválóbb előadói: Oláh Krisztián (zongora), Bögöthy Ádám (nagybőgő) és Varga Bendegúz (dobok).

Szlovénia

Közös nyelv – Az MMA-ösztöndíjas keramikumművészek csoportos kiállítása / 2023. október 12.

A ljubljana Liszt Intézet és a Magyar Művészeti Akadémia közös szervezésében nyílt meg október 12-én a *Közös nyelv* című tárlat, amelyen a látogatók az MMA ösztöndíjasainak – Csávás-Ruzicska Tünde, Éles-Varga Erika, Szilvia Haber, Kontor Enikő, Monori Anita, Néma Júlia, Simon Zsolt József és Sütő Erika – kortárs kerámia alkotásait tekinthették meg. A megnyitón Dávid Andor nagykövet köszöntötte a vendégeket, majd beszédet mondott Richly Gábor, az MMA főtákará, illetve Molnár-Gábor Bíborka, a ljubljana Liszt Intézet igazgatója.

Koperi Zenei Párbeszéd / 2023. november 9–30.

A MOL Slovenija és az MMA támogatásának köszönhetően az impulz zenei menedzsment cég és a ljubljana Liszt Intézet szervezésében 2023 novemberében három magyar zenei formáció mutatkozhatott be a szlovén kikötővárosban. A Koperi Zenei párbeszéd program sorozat keretében november 9-én Bátor István orgonaművész, november 23-án Osztrócs Éva és Csabay Domonkos, november 30-án a Karosi Júlia Quartet koncertjét hallhatta az érdeklődő közönség.

6. INTÉZMÉNYFENNTARTÁS

A vizsgált időszakban a köztestület irányítása alatt három költségvetési szerv – a 2012. január 1-jén alapított Magyar Művészeti Akadémia Titkársága, a 2014. január 1-jén alapított Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet, továbbá a 2017. november 1-jén alapított Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ – működik, továbbá a köztestület három gazdasági társaság – a Múcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft., a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. és a 2017. októberben alapított MMA Kiadó Nonprofit Kft. – tekintetében gyakorol tulajdonosi jogokat.

A Magyar Művészeti Akadémia Titkársága működését külön fejezet tárgyalja.

Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet

Az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet (a továbbiakban: MMKI vagy kutatóintézet) két fő tevékenysége a művészetelméleti tudományos kutatások szervezése és lebonyolítása, továbbá az MMA művészeti ösztöndíjas programjának szervezése és lebonyolítása (a pályázati kiírástól a szerződéskötésen át a támogatási szerződések megkötésén keresztül a munkatervek megvalósítását nyomon követő rendszeres szekcióülésekig, továbbá a nyitó- és záróünnepségig). Ezen túlmenően könyvtári szolgáltatást is végez az intézmény székhelyén, a Hild-villában, továbbá ellátja a Makovecz Központ és Archívum szakmai támogatását, és egyes, a fenntartó által delegált külön feladatokat is végez.

A művészetelméleti tudományos kutatásokat kisebb részben saját foglalkoztatottjai, nagyobb részt a kiterjedt partnerhálózat és több mint száz fős külső megbízott kutató segítségével célirányos projektek keretében látja el. Számos szakmai konferenciát, kerekasztal-beszélgetést és könyvbemutatót szervez. A kutatási témák a magyar kulturális intézmények által kevésbé kutatott, ún. hiánypótló kutatások projektjellegű megszervezését és lebonyolítását, továbbá egyes összegző jellegű, lexikális munkát öleltek át. A kutatóintézet által szervezett rendezvények repertoárjába tartoznak a nemzetközi hírű művészek által tartott workshopok, társintézményekkel közös szervezésben megvalósult hazai és nemzetközi konferenciák és műhelybeszélgetések.

2022

Az MMKI működésében 2022. jelentős változásokat hozott. Először 2022 márciusában bővült az intézet működése a Digitalizációs Központ és Szakkönyvtárral, amelyben a digitalizációs stratégián kívül az MMA akadémiai honlapjának, főleg az életrajzi adatok és fotók naprakészé tétele, aktualizálása, a digitalizációs stratégia kidolgozása zajlott. A Szakkönyvtár munkájában az addigi filozófiai és elméleti irányultság helyett az állománygyarapítási stratégia elsősorban az akadémikusokhoz közvetve vagy közvetlenül kapcsolódó beszerzésekre és a katalogizálás pontosítására irányult.

A 2022. június 14-i MMA elnökségi határozatának új irányelvei mentén történt meg az MMKI átalakítása az év második felében. Ennek egyik fő iránya a tudományos kutatások projektalapú átszervezése volt, amelyet jelentős külsős megbízottak és társintézmények segítségével valósítottunk meg, másrészt az, hogy a művészetelméleti kutatások tematizálása az MMA-val szorosabban együttműködve zajlik, harmadrészt pedig a kutatási témák sokkal intenzívebben a kortárs valóságra, a művészekre, a művekre, az alkotás folyamatára és a művészeti- és művészettel nevelésre koncentrálnak. Sok új projekt indult be, amelyek közül kiemelkedik a „fotóművészeti lexikon” 2022 szeptemberében megindult szakmai munkája, vagy az MMA Film- és Fotóművészeti Tagozatának kezdeményezésére a háromdimenziós virtuális kiállítóter szoftverfejlesztése. Az MMKI a könyvkiadási stratégiáját az év folyamán szintén átstrukturálta, hiszen szinte kizárólag elektronikus kiadványokat jelentet meg. Mindez jelentős szervezeti átalakítást is indokolt. Az átalakítás ellenére igen gazdag szakmai programot valósított meg az intézet, és a nagyközönség is intenzívebben vonta be ezek megvalósításába.

2022 szeptemberétől a Magyar Művészet folyóirat szerkesztőségi titkári feladatait az MMKI látja el, és az MMA Elnökségének felhívására az MMKI folytatta le a folyóirat főszerkesztői tisztségére történő pályázatot is, ami alapján a tisztséget Falusi Márton nyerte el 2024. január 31. napjáig.

A Művészeti Ösztöndíjprogram is egy rendkívül sikeres fejlesztési időszakot élt meg. A 2022-ben zárult ösztöndíjasok záróünnepsége és az új ösztöndíjasok megnyitóünnepsége komoly részvétel mellett zajlott, az intézet kidolgozta az MMA elnökségének iránymutatásával az ösztöndíjas eredmények népszerűsítési programját a végzett ösztöndíjasok számára, és sokkal több akadémikus vett részt a szekcióüléseken, elsősorban akadémikusokból álló új szekcióvezetők kezdtek meg munkájukat, de további új elem az is, hogy egy-egy szekció munkájában általában több vezető vesz részt, akik döntően

akadémikusok. Az ösztöndíjas időszakukat 2022-ben lezáró ösztöndíjasok számára az MMKI megkezdte a nagyszabású, Essentia Artis elnevezésű, egy hónapig tartó összművészeti kiállítás és programsorozat megszervezését.

I. Kutatási és kutatásszervezési tevékenység

Az MMKI alapfeladatát 2022-ben egyrészt kilenc fő, állományban lévő kutatóval kezdte meg, amely létszám 2022 nyarán a felére csökkent. Az év második felében azonban a külsős (megbízási szerződéssel rendelkező) kutatók és munkatársak létszáma mintegy megkétszereződött. Az állományban lévő kutatók állandó szakmai irányítói, szervezői és előadói voltak a kutatóintézet rendezvényeinek, valamint aktív résztvevői az ezekhez kapcsolódó műhelytanulmányok megjelenésének, és részt vettek az új kutatási projektek beindításában.

- a) A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem innovációs dékánhelyettese, dr. Grad-Gyenge Anikó a szerzői jogi kutatásban fontos partnerként vett részt a művészet és jog kapcsolódási területeinek kutatásában.
- b) A Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara és a Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola együttműködésével a Jövő Művészetéért Alapítvány és az MMKI közös kutatása zajlott, amelynek tárgya „Az online tér megjelenése az alapfokú zenei oktatásban és a kultúrafogyasztásban”.
- c) A KÉPEZŐ Művészeti Kft.-vel együttműködve projektmegállapodás született az „Artkoffer” projekt címet viselő munkaprogramra, amely két, gyermek- és ifjúsági korosztálynak kínál az interdiszciplináris oktatás és összművészeti koncepció jegyében művészettel nevelést.
- d) Az MMKI támogatásával valósult meg a Debreceni Egyetem LÉPTÉK alkotóhét nevű kezdeményezése március 21. és 25. között.
- e) A Dargay Lajos Művészeti Alapítvánnyal való együttműködés keretében született meg „A kor vele haladt” – Dargay Lajos 80 munkacímű tanulmánykötet.
- f) 2022-ben indult a Magyar fotóművészeti lexikon („Magyar fotóművészet háromszáz alkotó életútján keresztül” munkacímű) összeállításával és szerkesztésével kapcsolatos projekt, amely a tervek szerint 2024-re több mint háromszáz alkotót sorakoztat fel a magyar fotóművészetből, így adva képet a magyar fotóművészet történetéről, alkotóiról, irányzatairól és főbb korszakairól. A kötet szerkesztői Bán András és Kincses Károly; a szerkesztőbizottság elnöke Haris László; a szerkesztőbizottság tagjai Barta Zsolt Péter, Szarka Klára, Szalontai Ábel, Szigeti Tamás.
- g) Elkészült Wesselényi-Garay Andor, az MMKI tudományos főmunkatársa, továbbá Köllő Miklós és Bujnovszky Tamás társszerzők munkája révén *A valóság ideái – Kortárs ököregionalista építészet Erdélyben* című könyv kézirat. A cél egy képekkel gazdagon illusztrált, reprezentatív tudományos album megjelentetése mintegy negyven kortárs építész, közöttük Bogos Ernő és Zakariás Attila akadémikus munkáinak bemutatásával.
- h) Szintén Wesselényi-Garay Andor szerkesztésében elkészült a *Tesztoszteronépítészet* című beszélgetéssorozat (építész-pályaképek) teljes kézírata.
- i) Kutatás zajlott a két világháború közötti zenét illető művelődéspolitikai vizsgálatára Windhager Ákos tudományos munkatárs vezetésével. Bólya Anna Mária tudományos főmunkatárs Windhager Ákossal közösen folytatta a magyar balett-történet kutatását. Ennek során elkészült *Auróra 3.* és *Auróra 4.* című kötet kéziratváltozata, amelyekben a magyar balett 19–20. századfordulós és Guerra korszakát vizsgálták.
- j) Bólya Anna Mária néptánc és táncszínház terén folytatott kutatást, amelynek eredményeit *Tradíció a szcénán – Néptánc művészeti kontextusban* című kéziratában foglalta össze.
- k) Megkezdődött a *3D-eszközök és háromdimenziós online terek felhasználása a művészetben* című projekt előkészítése és egy pilot projekt keretében a Hild-villa háromdimenziós kiállítótereként és online platformként történő hasznosítása Baranyi Péter professzorral (Győri Egyetem) és a MaxWhere kutatócéggel együttműködve.
- l) Az intézet kutatói részt vettek a külső kutatási projektek szervezésében és lebonyolításában, továbbá az ismeretterjesztő programoknak is aktív részesei voltak.

II. Szakmai és ismeretterjesztő rendezvények

A kutatóintézet egyre bővülő rendezvénypalettája előadásesteket, könyvbemutatókat, szakmai műhelybeszélgetéseket, konferenciákat, kerekasztal-beszélgetéseket és workshopokat tartalmaz, melyek közül a legfontosabbak a következők voltak:

- a) Február 2-án a Pesti Vigadóban tartották az *50 éves a magyarországi táncházmozgalom* című konferenciát.
- b) Az *utolsó garabonciások II. – A magyar ellenkultúra (1958–1996)* címmel szervezett konferenciát a Pesti Vigadóban március 2-án.

- c) Április 25-én rendezték meg a *Befejezetlen múlt – Eszmetörténeti konferencia a XIX. és XX. század fordulójáról és ami belőle következett* című konferenciát a Pesti Vigadóban.
- d) Május 2-án szervezték meg *A művészet közege IV.* címmel a 2019 óta tartó tudományos konferenciasorozat következő részét a Pesti Vigadóban.
- e) *A II. világháború kulturális emlékezete* címmel szervezett konferenciát május 16-án a kutatóintézet a Pesti Vigadóban.
- f) Június 14-én *Művészet/Elmélet Konferencia* címmel szervezett tudományos tanácskozást a Magyar Művészeti Akadémia, a Széchenyi István Egyetem és a Győri Balett a győri Múzeumház épületében.
- g) Június 29-én az MMKI könyvbemutatót tartott néhai igazgatója, Kocsis Miklós *Higher education autonomy in the system of cultural rights – a Hungarian perspective* című kötetének bemutatására a Hild-villában.
- h) Szeptember 9-én az MMKI és a Magyar Kultúra Kiadó (Győr) kerekasztal-beszélgetést szervezett *Az irodalomtanítás jövője* címmel Móser Zoltán akadémikus *Olvasatok* című könyvsorozatának bemutatására a Hild-villában.
- i) Szeptember 17-én az MMKI is csatlakozott a Kulturális Örökség Napjai rendezvénysorozathoz, amelyen nyitott ház keretében tekinthették meg az érdeklődők a Hild-villát, az MMKI székházát és az itt létesített Hild József emlékére készített tárlatot, továbbá a villa felújításának folyamatát bemutató tablókat.
- j) Szeptember 27-én Csupó Gábor világhírű magyar rajzfilmkészítő 70. születésnapja alkalmából mutatták be a *Csupó Gábor – A Pannónia Stúdiótól a hollywoodi csillagig* című könyvet a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen.
- k) Szeptember 30-án az MMKI is csatlakozott a Kutatók Éjszakája rendezvénysorozathoz. A kutatói pályát és a különféle tudományokat látványos, interaktív, sokszínű programokkal népszerűsítő programsorozat alkalmából az MMKI kicsiket és nagyokat egyaránt szórakoztató előadásokkal, foglalkozásokkal készült a Hild-villában, minden programra teltházas regisztrált résztvevővel. A látogatók a nap folyamán részt vehettek az *Utazás a reformkorba: A Hild-villa épületének kalandos felderítése* című, családoknak készült játékon, amelyen keresztül felfedezhették a reformkori Hild-villa épületének múltját és jelenét, és az „időutazás” során Hild József életének különös titkaira is fény derült. Délelőtt két ArtKoffer, művészettel nevelés foglalkozás is megrendezésre került nagy sikerrel. A *János vitéz másképp – Zenés utazás Tündérországtól az Óriások földjéig* című programon Windhager Ákos, az MMKI tudományos munkatársa részvételével megpróbálták kideríteni, mi köze János vitéznek a környezetvédelemhez, Iluskának a fegyverkezési versenyhez, illetve milyen rokonság fűzi a János vitéz daljáték zeneszerzőjét, Kacsóh Pongrácot Bartók Bélához. Délután rendezték meg a *Legyél Te a hangadó! – Szinkronizációs játék a Fecsegő tipegők sztárjával* című foglalkozást, amelyen a résztvevők bepillantást nyerhettek a szinkronizálás rejtelseibe, és nemcsak fűtanúi voltak a színészek improvizálásának a Hild-villában kialakított „stúdióban”, de maguk is kipróbálhatták a szinkronizálást. Szintén délután tartották meg a *Kerülj képbé! – Fény/képezés kamera nélkül* című programot, amelyen az érdeklődők Bácsi Róbert László MMA ösztöndíjas fotóművésszel kipróbálták a fotogram-technikát. Ezt követően lehetett megtekinteni a szintén művészeti ösztöndíjasok által szervezett *Örökké a Tiéd, Maria – Maria Callas és Aristotle Onassis szerelmi története levélszínház formájában* című előadást. A nap zárásaként az érdeklődők macedón tánc házon vehettek részt az Eredics Gábor akadémikus által vezetett Vujicsics Együttes közreműködésével és az MMKI egyik kutatója, továbbá ösztöndíjasa vezetésével. Ennek során a résztvevők viseletbemutató keretében megismerkedtek a női öltözékekkel, a kultúrával, a macedón lánc tánccal, miközben jellegzetes balkáni sajtókat kóstolhattak.
- l) Október 12-én folytatódott az online filmszakmai beszélgetések a Hild-villában az MMKI szervezésében.
- m) Október 21-én az MMKI adott otthont a hazai uralisztika éves rendezvényének, a Reguly Társaság találkozójának.
- n) A *közönségelérés kortárs módszerei* címmel szervezett tudományos konferenciát és szakmai napot az MMKI a Hagyományok Házával közösen a IX. Országos Rajzfilmünnep kísérőrendezvényeként október 25-én a Hagyományok Házában. A konferencián elsősorban a rajz- és gyerekfilmközönség kortárs sajátosságait, elérési, „bevonzási” lehetőségeit vizsgálták.
- o) *Könyvtári beszélgetések* címmel új, tematikus beszélgetéssorozatot indított az MMKI, amelynek a Pesti Vigadóban található Digitalizációs Központ és Szakkönyvtár adott otthont. Március 24-én az első vendég Bartis Attila fotográfus volt. A május 19-i alkalom témája a digitális művészet és a könyvtár találkozása volt, és arra kereste a választ, hogy mihez kezdetünk a digitálisan született művészeti alkotásokkal? A beszélgetés célja volt, hogy a könyvtár és a digitálisan született és csak hálózaton létező művészeti alkotások kapcsolatát bemutassa és a felmerülő problémákat megvitassa. A vendégek ezúttal a Digitális Bölcsészeti Központ (DBK) alapító tagjai, Bánki Zsolt István, a Nemzeti Levéltár munkatársa és Kalcsó Gyula, a Digitális Bölcsészeti Központ munkatársa voltak. November 17-én pedig a Könyvtári beszélgetések keretében Juhász Judittal, az MMA sajtószóvivőjével zajlott a beszélgetés.

- p) Az mmakademia.hu címen bárki számára elérhető MMA-adatbázis egyedülálló módon mutatja be akadémikus tagjai művészeti életútját, művészetét. Ehhez kapcsolódóan az MMKI Digitalizációs Központ és Szakkönyvtárban *ONline Akadémikus* címmel egy kéthavonta sorra kerülő beszélgetéssorozatot rendeztek. A beszélgetések házigazdája Csete Örs, a Digitalizációs Központ és Szakkönyvtár fősztályvezetője volt. Október 20-án került sor az első alkalomra *Forradalmak búvkörében* címmel, amelynek vendége Kovács István költő, akadémikus volt. A december 6-i második alkalmon Berecz András mesemondóval, énekessel, akadémikussal zajlott a beszélgetés „*Láttam a Holdat előttem*” címmel.
- q) 2022-ben is folytatódta a *Hagyomány és haladás – Beszélgetések a magyar filmszakma kiemelkedő szereplőivel* című online esték az MMKI szervezésében. Március 31-én a filmigazgatás témájáról szólt a beszélgetés (vendégek: Hábermann Jenő, Novák Emil és Kollarik Tamás). Május 26-án *A magyar filmfesztiválok múltját, jelenét és jövőjét* tekintette át az est moderátora, Takó Sándor MMA-ösztöndíjas neves fesztiválszervezőkkel. Június 23-án *A magyar filmfesztiválok múltja, jelene és jövője II.* filmszakmai est volt. Az adásokat élőben lehetett követni az MMKI YouTube-csatornáján és Facebook-oldalán, melyek visszanezeshetők is.
- r) Folytatódta az *Esték a Hild-villában* című online beszélgetéssorozat építészeti epizódjai *Tesztoszteronépítészet III. – Fókuszban a vidék* címmel Wesselényi-Garay Andor, az MMKI tudományos főmunkatársa vezetésével. Az évad vendégei voltak: Álmosdi Árpád, U. Nagy Gábor, Kovács Péter, Ripszám János és Veszmás Péter építészek. Az adásokat – melyek visszanezeshetők – élőben követhették az érdeklődők az MMKI YouTube-csatornáján és Facebook-oldalán.
- s) November 20-án az MMKI ingyenes kulturális ismeretterjesztő sétasorozatot indított Hild József építészeti öröksége nyomán. A három alkalomból álló programon a résztvevők felfedezhették Hild József polgári és középületeit, képet kapva egyúttal a politikailag, gazdaságilag és művészetiileg is fellendülő időszak történéseiről és hangulatáról. Kiss Eszter, a program szervezője irodalmi művekkel és művészettörténeti információkkal várta időutazásra a résztvevőket. A november 27-i második alkalmon a Svábhegyen tekintette át a séta a Hild-értékeket és a korszakot. December 4-én, a harmadik séta során pedig az MMKI székhelyének épületét (Hild-villa) járták be érdekes kulturális információkat kapva.
- t) Az MMKI 2022-ben is folytatta *Kultúrsokk* című podcastsorozatát, melyben kéthetente kerül sor beszélgetésekre építészeti, zene-, tánc-, film- és színházművészeti témákban különböző vendégekkel. Az adások meghallgathatók a kutatóintézet honlapján, illetve a Google Podcasts, a Spotify és az Apple Podcasts oldalakon.

III. Kiadványok

A kutatóintézet 2022-ben megjelent, nyomtatott formában kiadott kiadványai:

Kollarik Tamás – Takó Sándor: *Csupó Gábor (A Pannónia Stúdiótól a hollywoodi csillagig)*

A Műhelytanulmányok sorozat IV. évfolyamának 2022-ben megjelent tanulmányai és elektronikus kötetei (e-könyvei):

- a) *A művészet közege II. – Kihívások a XXI. század elején*
- b) *Kulturáláncolatok – Tóth Árpád kora és szellemi örökösei*
- c) *„Mélyebb barázdát húzni...” – Zene a keresztény egyházban*
- d) *A kiválasztott – A magyar táncművészet Nizsinszkij-öröksége*
- e) Marczin István: *Művésztelepek a Kárpát-medencében – Empirikus kutatás (2020)*
- f) Grad-Gyenge Anikó – Timár Adrienn: *Képzőművészet szerzői lencsén át*
- g) Váradi Judit: *Zeneoktatás távhangolásban*
- h) Gálhidy Péter: *Hol van a szobor helye?*
- i) Bólya Anna Mária: *Utak, irányok a hazai táncéletben – Pandémia előtti elmélkedés a magyar táncművészetről*
- j) Wesselényi-Garay Andor: *Most mi lesz? – Kortárs magyar építészet 2010–2020*

A kutatóintézet 2022-ben megjelent, elektronikus formában kiadott önálló, sorozatba nem tartozó kiadványai:

- a) *Eszmetörténeti lehetőségek* (Szerk. Farkas Attila – Kovács Dávid)
- b) Fehér Euridiké – Dér Cs. Dezső: *#maradjotthon #veledvagyunk – Hazai kőszínházak online kommunikációja a pandémia első évében (2020. március 11. – 2021. március 27.)*
- c) Váradi Judit: *Az online tér megjelenése a zeneművészeti oktatásban és a hangverseny-látogatásban*

IV. A Művészeti Ösztöndíjprogram lebonyolítása

A Kormány 1696/2017. (IX. 22.) számú határozata alapján az MMA művészeti ösztöndíjrendszerének megújítására többletforrást biztosít 2018 és 2021 között. Az MMA elnökségének határozata alapján az ösztöndíjprogram szakmai lebonyolítását az MMKI látja el.

1. 2022–2025. évi Művészeti Ösztöndíjprogram

2021-hez hasonlóan a 2022–2025. évi Művészeti Ösztöndíjprogram teljes pályázati folyamata is az osztondij.mma-mmki.hu ösztöndíjas honlapon történt, amelyre összesen 1032 darab pályázat érkezett, és amelyből 1026 pályázat volt érvényes.

Művészeti terület	Formailag érvényes pályázat	Nyertes pályázat
Építőművészet	43	8
Film- és fotóművészet	123	13
Ipar- és tervezőművészet	114	12
Irodalom	111	11
Képzőművészet	218	14
Művészetelmélet	78	9
Népművészet	90	10
Színházművészet	100	10
Zeneművészet	149	13
Összesen	1026	100

A szakmai bírálati tevékenység továbbra is teljes egészében az említett internetes pályázatkezelő felületen zajlott. A teljes bírálati szakasz 2022 májusában zárult, a Döntőbizottság végső döntésére június 13-án került sor. Az ötödik évfolyamot is a megszokott ünnepséggel köszöntötték szeptember 22-én a Pesti Vigadó Dísztermében.

AZ MMA MŰVÉSZETI ÖSZTÖNDÍJPROGRAM SZÍNPADKÉPE 2022 szeptemberében

2. Ösztöndíjas Találkozók

Az MMKI a pandémia alatt is fontosnak tartotta az ösztöndíjas találkozók, a kapcsolattartás megvalósítását, így a 2022 januárjában esedékes Ösztöndíjas Találkozókat rendhagyó módon, online videó beszélgetés formájában rendezték meg. Az

azt követő májusi Ösztöndíjas Találkozókat május 20. és június 10. között rendezték a Hild-villa udvarán felállított rendezvénysátorban, továbbá a szeptemberi szekciótalálkozókat is a Hild-villában tartották.

A 2019–2022. évi Ösztöndíjprogram Zárórendezvényére a Hild-villában augusztus 31-én került sor.

3. Az Ösztöndíjas Eredmények Népszerűsítési programjának beindítása

A 2019–2022. évi Művészeti Ösztöndíjprogram 2022. augusztus 31-én a végére ért. Az ösztöndíjasok végső beszámolója mellett az MMKI rendkívül fontosnak tartotta, hogy az ösztöndíjasok támogatását folytassa részben egyéni, részben közösségi szinten.

Az MMA elnöksége 71/2022 (12. 05.) számú határozatával elfogadta az MMA Művészeti Ösztöndíjas Eredmények Népszerűsítési Programjának szabályzatát, amely 2023. január 1-től akár finanszírozást is lehetővé tesz az ösztöndíjas időszakukat sikeresen lezáró művészeknek további öt évig ahhoz, hogy a program keretében létrehozott műveiknek a nagyközönséghez való eljuttatását előmozdítsa, valamint az ösztöndíjasokkal a szakmai kapcsolatot és együttműködést fenntartsa.

V. Digitalizációs Központ és Szakkönyvtár

A Digitalizációs Központ és Szakkönyvtár feladata az MMA akadémikusainak bármilyen formában fellelhető teljes életművének minden hagyományos könyvtári eszközzel és a legújabb technikák könyvtári jellegű felhasználásával történő gyűjtése, valamint kiemelkedő magyar művészek – különös tekintettel az MMA akadémikus tagjaira – alkotásainak digitalizálása, ennek megtervezése és szervezése, támogatása és kivitelezése, a művek digitális változatának tárolása, kereshetővé tétele és közreadása, e célból digitalizációs központ működtetése, továbbá adatbázis-építés az MMA akadémikusaihoz kapcsolódó művészeti alkotások, előadó-művészeti események, valamint a rájuk vonatkozó nyomtatott, audiovizuális és elektronikus információk feldolgozása révén.

VI. Makovecz Központ és Archívum

A Makovecz Központ és Archívum elődleges feladata Makovecz Imre életművének, hagyatékának folyamatos feldolgozása és bemutatása, továbbá Makovecz Imre életművéhez kapcsolódó szakmai programok és rendezvények koordinálása, szervezése. Az MMKI ehhez a szerteágazó tevékenységhez szakmai és kisebb mértékben anyagi segítséget nyújt. A Makovecz Központ és Archívum tevékenységét megalakulása óta a Makovecz Imre Alapítvány koordinálja, 2017 óta az MMKI intézményi keretei között.

A korábbi éveket folytatva 2022-ben is minden hónap második hétfőjén rendezték meg a *Makovecz Kávéházat*, melynek előadásai a pandémia óta online visszanezézhetők az Alapítvány YouTube-csatornáján. A programsorozat házigazdája Csernyus Lőrinc Ybl Miklós-díjas akadémikus, aki többek között a 2022. március 31-én záruló Dubaji EXPO magyar pavilonjának sikereiről, Makovecz Imre épületein keresztül az élhető terekről, a megújuló Héttorony Fesztivál 2022-es programjáról, Makovecz Imre erdélyi és elzászi kapcsolatáról, valamint magyarországi művezetéseiről beszélt. Az év során két alkalommal, újtásként Sáros László György DLA, Ybl Miklós-díjas építész, akadémikus a Makovecz Imre Alapítvány kuratórium tagja volt a Kávéházi program előadója és házigazdája.

Az elmúlt évben már hagyománnyá vált a minden hónap utolsó vasárnapján megrendezett *Magyar Táncház*-sorozat, melyre szintén 9 alkalommal került sor.

A 2020-ban megkezdett *Mi-KOR* természet- és társadalomismereti „szabadiskola” fiatalok számára meghirdetett sorozata a pandémiát követően 2022-ben is folytatódott.

A *Mi-KOR* nagy népszerűségére való tekintettel a szervezők 2021 októberében elindították az idősebb generációt megszólító *KÖZEL–JÖVŐ SZABADISKOLA* sorozatot.

Február 16-án és 23-án a nagy sikerre való tekintettel megismételték a Cseh Tamás Archívummal 2021-ben közösen létrehozott *Fűszál szobám* című és *Kelet-Európa vagy Kelet-Közép-Európa* című zenés felolvasóest. Az előadáson Cseh Tamás archív felvételeit, valamint Makovecz Imre gondolatait Hüse Csaba színművész tolmácsolásában láthatták-hallhatták az érdeklődők.

Március 2-án Gácsi Zsuzsanna, a BME frissen végzett építész hallgatója, a Makovecz Imre Alapítvány egykori munkatársa tartott előadást *Regionalizmus és modernizmus határán Görögországban* címmel.

Május 4-én Kovács Gyula Makovecz-díjas pomológus előadását hallhatta az érdeklődő közönség. A gyümölcsész az 1990-es évektől napjainkig közel 3500 fajtát őriz: alma, körte, kajszi, cseresznye, birs, őszibarack, szilva, naspolya, meggy nő kertjeiben, mellyel Európa legnagyobb, egy nemzethez kötődő gyümölcsgyűjteményét hozta létre.

Május 11-én Herczeg Ágnes *Nagyasszonyok kertjei* címmel tartott előadást, mely a magyar kertörökség a korai korszakok hagyatékát mutatta be.

A korábbi nagy sikerre tekintettel május 28-án, valamint szeptember 15-én ismét megszervezték a *Kertlátogatás Lechner Judit biodinamikus virágskertjében Budaörsön* című eseményt.

Június 25–26-án a Makovecz Alapítvány első alkalommal csatlakozott a Múzeumok Éjszakája programsorozathoz. A látogatók óránkénti körbevezetése mellett állandó vetítésekkel, az időszakos *Sevilla '92* kiállítással és Turi Attila Kossuth-díjas építész, az MMA alelnöke, egykori Makovecz-tanítvány ugyanezen című előadásával és magyar táncházzal várta a vendégeket.

Szeptember 17–18-án a Makovecz Központ előadásokkal, tárlatvezetéssel is aktív résztvevője volt a Kulturális Örökség Napjai rendezvénysorozatnak.

Október 19-én és november 16-án Korcsog Balázs *A Magyar génusz – avagy a magyar népszellem, nyelvszellem és gondolkodásképző nyelvében* című két részből álló előadását hallhatta a közönség.

2023

Az MMKI Digitalizációs Központ és Szakkönyvtár főosztálya 2023. január 1-i hatállyal az MMA Titkársága szervezeti egységként működik, látja el feladatát. Az MMKI szervezetének egyszerűsítése során osztályok összevonására és feladataik átalakítására is sor került. 2023-tól az MMKI-t a kutatási és kutatásszervezési feladatainak ellátásában Tudományos Tanácsadó Testület segíti, melynek tagjai akadémikusok, neves szakemberek, akik testületként véleményezik a megindítani kívánt tudományos kutatási projekteket, és ellátják az MMKI igazgatója által kijelölt egyéb szakmai véleményezési feladatokat.

A Művészeti Ösztöndíjprogram rendkívül sikeres fejlesztési időszakot élt meg. Az ösztöndíjprogramhoz kapcsolódóan a végzett ösztöndíjasok számára 2023. január 1-től bevezették az ösztöndíjas eredmények népszerűsítési programját, ugyanakkor a kutatóintézet első ízben szervezett nemzetközi alkotótábort az MMA művészeti ösztöndíjasok bevonásával, illetve 2023-tól évente megrendezi az *Essentia Artis* elnevezésű összművészeti seregszemlét, amely az előző évben végzett MMA ösztöndíjas művészek munkáit állítja fókuszba és minden művészeti ágra kiterjed. A 2023-ban végzett ösztöndíjasok záróünnepsége és az új ösztöndíjasok megnyitóünnepsége komoly részvétel mellett zajlott. A szekciós ülések egyre népszerűbbek az akadémikusok körében, akik egy-egy szekció munkájába aktívan bekapcsolódva segítik az ösztöndíjasok munkaterveinek megvalósítását és a szekcióvezetőket is, akik döntően akadémikusok.

I. Kutatási és kutatásszervezési tevékenység

A rendkívül szerteágazó tudományos kutatási projektek közül kiemelkedik a magyar fotóművészetet 300 alkotói életpálya segítségével áttekintő, lexikális igényű kötet, a határon túli színházi műhelyeket bemutató kötet, a poétika és politika témájú kutatócsoport és konferencia megszervezése, amelyről szintén nagyívű kötet készül, a hazai filmművészet tematikus feldolgozása és a filmfesztiválok vizsgálata, egyes méltatlanul kevés figyelmet kapott alkotói életmű vagy annak egy-egy részterületének feltárása, a virtuális valóság szerepének vizsgálata a művészetek körében, a művészeti és művészettel nevelés jó gyakorlatainak feltárása, a művészeti nevelés utánpótlásképzésének kortárs problémájának kutatása. A munkatársak az előző évekhez hasonlóan 2023-ban is közreműködtek művészeti és tudományos heti- és havilapok, periodikák munkáiban is (pl. Országút, Valóság, Kultúratudományi Szemle, Magyar Művészet, Napút).

A kutatóintézet elektronikus formában kiadott kiadványai:

- Marczin István: *Művésztelepek a Kárpát-medencében (Empirikus kutatás)* című művészetszociológiai monográfiája
- Fehér Anikó: *Népzenei fiúveskönyv*

- *Folk/Vernacular Architecture: From the Traditions to the Future* (Szerk. Nagy Dénes)
- *Művészet, média, marketing – A 2022-es Savaria Filmszemle konferenciakötete* (Szerk. Kollarik Tamás)

A kutatóintézet 2023-ban megjelent, nyomtatott formában kiadott saját kiadványai:

- *Filmfesztiválkörkép – A magyar filmfesztiválok működése és lehetőségei 2011–2020 között* (Szerk. Kollarik Tamás)
- *Magyar animációs alkotók II.* (Szerk. Kollarik Tamás)
- *Művészet, média, marketing – A 2022-es Savaria Filmszemle konferenciakötete* (Szerk. Kollarik Tamás)
- Fehér Anikó: *Népzenei füveskönyv*
- *Folk/Vernacular Architecture: From the Traditions to the Future* (Szerk. Nagy Dénes)

II. Szakmai és ismeretterjesztő rendezvények

A kutatóintézet egyre bővülő rendezvénypalettája társszervezésben megvalósuló konferenciákat, újdonságként nemzetközileg elismert művészek által tartott workshopokat, tudományt népszerűsítő programsorozatot, könyvbemutatókat, kerekasztal-beszélgetéseket, szakmai műhelybeszélgetéseket tartalmaz, amelyek közül a legfontosabbak az alábbiak voltak:

- 1) A 2023. évi rendezvények sorát február 2-án és 16-án, majd március 23-án a *P'ARTFOGÓ – Az ösztöndíjas művészek bemutatkozó estje* című beszélgetéssorozat nyitotta meg, amelynek keretében a kutatóintézet lehetőséget biztosított az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram ösztöndíjasainak bemutatkozására nyilvánosan látogatható és streamelt, illetve a YouTube csatornán is közzétett programokon.
- 2) Március 1-jén zajlott le az első alkalommal megrendezett *Essentia Artis* kiállítás- és programsorozat – amely az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram 2019–2022. évi ösztöndíjas évfolyamának zárókiállítása volt – megnyitója az MMA székházában, a Pesti Vigadóban. A programsorozatban, közel egy hónapon át fogadta az érdeklődőket, a színművészeti, irodalmi, filmművészeti, népművészeti és művészetelméleti alkotók az alábbi tematikus napokon kaptak bemutatkozási lehetőséget:
 - *Tiszta forrásból* című tematikus nap – március 9.
 - *Őrizni, használni, teremteni* című tematikus nap – március 16.
 - *A Közösség ereje* című tematikus nap – március 22.
 - *Kultúra és innováció* című tematikus nap – március 29.

Az *Essentia Artis* kiállítást 3511 néző tekintette meg, míg a rendezvényen négy tematikus napra szerzett 70 programra regisztrált és megjelent további 3375 fő, továbbá a megnyitóünnepségen jelen volt 506 fő. Az egyéb résztvevőkkel, a mintegy 200 résztvevő művésszel, ösztöndíjasokkal, VIP vendégekkel együtt 7486 fő ismerte meg a kiállítást, illetve a programsorozat egyes eseményeit. Ez volt az MMKI történetének eddigi legnagyobb szabású rendezvénye, amelyet a 2023-ban végzett ösztöndíjasok számára 2024-ben is megrendez.

- 3) Március 12-én Szepsiben (Szlovákia) *Honfoglalás és művészet* címmel az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat (ELKH; 2023. szeptember 1-től HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat) és a Budapesti Történeti Múzeum részéről Sudár Balázs, míg az MMKI részéről Csáji László Koppány szervezésében nagy közönségérdeklődés mellett megvalósult rendezvényen a művészetek szerepét elemezték a honfoglaló magyarok körében; előadóként a szervezőkön kívül részt vett Harangi Flórián régész és Zay Orsolya régész is.
- 4) Április 26-tól 28-ig a Debreceni Egyetem, a Debreceni Csokonai Színház és az MMKI közösen szerveztek tánctudományi és táncantropológiai témájú szakmai konferenciát a Debreceni Csokonai Színházban.
- 5) Április 25-én zajlott a *Filmfesztiválkörkép* című, az MMKI gondozásában megjelent kötet bemutatója, mely a hazai filmfesztiválok 2011–2020. közötti helyzetéről nyújt áttekintést az olvasóknak.
- 6) Május 11-én a Savaria Filmszemle keretében a médiatudatosság és tudatos médiahasználat témájában a filmszemle keretében a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósággal (NMHH) közösen rendezett konferenciát a kutatóintézet az ELTE Savaria Egyetemi Központjában, Szombathelyen.

- 7) Május 18-án folytatódott a március 12-én megkezdett *Honfoglalás és művészet* című, a felvidéki magyar és történelemtanároknak akkreditált képzést is nyújtó előadássorozat a kassai MaJel Központban, a Rovás Alkotócsoporthoz tartozó műhelyben; az ELKH és az MMKI előadói és szervezői a honfoglaláskori énekmondásról és epikus költészetéről beszéltek.
- 8) Május 22-én Xie Fei berlini Arany Medve-díjas filmrendező magyarországi látogatása alkalmából az MMKI filmvetítést és az alkotó részére előadást szervezett. A résztvevők a rendező *Fekete Paripa* című játékfilmjét tekinthették meg.
- 9) Június 13-án mutatták be Fehér Anikó *Népzenei füveskönyv* című kötetét.
- 10) Június 23-án az MMKI – az NMHH-val közösen – bekapcsolódott a Kecskeméti Animációs Filmfesztivál (KAFF) programjába egy médiaszociológiai és művészetelméleti konferenciánapon szervezésével.
- 11) Június 22-én Gilah Yelin Hirsch Los Angeles-i art professor emerita, multidiszciplináris művész bemutatkozó estjén vehettek részt az érdeklődők. A programon a művésznő két filmjét (Kozmográfia és Reading the Landscape) vetítették, amelyet kerekasztal-beszélgetés követett. Az estét a Hild-villa parkjában megrendezett, Bágyi Balázs MMA-ösztöndíjas által vezetett Duola zenekar hatalmas sikert arató koncertje zárta.
- 12) Június 26-án ült össze első ízben az MMKI újonnan megalakult Tudományos Tanácsadó Testülete, Maróth Miklós, az MTA rendes tagja elnöklésével a Hild-villában. A testület további tagjai: Farkas Ádám akadémikus, Fülöp József, Kroó Norbert, Solymosi-Tari Emőke akadémikus és Sulyok Miklós akadémikus. A testület állandó meghívottja az MMA mindenkori elnöke és főtákaréja.
- 13) Augusztus 27. és 31. között került sor a *Folk/Vernacular Architecture: From the Traditions to the Future* című nemzetközi konferenciára, mely az MMKI, az MTA Veszprémi Területi Bizottsága, valamint a Szimmetria Alapítvány közös szervezésében valósult meg Veszprémben, a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa projekt támogatásával. A konferencia megnyitóját a Walter Rózsi-villában tartották. Az öt kontinensről 35 előadót felvonultató konferencia fókuszában a népi és vernakuláris építészet múltja, jelene és jövője állt; a kutatóintézet egy angol nyelvű tematikus folyóiratszámában publikálta az előadások négyoldalas összefoglalóit. A komoly sajtóvisszhangot keltett, és a nemzetközi szakmában is kitűnő fogadtatásra talált konferencia programja két szakmai kirándulást is tartalmazott: augusztus 29-én a Balaton-felvidék épített örökségét ismerhették meg az érdeklődők, míg augusztus 31-én a szentendrei Skanzenben tehetek látogatást.
- 14) Szeptember 6-án Batori István MMA-ösztöndíjas orgonaművész és a Baraccano Zenekar karnagya, illetve művészeti vezetője tartottak bemutatkozó estet Huszár Lajos Erkel Ferenc-díjas zeneszerző, akadémikus moderálásával.
- 15) Szeptember 13-án Hoffmann Miklós, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem egyetemi tanára, az MTA doktora volt a Hild-villa vendége. *Kreativitás és számítógép* című előadásában a mesterséges intelligencia kreatív felhasználási módjait, a számítógépes alkotás történetét ismertette.
- 16) A kutatóintézet 2023-ban is csatlakozott a *Kulturális Örökség Napjaihoz*, melynek keretében az érdeklődők szeptember 16-án a Hild-villát ismerhették meg szakmai tárlatvezetés során.
- 17) Szeptember 20-án Gazda József erdélyi író életút- és könyvbemutató estjén vehettek részt az érdeklődők.
- 18) Szeptember 29-én az MMKI ismételen csatlakozott a *Kutatók Éjszakája* programsorozathoz, amelynek tematikája a művészettel nevelés célkitűzéshez illeszkedett. A nap folyamán minden korosztály megtalálhatta a számára érdekes eseményt. Reggeltől kora délutánig az iskolások vehettek részt papírszínházi előadáson filmszakmai pályaaorientációs beszélgetésen, tervezhettek képregényhőst a mesterséges intelligencia segítségével, illetve a szinkronizálás kulisszatitkaiba is bepillantást nyerhettek Csőre Gábor vezetésével. Az este folyamán pedig az *Akartok-e játszani?* című, zenés-verses színházi játékot, illetve a Misztrál együttes koncertjét tekinthették meg az érdeklődők az MMA ösztöndíjasainak közreműködésével.
- 19) Október 9-én Dénes Eszter a Walter Rózsi-villában *Múzeummmánia, avagy kultúra made in China* címmel tartotta meg *Építészet a nemzetközi sajtó tükrében* előadás-sorozatának első alkalmát.

- 20) Október 16-án zajlott az MMA székházában, a Pesti Vigadó Makovecz-termében az *I. Művészetpedagógiai találkozó* a Műhely a Művészettel Nevelésért szervezésében, ahol a résztvevők a Művészettel és Művészeti Nevelés Hálózata megalakulásának fontos kérdéseit, feladatait tárgyalhatták meg.
- 21) Október 19-én a Hild-villa adott otthont a Symposion Társaság XXVII. Országos Symposion Találkozójának. A rendezvényen a Kárpát-medencei művésztelepek vezetői, illetve neves művészei oszthatták meg tapasztalataikat, jó gyakorlataikat és tudásukat egymással.
- 22) Október 24-én Pozsgai Zsolt rendező *Szeretlek, Faust!* című filmjének vetítésén és az azt követő beszélgetésen vehettek részt akadémikusok, ösztöndíjasok és más érdeklődők.
- 23) Október 26–27-én az MMKI is bekapcsolódott az Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE) világszervezet által a virtuális valóság és a művészetek témájában szervezett konferencia szervezésébe a veszprémi Pannon Egyetemen, amelyen többek között az MMKI e témához kapcsolódó kutatási projektjeit, törekvéseit külön panelben elemezték.
- 24) Október 27-én a Hild-villában mutatták be a *Nemes Levente* című kötetet, melyben az erdélyi színművész életének fontosabb állomásait követhetik végig az olvasók a vele készült beszélgetés, illetve számos fotó segítségével.
- 25) November 7-én a Fülöp-szigeteki Maria Macrose Pascual szobrászművész és kulturális antropológus angol nyelvű bemutatkozó estjén vehettek részt a látogatók a Hild-villában.
- 26) November 14-én a Walter Rózsi-villa adott otthont az első *WARchitecture* építészeti vitaestnek. A beszélgetéssorozat első alkalmával Wesselényi-Garay Andor, az MMKI tudományos főmunkatársának vendégei Erhardt Gábor és Smiló Dávid építészek voltak, akik Nikos A. Salingaros *Az egyre csak épülő disztópia* című írása mentén osztották meg eltérő nézeteiket a modern építészetről. Ez a rendezvény egyben – kísérleti jelleggel – az építészeti szakírói képzés kezdete is volt: a jelentkező fiatal szakemberek az előadás és az azt követő beszélgetés alapján egy-egy írásművel kezdik meg munkájukat.
- 27) November 20-án az MTA Pécsi Akadémiai Bizottság székházában tartották meg a *Poétika és politika* című konferenciát, mely az MMKI, az MTA Pécsi Területi Bizottsága, valamint a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar Filozófia Doktori Iskolája közös szervezéseként jött létre.
- 28) November 22–23-án a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából a *Tudomány és művészet találkozása* című, előadás-sorozattal egybekötött kerekasztal-beszélgetések zajlottak az MTA Könyvtár és Információs Központban, valamint a Pesti Vigadóban. Az egyes tematikus blokkokban – a mesterséges intelligencia és művészet problematikája; van-e művészet elmélet nélkül és fordítva; a népi építészet és modern építészet kapcsolata, valamint a művészet szerepe a honfoglaló magyarok körében – több előadás hangzott el, amit beszélgetések követtek.
- 29) December 4-én Dénes Eszter *Építész a nemzetközi sajtó tükrében* című sorozatának második témája a *Szociális lakásépítés a Baleár-szigeteken* volt. Az előadásnak ismét a Walter Rózsi-villa adott otthont.
- 30) December 7-én nyílt meg a Jeruzsálemi Biennálé szolidaritási kiállítása, a *Suttogó föld – A táj alternatívái a magyar és izraeli kortárs képzőművészetben*. A Néprajzi Múzeumban 2024. január 7-ig látogatható tárlatban 20 izraeli és 18 magyar művész munkáját tekinthette meg a közönség. Turi Attila, az MMA elnöke köszöntő szavait Richly Gábor, az MMA főtitkára tolmácsolta, beszédet mondott továbbá Yacov Hadas-Handelsman, Izrael állam magyarországi nagykövete, Sztáray Péter András, a Külgazdasági és Külügyminisztérium biztonságpolitikáért és energiabiztonságért felelős államtitkára, Kemecsi Lajos, a Néprajzi Múzeum főigazgatója, Csáji László Koppány, az MMKI igazgatója, Ram Ozeri, a Jeruzsálemi Biennálé alapítója és igazgatója; a kiállítást Csaba Gábor, a Kulturális és Innovációs Minisztérium kulturális diplomáciáért felelős helyettes államtitkára nyitotta meg. A hanukai gyertyát Isaac Stell, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) rabbija gyújtotta meg. A megnyitón közreműködött homokanimációval Cakó Ferenc akadémikus, valamint Krulik Eszter hegedűművész, az MMA művészeti ösztöndíjasa és Aradiné Agárdi Eszter csellóművész.
- 31) 2023-ban is folytatódott a *Tesztoszteronépítészet* című beszélgetéssorozat, melynek keretében Wesselényi-Garay Andor öt különböző időpontban öt építész (Ekler Dezső, Vincze László, Sugár Péter, Skardelli György, valamint

Czigány Dezső) látott vendégül a Hild-villában. Az érdeklődők az adásokat május 5-én, június 8-án, október 5-én, december 21-én és december 28-án tekinthették meg felvételtől.

III. A Művészeti Ösztöndíjprogram lebonyolítása

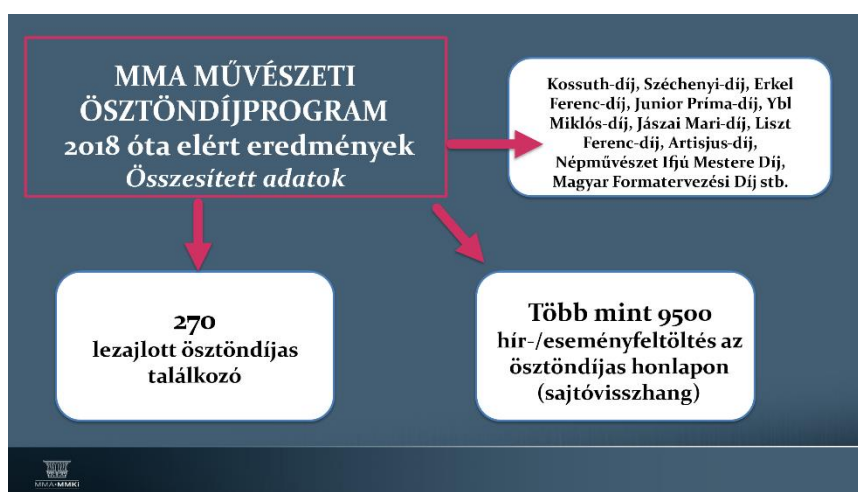
A Kormány 1696/2017. (IX. 22.) számú határozata alapján az MMA művészeti ösztöndíjrendszerének megújítására többletforrást biztosít. Az MMA elnökségének határozata alapján az ösztöndíjprogram szakmai lebonyolítását az MMKI látja el.

1. 2023–2026. évi pályázati kiírása és a pályázatok elbírálása

A megelőző évekhez hasonlóan a Művészeti Ösztöndíjprogram teljes pályázati folyamata is az osztondij.mma-mmki.hu ösztöndíjas honlapon történt, amelyre összesen 1264 darab pályázat érkezett, és amelyből 1223 pályázat volt érvényes.

Művészeti terület	Formailag érvényes pályázat	Nyertes pályázat
Építőművészet	75	9
Film- és fotóművészet	174	14
Ipar- és tervezőművészet	129	11
Irodalom	111	10
Képzőművészet	257	15
Művészetelmélet	109	9
Népművészet	117	10
Színházművészet	100	9
Zeneművészet	151	13
Összesen	1223	100

A szakmai bírálati tevékenység továbbra is teljes egészében az említett internetes pályázatkezelő felületen zajlott. A teljes bírálati szakasz 2023 májusában zárult, a Döntőbizottság végső döntésére június 14-én került sor. A hatodik évfolyamot is a megszokott ünnepséggel köszöntötték szeptember 13-án a Pesti Vigadó Dísztermében.

AZ MMA MŰVÉSZETI ÖSZTÖNDÍJPROGRAM SZÍNPADON KIVETÍTETT ÖSSZESÍTETT EREDMÉNYEI

2023 szeptemberében a Pesti Vigadó (MMA székház) Dísztermében tartott évadnyitó eseményén

2. Ösztöndíjas Találkozók

A 2023 januárjában esedékes ösztöndíjas találkozót a szokásoknak megfelelően a Hild-villába rendezték január 9. és február 6. között. A szekciók külön-külön tartották meg üléseiket, ahol a 2022-ben ösztöndíjat nyertek elsőként számolhattak be megkezdett hároméves munkájuk előrehaladásáról. A 300 aktív ösztöndíjas minden alkalommal lehetőséget kap más szekciók, évfolyamtalálkozójaához való becsatlakozásra vendégként, amivel sokan élnek is.

A tavaszi ösztöndíjas találkozók május 2. és június 7. között zajlottak le. Az ösztöndíjasokon és szekcióvezetőiken kívül minden alkalommal meghívást kaptak az MMA akadémikusai is.

Szeptember 5-én rendezték meg a Magyar Művészeti Akadémia 2020–2023. évi Művészeti Ösztöndíjprogramjának záróünnepségét a Hild-villában. Az eseményen részt vett Kiss János, az MMA alelnöke, Richly Gábor, az MMA főtárgya, Csáji László Koppány, az MMKI igazgatója, az ösztöndíjas szekciók vezetői, az MMA akadémikusai és a 100 búcsúzó ösztöndíjas.

3. Az Ösztöndíjas Eredmények Népszerűsítési programjának beindítása

Az MMA elnöksége 71/2022 (12. 05.) számú határozatával elfogadta az MMA Művészeti Ösztöndíjas Eredmények Népszerűsítési Programjának szabályzatát, amely 2023. január 1-től akár finanszírozást is lehetővé tesz az ösztöndíjas időszakukat sikeresen lezáró művészeknek további öt évig ahhoz, hogy a program keretében létrehozott műveiknek a nagyközönséghez való eljuttatását előmozdítsa, valamint az ösztöndíjasokkal a szakmai kapcsolatot és együttműködést fenntartsa.

A 2023 januárjában első alkalommal született döntés eredményeképpen 21 fő (16 kérelem), majd 2023 júliusában 17 fő, összesen tehát 38 fő – ösztöndíjas időszakát sikeresen lezáró – művész műveinek népszerűsítéséhez járult hozzá az MMKI.

2023-ban első alkalommal szervezett nemzetközi alkotótábor az MMA művészeti ösztöndíjasok bevonásával az MMA Miskolci Regionális Munkacsoportja az MMKI-val és a Rovás Alkotócsoporttal közösen Debrőden (Szlovákia). Az *Értjük egymást* címmel szervezett tábor két turnusban valósult meg, július 31. és augusztus 6., valamint augusztus 14. és 20. között. A kezdeményezés azzal a céllal jött létre, hogy az MMA-ösztöndíjasok szlovák, lengyel, cseh és ukrán művészekkel és különböző művészeti ágak képviselőivel is megismerkedjenek, közösen gondolkodjanak, alkossanak. Az alkotótáborba meghívást kapott az MMA néhány akadémikusa is, akik előadáson, műhelybeszélgetésen oszthatták meg kapcsolódó gondolataikat.

IV. Kutatóintézeti Könyvtár

A Digitalizációs Központ és Szakkönyvtár 2023. január 1-től az MMA Titkársága szervezeti hatálya alá került, azonban továbbra is folytatódott a komplex könyvtári szolgáltatás a kutatóintézet székhelyén, a Hild-villában, együttműködve a Digitalizációs Központ és Szakkönyvtárral. A saját kiadványokkal, továbbá a kutatóintézetnek adományozott könyvekkel, folyóiratokkal is gyarapított, s 2023 végére összesen 2366 darabra bővült állomány a külsős érdeklődők számára is elérhető. A könyvtár támogatja és kiszolgálja az kutatóintézet kutatási céljait, feladatait, támogatja a kutatóintézetben foglalkoztatott és a szerződéses kutatók, az MMA Művészeti Ösztöndíjprogramban résztvevők és a köztestület tagjainak munkáját.

A könyvtári együttműködés az MMA intézménycsalád tagjai mellett kiterjed a külsős partnerekre is, mint az MTA Könyvtár és Információs Központ, a Liszt Ferenc Zeneakadémia Könyvtára, az Országos Széchenyi Könyvtár, a BTK Zenetudományi Intézet Szakkönyvtára, a MOME Szakkönyvtára, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár.

VI. Makovecz Központ és Archívum

A Makovecz Központ és Archívum elsődleges feladata Makovecz Imre életművének, hagyatékának folyamatos feldolgozása és bemutatása, továbbá Makovecz Imre életművéhez kapcsolódó szakmai programok és rendezvények koordinálása, szervezése. Az MMKI ehhez a szerteágazó tevékenységhez szakmai és kisebb mértékben anyagi segítséget nyújt. A Makovecz Központ és Archívum tevékenységét megalakulása óta a Makovecz Imre Alapítvány koordinálja, 2017 óta az MMKI intézményi keretei között.

- a) Az előző évekhez hasonlóan, minden hónap második hétfőjén – az év során összesen kilenc alkalommal – rendezték meg a *Makovecz Kávéházat*, melynek házigazdái Csernyus Lőrinc és Sáros László György, Ybl Miklós-díjas építészek, akadémikusok.

- b) Az elmúlt években már hagyománnyá vált a minden hónap utolsó vasárnapján megrendezésre kerülő *Magyar Táncház* sorozat.
- c) 2023-ban is folytatódott a 2021 októberében elindított, idősebb generációt megszólító *Közel-Jövő Szabadiskola*, melyet az év során összesen hat alkalommal rendeztek meg.
- d) Március folyamán *Feltámadott a tenger* címmel szerveztek háromrészes előadás-sorozatot a március 15-i forradalom szellemi hátterének bemutatására. A sorozat nyitóelőadását március 1-jén Kiss Gy. Csaba címzetes egyetemi tanár tartotta *Hazát, nemzetet keresvén...* címmel. Március 15. génuszát, Petőfi Sándort idézte meg G. Ekler Ágnes előadása, melyet Nyikos Júlia és Nyikos László Petőfi-verseinek interpretálásával tett teljessé. A harmadik alkalommal Korcsog Balázs *Petőfi 200, Madách 200, Himnusz 200* címmel, a három magyar génuszról, mint a magyar népszellem adományairól tartott előadást.
- e) Új építészeti előadás-sorozat is indult *Makovecz Imre építészete a tanítványok szemével* címmel.
- f) Májusban fiataloknak szóló műhelybeszélgetés-sorozat indult *Kortalan Társaink* címmel, *Életutak és paradigmaváltások* témában.
- g) Visszatérő, népszerű program a „Természet és ember az év körforgásában” – látogatás Lechner Judit kertész virágoskertjében.
- h) A Makovecz Központ és Archivum 2023-ban is csatlakozott a *Múzeumok Éjszakája* eseményeihez.
- i) Júniusban a *Laulujoutsen* (Énekes hattyú) együttes adott koncertet *Madarak, fák, szerelmek* címmel a Makovecz Központ és Archivumban.
- j) A Makovecz Központ és Archivum is csatlakozott a szeptember 16–17-én megrendezett *Kulturális Örökség Napjai* eseményeihez. A kétnapos rendezvény nagy népszerűségnek örvendett, a látogatók száma elérte a 113 főt.
- k) Új programsorozat indult *Beszélgetős estek* címen.
- l) Novemberben a Makovecz Imre Alapítvány kiadásában megjelentetett, *Keserű Katalin: Makovecz Imre: Kísérletek – Épületek – Az 1960-70-es évek című tanulmánykötet bemutatójára* került sor Wesselényi-Garay Andor vezetésével.

Az év utolsó eseménye decemberben a *Cseh Tamás Archivum* és a *Makovecz Imre Alapítvány* által közösen létrehozott *Fűszál szobám* című est volt, melyen elhangzottak Cseh Tamás dalai archív felvételről és Makovecz Imre gondolatai Hüse Csaba színművész előadásában.

Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ

A Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ (MÉM MDK) az építészeti kulturális örökségvédelem tudományos gyűjteményeinek kezelésével, gyarapításával, közzétételével és nyilvánosan hozzáférhető kutatószolgálatának működtetésével foglalkozik. Az intézmény közreműködik a kulturális örökségvédelem területét érintő szakértői és tudományos tevékenységekben, valamint az ismeretterjesztéssel és közművelődéssel kapcsolatos feladatok ellátásában.

2022

Szakmai rendezvények – kiállítások, konferenciák

- január 24. – március 31.: *Áhítatos építészeti formák* kiállítás sorozat – *Baumhorn Lipót tervei a szegedi zsinagógához*. Kisbér, Hegedűs Pál Helytörténeti Gyűjtemény.
- február 1.: *Következetesség formában és szellemben* – Czigler Győző építőművészete című kiállítás zárása a Központi Statisztikai Hivatalban.
- március 29.: a Walter Rózsi-villa hivatalos átadása, sajtóbejárással.
- április 3. – május 30.: *Áhítatos építészeti formák* című kiállítás sorozat – *Baumhorn Lipót tervei a szegedi zsinagógához*; Szeged, Új zsinagóga.
- április 4. – június 7.: *Áhítatos építészeti formák* című kiállítás sorozat – *Baumhorn Lipót tervei a szegedi zsinagógához*; Újvidék, Zsinagóga.
- május 1.: *Következetesség formában és szellemben* – Czigler Győző építőművészete című kiállítás zárása a Széchenyi fürdőben.
- május 3. – június 7.: *Építs nekem hajlékot* kiállítás sorozat; Kassa, Harang utcai zsinagóga.
- május 5–20.: *Építs nekem hajlékot* kiállítás sorozat Flandriai Magyar Konzulátus, Liszt Intézet Brüsszel.

- május 5–23.: *GONDA – Sanghaj ultramodern magyar építész* címmel nyílt kiállítás a FUGA Budapesti Építészeti Központban.
- május 18.: a Walter Rózsi-villa és kiállításainak megnyitása a nagyközönség számára: a földszinten a *Fasori História* az első és második emeleten a *Szintér és Lakótér: Modern lakóházak Magyarországon 1928–1945*. A tárlatok előreláthatólag 2024. márciusig megtekinthetők.
- május 20.: kerekasztal beszélgetés a Walter Rózsi-villában Breuer Marcell születésének 120. évfordulóján.
- május 26–28.: Műtárgyak Éjszakája – kurátori tárlatvezetések a Walter Rózsi-villában.
- július 1. – szeptember 4.: *Építs nekem hajlékot* kiállítás sorozat; Losonc, Városi Múzeum.
- június 9. – augusztus 28.: *Tállya, Fejedelmek Városa – Egy hegyaljai mezőváros évszázadai* című kiállítás; Sárospatak.
- június 25.: Múzeumok Éjszakája – családi programok, irodalmi beszélgetés és kurátori tárlatvezetések a Walter Rózsi-villában, több mint 500 résztvevő jelenlétében.
- augusztus 8. – szeptember 7.: *Építs nekem hajlékot* kiállítás sorozat; Berlin, Collegium Hungaricum.
- szeptember 14. – november 20.: *Évszázadok öröksége – A magyar műemlékvédelem 150 éve* című időszaki kiállítás a Pesti Vigadóban.
- szeptember 17.: Kulturális Örökség Napok (KÖN) a Walter Rózsi-villában – három kurátori tárlatvezetés reflektálva a villa felújítására.
- október 6. – október 28.: *Tállya, Fejedelmek Városa – Egy hegyaljai mezőváros évszázadai* című kiállítás; Budapest FUGA.
- október 13.: *Magyar Építész Nők* kutatási projekt, nyilvános nyitóesemény a Walter Rózsi-villában.
- október 13. – november 3.: *Építs nekem hajlékot* kiállítás sorozat; Lublin, Lengyelország, Kultúrák Találkozása Központ; szervező: Liszt Intézet Varsó.

Kutatások, publikációk, előadások, szakmai tevékenységek, projektek, szakértői tevékenységek

Az intézmény a beszámolási időszakban folyamatos jelleggel végezte digitalizációs és restaurálási feladatait, emellett számos szakmai cikket tett közzé a honlapján.

A 2021-ben elindult kutatási programok és nemzetközi együttműködések közül kiemelkedik a zágrábi Művészettörténeti Intézettel közösen előkészített *Horvát-magyar építészeti kapcsolatok: a szakmai tudásmegosztás csatornái, 1900–1945* című projekt, amely 2021–2023. között az Innovációs és Technológiai Minisztérium által létrehozott Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalának támogatásával valósul meg.

Az intézmény 2022 májusában megnyitotta első önálló kiállítóhelyét, a *Walter Rózsi-villát*, mely két állandó kiállításnak és számos szakmai programnak, workshopnak ad otthont. Az állandó tárlatok előreláthatólag 2024. márciusig tekinthetők meg.

A MÉM MDK épületkutatói 2022 folyamán több helyszínen vettek részt a *Nemzeti Kastély és Várprogram* keretében zajló műemléki helyreállítási munkákban, az adott kastély vagy vár épületegyüttesének, valamint a kastélyokhoz tartozó történeti kertek kutatójaként.

2022 során felépült egy gyűjteményi adatbázis, melyben 10.000 műtárgy metaadatait rögzítették, és mintegy 8000 műtárgyat digitalizáltak és digitalizáltattak. Kezdetét vette Tálós Gyula hagyatékának, Foerk Ernő teljes tervanyagának, balkáni és itáliai útjához kapcsolódó fotóhagyatékának és adattári anyagának, valamint Kozelka Tivadar munkásságának feldolgozása. Az év végére lezajlott marionosi Baráth Lajos, lágymányosi Fischer József, Györgyi Géza, Herquet Rudolf, Hikisch Rezső, Hubert József, Jónás Dávid és Zsigmond, Kallina Mór, Korb Flóris és Giergl Kálmán, Müntzberger Antal, Novák Ede, Petschacher Gusztáv, Radó Sándor, Rónai Kazimir, Sebestyén Artúr és Szkalnitzky Antal hagyatékának teljes digitalizációja.

2022-ben folytatódott a Veszprémi Érseki és Főkapitányi Levéltárral közösen végzett OTKA pályázat. A pályázat keretében számos műemlék épület kutatása zajlott, így például komoly kutatási dokumentáció készült el a nagyvázsonyi Szent István templom, az ösküi evangélikus templom és a balatonberényi római katolikus templom vonatkozásában.

2022 szeptemberében nyílt meg az *Évszázadok öröksége* című időszaki kiállítás, amely a hazai műemlékvédelem 150 éves történetét mutatta be. A tárlat törzsanyaga a MÉM MDK kezelésében lévő műemléki gyűjtemény rajzaiból, akvarelljeiből, fotóiból, könyveiből, irataiból válogatott. A látogatók az eredeti dokumentumok mellett nyomtatott és digitális másolatokat

tekinthettek meg – az audiovizuális eszközöknek köszönhetően helyenként vetítés, „mozgó plakátok” formájában –, az intézménytörténetet és a műemléki védelem történetét pedig idővonalon láthatták.

Az év végén megszületett a *Barokk Freskófestészet Magyarországon III.* kötet. A könyvhöz kapcsolódó kutatás magába foglalt egy részletes, nagyfelbontású felvételekből álló digitális fotódokumentáció készítését, továbbá a dokumentált források teljes feltárását. Ugyancsak az év végén jelent meg a *Veszprém Város Műemléki Topográfiáját* bemutató kötet, melynek célja, hogy az építészet kedvelő és az építészet iránt fogékony olvasónak egy új nézőpontot adjon. A mai épületállomány egyetlen rétegen jelenik meg az olvasó számára, de mélyebbre ásva elmúlt történeti rétegek és idősíkok épített öröksége is felfedezhető.

2022 decemberében indult a *Kós Károly Virtuális Archívum*. A honlap Budapest Főváros Levéltára, az Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar és a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ együttműködésében, a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre. Ennek előkészítéseként 2020–2021 folyamán a MÉM MDK-ban található Kós Károly építészeti vonatkozású hagyatékek feldolgozása és digitalizálása megtörtént, amelyből közel 500 darab látható a honlapon.

Szervezet és személyi állomány

Az intézmény a feladatellátáshoz folyamatosan igazítja személyi állományát, amelyet 2022 decemberében 49 fő alkotott, továbbá több gyakornok és megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkaerő segítette a szakmai munkát. A meglévő állomány szakmai fejlesztése, továbbképzése folyamatos, a munkatársak közül többen PhD képzésben vesznek részt.

Az év során megkezdődtek Városligeti fasor 9–13. szám alatti ingatlanában, az úgynevezett „6-os épület” földszintjén a felújítási munkálatok. Az átalakított ingatlanrészben egy ideiglenes kiállítási tér kialakítását tervezik, ahol lehetőség lesz változó tematikájú kamarakiállítások megrendezésére. Az épületrész átadása a személyi állományi fejlesztését vonja maga után.

Az intézmény mindezek mellett 2022-ben is a három évre (2021–2023.) elkészített munkaterve alapján folytatta tevékenységét.

A működés alapjául szolgáló, a megfelelő feltételeket megteremtő feladatok elvégzésével párhuzamosan zajlott a MÉM MDK összetett szakmai tevékenysége is. A fentiekből, valamint az intézmény több profilt (múzeum és gyűjteménye, műemlékvédelmi tudományos gyűjtemények, valamint az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások és tudományos munka, kutatások folytatása, szakértői tevékenység, topográfia, digitalizációs és fotós tevékenység stb.) képviselő jellegéből és sokirányú működéséből fakadóan a MÉM MDK egyre több szerződéses partnerrel dolgozik. Ugyancsak jelentős az intézmény saját szervezésében vagy partnerekkel együttműködésben megvalósuló rendezvényeinek száma, amely folyamatosan növeli a MÉM MDK szervezési feladatait és költségeit. Ezek a feladatok a jövőre nézve személyi állományi fejlesztéseket és forrásbővítést, valamint szervezeti átalakításokat és újításokat is igényelnek.

2023

Szakmai rendezvények – kiállítások, konferenciák

- január 17.: *Barokk freskófestészet III., Győr-Moson-Sopron és Vas megye*. Könyvbemutató a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának dísztermében.
- február 22.: *Veszprém város építészeti topográfiája*. Könyvbemutató az MTA Veszprémi Területi Bizottságának székházában.
- március 20–21.: Barry Bergdoll, a New York-i Columbia Egyetem Meyer Schapiro építészettörténet professzorának előadásai a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Középülettervezési Tanszékén és a Walter Rózsi-villában, a MÉM MDK meghívására.
- március 28.: *Veszprém város építészeti topográfiája*. Könyvbemutató a Walter Rózsi-villában.
- április 21. – 2023. szeptember 10.: *Következetesség formában és szellemben – Czigler Győző építőművészete*. Kiállítás a Collegium Pazmaneumban; együttműködő partner: Budapest Főváros Levéltára.
- június 8. – 2023. október 31.: *Ismeretlen IPARTERV – Egy tervezővállalat hőskora 1948–1970*. Kiállítás a Műhelytérben; együttműködő partner: Moholy-Nagy Művészeti Egyetem.
- 2023. június 24.: Múzeumok éjszakája, Walter Rózsi-villa.
- 2023. június 30. – 2023. július 30.: *Idők–Fotók–Történetek*. Kiállítás a Városháza parkban; együttműködő partner: Budapest Brand Nonprofit Zrt.

- szeptember 16.: Kulturális Örökség Napjai. Raktárséták a MÉM MDK Jász utcai telephelyén.
- szeptember 20. – 2023. október 2.: *Horvát – magyar építészeti kapcsolatok: a szakmai tudásmegosztás csatornái, 1900–1945.* Kiállítás a zágrábi Liszt Intézetben; együttműködő partner: Institut za povijest umjetnosti (Művészettörténeti Intézet, Zágráb).
- szeptember 22. – 2028. ősz: *Nézz fel a várra!* Kiállítás a veszprémi Művészetek Háza rendezvényközpontban; együttműködő partner: Művészetek Háza, Veszprém.
- október 12.: *Magyar Építész Nők 2024 – Kutatási körkép.* Konferencia a Walter Rózsi-villában.
- október 5. – 2023. október 29.: *Horvát – magyar építészeti kapcsolatok: a szakmai tudásmegosztás csatornái, 1900–1945.* Kiállítás a Műhelytérben; együttműködő partner: Institut za povijest umjetnosti (Művészettörténeti Intézet, Zágráb).
- november 4.: Múzeumok Őszi Fesztiválja. Raktárséták a MÉM MDK Jász utcai telephelyén.
- november 8. – 2023. november 11.: A MÉM MDK építészeti fotógyűjteménye a londoni Royal Institute of British Architects fotófesztiválján.
- november 16. – 2024. február 27.: *Sosem volt Budapest – Tervek, álmok, víziók a főváros építészetének 150 évéből.* Kiállítás a Pesti Vigadóban.
- november 17. – 2024. január 10.: *Egy modern metropolisz születése. Képek Budapest első évtizedeiből.* Kiállítás a bécsi Collegium Hungaricumban.
- december 15. – 2024. február 25.: *Keletelt sorsok: magyar építészek Ázsiában.* Kiállítás a Műcsarnokban.

Kutatások, publikációk, előadások, szakmai tevékenységek, projektek, szakértői tevékenységek

Az intézményben folyamatosan zajlik a gyűjteményi anyagok tudományos feldolgozása, digitalizálása és a kutatószolgálat működtetése. 2023-ban az intézmény több mint 1000 kutatót fogadott személyesen. A részben muzeális értékű állomány digitalizálását a Múzeumi Osztály és a Műemlékvédelmi Dokumentációs Osztály a Digitalizációs Osztály munkatársainak bevonásával végzi. A Műemlékvédelmi Dokumentációs Osztály gyűjteményeit tekintve 2023-ban több mint 10 000 dokumentum digitalizálására került sor, a Múzeumi Osztályon 3027 műtárgyat digitalizáltak és 825 tárgyfoto készült. A gyűjteményfeldolgozás mellett a gyűjtemények gyarapítása is folyamatos feladat. A MÉM MDK év elején vásárolta meg Kaesz Gyula belsőépítész mintegy 60 tárgyat kitevő bútoreggyűjtését, de 2023-ban a Múzeumi Osztály gyűjteményébe került Molnár Farkas bútor- dokumentum és irathagyatéka, az Ybl-díjas Nagy Tamás makettekből, tervekből és egyéb dokumentumokból álló hagyatéka, valamint Tomay Tamás és Perczel Anna hagyatékai, F. Kovács Attila és Magyar Péter archívumai, de mára a gyűjtemény részét képezi a Salgo Trust két világháború közötti, Bauhaus-kiadványokat is tartalmazó dokumentum-ajándéka is. A Műemlékvédelmi Dokumentációs Osztály gyűjteményei 2023-ban mintegy 16 000, műemlékekkel kapcsolatos tétellel (kutatási dokumentációk, helyreállítási tervek, fotók, iratok, könyvek) gazdagodtak.

A 2023-as év talán egyik legjobban várt eseménye az MMA Titkársága által a MÉM MDK leendő székházára kiírt tervpályázata volt. A pályázatra 39 pályázó nyújtott be érvényes tervanyagot. A MÉM MDK leendő otthonán a döntés értelmében a Tér és Forma Szeged Építéstervező KFT. – BIVAK studio KFT. közös pályázatának tervezői dolgozhatnak majd.

A MÉM MDK első állandó kiállítóhelye, a Walter Rózsi-villa 2023-ban már egy éves fennállását ünnepelte, hamar kedvelt rendezvényhellyé vált. Nem csak az MMA és tagozatainak, valamint a saját programjainak adott otthont, hanem számtalan szakmai eseményt, így például a 36. OTDK Művészeti és Művészettudományi Szekció előadásait, könyvbemutatókat, konferenciákat tartottak. A Klebelsberg Központ által kiírt *Lázár Ervin Programhoz* 2023-ban csatlakozott a MÉM MDK: múzeumpedagógiai foglalkozások során ismerkedhettek meg a fiatalabbak a '30-as évek építészetével. Tovább futottak a villa kedvelt programjai is: a *Mama nézd* programsorozatra a kisbabákkal érkezőket várták, havonta egy szombat délelőtt a családoké volt a villa, míg minden hónap utolsó vasárnapján kurátori tárlatvezetésre és villaismereti bemutatóra került sor.

Egy új, pop-up jellegű kiállítóhelyet is felavatott a MÉM MDK az egykori BM Kórház területén. A *Műhelytér* első kiállítása a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem designkurátor képzésében résztvevő hallgatókkal együttműködve valósult meg. *Ismeretlen IPARTERV – Egy tervezővállalat hőskora 1948–1970* címmel. A tárlat, amellyel, hogy bemutatta a második világháború utáni modern építészet egyik legjelentősebb szakmai műhelyének, az Ipari Épülettervező Vállalatnak, az IPARTERV-nek a tevékenységét, a hagyományos építészettörténeti megközelítéstől részben elszakadva, a társadalmi-kulturális összefüggésekre is rávilágított.

Szintén tavaly indult az intézmény *Magyar Építész Nők* című kutatási projektje, a Budapesti Design Hét keretében rendezett minikonferencia a munkaközi eredményekre világított rá, nyolc rövid előadás segítségével.

A korábban megkezdett kutatási projektek (Fejér megyei klasszicista templomok, Csepel-Kertváros két világháború közötti építésze) 2023-ban is tovább futottak az adatok összegzésével, további forráskutatással. A tokaj-hegyaljai Tállyán, a készülő nagytopográfia részeként elkezdődött az egykor, illetve jelenleg létező felekezetek – izraelita, katolikus, református, evangélikus – temetőinek részletes feldolgozása. Mindezek mellett a Kutatási Osztály munkatársai több kimagasló értékű műemlék kutatását végezték el. A *bélapátfalvi ciszterci monostor* újabb helyreállítási munkáját megelőző, illetve ahhoz kapcsolódó helyszíni kutatások és felmérések egész évben zajlottak, szoros együttműködésben a régészeti feltárást végző egri Dobó István Vármúzeummal. A középkori eredetű *andocsi kegytemplom* és a hozzá csatlakozó barokk kori hajdani ferences kolostor Külső-Somogy egyik legnevezetesebb műemléke, egyházi kultuszhelye. Az épületegyüttes több mint 600 oldalt kitevő építéstörténeti tudományos dokumentációját és értékleltárát intézményünk Kutatási Osztályának két munkatársa készítette el a plébánia felkérésére. A MÉM MDK munkatársai ezek mellett több kisebb-nagyobb helyszíni kutatásba, geodéziai felmérésbe kapcsolódtak be, így többek között elkészítették a feltehetően középkori castellum maradványaira épült ösküi basalak és a keszthelyi kiskastély (Veszprémi Érsekség megbízása) tudományos kutatását, de jelen voltak Körmenden (Batthyány-Strattman-kastély), Vértesszentkereszten (bencés apátság romjai) és Tatán (Esterházy-kastély) is.

Veszprémben, a *Veszprém-Balaton 2023, Európa Kulturális Fővárosa* programsorozat keretében megújuló Szent György-kápolna és a székesegyház kapcsán ásatási konzulensi feladatokat láttak el, míg a nagypréposti palota és a püspöki alkalmazottak háza esetében kivitelezés közbeni megfigyelést végeztek. A Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár vezetésével, a MÉM MDK kutatóinak a részvételével zajló, *Veszprém megye templomainak adatbázisa* című, OTKA K 134806. számú pályázat 2023-ban idejének háromnegyedéhez érkezett. A kutatás célja a veszprémi római katolikus egyházmegye templomainak korábban nem látott mélységű, építéstörténeti-történeti szempontú tudományos feldolgozása és az alap kutatás eredményeinek széles körű közzététele, mely alapvetően egy online adatbázis létrehozását jelenti.

Az MMA Kiadóval közös, *Barokk freskófestészet Magyarországon* című sorozat harmadik, Győr-Moson-Sopron és Vas megye barokk freskóemlékeit bemutató kötete még 2022 végén jelent meg. A kötet ünnepélyes bemutatójára 2023. január 17-én a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának díszteremében került sor.

A *Veszprém város építészeti topográfiája* című hiánypótló kötet Veszprém Megyei Jogú Város támogatásával, az MMA Kiadó kiadásában látott napvilágot. Veszprém épített örökségének egy szűkebb szeletét, a város templomainak építéstörténetét ismereti az a tematikus kiadvány – *Veszprém város templomai* –, amely a Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár és a MÉM MDK közös OTKA-pályázatának a keretében valósult meg. Veszprémben egy, a Várhegy építéstörténetét fókuszba helyező kiállítással (*Nézz fel a várra!*) szerepelt az intézmény, amely az Európa Kulturális Fővárosa 2023 eseménysorozat keretében újonnan átadott rendezvényközpont első tárlata.

A tudásátadás 2023-ban is nagy hangsúlyt kapott a MÉM MDK-ban. Az építészeti, művészettörténeti, régészeti szakképzést nyújtó egyetemekről egész évben érkeztek egyetemi csoportok, hallgatók, gyakornokok. Emellett az intézmény munkatársai 2023-ban is vállaltak előadóként oktatási tevékenységet a szakmai képzést nyújtó egyetemeken (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Károli Gáspár Református Egyetem, Budapesti Metropolitan Egyetem).

A MÉM MDK kollégái rendszeresen publikáltak szakfolyóiratokban (*Műemlékvédelem, Magyar Építőművészet*), online szakportálokon (*Építészfórum*), de tematikus lapszámok szerkesztését is elvállalták (*Enigma*, 113. szám). Kutatási eredményeiket hazai és külföldi konferenciákon ismertették.

Szervezet és személyi állomány

Az intézmény a feladatellátáshoz folyamatosan igazítja személyi állományát, amelyet 2023 decemberében 49 fő alkotott, továbbá több gyakornok és megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkaerő segítette a szakmai munkát. A meglévő állomány szakmai fejlesztése, továbbképzése folyamatos. Az intézmény mindezek mellett 2023-ban is a három évre (2021–2023) elkészített munkaterv alapján folytatta tevékenységét.

A működés alapjául szolgáló, a megfelelő feltételeket megteremtő feladatok elvégzésével párhuzamosan zajlott a MÉM MDK összetett szakmai tevékenysége is. A fentiekből, valamint az intézmény több profilt (múzeum és gyűjteménye, műemlékvédelmi tudományos gyűjtemények, valamint az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások és tudományos munka,

kutatások folytatása, szakértői tevékenység, topográfia, digitalizációs és fotós tevékenység stb.) képviselő jellegéből és sokirányú működéséből fakadóan a MÉM MDK egyre több szerződéses partnerrel dolgozik. Ugyancsak jelentős az intézmény saját szervezésében vagy partnerekkel együttműködésben megvalósuló rendezvényeinek száma, amely folyamatosan növeli a MÉM MDK szervezési feladatait és költségeit. Ezek a feladatok a jövőre nézve személyi állományi fejlesztéseket és forrásbővítést, valamint szervezeti átalakításokat és újításokat is igényelnek.

Pesti Vigadó Nonprofit Kft.

A Pesti Vigadó, a Magyar Művészeti Akadémia székházaként a köztestület programjain túl – a szabad kapacitások figyelembevételével – további művészeti-kulturális, illetve rendezvényközpont jellegéből fakadóan külső partneri programokat fogad be. Az elmúlt években mind kulturális intézményként, mind kiemelt rendezvényhelyszíneként megkülönböztetetlen szereplővé vált a fővárosban.

2022

A Pesti Vigadó bevételi forrásai részben a tulajdonostól érkező működési támogatásból, részben saját bevételből származnak, amelyek – a Vigadó rendezvényhelyszín jellegéhez kapcsolódóan – bérleti, jegyértékesítési és egyéb bevételi forrásokat jelentenek. 2022-ben a tulajdonostól kapott működési támogatás 744 950 ezer Ft, terem- és eszközbérleti díjból és a rendezvényekhez kapcsolódó közvetített szolgáltatásokból befolyó bevétel 476 682 ezer Ft, jegyértékesítésből származó bevétel 15 888 ezer Ft volt. Az elsődlegesen forgalmi jutalékokból befolyó bevételekből az intézmény mindösszesen 20 193 ezer Ft egyéb árbevételt realizált.

2022-ben is elsődleges cél maradt a már kialakított kulturális, protokolláris és üzleti rendezvényszervezési tevékenység folytatása, az ehhez szüksége magas szakmai színvonalú háttér megteremtése.

A Pesti Vigadó épületének mindennapos üzemeltetését és a gazdasági társaság alapfeladat-ellátását alapvetően befolyásoló általános inflációval, a közüzemi díjakban bekövetkezett szignifikáns emelkedéssel összefüggésben a társaság költségcsökkentési intézkedéseket hajtott végre, amelyek szükségszerűen megkövetelték nemcsak az általános működés újratervelését, hanem az épületben megvalósuló programok (szakmai-művészeti munkaterv) ehhez történő racionalizálását is annak érdekében, hogy az éves szinten jelentkező közüzemi költség esetében érezhető megtakarítást lehessen elérni, ezért szükségszerűen – a korábbi évektől eltérően, a következő évre is áthúzódóan – a Pesti Vigadó 2022. december 13-án bezárt.

Az MMA és intézményei 2022-ben is rendszeresen a köztestület székházában tartották meg rendezvényeiket (közgyűlések, kiállítások, koncertek, sorozatok, konferenciák, székfoglaló előadások).

Az előző esztendőből átnyúlóan látogatható kiállítások után (*VI. Textile Art of Today – Textiltriennálé határok nélkül, Posz Terra – V4 Plakát Vándorkiállítás, LXX – Jovian 70*) sorra nyíltak meg az épületbe tervezett újabb tárlatok, melyekhez a megnyitókön túl kísérőrendezvények, alkotói és kurátori tárlatvezetések, finisszázatok is kapcsolódtak:

- *Legszebb perceink...* – Kósa Klára akadémikus jubileumi kiállítása
- *Kinek a pokla ma Dante Pokla?* – Baksai József, Gaál József, Szurcsik József akadémikus festményei és Lovas Ildikó videómunkája
- *Stimulus* – Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram 2018–2021. évi iparművészeti ösztöndíjasainak kiállítása
- *Departure* – Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram 2018–2021. évi képzőművész ösztöndíjasainak kiállítása
- *Meteoritok és egyéb költemények* – Geszler Mária Garzsuly akadémikus jubileumi kiállítása
- *Üzenet* – Az MMA képzőművész köztestületi tagjainak kiállítása
- *Molnár Imre 80!* – Molnár Imre bőrműves iparművész, akadémikus jubileumi kiállítása
- *Az MMA Képzőművészeti Tagozatának díjazottjai VIII.* – Kiállítás az MMA Képzőművészeti Tagozata díjazottjainak munkáiból
- *Évszázadok öröksége* – A magyar műemlékvédelem 150 éve
- *Simsay Ildikó emlékkiállítás* – Tisztelegés a 25 éve elhunyt festőművész előtt
- *Életgazdagság* – Az MMA Népművészeti Tagozatának kiállítása
- *Fiber Art & Fine Art* – Elemi szál a képzőművészetben.

Folytatódtak a köztestület és tagozatai szervezésében megvalósuló koncertek, gálák és ünnepségek:

- „Kodály öröksége”,

- Kovács László – Zsigmond Vilmos Operatőr Díjátadó,
- A magyar film napja,
- Magyar Hegedű Ünnepe,
- Trianon 100 emlékkoncert,
- Versenygyőztes fiatalok hangversenye,
- Pastorale családi előadás-sorozat (Brahms és Magyarország – 125 éve halt meg Johannes Brahms, Vándorévek – Főszerepben: Balog Alexandra zongoraművész, Don Giovanni – Mozart kétfelvonásos operájának keresztmetszete, Egy páratlan páros),
- Magyar Dal Napja,
- Berecz Mihály és Bátor Éva Bartók estje,
- „A Pannon derű mestere” – Farkas Ferenc emlékhangverseny,
- Kortárs Kamarahangverseny,
- Kerek születésnaposok tiszteletére rendezett hangverseny,
- Tavaszi Irodalmi Gála,
- Őszi Irodalmi Gála,
- Nemzet Művésze díjátadó,
- Tamási Áron: Tündökletes világ.

A *Mozi a Vigadóban* | *Akadémikusportrék* sorozatban Ternovszky Béla rajzfilmrendező, Kóka Rozália népművész, Bodonyi Csaba építőművész, valamint Tardy László kántor-karnagy portréfilmjét ismerhették meg az érdeklődők a Sinkovits Imre Kamaraszínpadon, ahol sort került Jánoskúti Márta, Béres Ilona és András Ferenc köszöntésére is. A Makovecz Teremben Márkos Albert hegedűművész, Balázs János zongoraművész, Osgyányi Vilmos kőszobrász, restaurátor, Pataki Tibor festő, alkalmazott grafikus, Kamp Salamon karmester, Verebes György festőművész, grafikus, Balázs-Bécsi Gyöngyi tanító, múzeumpedagógus, Vetró Mihály népművész, tanár, Száraz Miklós György író, Orbán János Dénes költő, prózaíró, Lezsák Sándor költő, író, Lövétei Lázár László költő, műfordító, Noll Tamás építész, Koós Pál formatervező, Cakó Ferenc alkalmazott grafikus, animációs filmrendező, Petényi Katalin filmrendező, film dramaturg, vágó, Kása Béla fotóművész, Mispál Attila film- és színházi rendező, forgatókönyvíró, Kravár Ágnes építész, Boros Pál építész, Tóth Vilmos építész, Kálmán László ötvösművész, díszlet- és jelmeztervező, Keresztes Dóra festő- és grafikusművész, animációsfilm-rendező, illusztrátor, Kovács Kolos operanékes és Piros Ildikó színművész tartotta meg székfoglaló előadását levelező taggá választásukat követően.

A köztestületnek, tagozatainak, valamint intézményeinek konferenciái közül is többet a Pesti Vigadóban tartottak meg:

- A magyar drámaírás helyzetéről,
- Konferencia a színházi háttérszakmák helyzetéről,
- Illyés 120,
- Varga Domokos 100,
- Tamási Áron születésének 125. évfordulója alkalmából meghirdetett esszé- és novellapályázat ünnepélyes díjátadója,
- „Ne feledd a tért ...”,
- Sinka István 125,
- „Az élet végére tett PONT egyben kezdet is”,
- „Tulipánfák tornyán” – Konferencia Csete György építész és Csete Ildikó textilművész munkásságáról,
- Csontos János 60,
- 50 éves a magyarországi táncmozgalom,
- Az utolsó garabonciások II. – A magyar ellenkultúra (1958–1996),
- Befejezetlen múlt – Eszméletörténeti konferencia a XIX. és XX. század fordulójáról és ami belőle következett,
- A művészet közege IV.,
- A II. világháború kulturális emlékezete;
- Ösztöndíjas találkozó.

Több kiadvány bemutatásához is a Pesti Vigadó szolgált helyszínül (Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat könyvei, Pars pro toto sorozat újabb kiadványai, Molnár Tamás: Amerikanológia, Lajtha László írásai I-II. kötet, Magyar Művészet folyóirat aktuális számainak bemutatása).

Oberfrank Pál akadémikus művészeti vezetése mellett folytatódott a Pesti Vigadó szervezésében megvalósuló *Szó, szín, játék* sorozat, amelynek célja a fővároson és határon túl működő színházak és színtársulatok sikeres, népszerű előadásainak, valamint kísérleti és ritkán látható daraboknak fővárosi bemutatása:

- Szolnoki Szigligeti Színház – Hunyady Sándor: Bakaruhában,
- Békéscsabai Jókai Színház – Dario Niccodemi: Hajnalban, délben, este,
- Lázár Balázs és Tallián Mariann – Nagy Gáspár: Öröknyár,
- Kilyén Ilka és Ritzi Ilka Krisztina – Sütő András: A gyertya könnye,
- Spectrum Színház – Kincses Elemér: Függöny,
- Újhelyi Kinga – Dancs Rózsa: Anyaöl,
- Veszprémi Petőfi Színház – Topolcsányi Laura: Árva szörny,
- Zentai Magyar Kamaraszínház – Csurka István: Deficit.

A Pesti Vigadó szervezésében május 7-én megvalósult, IX. *Nyitott Ház* alkalmából az épületet, illetve valamennyi kiállítást (Stimulus, Departure, Pesti Vigadó Idővonal) és az aznapra szervezett programokat (Belvárosi Betyárok, Duo RedWhite, valamint Malek Andi és Jáger Bandi koncert, Budapest Főváros Bartók Táncegyüttes Magyar Táncháza, Gyermek kézműves foglalkozások, Társasjáték klub - valamint Feszl és a Pesti Vigadó kapcsolatát bemutató Drámapedagógiai foglalkozás, Használtruha újrahasznosító workshop, Kártyatartó-készítő workshop, Épülettörténeti séták, Városi séták) újra egész nap térítésmentesen látogathatták az érdeklődők.

Sor került az általános iskolák alsó és felső tagozatos diákjai számára meghirdetett *A tündérpalota híres-neves eseményei* című rajzpályázat eredményhirdetésére és a beérkezett művekből összeállított kiállítás megnyitójára is.

Az év során folytatódtak az épülettörténeti és tematikus épülettörténeti séták (Kautzky Armand színművész, Zubreczki Dávid építészeti író, Bószé Ádám zenetörténész és Ferencz Marcel építész, akadémikus részvételével), a báli szokásokat és a Pesti Vigadó színpadára lépő híres muzikusokat bemutató program, a workshopok (Anyák napi workshopok, Bútorfestő workshop) és a családok számára létrehozott rendezvények (Ringató-foglalkozások, Hétvégi családi Ringatók, Családi nyárázó).

A Pesti Vigadó 2022. évi programjaival újfent csatlakozott az Idegenvezetők Világnapjához, a Műtárgyak Éjszakájához, a Kulturális Örökség Napjához, a Turizmus Világnapjához, a Budapest Design Week-hez, a Múzeumok Őszi Fesztiváljához, illetve ismét külön programmal készült Valentin-napra.

Az iskolai kirándulásokhoz illeszkedve kialakításra került a *Fedezd fel osztályoddal a Pesti Vigadót* program, valamint az épülethez és a tárlatokhoz illeszkedő újabb élménypedagógiai programok. *Fedezd fel a Tündérpalotát!* címmel megvalósult a Pesti Vigadó első, 7–11 éves gyermekek számára szóló nyári tábor, melynek zárásaként a gyermekek – a foglalkozások során készített – alkotásaiból tárlat is nyílt.

Az épület iránti turisztikai-művészeti érdeklődés kiszolgálása céljából megnyílt a *Vigadó Pont*, amely nem csak a felkészített szakemberek által vezetett épülettörténeti séták kiindulópontja, hanem aktív szerepet vállal a Pesti Vigadó programjaihoz kapcsolódó közönségszervezési és információ nyújtási feladatokban is, egyúttal lehetőséget teremt a Pesti Vigadó és az MMA Kiadó kiadványainak, illetve ajándéktárgyainak, valamint az aktuális tárlatokhoz kapcsolódó katalógusoknak megvásárlására is. A Pesti Vigadót rendszeresen látogatók számára a korábbi években bevezetett Éves kiállításbérlet mellett elindult a Pesti Vigadó Klubtagság, amelynek tagjai 365 napon át élvezhetik a klubtagok számára nyújtott kedvezményeket.

A házban megvalósuló rendezvények kommunikációjának alapjául szolgáló tartalmak folyamatosan kerültek fel a Pesti Vigadó felületeire (honlap, social media, programfüzet, előcsarnoki screenek és plakátok, hírlevél), illetve a szerződéses partnerek oldalaira, felületeire (Fidelio, Papageno, Pesti Műsor, Új Művészet, est.hu, artkalauz.hu, ikon.hu, port.hu, ujmuveszet.hu, artmagazin.hu, fidelio mikrosite, kulturpart.hu, koncert.hu; Trend FM, Klasszik rádió).

Folytatódott a Pesti Vigadó saját podcast műsora is, *Kultúrszöveg – Művészet az éterben!* címmel, amelynek adásai tavasszal egy-egy jeles nap alkalmából, ősszel a művészeti utánpótlás helyzetének bemutatása céljából születtek meg a felkért beszélgetőtársak (Káldi Attila, az angliai Southend-i Magyar Közösség alapítója, Neumann Ilona mesternő, táncpedagógus, Nagy Viktor színházi rendező, akadémikus, Oláh Zsolt színházi elemző, az MMA Ösztöndíjprogramjának résztvevője, Szentmártoni János költő, akadémikus, Nagy Lea költő, szerkesztő, illetve Koós Pál formatervező, akadémikus, Miklósi Ádám formatervező, Udvaros Dorottya és Koltai-Nagy Balázs színművész) közreműködésével.

A megvalósuló programok és a folyamatosan feltöltésre kerülő podcastek, beszélgetések hatására a Pesti Vigadó honlapját (www.vigado.hu) felkereső felhasználók száma (139 000 fő) elérte a koronavírus előtti évek értékeit, míg az oldal-letöltések (450 000) újra megközelítették azokat. A Facebook-on folyamatosan emelkedő követői szám hamarosan eléri a 100 000 főt, miközben a hírlevelek megnyitásai aránya a kimagasló, 37–42%-os szint között mozgott.

Az év során 78 640 fő (2021-ben 56 874 fő) látogatott az épületbe, amelyben 15 kiállítás nyílt meg (2021-ben 17), 109 kulturális (2021-ben 107), 23 protokolláris (2021-ben 26), 25 üzleti program (2021-ben 9) és 235 turisztika esemény (2021-ben 128) valósult meg.

2023

2023-ban a megemelkedő közüzemi áremelkedés miatt az intézmény csökkentett nyitvatartással működött. A megszokott zárvatartási napokon túl 2022. december 19-től 2023. február 11-ig, július 5-től augusztus 31-ig, valamint minden hétfőn és kedden zárva tartott, ezen időszakon belül csak a tulajdonos külön engedélyével valósulhattak meg benne programok. Az egyéb napokon a látogatók által korábban megszokott 10 és 19 óra helyett csak 10 és 17 óra között volt nyitva. A fentiek következtében 2023-ban az intézmény az év 365 napja közül 168 napban egyáltalán nem fogadhatott vendégeket, a többin is csupán 7 órában. A fentiek ellenére az év során 70 094 fő (2021-ben 56 874; 2022-ben 78 640) látogatott az épületbe, amelyben 12 kiállítás nyílt meg (2021-ben 17; 2022-ben 15) 86 kísérőrendezvénnel (2021-ben 19; 2022-ben 67), 100 kulturális (2021-ben 107; 2022-ben 109), 21 protokolláris (2021-ben 26; 2022-ben 23), 27 üzleti program (2021-ben 9; 2022-ben 25) és 205 turisztika (2021-ben 128; 2022-ben 235) esemény valósult meg. Így az év során a kevesebb rendelkezésre álló nap ellenére a korábbi, 2022. évihez hasonló nagyságrendű, 451 sikeres program (2022-ben 474) valósult meg az MMA székházában.

Az MMA és intézményei 2023-ban is rendszeresen a köztestület székházában tartották meg rendezvényeiket (közgyűlések, köztestületi díjátadó és tagi oklevélatadó ünnepség, kiállítások, koncertek, sorozatok, konferenciák, székfoglaló előadások, testületi és bizottsági ülések).

A beszámolási időszakban Sándor György író-előadóművész, humorista, Harangozó Imre néprajzkutató, Nagy Koppány Zsolt író, műfordító, szerkesztő, Sipos Enikő textilrestaurátor, Szilágyi Varga Zoltán rajzfilmrendező, grafikusművész, Ádám Gyula fotóművész, Káel Csaba filmrendező, Zalavári József formatervező, szobrász, Sinkó István képzőművész, művészeti író, Szotyory László festőművész, Szalay Tihamér építész, Viszlai József építész, L. Simon László író, költő, szerkesztő, Csiszár Imre színházi rendező, Lencsés Lajos zenész, oboaművész, Ránki Dezső zongoraművész, Jánosi Zoltán irodalomtörténész, illetve Pávai István népzene-kutató tartotta meg székfoglaló előadását.

A 2022. esztendőből átnyúlóan a helyén maradt a *Fiber Art & Fine Art* tárlat, amelyen a Łódź-i Strzemiński Képzőművészeti Akadémia Design Intézetének Textil és Print Karának oktatói és növendékei mutatkoztak be. A beszámolási időszakban folyamatosan nyíltak meg az épületbe tervezett újabb tárlatok, melyekhez a megnyitókön túl kísérőrendezvények, alkotói és kurátori tárlatvezetések, finisszázok is kapcsolódtak:

- *Tiszta forrásból* – Az Őrségi Fazekasság múltja, jelene és jövője,
- *Essentia Artis* – az MMA művészeti ösztöndíjasainak kiállítása és programsorozata, számos kísérőrendezvénnel, köztük négy tematikus nappal (*Tiszta forrásból* – ünnepi koncertek, divatbemutató, workshop, *Őrizni, használni, teremteni* – filmvetítés, táncszínház, kerekasztal beszélgetés, *Közösség ereje* – ünnepi koncertek, gyerekprogram, kerekasztal beszélgetések, *Kultúra és Innováció* – ünnepi koncertek, filmvetítés, táncos workshop)
- *Szemadám* című tárlat, a hozzá tartozó *Emberkert* című, kétfelvonásos tragikomédia, zenés hangjáték ősbemutatója,
- a *X. Színházi Olimpia* részeként a *Látványtér – 15 év*, a Magyar Látvány-, Díszlet- és Jelmeztervező Művészek Társaságának (MALÁT) kiállítása,
- Diénes Attila szobrászművész *Meditációs hely* című kiállítása.
- Rudolf Mihály építész és útítársai *Lélekjelenlét* című kiállítása,
- *Az MMA Képzőművészeti Tagozatának díjazottjai IX.*,
- az MMA Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozata *Staféta* című kiállítása,
- Budapest születésének 150. évfordulója alkalmából, a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ *Sosem volt Budapest – Tervek, álmok, víziók a főváros építészetének 150 évéből* című tárlata,
- *Generációk* – Fotókiállítás az MMA-ösztöndíjasok alkotásaiból,

- a Prágai Quadriennálé alkotásait az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet szervezésében bemutató *Madách – Prága* című kiállítás;
- Bánffy Miklós és Kós Károly világát bemutató kiállítás.

2023-ban is koncertek, gálák és ünnepségek valósultak meg a köztestület és tagozatai szervezésében:

- Piros Ildikó akadémikus köszöntése,
- Kovács László – Zsigmond Vilmos operatőrverseny díjátadója,
- Tavaszi Irodalmi Gála,
- Magyar Hegedű Ünnepe,
- Blaskó Péter akadémikus köszöntése,
- Ifjú versenygyőztesek hangversenye,
- *Mozi a Vigadóban* | *Akadémikusportrék* sorozat keretében több akadémikus köszöntése (Olasz Ferenc fotográfus, filmrendező, Benkő Imre fotográfus, Haris László fotográfus és Ternovszky Béla rajzfilmrendező), valamint filmvetítések (Megemlékezés 1956-ról, A nomádok fél évszázada),
- az MMA és a Szent István Filharmonikusok közös családi előadás-sorozata, a *Pastorale* ezúttal *A mozdulatok költészete* (főszerepben: a Magyar Táncművészeti Egyetem), a *Mester és tanítványai* (főszerepben: Várdai István gordonkaművész), a *150 éve született Szergej Rahmanyinov* (főszerepben: Farkas Gábor zongoraművész) és a *János vitéz – A 150 éve született Kacsóh Pongrác daljátéka* című rendezvényekkel folytatódott;
- Magyar Dal Napja,
- Máthé Tibor 80. születésnapja alkalmából szervezett filmvetítés és pódiumbeszélgetés,
- MMKI Ösztöndíjas találkozó,
- Dávid Katalin akadémikus 100. születésnapja alkalmából Klukon Edit és Ránki Dezső *Tölts világosságot szívünkbe, Uram!* című zongoraestje,
- a 2023-ban 75 éve született és 5 éve elhunyt Grendel Lajos író, az MMA néhai tagja tiszteletére rendezett emlékkonferencia,
- *#mentés_másként_2023 avagy Analóg művészetből digitális örökséget!* című konferencia,
- *Szabadság, szerelem* koncert,
- Őszi Irodalmi Gála,
- Ittész Mihály emléknapi,
- az MMKI és MMA Oktatási, Képzési, Tudományos Bizottsága művészetpedagógiai találkozója,
- Farkasdy Zoltán és Jánossy György építész születésének 100. évfordulója alkalmából szervezett konferencia,
- Madách Imre születésének 200. évfordulója alkalmából a *Madách 200* című esemény,
- Nemzet Művésze díjátadó,
- *Ünnepi koncert – Kerek születésnapos akadémikusok tiszteletére* című rendezvény,
- a Magyar Művészet című folyóirat lapbemutatója,
- Kozma Lajos Iparművészeti Konferencia,
- Tudomány és Művészet konferencia,
- az MMA Kiadó könyvbemutatói,
- a *Szenthatározó* című könyv bemutatója,
- a Magyar Építészeti Központ és Múzeum tervezésére kiírt tervpályázat ünnepélyes eredményhirdetése.

Az Oberfrank Pál akadémikus művészeti vezetése mellett 2019 márciusától a Pesti Vigadó szervezésében megvalósuló SZÓ • SZÍN • JÁTÉK sorozat részeként a Gyulai Várszínház két előadása mutatkozott be a Sinkovits Imre Kamaraszínpadon. A fővároson és határon túl működő színházak és színtársulatok sikeres, népszerű előadásait, valamint kísérleti és ritkán látható darabokat Budapest színpadára állító sorozatban tavasszal A.P.Csehov–Kiss Csaba: *De mi lett a nővel?* című férfimeséje, Darvasi László: *Karády zárkája* című zenés monodrámája került színpadra, majd ősszel az Oláh János: *Kenyérpusztítók*, Háy János: *Elem*, Mészáros Tibor: *Magda, a Szabó végül* a Kaláka együttes adventi koncertje valósult meg.

Szintén a Pesti Vigadó szervezésében jött létre május 6-án a *X. Nyitott Ház* elnevezésű program, amely alkalmából az épületet, továbbá valamennyi kiállítást (Látványtér – 15 év, Pesti Vigadó Idővonal) és az aznapra szervezett programokat újra egész nap térítésmentesen tekinthette meg az érdeklődő közönség. A jubileumi eseményen az érdeklődők bekapcsolódhattak Nagy Zoltánné Dajka Julianna népi szövő, népi- és kismesterségek oktatója gyermek kézműves foglalkozására, valamint a

Budapest Főváros Bartók Táncgyűttes Magyar Táncháza. A nap folyamán levetítették Dargay Attila *Szaffi*, valamint Ternovszky Béla *Macskafogó* című filmje. Nagy sikert ért el az első alkalommal megrendezett dizájn vásár és kiállítás, amelyen több mint 20 kézműves kiállító, valamint megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő személyeket képviselő szervezet mutathatta be a szívvel-lélekkel készült egyedi kézműves ékszerét, táskáját, kerámiáját, textil vagy lakásdekorációs termékét. Egész nap folyamatosan indultak az épülettörténeti séták, amelyekhez ezúttal meglepetés mini koncertek is párosultak a Rácz Aladár Zeneiskola növendékeinek fellépéseivel (Harmónia Csellógyűttes, Harmónia Kamaraegyűttes, Dolce Consort Budapest Furulyaegyűttes).

A Pesti Vigadó 2023-ban is csatlakozott az Idegenvezetők Világnapjához, a Műtárgyak Éjszakájához, a Kulturális Örökség Napjaihoz és a Turizmus Világnapjához. A 2021 őszén elindított hétfői Ringató-foglalkozások is folytatódtak az év folyamán, ahogyan a nagy sikerű épülettörténeti séták is. Tematikus épülettörténeti sétákat szerveztek az év folyamán több alkalommal is: az év elején a *Farsangra hangolódás* elnevezéssel, március 15-e alkalmából *Petőfitől a Redoutig* címmel, majd a tavasszal *Irodalmi kalandozás Juhász Annával és Napszentület a Vigardában* címmel. A városeyesítés évfordulója alkalmából Tittel Kinga kalauzolta a közönséget, végül Lackfi János *Versek, titkok, hangulatok* sétája zárta az évet. A Pontozott világ közreműködésével élményfestés valósult meg pontozó technikával a *Tavaszwáró workshopon*, a Budapest Design Week részeként a Betonka közreműködésével *beton lakásdekoráció- és ékszerkészítő workshopot* szerveztek, illetve Balla Géza borai mellett ismerhették meg a borok kedvelői a Pesti Vigadó tárlatait a *Művészet, Bor, Vigadó* rendezvényen. Az adventi időszakot az év végén a Made by Hella közreműködésével szervezett *exkluzív karácsonyfadísz-készítő workshop* jelezte. Sorra valósultak meg a tárlatokhoz illeszkedő *élménypedagógia programok* is (Teljes élet – meditáció, Jóga és Meditáció).

Júliusban a képzőművészet, a zeneművészet és a színházművészet titkaiba betekintést adó egy hetes programot szervezett a Pesti Vigadó az általános iskola alsó tagozatos gyermekei számára *Vigadó Art* néven, amely a szülőknél szánt mini kiállítással zárult.

A korábbi évek tapasztalatai alapján módosult és bővültek a Pesti Vigadó által nyújtott szolgáltatások köre is. Az intézmény bevezette a *Pesti Vigadó Klubkártyát*, amely egy azonosító kóddal ellátott, névre szóló virtuális kártya. A térítésmentesen, személyesen a Vigadó Pontban, vagy online az ebből az alkalomból grafikailag is megújuló vigado.jegy.hu oldalon igényelhető Klubkártya birtokosa különleges kedvezményekre jogosult. Ennek részeként a Pesti Vigadó saját szervezésű programjaira, a Vigadó Pontban forgalmazott könyvekre, ajándéktárgyakra, köztük az MMA Kiadó kiadványaira, valamint az MMA intézménycsaládjába tartozó Műcsarnok és Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ egyes jegyeire, kiadványaira, programjaira kedvezményesen juthat hozzá a kártya birtokosa. A Vigadó Pontban értékesített könyvek sikeréhez kapcsolódik, hogy az értékesítési tapasztalatok alapján az MMA Kiadó folyamatosan frissítette, bővítette az általa kiadott, a Vigadó Pontban értékesített kötetei listáját. Szintén kidolgozásra és bevezetésre került az OTP Szép kártyával történő online vásárlás lehetősége a Pesti Vigadó saját szervezésében megvalósuló eseményekre.

A 2021 őszén elindított *Kultúrszövet – Művészet az éterben!* című podcast 2. évadának tavaszi részében a kulturális, művészeti szférában az utánpótlás helyzetéről jelentek meg adások (színház: Udvaros Dorottya – Koltai-Nagy Balázs, képzőművészet: Szurcsik József – Benyovszky-Szűcs Domonkos, zeneművészet: Novák Péter – Sárközi Edina, táncművészet: Velekei László – Farkas Máté), míg ősszel már a 3. évad részeként a művészeti háttérszakmák (operatőr és forgatókönyvíró: Koltai Lajos – Köbli Norbert, ügyelő és zenekari altiszt: Gábos Katalin – Kacsenyák István) kerültek a rivaldafénybe.

A Pesti Vigadóban megvalósuló nyilvános kulturális, művészeti eseményekhez kapcsolódó kommunikáció alapját továbbra is a szervező szervezetektől kapott adatbekérők biztosították. 2023-ban a programfüzetek havi, illetve kéthavi bontásban kerültek kiadásra, minden más offline magazinban való megjelenés azonban megszüntetésre került anyagi okok miatt. Így az épületben elhelyezett programplakátokon és havi kiállításajánló plakáton, screeneken, honlapon, social media-ban, valamint külsős online és rádiós hirdetési felületeken (fidelio mikrosite, papageno.hu, ujmuveszet.hu, artmagazin.hu, kulturpart.hu, koncert.hu, port.hu; Trend FM, Klasszik rádió) jelenhettek még meg az épületben megvalósuló nyilvános kulturális-művészeti események.

Az év során a Pesti Vigadó hivatalos Facebook oldala elérte a 100 000-es követői létszámot, ezzel a hazai kulturális intézmények nagyon szűk, elit csoportjába tartozik az intézmény. Tekintve, hogy a mérések alapján a hírlevél – amelynek megnyitási aránya a kiugróan magas, 40%-os értéken mozog – és a social media felületeken keresztül érhetőek el, a Pesti Vigadóban megvalósuló rendezvények látogatóinak kiugróan magas része meg tudja alapozni a jövőben is az MMA székházában megvalósuló rendezvények iránt érdeklődő közönség sikeres elérését, illetve tájékoztatását.

Műcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft.

A Műcsarnok Nonprofit Kft. (a továbbiakban jelen alcím alatt: Műcsarnok vagy társaság) alapfeladata a magyar és a nemzetközi jelenkori képzőművészet, valamint fotóművészet, építészet, iparművészet és intermédia műfaj értékeinek bemutatása, kiállítások és művészeti események hazai és külföldi rendezése, szakmai kiadványok megjelentetése, a vizuális kultúra sokszínű értékeinek bemutatása és terjesztése. A jelenkori nemzetközi művészet magyarországi és a magyar művészet külföldi bemutatása érdekében a társaság feladata szakmai kapcsolatok kiépítése és fenntartása, együttműködési lehetőségek megteremtése, a magyar művészek nemzetközi megjelenésének és integrálódásának elősegítése és támogatása.

Az intézmény kiállításával, publikációival, művészetoktatási tevékenységével a széles értelemben vett vizuális kultúra megújuló hagyományait és friss értékeit közvetíti minden korosztálynak, az érdeklődő közönség széles körének. Egyedülálló kiállítás-sorozata a Nemzeti Szalon, melynek célja, hogy időről időre körképet nyújtson a vizuális művészetek különböző területein született legfontosabb teljesítményekről. E kiállítás-sorozat évről évre tematikus rendben az építészet, a képzőművészet, a fotó- és médiaművészet, az ipar- és tervezőművészet, a népművészet elmúlt időszakának áttekintésére vállalkozik.

A Műcsarnok tárlataihoz kapcsolódóan rendszeres bemutatkozási lehetőséget nyújt a társművészetek neves képviselőinek. Számos rendezvényével, különleges tárlatvezetéseivel, színházi és zenés programjaival, tudományos konferenciáival a kulturális élet meghatározó központja.

2022

A társaság gazdálkodása, likviditása a korábbi évekhez hasonlóan kiegyensúlyozott. Az épületet a társaság rendeltetésszerűen használta az év során, állagmegóvó és a működéshez nélkülözhetetlen kötelező karbantartásokat végzett. A társaság által megvalósított beruházások, fejlesztések a tárgyi eszközök állományát 17 166 ezer forint értékben növelték.

A társaság stabil munkavállalói létszámmal rendelkezik: 2022-ben az átlagos statisztikai létszám – 2021-hez képest változatlanul – 54 fő volt. A kulturális ágazatot érintő bérfejlesztésről szóló 682/2021. (XII.6.) Korm. rendelet alapján a társaság 50 991 ezer Ft összegű támogatásban részesült, mely biztosította a munkavállalók számára a kulturális ágazatban közfeladatot ellátók számára nyújtható 20%-os béremelést.

A társaság forrásait a működésre, projektfinanszírozásra kapott tulajdonosi támogatás, valamint a tevékenységéhez kapcsolódó saját bevételek alkotják. A Magyar Művészeti Akadémia, mint a társaság tulajdonosi joggyakorlója, 2014 óta évente biztosít támogatást a Műcsarnok működtetéséhez. Az MMA által nyújtott szubvenció összege 2022-ben 510 millió forint volt, melyet év közben a tulajdonos az energiaárak drasztikus megemelkedése miatt fellépő forráshiány megelőzése érdekében további 95 millió forint összegű támogatással egészített ki. Így 2022-ben a társaság működéséhez összesen 605 millió forint közhasznú támogatást nyújtott a tulajdonosi jogokat képviselő MMA (a 2021. évi működési támogatás összege 485 millió forint volt), és emellett a 2022. évi II. Ipar- és Tervezőművészeti Nemzeti Szalon kiállítás megrendezéséhez további 100 millió forint összegű támogatást biztosított a társaság részére.

A támogatások felhasználásáról a Műcsarnok – szerződésben vállalt kötelezettségeinek megfelelően – határidőre és hiánytalanul elszámolt.

A társaság saját bevételeinek jelentős része a jegyértékesítésből, a kiadványok értékesítéséből, valamint az ingatlan rendezvény- és programcélú bérbeadásából származó árbevételekből áll. 2022-ben az árbevételek összessége 53 667 ezer forint volt, mely 36%-kal több az előző évi árbevételekhez viszonyítva (2021-ben 39 323 ezer forint); a jegyértékesítés árbevétele 38 712 ezer forint volt (2021-ben 18 451 ezer forint).

A saját, illetve bizományba átvett kiadványok értékesítésének árbevétele 9886 ezer forint (2021-ben 4829 ezer forint), míg az ingatlan rendezvény- és programcélú bérbeadásából származó árbevétele 4934 ezer forint (2021-ben 15 146 ezer forint) volt.

Az árbevételek 2022. évi növekedését döntő mértékben befolyásolta, hogy a pandémiát követően újra megnyílt az épület a közönség számára, mely a kapcsolódó szolgáltatások értékesítésével árbevételt generált. Ugyanakkor a bérleti díjakból származó bevételek elmaradtak az előző évi mértéktől, melyet döntően befolyásolt, hogy 2021-ben nagyobb összegű bevétele származott a társaságnak a 2021-ben megrendezett 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus eseményből, melynek során a Műcsarnok is a rendezvény egyik helyszíne volt. A látogatottság azonban még elmaradt a három évvel korábbi eredményektől, mert a pandémia alatt megváltoztak a látogatói szokások és a Műcsarnok látogatói összetétel is. A nemzetközi turizmus még nem állt vissza a járvány előtti időszakra és a külföldi látogatók elmaradása nem biztosítja a megszokott

intenzitást a látogatottsági adatokban. A társaság számos együttműködési megállapodást kötött partner intézményekkel, helyi önkormányzatokkal, nonprofit egyesületekkel, melyek alapján kölcsönös kedvezményeket vagy kedvezményes jegyvásárlásra jogosító együttműködéseket ajánlott annak érdekében, hogy minél szélesebb körben érje el a közönséget. Ennek eredményeként a teljes évben közel kétszer annyian látogattak el a Múcsarnok kiállításaira, mint 2021-ben.

A beszámolási időszakban a Múcsarnok kiállításait 75 018 látogató tekintette meg. A pandémiát követően a 2022. évi kötelező zárvatartási időszak nem befolyásolta a kiállítások nyitvatartási rendjét, így az online felületek közönség száma a tárgyévben nem bír relevanciával (2021-ben 40 042 fő látogató volt a Múcsarnok épületében, továbbá 54 236 online megtekintés történt, mely összesen 94 278 látogatót jelentett).

A Múcsarnok rendezésében 2022-ben 20 tárlat (2021-ben 26 kiállítás) valósult meg. Az intézmény minden kiállításához katalógust, illetve a rövidebb ideig nyitva tartó kiállítások esetén nagyalakú, ingyenes tárlatkísérő kiadványt publikált, amelyek az adott kiállítás megnyitójára jelentek meg. Az év során összesen 12 katalógus és 8 tárlatkísérő kiadvány (2021-ben 9 katalógus és 9 ingyenes tárlatkísérő kiadvány) jelent meg.

A kiállításokat hirdető kommunikációs felületek közül továbbra is az online hirdetési felületek minél szélesebb körű elérése volt a cél. A mindennapokban jelen lévő „okos eszközök” alkalmazásain keresztül több tízezer érdeklődő kapott napi tájékoztatót, ajánlót a Múcsarnok tárlatairól és egyéb programjairól. A közösségi oldalak és alkalmazások felületein a Múcsarnok rendszeresen hirdeti kiállításait, szakmai programjait. Google Ads és YouTube reklámkampányok alkalmával érdeklődési körre, tartózkodási helyre és életkorra szűrt, targetált posztok jelentős mértékben támogatták a programok látogatottságát, illetve a jegyértékesítést. 2022-ben a Google kampányokon a megjelenésszám 2 093 417 darab, a kattintások száma 939 671 darab volt. A videó megtekintések száma a Múcsarnok YouTube csatornáján 977 729 darab, a Facebook oldalon 13 413 darab, mindösszesen tehát 991 142 darab volt.

A Múcsarnok kommunikációs felületeivel kapcsolatban elmondható, hogy mind a honlap (www.mucsarnok.hu), mind a Facebook profil (<https://www.facebook.com/Mucsarnok>) jelentős forgalommal bír. A Múcsarnok weboldalán 2022-ben 183 175 látogató járt, összesen 505 800 oldalletöltéssel, míg a Facebook profil oldal 29 060 követővel rendelkezik, ahol az éves felhasználói elérés 1 549 786 fő.

Az intézményi YouTube és Instagram oldalak követőinek száma is folyamatosan nő, a YouTube-on 5090 feliratkozó, az Instagramon 2345 követő volt 2022 végén.

A Múcsarnok által 121 alkalommal kiküldött hírlevél típusú küldeményt (hírlevél, meghívó, közlemények) 197 391 alkalommal nyitották meg, az átlagos megnyitási ráta 26,25% volt.

Az online felületeken (Google adwords, YouTube, Facebook, weboldal, Instagram, hírlevél) megközelítőleg 902 210 felhasználót ért el negyedévente a társaság.

Az elmúlt két évben kialakult karanténhelyzet növelte az online tartalmak iránti érdeklődést, részben az élénkebb nézői aktivitásra a Múcsarnok által igen gyorsan kialakított virtuális kínálat következtében a 2022-es online látogatószám az előző évi szinten maradt.

A Múcsarnok 2022. évi programjában is a hazai alkotók jelentek meg hangsúllyal: összesen 508 (2021-ben 332) művészt, illetve 30 alkotói műhelyt mutatott be. Az egyéni és csoportos tárlatokon a Magyar Művészeti Akadémia számos tagja állított ki vagy látott el kurátori feladatokat.

A társaság tevékenységét éves periódusra elkészített szakmai program alapján folytatta, amelynek értékelését évente rendszeresen elvégzi.

A társaság a beszámolási időszakban kulturális tevékenységi körében végzett működésének maradéktalanul eleget tett, közhasznú feladatainak megvalósítását az előzetesen meghatározott tervek szerint teljesítette.

2021-ről áthúzódó kiállítások:

- Visszaszámlálás – Barabás Márton művészete
- Személyesen | Frissen 2021
 - Kucsora Márta: Incepció | Az anyagot formáló gondolat
 - iski Kocsis Tibor: Éjszakai földet érés

- Feltárás a geometria mentén | Dréher János vakolatképei
- Mózes Katalin: Világúrral teli szél
- Gál András: A csend művészete
- Kazi Roland: Az időtlenség terei
- Az eljövendő múlt | Regős István kiállítása
- Elekes Károly: Zavaró tényező
- Bernát András: A rejtélyt szemlélve

Múcsarnok Kamaraterem:

- Valóra vált képzelet | Gyulai Líviusz emlékkiállítása

Múcsarnok#BOX:

- Agyagtól lélekig | Thury Levente emlékkiállítása

2022. évi kiállítások:

- Derkó 2022 | Képzőművészeti ösztöndíjasok pályázati kiállítása
- Közös tér | II. Ipar- és Tervezőművészeti Nemzeti Szalon
- Molnár Sándor: Festőjoga
- Wagner Nándor 100 | A bölcsélet szobrása
- A.Balla | Ballada | Balla András kiállítása
- Napló | König Frigyes kiállítása
- Stációk | Lovas Ilona emlékkiállítása

Múcsarnok Kamaraterem:

- Martin Parr | Strand az egész világ – Budapest FotóFesztivál
- 11. Groteszk Triennálé | Nemzetközi groteszk képző- és iparművészeti kiállítás
- Időfázisok | Az Év Grafikája díjazottjai 1996–2021
- Nagy Judit | Személyes átváltozások

Múcsarnok#BOX:

- Petőcz András | Az alfától az omegáig
- Olescher Tamás | Az igazságnak és a szeretetnek
- Borza Teréz | A fény metamorfózisa
- Sinkó István | Jelenségek
- Mireilles Vautier | A csendről a lélegzetig

A Múcsarnok kiállításai a külföldi Liszt Intézetekben:

- Róma, Kolozsvár, Sepsiszentgyörgy: Művészek a kamera fókuszában | Magyar fotósok és filmesek fényképei
- Prága: Az élet házai | Halhatatlan zsidó temetők – Klein Rudolf fotográfiái

A kiállításokhoz sokszínű kísérőprogramok is kapcsolódtak: 122 alkalommal zenei, színházi, irodalmi, film programokat, konferenciákat és múzeumpedagógiai foglalkozásokat rendeztek közel 175 előadó közreműködésével.

Lázár Ervin program a Múcsarnokban

A Múcsarnok 2022 januárjában csatlakozott a Lázár Ervin Program művészetpedagógiai foglalkozás kínálatához, lehetővé téve, hogy az 5–8. évfolyamos fiatalok kortárs hazai műveket ismerhessenek meg. A program keretében a Múcsarnok három tankerülettel működött együtt, így 134 osztály látogatott el a Múcsarnok másfél havonta változó kiállításaira; a 19 hét alatt öt kiállításban, nyolcféle (korosztályos differenciálás szerinti) művészetpedagógiai program valósult meg, amelyeken 2876 fiatal vett részt. A foglalkozások minden alkalommal a kiállítási térben valósultak meg.

A Múcsarnok forrásait a működésre, projektfinanszírozásra kapott tulajdonosi támogatás, valamint a tevékenységéhez kapcsolódó saját bevételek alkotják. Az MMA mint a társaság tulajdonosi joggyakorlója 2014 óta évente biztosít támogatást a Múcsarnok működtetéséhez. Az MMA által nyújtott szubvenció összege 2023-ban 875 757 ezer forint volt, melyet év közben a tulajdonos a társaság munkavállalóinak bérfejlesztésére és a kommunikációs költségek fedezetére további 24 777 ezer forint összegű támogatással egészített ki. Így 2023-ban a társaság működéséhez összesen 900 534 ezer forint közhasznú támogatást nyújtott a tulajdonosi jogokat képviselő MMA. (A 2022. évi működési támogatás összege 605 millió forint volt.) Emellett az MMA a 2023. évi II. Népművészeti Nemzeti Szalon kiállítás megrendezéséhez további 70 millió forint összegben biztosított támogatást a társaság részére.

A támogatások felhasználásáról a társaság – szerződésben vállalt kötelezettségeinek megfelelően – határidőre és hiánytalanul elszámolt.

A társaság stabil munkavállalói létszámmal rendelkezik: 2023-ban az átlagos statisztikai létszám 54 fő (2022-höz képest változatlan) volt. A tulajdonos hozzájárulásával és az általa biztosított éves támogatás terhére a társaság munkavállalói 2023 októberétől egységes, 20%-os bérfejlesztésben részesültek.

A társaság által megvalósított beruházások, fejlesztések a tárgyi eszközök állományát 27 834 ezer forint értékben növelték.

A társaság saját bevételeinek jelentős része a jegyértékesítésből, a kiadványok értékesítéséből, valamint az ingatlan rendezvény- és programcélú bérbeadásából származó árbevételekből áll. 2023-ban az árbevételek összessége 63 752 ezer forint volt, mely 11%-kal több az előző évi árbevételekhez viszonyítva (2022-ben 57 446 ezer forint). A jegyértékesítés árbevétele 46 605 ezer forint volt (2022-ben 42 491 ezer forint).

A saját, illetve bizományba átvett kiadványok értékesítésének árbevétele 12 639 ezer forint (2022-ben 9886 ezer forint), míg az ingatlan rendezvény- és programcélú bérbeadásából származó árbevétele 3981 ezer forint (2022-ben 4934 ezer forint) volt.

Az árbevételek 2023. évi növekedését döntő mértékben befolyásolta, hogy 2023-ban a világjárványt követően újra megnyílhatott az épület a közönség számára. A látogatottság ugyan még elmaradt a 2019. évi vagy az azt megelőző eredményektől, de évről évre növekvő statisztikát produkál. A 2023. évi látogatottsági eredményeket némiképp árnyalja, hogy 2023. július közepe és szeptember közepe közötti időszakban az energiamegtakarításra tett intézkedések következményeként a nagy kiállítótereinkben a kiállítások szüneteltek, így ebben az időszakban csak a két kisebb kiállítóter fogadta a látogatókat.

A társaság számos együttműködési megállapodást kötött partner intézményekkel, helyi önkormányzatokkal, nonprofit szervezetekkel, melyek alapján kölcsönös kedvezményeket vagy kedvezményes jegyvásárlásra jogosító együttműködéseket ajánlott annak érdekében, hogy minél szélesebb körben érje el a közönséget.

2023-ban a Múcsarnok kiállításait 78 269 látogató tekintette meg személyesen, a kiállításokról készült virtuális sétákat 3330 fő nézte meg elektronikus eszközének képernyőjén. A Múcsarnok rendezésében 2023-ban 20 tárlat (2022-ben 20 kiállítás) valósult meg. Az intézmény minden kiállításhoz katalógust, illetve a rövidebb ideig nyitva tartó kiállítások esetén nagyalakú, ingyenes tárlatkísérő kiadványt publikált, amelyek az adott kiállítás megnyitójára jelentek meg. Az év során összesen 9 katalógus és 8 tárlatkísérő kiadvány (2022-ben 12 katalógus és 8 ingyenes tárlatkísérő kiadvány) jelent meg.

A kiállításokat hirdető kommunikációs felületek közül továbbra is az online hirdetési felületek minél szélesebb körű elérése volt a cél. A mindennapokban jelen lévő „okos eszközök” alkalmazásain keresztül több tízezer érdeklődő kapott napi tájékoztatót, ajánlót a Múcsarnok tárlatairól és egyéb programjairól. A közösségi oldalak és alkalmazások felületein a Múcsarnok rendszeresen hirdeti kiállításait, szakmai programjait. Google Ads és YouTube reklámkampányok alkalmával érdeklődési körre, tartózkodási helyre és életkorra szűrt, targetált posztok jelentős mértékben támogatták a programok látogatottságát, illetve a jegyértékesítést. 2023-ban a Google kampányokon a megjelenésszám 2 095 505 darab, a kattintások száma 942 870 darab volt. A videó megtekintések száma a Múcsarnok YouTube csatornáján 838 704 darab, a Facebook oldalon 33 051 darab, mindösszesen tehát 871 755 darab volt.

A Múcsarnok kommunikációs felületeivel kapcsolatban elmondható, hogy mind a honlap (www.mucsarnok.hu), mind a Facebook profil (<https://www.facebook.com/Mucsarnok>) jelentős forgalommal bír. A Múcsarnok weboldalán 2023-ban 135 923 látogató járt, összesen 287 865 alkalommal alkalmanként átlagosan 2,25 oldalletöltéssel, míg a Facebook profil oldal 31 522 követővel rendelkezik, ahol az éves felhasználói elérés 1 005 068 fő. Az intézményi YouTube, Instagram és a 2023-ban

létrehozott TikTok oldalak követőinek száma is folyamatosan nő, a YouTube-on 5230 feliratkozó, az Instagramon 2477, TikTok oldalon 59 követő volt 2023 végén. A Műcsarnok által 109 alkalommal kiküldött hírlevél típusú küldeményt (hírlevél, meghívó, közlemények) 198 572 alkalommal nyitották meg, az átlagos megnyitási ráta 27,72% volt. Az online felületeken (Google adwords, YouTube, Facebook, weboldal, Instagram, hírlevél) megközelítőleg 902 210 felhasználót ért el negyedévente a társaság.

A Műcsarnok 2023. évi programjában is a hazai alkotók jelentek meg hangsúllyal: összesen 251 (2022-ben 508) művészt mutatott be. Az egyéni és csoportos tárlatokon a Magyar Művészeti Akadémia számos tagja szerepelt.

A társaság tevékenységét éves periódusra elkészített szakmai program alapján folytatta, amelynek értékelését évente rendszeresen elvégzi.

2022-ről áthúzódó kiállítások:

- Molnár Sándor: Festőjoga
- Wagner Nándor 100 | A bölcsélet szobrásza
- Napló. König Frigyes kiállítása
- Mireille Vautier | A csendről a lélegzetig
- Nagy Judit: Személyes átváltozások
- Stációk | Lovas Ilona emlékkiállítása

2023. évi kiállítások:

- ETERNAL YORICK – LIFE BOOK CSABA ANTAL
- Velúr | Katona Szabó Erzsébet kiállítása
- Súlypontok | Yengibarian Mamikon: Átváltozások
- Súlypontok | Gálhidy Péter: Keresztbe tettem
- Súlypontok | Farkas-Pap Éva: A disztópia megszelídítése
- Súlypontok | Polgár Botond: A forma a test határa
- Súlypontok | Majoros Áron Zsolt: Kontempláció
- Súlypontok | Menasági Péter: Melankólia
- Jan Saudek provokatív világa | a Budapest FotóFesztivál nyitókiállítása
- LélekFormák | II. Népművészeti Nemzeti Szalon 2023
- Napkezek | Ujvárossy László kiállítása
- Abszurd királyság – Az iskolakerülő művészet parodisztikus világa
- ALEA IACTA EST? – Fábíán Zoltán kiállítása
- Szőnyi György: Négyzetek
- Teremtés | Válogatás Jakovits József New Yorkban készült képeiből
- REIGL JUDIT 100 | REIGL JUDIT ÉS A MÁSODIK PÁRIZSI ISKOLA
- A kéz és a test emlékezete | Gémes Péter fotófestészete
- Körkérdés | Gábor Áron kiállítása
- Françoise GILOT: Felszálló Főnix
- Keletelt sorsok: magyar építészek Ázsiában

A Műcsarnok 2023-ban újra élő eseményeket tervezett a kiállításaihoz, s minden kiállítás elérhető volt virtuális séta formájában. A korábbi gyakorlatot folytatva kibővített virtuális sétákat is biztosított a Műcsarnok, melyekkel nemcsak a tárlatok hangulatát kívánta bemutatni, hanem 100%-ban bejárhatóvá is tette azokat.

A kiállításokhoz sokszínű kísérőprogramok is kapcsolódtak: 95 alkalommal zenei, színházi, irodalmi, film programokat, konferenciákat és múzeumpedagógiai foglalkozásokat rendeztek közel 180 előadó közreműködésével.

A társaság a beszámolási időszakban kulturális tevékenységi körében végzett működésének maradéktalanul eleget tett, közhasznú feladatainak megvalósítását az előzetesen meghatározott tervek szerint teljesítette.

MMA Kiadó Nonprofit Kft.

Az MMA Kiadó Nonprofit Kft. (a továbbiakban jelen alcím alatt: MMA Kiadó vagy Kiadó) két fő feladata az MMA és tagintézményei megrendelésére a művészeti könyvek gyártása (teljes körű gondozása), kereskedelmi forgalmazása, valamint a videós szolgáltatás, amelynek hangsúlyos részét képezi az ún. akadémikus oral historyk és portréfilmek gyártásának az organizálása és teljes körű utógondozása.

Az MMA Kiadónak – a köztestület MMA törvényben is rögzített – kötelezettsége az akadémikusok és más, kimagasló alkotók életművének a feldolgozása és közvetítése, valamint az Akadémia művészeti munkájának, programjainak megismertetése. A Kiadó fő célja az értékmérés, értékkörzés és értékközvetítés. E téren együttműködik az MMA tagozataival, az MMA Titkárságával, a MÉM MDK-val, az MMKI-vel és jelentős országos intézményekkel (MTVA, Filmintézet, Petőfi Irodalmi Múzeum, OSZMI). A Kiadó programját az Akadémia intézményeinek konzultációjával, javaslataival alakítja ki, melyet az MMA elnöksége hagy jóvá.

2022

A 2022-es év munkája még részben a posztpandémia jegyében zajlott: az elmúlt két évben a portréfilmek gyártása, befejezése nagyon lelassult, a Kiadó folyamatosan a meglévő ütemezés újratervezésére kényszerült. Több esetben 2023-ra kellett prolongálni vagy határozatlan időre fel kellett függeszteni a forgatást, akár az akadémikus alany kérésére, akár a forgatási helyszínek korlátozott látogathatósága miatt.

A Kiadó megerősítette pozícióját, szakmai- és közönségmegítélése nagyon jó. Összességében a Kiadó jelentősen hozzájárult a köztestület társadalmi és szakmai ismertségéhez, az MMA láthatóságához, tevékenysége magas szintű reprezentálásához.

Könyvkiadás

2022-ben is érezte hatását a 2021 őszétől jelentkező, nyomdaipart érintő válság. Gondok jelentkeztek a papírbeszerzésben, a keménytáblás könyvek gyártási kapacitása kritikus pontra jutott, s egyidejűleg mintegy 30%-os általános papíráremelés történt. Az elmúlt két pandémiás évben a könyvértékesítés radikálisan visszaesett, tavasszal éppen csak elindult a konszolidáció, amikor az Ünnepi Könyvhét után az orosz-ukrán háború gazdasági hatása és különösen a rendkívül magas infláció ismét visszavetette a könyvforgalmat.

Az MMA Kiadó a 2022-es évre vállalt könyvkiadási tervet teljesítette, tartalmi és formai szempontból is kiemelkedő minőségű kötetei a szakmai és a szélesebb olvasóközönség elismerését is kivívták.

Építőművészet

BRUNNER ATTILA (szerk.): A LECHNEREK – Források a család krónikájához

208 oldal, színes képmelléklettel, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Lechner Ödön építész rendkívül termékeny, többgenerációs művészcsalád tagja volt. Bátyja, Gyula festő és rajztanár, Az ember tragédiája első teljes német fordítását készítette el. Öccse, Károly a magyar pszichiátria egyik kimagasló kutatója, önálló elméletalkotója volt. Húga, Ilka prózával és iparművészeti tervekkel jelentkezett. Unokaöccsei, Jenő és Loránd szintén építészek, és az ő gyermekeik közül is többen ezt a pályát választották. Élet- és önéletrajzaik gyűjteményét 1931-ben családi krónikává állították össze, amely – a kötetben további életrajzi dokumentumokkal, visszatekintésekkel kiegészítve – a 18. századtól enged bepillantást nemcsak a család, de a pesti polgárság életébe is.

DÉNES ESZTER: FERENCZ ISTVÁN – Avasi egyházi oktatási épületegyüttes, Miskolc.

156 oldal, végig színes illusztrációkkal, puhatáblás borító, ragasztott kötés

A Mestermunkák egy-egy kortárs, a magyar építészet történetében megkerülhetetlen, ikonikus épület bemutatását tűzte ki célul gazdag képanyag kíséretében. A sorozatindító kötet a Kossuth- és Nemzet Művésze díjas Ferencz István által tervezett miskolci avasi egyházi és oktatási épületegyüttest mutatja be.

JANKOVICS NORBERT (szerk.): VESZPRÉM VÁROS ÉPÍTÉSZETI TOPOGRÁFIÁJA

360 oldal, végig színes illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

A kötet a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ topográfiasorozatának első kötete. A megjelenés különleges aktualitását az adja, hogy Veszprém – a görögországi Elefsina, valamint Temesvár mellett – 2023-ban Európa Kulturális fővárosa.

KARÁCSONY RITA – KELECSÉNYI KRISTÓF – SZÉKELY MÁRTON (szerk.): HAUSZMANN ALAJOS NAPLÓJA

256 oldal, színes illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Hauszmann Alajos magyar építész naplójának második, kritikai kiadásában kirajzolódik a hazai historizmus egyik legjelentősebb képviselőjének tervezői-oktatói munkássága, feltérképezhetővé válik kapcsolati hálója, illetve feltárul a dualizmus kori és két világháború közötti polgári értelmiség élete.

Filmművészet

BUGLYA SÁNDOR (szerk.): 100 MAGYAR DOKUMENTUMFILM

384 oldal, fekete-fehér fotókkal illusztrált, keménytáblás, cérnafűzött kötés

A kötet a magyar dokumentumfilm 77 legendás esztendejéből válogat 1936-tól 2013-ig. A tizenhárom tematikus csoportba gyűjtött száz alkotás az MMA filmklubjának programja volt. A könyv a vetítések után rögzített szakmai beszélgetésekből, a filmklub számára összeállított ismertetőkből, továbbá a sajtóban megjelent kritikákból, interjúkból közöl válogatást.

PINTÉR JUDIT: MESTEREK ÉS HAZÁK – Írások a magyar és olasz filmkultúráról

feke-te-fehér fotókkal illusztrált, 440 oldal, keménytáblás, cérnafűzött kötés

A filmes újságíróként, szerkesztőként, fordítóként és a magyar-olasz filmes kapcsolatok szervezőjeként is ismert szerző több évtized alatt született írásainak válogatása adalékokkal szolgál a két ország filmtörténetének bő egy évszázadáról, valamint mások mellett Szóts István, Gaál István és Sára Sándor, Vittorio De Sica, Michelangelo Antonioni, Federico Fellini filmjeiről is.

VARGA ZOLTÁN: MACSKA–EGÉRJÁTEKOK. Ternovszky Béla animációs filmjei

168 oldal, színes illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

A kötet Ternovszky Béla mintegy fél évszázadon átívelő animációsfilmes munkásságán vezeti végig az olvasót, részletesen bemutatva a kultikus Macskafogót és más egész estés rajzfilmeket, rövidfilmeket, valamint olyan közismert, mindmáig népszerű rajzfilmsorozatokot, mint a Mézga család vagy a Gusztáv.

Filozófia

MOLNÁR TAMÁS: AMERIKANOLÓGIA

176 oldal, kartonált, ragasztott kötés

A nemzetközileg is hírnevet szerzett, magyar származású, katolikus filozófus eredetileg francia nyelven írt kötete helyenként éles hangú vádirat az Egyesült Államok hatalmi törekvéseivel és az ennek nyomán megvalósuló kulturális hódítással szemben, miközben az európai cselekvés lehetséges irányait latolgatja.

Iparművészet

SZILÁGYI B. ANDRÁS: SIMON KÁROLY

92 oldal, végig színes illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Simon Károly formatervező iparművész dolgozott a Ganz-gyárban, közreműködött az első elektrokardiográfok elkészítésében, tervezett villamosmozdonyokat. A könyv első felében maga mesél alkotói pályájáról, a másodikban pedig Szilágyi B. András ágyazza történeti kontextusba tanulmányában a művész innovatív formaterveit, megoldásait.

SZUNYOGHY ANDRÁS: ÚJ RAJZISKOLA

Album, 272 oldal, végig színes illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Szunyoghy András grafikusművész mindent tud a rajzolásról és mindent meg is tud tanítani. Az Új rajziskola című kötetben összefoglalja, amit egy szakmai magabiztosságra törekvő, reménybeli képzőművésznek az ember és állatok anatómiájáról tudnia kell.

WEHNER TIBOR (szerk.): HAGER RITTA

Életműalbum és monográfia; 172 oldal, végig színes illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Hager Ritta közel hét évtizedes textilművészeti munkássága a kezdetektől a szakralitás, a keresztény szellemiség jegyében épül. Szabályos és szabálytalan kárpitjai „leképezései” egy lélek modulációinak.

NOVÁK PIROSKA: AMBRUS ÉVA

Iparművészet és Tervezőművészet, monográfia-sorozat

96 oldal, végig színes illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

A monográfiában a design- és művészetteoretikus tanulmánya szakmai alapon vázolja fel az életművet, amelynek személyes vonatkozásait a művész *Pályám emlékezete* című önéletírása egészíti ki. A kötet második fele albumszerűen mutatja be a legfontosabb alkotásokat.

Irodalomtörténet

DEMETER ZSUZSA: BÁLINT TIBOR

144 oldal, fekete-fehér képmelléklettel, puhatáblás borító, ragasztott kötés

Emberi történetek, kolozsvári változások írója volt a világ abszurditására érzékeny Bálint Tibor. A Zokogó majom szerzőjének műfaji változatosságát, hangvétele sajátosságait a teljes írói hagyaték ismeretében mutatja be a monografikus igényű tanulmánykötet.

N. PÁL JÓZSEF: „HA REMÉNYTELEN A LEHETETLEN...” Válogatott tanulmányok

352 oldal, puhatáblás borító

N. Pál József gondolatainak centrumában az a felismerés áll, miszerint a nemzet sorsa az irodalmából érthető meg igazán. Az elmúlt száz év vetületében esszék és recenziók sorában keresi a választ arra: miként lehet embernek maradni a történelem szorításában.

MÁRKUS BÉLA: CSERES TIBOR

Közelképek írókról sorozat

144 oldal, fekete-fehér képmelléklettel, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

A *Hideg napok* és *Parázna szobrok* szerzője a közelmúlt egyik legjelentősebb történelmi regényírója. A monográfia összefoglalja és értelmezi a teljes életművet, áttekinti a keletkezési körülmények mellett a megjelenés nehézségeit, a korabeli fogadtatást, és egyben – reményeink szerint – új lendületet ad, új irányokat ad a megtorpanó recepciónak.

MIHÁLYI MOLNÁR LÁSZLÓ: MÁCS JÓZSEF

144 oldal, fekete-fehér képmelléklettel, puhatáblás borító, ragasztott kötés

A monográfia Mács József, a 2017-ben elhunyt akadémikus, felvidéki író, szerkesztő, publicista életművének állít emléket. Mihályi Molnár László kötete az irodalomszakma tudományos elvárásain túl ismeretterjesztő attitűdjével a szélesebb olvasóközönség érdeklődésére is számot tarthat.

PAPP ENDRE: CS. SZABÓ LÁSZLÓ

208 oldal, puhatáblás borító, ragasztott kötés

A monográfia megkísérli összefoglalni és összefüggéseiben láttatni a végtelen horizontú író-esszéista, Cs. Szabó László munkásságát. A kötetről kötetre építkező írás a szerzői reflexiók és Cs. Szabó önértelmezése, önmegítélése párhuzamosságával tárja fel az életmű szakaszait.

Képzőművészet

SÜMEGI GYÖRGY (szerk.): TÓTH MENYHÉRT. Levelek, vallomások

356 oldal, fekete-fehér illusztrációkkal, színes képmelléklettel, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Tóth Menyhért a 20. századi magyar festőművészet kiemelkedő alkotója. Pályája elején feketére, majd később fehérre festett piktúráinak egyediségét, értékét csak halála után ismerte fel közvetlen környezete és a szakma. E kötet elsőként térképezi fel életművét monografikus igénnyel: a hagyatékban maradt, közel százötven, családjával, pálya- és kortársaival váltott levelein, illetve velük vagy a művésszel készített interjúkon keresztül.

STEFANOVITS PÉTER – FELÜLNÉZET

kiállításkatalógus, végig színes illusztrációkkal, 64 oldal, kartonált, ragasztott kötés

Stefanovits Péter képzőművész kiállítása 2022. október 15. és 2023. január 7. között láthatta az érdeklődő közönség a szegedi Reök Palotában. A kiállítás anyagának válogatásakor olyan műtárgyegyüttest

szerkesztett egybe a művész, amelynek alkotásai 2022-ben és a megelőző egy-két évben készültek, és jelen összeállításban korábban még nem dokumentálták.

FELEDY BALÁZS: VERESS SÁNDOR LÁSZLÓ

192 oldal, végig színes illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Veress Sándor László festőművész alkotói és oktatói tevékenysége több évtizedre nyúlik vissza. Az életművét reprezentáló kötet a festmények, érmék, plasztikák mellett az alkotó eddig csak kéziratban fellelhető, személyes hangvételű szövegeit is felvonultatja, melyekben többek között művészetről, ars poeticájáról, a pályakezdés nehézségeiről és egykori mestereiről, példaképeiről vall.

SÜMEGI GYÖRGY: TEHÁT EZ A HÁBORÚ? Hét haditudósító képzőművész a Donnál

224 oldal, színes és fekete-fehér illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

A második világháborúban a keleti frontra, a Don-kanyar poklába kivezérelt, haditudósítóként besorozott képzőművészeknek állít emléket a kötet. Eddig nem közölt naplórészletek, visszaemlékezések, interjúk és gazdag képanyag tanúskodik a könyvben megidézett hét alkotó (köztük a később világhírűvé vált Szalay Lajos) meghatározó frontélményeiről.

STURCZ JÁNOS: DANTE POKLA MA

224 oldal, színes és fekete-fehér illusztrációkkal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Dante a maga korában úgy ragadta meg a Pokol lényegét, mint egy megfellebbezhetetlen hatalom igazságtételét a gonoszok felett. Sturcz János tanulmánya lebilincselő szellem- és kultúrtörténeti barangolásra invitálja az olvasót, ahol Baksai József, Gaál József és Szurcsik József festményein keresztül újra bejárhatjuk Dante ma is létező, ma is népes poklát.

Művészetelmélet, művészetfilozófia

GROYS, BORIS: A MŰVÉSZET EREJE

Pars pro toto sorozat. Ford.: Pálfalusi Zsolt

384 oldal, puhatáblás borító, ragasztott kötés

Korunk egyik legjelentősebb művészetfilozófusa, Boris Groys művészet és propaganda, az alkotás és a politika közötti izgalmas, nem egyszer meglepő összefüggések feltárására vállalkozik. Provokatív, szellemes stílusban megírt tanulmányai olyan témákat járnak körül, mint a terror vizualitása, a náci Németország művészetfelfogása vagy a múzeumi kurátorok munkájának értelme.

PIEPER, JOSEF: SZABAD IDŐ ÉS KULTUSZ

Pars pro toto sorozat. Ford.: Györffy Miklós.

84 oldal, puhatáblás borító, ragasztott kötés

Josef Pieper német filozófus könyveiben a nagy európai hagyomány teljes kiterjedésében kíván tájékozódni és érvényesíteni a klasszikus görög és keresztény filozófia igényeit. A szabad időről szóló könyve annak a térnek a védelmében íródott, amelyben az embert nem emészti fel a munka, hanem valódi önmaga lehet, és kultúrát tud létrehozni.

SZTYEPANJAN, KAREN: SHAKESPEARE, BAHTYIN ÉS DOSZTOJEVSZKIJ. Hősök és szerzők a kiterjesztett valóságban

Pars pro toto sorozat. Ford.: Gyürky Kata.

384 oldal, puhatáblás borító, ragasztott kötés

Karen Sztjepanjan irodalomtudományi kuriózumként is forgatható munkája – M. M. Bahtyin tudományos munkáit alapul véve – először veti össze a nagy angol drámaíró és az orosz regényíró teljes művészi hagyatékát, beleértve Dosztojevszkij leveleit, jegyzetfüzeteit és publicisztikáját is.

Művészettörténet

JERNYEI KISS JÁNOS (szerk.): BAROKK FRESKÓFESTÉSZET MAGYARORSZÁGON III. Győr-Moson-Sopron és Vas megye

636 oldal, végig színes illusztrációkkal, vászonkötés, védőborító, cérnafűzött kötés

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Művészettörténeti Tanszékének kutatócsoportja több éven át kutatta a magyarországi barokk freskófestészet emlékeit, melynek eredményeit az MMA Kiadó és a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ közös kiadásban, négy kötetben jelenteti meg. A harmadik kötet Győr-Moson-Sopron és Vas megye barokk freskóinak feldolgozására vállalkozik.

HOLLÓ SZILVIA ANDREA: A PESTI VIGADÓ / THE PESTI VIGADÓ

Tündérpalota a Duna partján / A fairy-tale palace on the Danube

112 / 116 oldal, végig színes illusztrációkkal, kartonált borító, ragasztott kötés

Nyolc évvel a felújított Pesti Vigadó megnyitója után az épület történetét bemutató kötet második, bővített kiadását adjuk közre Holló Szilvia Andrea kísérszövegével, számtalan archív és új fotóval, magyar és angol nyelven.

Oktatási segédlet

SZUNYOGHY ANDRÁS: RÉZMETSZÉS

Kreatív Képzőművészet sorozat

160 oldal, végig színes illusztrációkkal, kartonált, ragasztott kötés

A kötet a rézmetszés elsajátításához nyújt alapos, mégis könnyen elsajátítható ismereteket. Az olvasó segítséget kap egy kezdő szerszámkészlet összeállításához, a különböző tónusok kidolgozásához, a karcoláshoz, a maratáshoz, a vonalak megtervezéséhez és a véséshez.

Szépirodalom

CS. SZABÓ LÁSZLÓ: DOVERI ÁTKELÉS / MAGYAR NÉZŐ / FEGYVERES EURÓPA

(Életműsorozat)

376 oldal, keménytáblás

Cs. Szabó világában páratlan finomsággal vegyül egymásba a kétezres éves európai kultúra közösségi értékfeltétele és a személyes sors folytonos önreflexiója. Nemzetkarakterológiai korkifejezők, asszociációi bravúrosak, következtetései – a történelem azóta rájuk került hiteles pecsétjével – tüpontosak és húsavágók.

GÁL SÁNDOR: CSILLAGROMOK. Válogatott versek

312 oldal, keménytáblás, védőborítóval, cérnafűzött kötés

A válogatás a József Attila-díjas szlovákiai magyar író, költő életében megjelent köteteinek sorrendjét követi, kirajzolva a lírikus Gál Sándor pályáivét. Mindemellett szem előtt tartja a versek poétikai megformáltságát, esztétikai értékét, műfaji jellegzetességeit és a befogadástörténet korabeli állításait.

SZILÁGYI ISTVÁN: AGANCSBOZÓT

824, oldal, keménytáblás, védőborítóval, cérnafűzött kötés

Az *Agancsbozót* Romániában közvetlenül a Ceaușescu-diktatúra bukása után, 1990 nyarán jelent meg; az olvasók a rendszerváltás lázában csak kissé késve eszmélhettek rá, hogy a regény „különös és talányos mű”, legalább annyira „izgalmas”, mint *Kő hull apadó kútba*. Izgalmassá, különössé teszi az is, hogy műfaji szempontból egyaránt értelmezhető parabolaként, ellenutópiaként és fantasztikus-mitologikus regényként.

TAMÁSI ÁRON: ÁBEL

Szilágyi Varga Zoltán grafikai illusztrációival, 512 oldal, keménytáblás, védőborítóval, cérnafűzött kötés

Tamási Áron regényciklusát eredetileg a Brassói Lapok adta közre. Jelen kiadás szövegkritikai igénnyel készült, Szilágyi Varga Zoltán művészi grafikáival illusztrálva. Az ötvenes évek derekán véglegessé formált, kéziratban is fennmaradt műhöz igazodva őrzi a stílusában legtisztább, az író akarata szerinti legpontosabb változatot.

Színházművészet

ABLONCZY LÁSZLÓ: BÉRES ILONA

224 oldal, végig színes fotókkal illusztrált, keménytáblás, cérnafűzött kötés

Felsorolhatatlan színpadi szerep, temérdek játékfilm, tévéfilm és szinkron, megannyi legendás színész- és pályatárs. Béres Ilona emlékeztet a színházi szerepeire, a korabeli fogadtatást és kritikát, az életét végigkísérő legfontosabb műveket és motívumokat Ablonczy László tekinti át.

ABLONCZY LÁSZLÓ: TAMÁSI ÁRON SORSJÁTÉKAI

352 oldal, fekete-fehér fotókkal illusztrált, keménytáblás, cérnafűzött kötés

Kevesen ismerik úgy Tamási életművét, mint Ablonczy László. A kritikus sorra veszi a megvalósult és a töredékben maradt, a számtalanszor előadott és a cenzúra által asztalfiókba száműzött darabokat, részletesen feltárva létrejöttük biográfiai körülményeit és kultúrpolitikai hátterét, csakúgy, mint korabeli színházi fogadtatásukat, valamint a kapcsolódó recepciótörténetet.

Zeneművészet

DEMETER TAMÁS – WINDHAGER ÁKOS (szerk.): A ZENEESZTÉTIKA FELADATA. Molnár Antal válogatott tanulmányai

456 oldal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Molnár Antal elméleti munkássága nem csupán zenetudományi, hanem filozófiai és szociológiai vonatkozásokban is jelentős. A válogatás célja, hogy a magyar esztétika történet kontextusában kijelölje az életművet megillető helyet. Molnár pályája a 20. század elején a pozitivizmustól indul, legfontosabb munkái azonban szellemtörténeti inspirációiúak, s alternatíváját jelentik a század második felében domináns marxista zeneesztétikáknak.

SCHOLZ ANNA: BARTHA DÉNES. Zenekritikák a Pester Lloydban (1939–1944)

280 oldal, keménytáblás borító, cérnafűzött kötés

Bartha Dénes a napilapban elvárható színvonalat messze meghaladva tudósított a legkiválóbb muzikusok fellépéseiről, számos történeti, esztétikai és gyakorlati szempont mentén elemezte a hangversenyeket. Az eredetileg német nyelven megjelent közel ötszáz cikkből a kötet százhuszat ad közre Scholz Anna válogatásában és fordításában; a szerzőt és írásait tanulmány mutatja be.

Periodikum

MAGYAR MŰVÉSZET

A Magyar Művészeti Akadémia kéthavi kulturális lapja, az MMA-intézménycsalád tevékenységének rendszeres és fontos reprezentánsa. A szerkesztőbizottság elnöke Vashegyi György, az MMA elnöke. Szerkesztőbizottsági tagok: Fabényi Júlia, Farkas Ádám, Hörcher Ferenc, Lezsák Sándor, Richly Gábor, Tóth László, Turi Attila, Vadász Bence. Főszerkesztő: Falusi Márton, főszerkesztő-helyettes: Sturm László.

A periodikum 2022. évi hat lapszámának kiadása, gondozása és az adminisztrációs feladatainak a teljes körű ellátása az MMA Kiadó tevékenységi köréhez tartozik.

Marketing és könyvkereskedelem

2022-re a Kiadó kereskedelmi- és marketingrészlege az MMA Titkársága Kommunikációs és Sajtóosztályával együttműködve hatékony média-és reklámstratégiát dolgozott ki (könyvbemutatók, sajtókapcsolatok kiépítése, közösségi média, direkt marketing, hirdetési kampányok stb.). Azok voltak a legeredményesebb kampányok, amelyek más eseményekhez kapcsolódtak (Béres Ilona-kötet a művésznő 80. születésnapjához; a Tamási Áron-album és az Ábel-trilógia a Tamási Áron 125 Emlékév rendezvényeihez), illetve azon hiánypótló könyvsorozatok darabjai, amelyek ráépülhetnek a korábbi kötetek szakmai elfogadottságára (filmtörténeti monográfiák, Pars pro toto sorozat, Szilágyi István és Szunyoghy András új könyvei).

2022 júniusára helyreállt az Ünnepi Könyvhét rendezvénynaplója. Míg a Kiadó 2022-ben negyedik alkalommal vett részt önálló, saját standdal a Vörösmarty téren – várakozáson felüli jó eredménnyel –, addig a szeptember 29. és október 2. között megrendezett 27. Nemzetközi Könyvvásáron első ízben mutatkozott be az érdeklődő közönség előtt. Különösen öröndetes, hogy legnagyobb arányban fiatalok érdeklődtek a könyvek iránt. A Kiadó legsikeresebb könyvei: Ablonczy László: Béres Ilona; Szunyoghy András könyvei; Szilágyi István kötetei, a Pars pro toto sorozat új és korábbi kötetei. Többen keresték a

Magyar filmek 1896–2021 című lexikont és Vörös Győző magyar nyelvű Machaerus-könyvét is, ugyanis a nagy érdeklődésnek köszönhetően ezek a tervezettnél is hamarabb elfogytak.

Márciusban megnyílt a Pesti Vigadó Látogatóközpontja, ahol – a Kiadó webáruháza mellett – elérhető és megvásárolható a teljes könyvkiadás. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően az MMA Kiadó ismét lehetővé tette, hogy honlapján az érdeklődők decemberben 25% kedvezménnyel rendelhessék meg valamennyi elérhető kötetet.

2022. évi könyvbemutatók

FEBRUÁR:

- Pesti Vigadó, Makovecz terem – Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat akadémikusainak könyvbemutatója: Schrammel Imre, Hager Ritta, Szenes István, Molnár Imre, Szunyoghy András, Bakos István, Árendás József, Ambrus Éva, Szabó Marianne, Fekete György kötetei.

MÁRCIUS:

- MOM Kulturális Központ – Tamási Áron (életműalbum)

ÁPRILIS

- Bátka (Szlovákia) – Mihályi Molnár László: Mács József (monográfia)
- Pesti Vigadó, földszinti kiállítótér – a Pars pro toto sorozat bemutatója: Iris Murdoch: A jó uralma; Martha C. Nussbaum: Költői igazságszolgáltatás; *Michał Paweł Markowski*: A kíváncsiság anatómiája; Karen Sztjepanjan: Shakespeare, Bahtyin és Dosztojevszkij

MÁJUS

- Buzita (Szlovákia) – Mihályi Molnár László: Mács József (monográfia)
- Búcs (Szlovákia) – Gál Sándor: Csillagromok

JÚNIUS

- Vörösmarty tér – Ünnepi Könyvhét, önálló standdal
- MMA Székház – Ünnepi könyvheti sajtóbemutató (17 új kötet)
- MOM Kulturális Központ – Papp Endre: Cs. Szabó László (monográfia)
- Makovecz Szalon – Wehner Tibor (szerk.): Hager Ritta
- Pesti Vigadó, földszinti kiállítótér – Molnár Tamás: Amerikanológia
- Kolozsvár, Ünnepi Könyvhét – Szilágyi István (életműinterjú-fotóalbum); Szilágyi István: Agancsbozót és Tamási Áron életműalbum
- Nagyvárad, Szent László Napok – Jovián György életműalbum

SZEPTEMBER

- Klebelsberg Kulturális Központ – Tamási Áron (életműalbum)
- Farkaslaka, Tamási Áron 125 Emlékév központi ünnepségén – Ábel-trilógia és Ablonczy László: Tamási Áron sorsjátékai
- Budapesti Nemzetközi Könyvvásár – önálló stand

OKTÓBER

- MOM Kulturális Központ – N. Pál József: „Ha reménytelen a Lehetetlen ...”

NOVEMBER

- MMA Titkársága Andrassy úti irodaháza – Dénes Eszter: Ferencz István. Avasi egyházi oktatási épületegyüttes, Miskolc
- Győri Könyvszalon – a Tamási Áron 125 Emlékére a Kiadó megjelenő könyveinek és az MMA projektjeinek a bemutatása

DECEMBER

- MMA Titkársága Andrassy úti irodaháza – a kiadó karácsonyra megjelenő könyveinek sajtóbemutatója

Portréfilm-gyártás, videószolgáltatás

A Kiadó alaptevékenysége az akadémiai oral historyk és portréfilmek gyártásának megszervezése és az elkészült filmek komplex utógondozása is. A pandémiát követő 2022-es évben a folyamatos újratervezés mellett is – a korábbi negyven helyett – huszonkilenc portréfilm készült el teljesen. Ennek ellenére zökkenőmentesen biztosította a Kiadó a portréfilmeket az MTVA-val kötött szerződés értelmében heti sugárzásra (egy adás és nyolc ismétlés) – az MTVA szerkesztőségével egyetértésben az évekkorábban készült, már adásba került filmek részbeni újravetítésével.

2022-ben befejezett akadémiai portréfilmek: Árendás József iparművész, életútinterjú és portréfilm; Bakos István iparművész, életútinterjú és portréfilm; Borbándi Gyula író – in memoriam; Csernyus Lőrinc építész, életútinterjú és portréfilm; Eperjes Károly színművész, életútinterjú és portréfilm; Fekete J. József irodalomtörténész, életútinterjú és portréfilm; Ferencz Marcel építész, életútinterjú és portréfilm; Filep Sándor képzőművész, életútinterjú és portréfilm; Jurcsik Károly építész – in memoriam; Kárpáti Tamás képzőművész, életútinterjú és portréfilm; Kelemen László népművész, életútinterjú és portréfilm; Koltai Lajos színművész, életútinterjú és portréfilm; Kulinyi István iparművész, életútinterjú és portréfilm; Lászlóffy Aladár író – in memoriam; Lengyel György színházi rendező, életútinterjú és portréfilm; Mohay Miklós zeneszerző, életútinterjú és portréfilm; Pap Ferenc operatőr, életútinterjú és portréfilm; Pilinszky János költő, emlékfilm 2.; Salamin Ferenc építész, életútinterjú és portréfilm; Sarkadi Imre író – in memoriam; Sebestyén Márta életútinterjú és portréfilm; Spányi Antal egyházmegyei püspök, a Magyar Katolikus Rádió vezetője, életútinterjú és portréfilm; Szakonyi Károly író, életútinterjú és portréfilm; Szobolits Béla életútinterjú és portréfilm; Tamási Áron író – in memoriam; Tóth László író, életútinterjú és portréfilm; Vago Pierre építész – in memoriam; Vásáry Tamás karmester, életútinterjú és portréfilm; Wehner Tibor művészettörténész, életútinterjú és portréfilm.

Az MTVA-ban 2022-ben térítésmentesen levetített portréfilmek (egy adás és nyolc ismétlés): Aknay János képzőművész; Bede-Fazekas Szabolcs operaénekes; Bereczky Csaba népművész; Béres Ilona színművész (80 éves); Borbándi Gyula író – in memoriam; Dárday István filmrendező; Deim Pál képzőművész (90 éves); Devich János zeneművész; Dobó János építőművész; Dvorszky Hedvig művészettörténész (80 éves); Eredics Gábor népzene; Fekete György iparművész; Golda János építész; Harag György színházi rendező – in memoriam; Haumann Péter színművész; Hefter László üvegművész; Sánta Ferenc író – in memoriam; Sarkadi Imre író – in memoriam; Tamási Áron író – in memoriam (Kolozsvári Magyar Televízió is vetítette az MTVA engedélyével); Jánoskúti Márta jelmeztervező (80 éves); Jovián György képzőművész; Kalász Márton író; Keserü Ilona képzőművész; Király László író; Kodolányi Gyula író (80 éves); Kósa Klára iparművész (75 éves); Kunkovác László fotóművész (80 éves); Lengyel György színházi rendező; Lukács Sándor színművész, költő; Marsall László író – in memoriam; Mécs Károly színművész; Mészáros Éva iparművész (90 éves); Mohay Miklós zeneszerző; Molnár Imre iparművész (80 éves); Morell Mihály filmművész – in memoriam; Onczay Csaba gondorkaművész; Páskándi Géza író, költő; Pérel Zsuzsa iparművész; Reményi Attila zeneszerző; Rudolf Mihály építész; Schrammel Imre iparművész; Solymosi-Tari Emőke zenetörténész; Somogyi Győző képzőművész; Szalai Györgyi filmrendező; Tandori Dezső író – in memoriam; Tóth Tibor Pál iparművész (80 éves); Utassy József író – in memoriam; Vágó Péter építőművész; Varga Péter ötvös restaurátor, iparművész; Vasadi Péter író – in memoriam; Veress Sándor László képzőművész.

Egyéb videószolgáltatás

A Kiadó a www.mma.hu és a www.mma-tv.hu honlapok videós tartalomszolgáltatója, a www.mma-tv.hu honlapot pedig teljes körűen gondozza. Az MMA Titkárságával együttműködve, illetve megrendelésére aktuális videós szolgáltatást is végez (kiállítások, előadások videós rögzítése, közgyűlés rögzítése). 2022-ben 152 új videofelvétel került fel a www.mma-tv.hu honlapra, illetve a YouTube-csatornára; ebben az időszakban 1,2 millió látogató tekintette meg a videókat.

Az év elején az MTVA vezetésével történt tárgyalás eredményeként megkezdődött a jogszabados 52 perces (teljes) portréfilmek feltöltése a www.mma-tv.hu portálra, amelyek a *Portréfilmek* menü alatt érhetőek el: Ács Margit, Ágh István, Albert Gábor, Bencsik István, Benkő Imre, Bodonyi Csaba, Bohus Zoltán, Boráros Imre, Dávid Katalin, Deim Pál, Dobó János, Dubrovay László, Fekete György, Gerzson Pál, Hager Ritta, Hauser Beáta, Hunyadi László, Istvánfi Gyula, Karátson Gábor, Kocsár Miklós, Kovács Flórián, László Gyula, Molnár Edit, Plesz Antal, Polgár Rózsa, Rátóti Zoltán, Sára Sándor, Schrammel Imre, Simon Károly, Stefanovits Péter, Temesi Ferenc, Tóth Bálint, Tőzsér Árpád, Turi Attila, Zakariás Attila, Zelnik József.

A Kiadó promóciós kisfilmjei a *Barokk freskófestészet-sorozathoz* (tervek szerint MTVA-vetítéssel): Berhida; Bodajk; Majkpuszta; Martonvásár; Zalaegerszeg.

Az immáron évek óta forgatott *Szerelmes földrajz* című portrészorozat filmjeinek gyártásában a Kiadó – az MTVA-val együttműködésben az MMA megbízásából – 50% arányban vett részt. 2022 során az alábbi epizódok készültek el: Bakos István iparművész; Barabás Márton képzőművész; Bereczky Csaba népművész; Dvorszky Hedvig művészettörténész; Filep Sándor festőművész; Gaál József képzőművész; Horváth Péter fotóművész; Kóka Rozália népművész; Miller Lajos operaénekes; Onczay Csaba gordonkaművész; Szenes István belsőépítész; Szerényi Béla népművész; Vadász Bence építész.

2023

A Kiadó rövid, egyéves, és a könyvkiadás tekintetében középtávú, két-három éves programot tervez. Az egyéves terv a következő gyártási évet tartalmazza (a megvalósíthatóság csúszása miatt pótlistával), a két- vagy többéves programját a hiánypótló értékmentés, értékörzés jegyében elsősorban a tagozatokkal, illetve az MMA intézményeivel együttműködve alakítja ki. A Kiadó gyártott könyveinek csak töredékét képezik a készen kapott kéziratok, legnagyobb hányada a Kiadó megrendelésére készül. Tehát a passzív, kéziratbefogadó működéssel szemben aktív stratégia valósul meg, a kéziratok elkészítésének folyamata is 85–90%-ban a kiadói kapacitásokat terheli. Csak így jelenhettek és jelenhetnek meg olyan sorozatok, sorozatszerű kiadványtípusok, melyek az MMA értékmentő és értékorientáló célját teljesítik; mint például az MMA Irodalmi Tagozata javaslatára, Ács Margit akadémikus sorozatszerkesztésében megjelent, közel harminc, irodalomtörténeti jelentőségű írói kismonográfia, a 2019-ben elindított, négykötetes *Barokk freskófestészet Magyarországon* című művészettörténeti alapkötet kiadása (a Pázmány Péter Tudományegyetemmel és a MÉM MDK-val közös projekt), a fekete filmes könyvsorozat, az Iparművészet–Tervezőművészet könyvsorozat; a fotó- és képzőművészeti albumsorozat, a Pars pro toto sorozat, a Mestermunkák és a Generációk című építőművészeti könyvsorozatok, illetve mások mellett az oktatási segédanyagként is funkcionáló Kreatív Képzőművészet. Ehhez járul még az országos, illetve egyetemes magyar művészeti élet jeles eseményeihez kapcsolódó, kimondottan komplex tevékenység, mikor album, tanulmánykötet, illetve In memoriam film is készült a Tamási Áron- vagy a Harag György-emlékévé alkalmából. A középtávú tervezést és megvalósíthatóságot az MMA intézményi háttere biztosítja.

2023-ban két, a Kiadó működését alapvetően meghatározó változás történt. Egyfelől, a finanszírozás a filmek és könyvek előállításának mértékében, azokhoz kötötten érkezett, ami a közvetlen és közvetett költségektől átláthatóságát és racionalizálását is elősegíti. Ezzel párhuzamosan a Kiadó nyomdai megrendelése dinamikusan közbeszerzési eljárással lettek megpályáztatva, ami a jól érzékelhető költséghatékonyság mellett a nyomdai minőség egyenletlenebbé válását eredményezte – ez utóbbi kapcsán a Kiadó hatékony, pozitív kimenetelű párbeszédet kezdeményezett és folytatott az érintett nyomdákkal. E két, rendszerszintű változtatás, valamint további nehézségek (szerzői elhalálozás, jogtulajdonosi elállás, a munkavállalói létszám csökkentése stb.) dacára a könyvkiadási volumen érdemben nem változott; a Kiadó a kialakult helyzet okozta anomáliákat folyamatos újratervezéssel, átszervezéssel korrigálta, így az előre jelezhetőnél jóval kisebb mértékben vetették vissza a Kiadó produktivitását – az intézmény összesen harminchárom címmel jelentkezett karácsonyig.

Az MMA könyvei tehát továbbra is erőteljesen észlelhetően és stabilan jelen vannak a magyarországi könyvkultúrában, könyveink megvásárolhatók a legfontosabb budapesti boltokban, illetve az internetes könyvkereskedés portáljain. A terjesztés továbbfejlesztésének stratégiai jelentőségű eszköze lehet a regionális központokkal történő szorosabb és hatékonyabb együttműködés, ami a valamennyi fél részéről megnyilvánuló, konstruktív hozzáállás esetén a következő évek egyik sikertörténete lehet. Az MMA akadémiai portréfilmjeit heti rendszerességgel, ismétlésekkel sugározza a közszolgálati televízió.

Könyvkiadás

2023-ban a rekordmagas infláció a könyv-előállítás költségeiben, illetve az értékesíthetőség volumenében is éreztette hatását. Kiadások tekintetében az intézményi döntés a marketingköltségek visszafogásával a minőségileg kompromisszummentes portréfilm- és könyvkészítés garantálására törekedett.

Az MMA Kiadó a 2023-as évre vállalt könyvkiadási tervet teljesítette, tartalmi és formai szempontból is kiemelkedő minőségű kötetei a szakmai és a szélesebb olvasóközönség elismerését is kivívták.

Építőművészet

AZ ÉPÍTÉSZETI TÉR GENEZISE – HAJNÓCZI GYULA PÁLYÁJA ÉS ELMÉLETI MUNKÁSSÁGA Dénes Eszter tanulmányával

Hajnóczy Gyula (1920–1996) Ybl Miklós- és Kossuth-díjas építész, teoretikus a 20. század magyar építészettörténetének jelentős, nemzetközileg elismert alkotója. Érdeklődésének középpontjában a térelmélet állt, melyet egész életében kutatott. Ennek eredményeként született meg *Vallum és intervallum* című tudományos munkája, melyben mintegy százötven szakkifejezést vezetett be a tudományos diskurzusba. A kötet végigköveti Hajnóczy Gyula életpályáját, és bemutatja generációkra ható, innovatív építészetelméleti szemléletét írásainak kíséretében, melyek máig aktuális gondolatokat tartalmaznak, és most először jelennek meg összegyűjtve.

A kötet az MMA Építőművészeti Tagozata szakmai együttműködésével a *Generációk* című építőművészeti sorozatban jelent meg.

Filmművészet

SZEKFÜ ANDRÁS: ÍGY FILMEZTÜNK 4.

A negyedik *Így filmeztünk*-kötet sommája röviden: a hetvenes és a nyolcvanas évek, neoavantgárd és új érzékenység – tíz filmszakmai életútinterjú. Alfabetikus sorrendben: Enyedi Ildikó és Fekete Ibolya filmrendezők; Forgács Péter médiaművész; Háy Ágnes animációs filmes; Jeles András film- és színházi rendező; Kardos Sándor operatőr-rendező; Müller Péter Sziámi filmrendező, költő, énekes; Rák József operatőr (saját szavával: cinematográf); Szirtes András független filmes, rendező; Tímár Péter filmrendező, trükkoperatőr.

VARGA ZOLTÁN: MAGYAR ANIMÁCIÓS RENDEZŐPORTRÉK. Hét alkotó munkássága az 1970-es évektől napjainkig

A Gyulai Líviusz, Cakó Ferenc, Orosz István, M Tóth Éva, Ulrich Gábor, Csáki László és Bucsi Réka animációs filmjeiben elmélyedő tanulmányok az egyéni stílust és tematikai érdeklődést éppúgy feltérképezik, mint az életművek kapcsolódását az animációs film itthoni és nemzetközi tradícióihoz, illetve a társművészetekhez. A bevezető tanulmány az animációs film és a szerzőiség, illetve a stíluskérdések – mindmáig keveset kutatott – összefüggéseit vizsgálja.

GELENCSÉR GÁBOR: A LÁTHATÓN TÚL. Máthé Tibor operatőr művészete

A fekete-fehér kamaradrámától a harsányan színes, sokféle helyszínt felsorakoztató látványfilmig ível Máthé Tibor egyedi szerzői filmjeinek stílusa. De ugyanez elmondható teljes életművéről, a legkülönbözőbb filmtípusoktól az eltérő látás- és szemléletmódú rendezői együttműködésekig. Minden filmjében mást akart csinálni, s ezt kétségkívül sikerrel valósítja meg. Így aztán nem lett stílusa. Vagy éppen ez volna az? A sokféleség, a sokszínűség? Amelyet mégiscsak egyetlen fókuszba ránt össze e „multifokális” operatőr fénytana? A kinematográfia.

DÁRDAY ISTVÁN – SZALAI GYÖRGYI: MINDEN MÁSKÉPP VAN. Dárday István: Illúzió és bizonyosság / Szalai Györgyi: Személyes filmregény

A Színház- és Filmművészeti Főiskola rendező szakára 1963-ban jelentkezett egy fiú és egy lány: Dárday István és Szalai Györgyi. Mindketten 1940-ben születtek, de a korabeli magyar társadalom egymástól fényévekre lévő közegéből érkeztek. Mégis szinte azonnal egymásra találtak, és attól kezdve mind a mai napig elválaszthatatlan alkotótársak maradtak – azt követően is, hogy tizenöt év után élettársi kapcsolatuk megszakadt. Néhány, egyedül vagy másokkal készített film kivételével impozáns életművük tehát közös.

Fotóművészet

MÓSER ZOLTÁN: AMOR VITAE

Az impozáns, gyönyörű kiállítású album tematikus fejezeteken és több mint száz fotón keresztül kalauzolja végig az olvasót (aki így egyben néző is) Móser Zoltán páratlanul gazdag művészi életútján. Az ihletett és ihlető képeken keresztül egy folyton kérdező, embert, természetet, időt és a transzcendenst szakadatlanul vallató alkotó portréja bontakozik ki. A szerző saját, sokszor személyes, vallomások szövegei értelmezik, gazdagítják a fotók már önmagában is teljesértékű univerzumát.

NAGY KÁROLY ZSOLT: KUNKOVÁCS LÁSZLÓ. „Nekem a sors fényképezőgépet adott a kezembe ...”

Kunkovács László Balogh Rudolf és Kossuth-díjas fotográfus, a Nemzet Művésze. Munkásságának dokumentumértéke felbecsülhetetlen: az eltűnő magyar paraszti kultúra egyik utolsó szemtanújaként

gyűjtötte – nem a tárgyakat, hanem – azokat a helyzeteket, szituációkat, amelyekben ez a kultúra megmutatkozik, s amelyekben a tárgyak életre kelnek. Jelen kötet az pálya minden korábnál mélyebb feltárásához az albumok és kiállítások jól ismert képei mellett a hatalmas életmű eddig ismeretlen darabjait hívja segítségül.

FELEDY BALÁZS: CREDO. Olasz Ferenc életműve

Olasz Ferenc fotográfus, filmrendező életműve kizárólag szakmai szempontú elemzésekkel nehezen közelíthető meg. Számára az álló- és mozgóképen rögzített valóság nemcsak az érzékeny ön kifejezés eszköze, hanem az anyagi világon túli megtartás és megmaradás záloga is egyben. Feledy Balázs művészeti író ehhez az emelkedettséghez és mélységhez méltó érzékenységgel mutatja be az életpálya legfontosabb állomásait és veszi számba kiemelkedő alkotásait, miközben pályatársak, kritikusok, alkotók gondolatait idézi meg Olasz Ferenc portréjának megfestéséhez.

Iparművészet – Tervezőművészet

HORVÁTH HILDA: VARGA PÉTER

Varga Péter Ferenczy Noémi-díjas ötvösrestaurátor-művész. Három legfontosabb nemzeti ereklyénket szakértőként vagy restaurátorként vehette kézbe. 1988-ban és 1999-ben jelen volt a Szent Jobb szakértői vizsgálatánál, 2006-ban restaurálta a Győri Egyházmegyei Kincstárban lévő Szent László-hermát. 2007-től a Szent Korona Testület Tudományos Szakértői Bizottságának tagja, de már fiatalon részt vett a korona szakértői vizsgálatában.

LENZSÉR-MEZEI KATA: MONSTRANCIA

Lenzsér-Mezei Kata építész, ötvösművész a 2021-ben Budapesten megtartott 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készítette el a kötetben bemutatásra kerülő különleges, egyedi monstranciát. A kongresszus jelképévé vált szakrális tárgyat az Oltáriszentség felmutatására tervezték az ünnepi körmeneteken és szentségimádásokon. A kötet gazdag képanyaggal illusztrálva tárja elénk a monstrancia születésének fázisait, miközben történeti-teológiai kitekintést nyújt az úrmutató szerepére, ősi funkcióira vonatkozóan.

KEPPEL MÁRTON: HÁMORY JUDIT

Hámory Judit Ferenczy Noémi-díjas belsőépítész, életművét az enteriőr fizikai és metafizikai tulajdonságainak kérdésfelvetései, és az azokra adható válaszok határozták meg. Alkotópályája két részre osztható fel a megbízások jellege szerint: az első korszaka a '60-as évek elejétől a '70-es évek derekáig tartott, amikor legendás építészirodákban, a KÖZTI-ben, az IPARTERV-ben és a LAKÓTERV-ben dolgozott. A második korszak a '70-es évek végétől a rendszerváltozás és az ezredforduló időszakában bontakozott ki, amikor önálló belsőépítész tervezőművészként munkálkodott.

KEPPEL MÁRTON: HEFTER LÁSZLÓ

Hefter László Ferenczy Noémi-díjas üvegművész a magyarországi síküvegművészet megújítója és az üvegrestaurálás tradíciójának elkötelezett folytatója. Építészeti üvegmunkáival az alkalmazott iparművészethez, kabinet üvegfestményeivel a képzőművészethez, restaurátori munkáival a művészettörténethez járult hozzá kiemelkedően. Szakmai tapasztalatát tanárként és galériavezetőként hivatásának tartja a következő generációk számára megőrizni és átörökíteni.

SCHRAMMEL IMRE: SKETCHBOOK. Rajzok, vázlatok

A 2023-ban kilencvenéves örök újító művész úgy mutatja be válogatott rajzain és kommentárjain keresztül mesterségbeli látásmódjának fokozatos alakulását ifjúkori kezdőlépéseitől indítva a jövőbeli művészeknek, ahogy csak egy őszinte pedagógus, és egykori mestereit megbecsülő művész képes. Ezzel a kötettel a Kiadó egy újabb, a szépséget megragadni vágyó alkotó beláthatatlan gazdagságú univerzumába avatja az olvasókat.

CSERES TIBOR: NAPLÓ 1956–1993

A leginkább történelmi regényeiről ismert Cseres Tibor író 1987 és 1989 között a Magyar Írószövetség elnöke volt. Az 1956-os forradalomtól 1993-ig, haláláig kézzel írt naplójában rendszeresen rögzítette találkozásait, tárgyalásait, reflexióit, gondolatait. Az író feltehetően a naplót nem kiadásra, hanem személyes emlékeztetőnek szánta, ennek ellenére az időszak, főként a rendszerváltás évtizedének értékes kordokumentuma. Cseres Tibor naplóját az író halála után harminc évvel leánya, Cseres Judit adja közre, Márkus Béla jegyzeteivel.

AZ ELVESZETT NEMZEDÉK. Albert Gábor levelezése 1952–2003

Szerkesztette: Mórocz Gábor

Albert Gábor (1929–2017) Kossuth-díjas író, esszéíró, szociográfus. Tanulmányaiban a magyar esszé legjobb hagyományait folytatva, korának társadalmi kérdéseire, a magyar sorskérdésekre kereste a választ. Nemzedékének történelmi élménye, az 1956-os forradalom számára is meghatározó jelentőségű. „E levélszövegekben annak az egész »elveszett nemzedéknek« a története is benne foglaltatik, amelynek voltak a súlyos hátrányokon, veszteségeken felülkerekedni tudó képviselői is” – írja bevezetőjében a leveleket közreadó Albert Zsuzsa, az író felesége. Albert Gábor bizonyosan közéjük sorolható.

TRANSZILVANIZMUS. Eszmék, korok, változatok

Szerkesztette: Boka László

A 20. századi transzilvanizmus-koncepciók szellemi autonómiaformákként indultak bő száz esztendővel ezelőtt. E bonyolult eszmekör változatainak és értékrendszerének, előzményeinek és utóhatásainak átfogó spektrumát ha nem is áll módunkban teljeskörűen prezentálni, meggyőződésünk, hogy kötetünk tanulmányai hézagpótló módon mutatnak rá a legfőbb, legjelentősebb tendenciákra. Az egyes szerzők – történészek, eszmetörténészek, irodalom- és sajtótörténészek, művészettörténészek és politikai pályát kipróbáló költők – akár egymással polemizálva fejtik ki véleményüket, összegzik az egyes alterületekről ma tudható ismereteket hosszabb-rövidebb írásaikban.

FEHÉRINGES KÖZMAGYAR. Beszélgetések Kányádi Sándorral

Szerkesztette: Pécsi Györgyi

Kányádi Sándor (1929–2018) Kossuth-díjas költő a közelmúlt erdélyi magyar irodalmának egyik legjelentősebb szereplője volt. Számára az élőbeszéd, a társalgás volt a legjellemzőbb és legkedveltebb megszólalási formája. Az itt közölt interjúkban több kérdés is vissza-visszatér, és bár hasonlóak a költő válaszai, a szövegek kontextusában mindig fölfedezhetünk jelentésgazdagodást – még ha csak árnyalatnyit is –, ezért a beszélgetéseket eredeti, teljes terjedelmükben közöljük.

GARA LÁSZLÓ EMLÉKEZETE

Szerkesztette: A. Szabó Magda

Az 1956-os magyar szabadságharc eltiprását követő év elején az *Hommage des poètes français aux poètes hongrois* címmel megjelenő antológiában huszonnégy francia költő tisztelgett írásával magyar költőtársaik és a forradalmi magyar nép előtt. A Gara László szerkesztésében, a párizsi Seghers Kiadó által közreadott egyedülálló kötet teljességében most jelenik meg először az eredeti francia mellett magyar nyelven is. Ugyanakkor jelen kötet nem pusztán az 1957-es kiadás kétnyelvű változata: Tüskés Anna tanulmánya és a korabeli cikkekből, levelekből A. Szabó Magda által összeállított szövegválogatás Gara Lászlónak, a magyar irodalom franciaországi „mindenesének” is emléket állít, a mellékletben pedig az eddig soha nem publikált eredeti kézirat néhány lapja mellett Cocteau két képerse is megtalálható.

KOVÁCS PÉTER

Szerkesztette és a bevezető tanulmányt írta: Wehner Tibor

A 2023-as Ünnepi Könyvhétre megjelent, reprezentatív album Kovács Péter (1943–2019) Kossuth-díjas festőművész, grafikus, könyvillusztrátor életművét mutatja be közel kétszáz képen, Wehner Tibor tanulmányával.

„Az irányítás és irányultság nélküli spontán rajzolás gyerekkortól kezdve egyik fő és kedvelt tevékenységem volt, és ma is az. Az ifjúkorban fokozottan jelentkező szabadság és függetlenség utáni vágy határozott, elérendő céllá vált számomra, melyet a képzőművészeti »pályán« véltem megvalósíthatónak.”
(Kovács Péter)

FÁBIÁN LÁSZLÓ: SZEMADÁM GYÖRGY. Quodlibet

Szemadám György önművelőként lépett színre a magyar festészetben – még az elmúlt század hetvenes éveinek elején. Akarva-akaratlan egyszerre szervezője is lett a formálódó magyar új avantgárdnak, amelynek eszmeiségét, gondolati frissességét máig őrzi jellegzetes festményeiben, assemblage-aiban vagy éppen műfajilag meghatározhatatlan műveiben. Jelen album az azonos címen, a Pesti Vigadóban megrendezett kiállítás anyagát mutatja be.

SZABÓ LILLA: BARTUSZ

Szabó Lilla Bartusz Györgyről írt könyve hiánypótló vállalkozás. Bemutat egy határon túli életművet a magyar olvasóknak, szakembereknek, kutatóknak, amely eddig csak elemeiben volt ismert hazánkban. Bartusz munkásságán keresztül Szlovákia és Magyarország soha nem összevetett művészettörténeti kapcsolatai is megismerhetőek. A kötetben részletes, elemző műleírásokat kap az olvasó, ami segít értelmezni az életmű szakaszait. A kiadvány hozzájárul nemcsak a művész, hanem a határon túl alkotó magyar ajkú művészek munkásságának megértéséhez is a neoavantgárd korában.

Művészetelmélet, művészetfilozófia

HORKAY HÖRCHER FERENC: ERŐ ÉS GYÖNGÉDSÉG. Képzőművészeti és városfilozófiai esszék

Horkay Hörcher Ferenc *Erő és gyöngédség* című könyve képekről és városokról szól. A képek – jobbra – kétdimenziós ábrázolások, a városok – szükségyszerűen – háromdimenziós tárgyak. A városokat ábrázoló kétdimenziós képek: városképek. De mi köti össze a kötet esszéiben olvasható képleírásokat, „írott képeket” a városfilozófiai szövegekkel? A leírás „mestersége”. A válogatott tanulmányok tétje ugyanis az, hogy mi adható át ezekről a festményekről és a kiválasztott városokról a természetes nyelv közvetítésével, ráadásul írásban.

GUARDINI, ROMANO: A MŰALKOTÁS LÉNYEGE

Pars pro toto sorozat. Ford.: Görföl Tibor

A kötet Guardini műalkotásokkal, művészettel és esztétikai kérdésekkel foglalkozó, különféle műfajokba sorolható (többek között levél vagy megnyitó beszéd formájában megszületett) írásainak gyűjteménye. A témáikban és formai jegyeikben is különböző szövegek átfogó képet adnak az életművet meghatározó törekvésről, vagyis a szépség vallási rangjának rehabilitálásáról.

ZIĘBA, MACIEJ: GOND HÁTÁN GOND

Pars pro toto sorozat. Ford.: Szathmáry István

A II. János Pál pápa szellemi örökségét íróként, filozófusként és közéleti szereplőként tudatosan továbbgondoló lengyel domonkos szerzetes és egykori fizikus tudományos igényességgel, publicisztikai szenvedéllyel és nem kevés iróniával megírt kötetében a katolikus egyház előtt álló jelenkori kihívásokat veszi sorra.

BALTHASAR, HANS URS VON: A ZENE ESZMÉJÉNEK KIBONTAKOZÁSA

Pars pro toto sorozat. Ford.: Görföl Tibor

Hans Urs von Balthasar teológiai esztétika kidolgozására vállalkozott, és életművének jelentős részében a színház eszköztárának teológiai alkalmazására törekedett. A kötetben olvasható írások az isteni önfeltárás, vagyis a kinyilatkoztatás eredendő esztétikai mozzanataira hívják fel a figyelmet, és ezzel összefüggésben olyan vallási értelmezést dolgoznak ki a zenéről, amelyhez hasonlóval csak Balthasar protestáns párbeszédpartnere, Karl Barth tudott szolgálni a 20. században.

Művészettörténet

NEGYELA LÁSZLÓ MÁRK – OSZKÓ ÁGNES IVETT: „ÉPÍTS NEKEM HAJLÉKOT!”. Szubjektív zsinagógatúrák a Kárpát-medencében

Közös kiadásban a MÉM MDK-val

Negyela László teológus, kulturális örökségvédelmi szakember és Oszkó Ágnes Ivett művészettörténész úti albuma a Kárpát-medence zsinagógáinak felfedezésére hívja az olvasót. A kötetben szereplő mintegy félszáz épület földrajzi elhelyezkedés szerint, túrákba rendezve kerül bemutatásra kilenc fejezetben. A könyv így – a zsinagógaépítészetén túl – a történelmi Magyarország természeti kincseire is ráirányítja a figyelmet, miközben a kísérőszövegek művészettörténeti és kultúrtörténeti szempontból mutatják be a magyar zsidó közösségek sokszínű világát.

Szépirodalom

CS. SZABÓ LÁSZLÓ: ERDÉLYBEN / HAZA ÉS NAGYVILÁG / KÉT PART

Életműsorozat

Az Erdélyben (1940) az akkor rádiótudósítóként is működő író hazatérése a második bécsi döntéssel Magyarországhoz visszatért vidékre, a gyermekkor tájaira. Az első ízben 1942-ben publikált esszégyűjtemény, a *Haza és nagyvilág* a szerzői életmű egyik csúcspontja. Az írások fontos felismerése, hogy a történelem leghitelesebb tolmácsolója a „szintetizáló intuíció”. Az 1946-ban megjelent *Két part* minden gondolata a háború viszonylatában nyer érvényt. A harcok dúlta Budapesten játszódó szépirodalmi ostromnapló időlegesen ki-kiszakítja szerzőjét a szellemtörténeti és morális távlatok kémleléséből, és figyelmét a valóság legelemibb részleteire irányítja.

WILLIAM SHAKESPEARE SZONETTJEI

Fordította: Fazekas Sándor

A kötet Fazekas Sándor ambiciózus és irodalomtörténeti jelentőségű vállalkozása, amelyben William Shakespeare mind a 154 szonettjének új magyar fordítását nyújtja át az olvasónak. A kötet nívója az új átíratok szépirodalmi értékén túl a maradéktalan szövegűség, illetőleg az a jegyzetapparátus, amely értelmezi, kontextusba helyezi, történeti háttérrel világítja meg a több mint négyszáz éves művek keletkezését, jelentésrétegeit, irodalmi összefüggésrendszerét.

SZILÁGYI ISTVÁN: TÁVOLODÓ JÉGTÁBLÁKON

Kevésbé ismert – ha egyáltalán az – Szilágyi István közírói, publicisztikai munkássága. Az a „termés”, amely csaknem fél évszázad alatt, az 1963-tól 2010-ig terjedő idő során halmozódott fel újságírói, szerkesztői műhelyében, a *Helikon*-ban. Az életműsorozat legújabb darabja a szerző válogatott publicisztikáit tartalmazza, amelyeknek egyik, ha nem legfőbb fókuszja a „sokországos magyar irodalmi haza”.

GRENDÉL LAJOS: ÖSSZEGYŰJTÖTT ELBESZÉLÉSEK

Jelen kötet Grendel Lajos novelláit, elbeszéléseit öleli fel – így az életében napvilágot látott novelláskötetei anyagán kívül, függetlenül, az azokból kimaradt, csupán folyóiratokban megjelent kisprózai opusait is: az 1970-es *A teniszlabdától* a 2018-as *Szűz Mária eligazítja Pírit* című elbeszéléseiig. A kötetet szerkesztette, a szövegeket gondozta és az utószót írta Tóth László.

Színházművészet

GAJDÓ TAMÁS: HUSZTI PÉTER

Husztai Péter Kossuth-díjas és Nemzet Művésze címmel kitüntetett színművész generációjának egyik legismertebb tagja. Gajdó Tamás színháztörténész monográfiája a sokszínű és sokrétű életpálya állomásain kalauzolja végig az olvasót színikritikákkal, Husztai Péter visszaemlékezéseivel, száznál is több, sokszor dokumentumértékű képpel, fotóval.

CANTUS VITAE. Tanulmányok Az ember tragédiájáról

E válogatásban Nyilasy Balázs irodalomtörténész a Madách-dráma irodalomelméleti kritikáit foglalja össze, Kis Domokos Dániel színháztörténész elsősorban az 1926 és 1939 közötti rendezések képi világát mutatja be. Kelecsényi László filmtörténész elsődleges elemzési szempontja az, hogy a „könyvdráma” színpadi előadásaitól mennyiben tud a filmes adaptáció elszakadni, Windhager Ákos esztétikátörténész monografikus tanulmánya pedig azt követi végig, hogy a Madách-dráma miként gazdagodott jelentéssel a zenei újraírások révén.

SZUNYOGHY ANDRÁS: VADÁLLATOK ANATÓMIAI RAJZAI

Szunyoghy András *Vadállatok anatómiai rajzai* című albuma elengedhetetlen alpmű a természet sokszínűsége iránt érdeklődő, haladó rajztudású, reménybeli rajzművészeknek. A kötet hatvan, zömében afrikai, kisebb részt európai, dél-amerikai és ausztrál vadállat csoportozatát és izomzatát ismerteti, szükség esetén a szemléltető kézi rajzokon túl szöveges kommentárral.

Marketing és könyvkereskedelem

Az MMA Kiadó a megalakulása utáni években megteremtette a szakmai és technikai hátteret, kialakította a munkastruktúrát és a munkafolyamatokat, a könyvkiadás területén igen nagy hangsúlyt fektetve a hagyományos és a webes marketingre, a kommunikációra és a könyvek kereskedelmi értékesítésére.

A 2023-as üzleti évben a költséggracionalizálást a szűkebben vett könyvszakmai szempontok védelme érdekében, kiadóvezetői döntés alapján az önálló, anyagi források bevonását igénylő marketingtevékenységet felfüggesztette, így a jelentős könyves rendezvényeken való megjelenés mellett csak a leghatékonyabbnak bizonyuló metróplakátokat és rádióspotokat vette igénybe. Hogy a kiadói tevékenység így is érvényesen jelen tudott lenni a magyar kulturális életben, azt az MMA Titkárságával való konstruktív együttműködése eredményezte.

A terjesztésben és népszerűsítésben jellemzően felhajtó erővel bírt, amikor valamilyen esemény, évforduló, kiállítás apropójára esett a megjelenés. Kiemelendő Szunyoghy András *Vadállatok anatómiai rajzai* című kiadványának sikere a FeHoVa rendezvényén, Lenzsér-Mezei Kata *Monstrancia* című könyvének aktualitása a budapesti pápalátogatás kapcsán, a Hefter László üvegművész nyolcvanadik születésnapjára megjelent kismonográfia, a szintén nyolcvanadik születésnapját ünneplő Olasz Ferenc fotográfus köszöntésére kiadott, reprezentatív album, illetve az úgyszintén nyolcvanéves Máthé Tibor operatőri pályafutását bemutató kötet.

2023-ban ötödik alkalommal vett részt a Kiadó saját standdal az Ünnepi Könyvhéten, a Vörösmarty téren. A Kiadó legsikeresebb könyvei: Fazekas Sándor fordításában megjelent William Shakespeare szonettjei; Szunyoghy András könyvei; Szilágyi István kötetei, a Pars pro toto sorozat új és korábbi kötetei (szinte kizárólag fiatal, egyetemista korosztály vásárolta).

A 2023. szeptember 28. és október 1. között megrendezett 28. Nemzetközi Könyvvásáron az MMA Kiadó második alkalommal önálló standdal vett részt. Különösen öröndetes, hogy a legnagyobb arányban fiatalok érdeklődtek a könyvek iránt, illetve, hogy a kötetek fogysát nem egy-egy sikerkönyv, hanem egy egyenletes eloszlású, széleskörű érdeklődés eredményezte.

A Kiadó az egyes könyvek számos bemutatója mellett két alkalommal, az Ünnepi Könyvhét, illetve a Karácsonyi Könyvvásár előtt tartott sajtóbemutatót az MMA székházában, a Pesti Vigadóban. A könyvbemutatók számossága ugyan költséggratékonysági megfontolásból valamelyest csökkent, számos könyvnek jutott önálló bemutatóközlési lehetőség. Ezek közül kiemelkedik Fazekas Sándor William Shakespeare szonettjei című fordításkötete, amely a nagy érdeklődéssel kísért könyvheti dedikálás mellett debütált a Győri Könyvszalonon, illetve országsszerte év végéig több mint húsz helyszínen. Itt különösen fontos kiemelni a szerzői proaktivitás és kapcsolati háló fontosságát. A Pars pro toto sorozat könyveinek bemutatóját is érdekelhető olvasói- és sajtóérdeklődés övezte, miként a Huszti Péter személyes közreműködésével zajló, könyvbemutatót is a Pesti Vigadóban, de fontos megemlékezni a *Lechnerek*, a *Hauszmann Alajos naplója*, valamint a Bartha Dénes zenekritikáit közlő és tanulmánnyal értelmező könyv kerekasztal-beszélgetéseinek sikeréről is.

Az MMA Titkárságával együttműködve, akadémikusi részvétellel több határon túli könyvbemutatón is részt vett a Kiadó (a pozsonyi Liszt Intézetben *Grendel Lajos összegyűjtött elbeszélései* című kötet, Kolozsváron a Szilágyi István *Távolodó jégtáblákon* című kötet). A határokon túli könyvbemutatókon a könyv akadémikus szerkesztői és a Kiadó irodalomtörténész vezetője vettek részt. Kolozsváron ismét sikerült megoldani, hogy a bemutató idején a helyszínen, illetve a könyvhét alatt több városi helyszínen is árusítsák a könyveket.

A Kiadó valamennyi új könyvét – szerződés szerint – forgalmazza a két legnagyobb bolthálózat, a Libri és a Lira & Lant, könyveink többségét a kisebb bolthálózatok és egyes könyvesboltok. A jövőben is megoldandó feladatot jelent a határon túli könyvforgalmazás.

2022 márciusában megnyílt a Vigadó Látogatóközpontja, ahol – a Kiadó webáruháza mellett – elérhető és megvásárolható a Kiadó teljes kiadványkészlete, a hagyományos bolti forgalmazásnál előnyösebb árképzéssel. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a Kiadó ismét lehetővé tette, hogy a honlapján a húsvéti időszakban a *Barokk freskófestészet Magyarországon* három kötetét, decemberben pedig valamennyi könyvet a folyamatosan élő 25%-on felül alkalmi kedvezménnyel lehessen megvásárolni – ennek is köszönhető, hogy a webes könyvértékesítés lassan, de fokozatosan bővül.

2023. évi könyvbemutatók

JANUÁR

- Kecskemét – Sümei György: Tóth Menyhért. Levelek, vallomások
- Pesti Vigadó – Pars pro toto sorozat új kötetei (Boris Groys: A művészet ereje; Jozef Pieper: Szabad idő és kultusz)

FEBRUÁR

- Veszprém – Jankovics Norbert (szerk.): Veszprém város építészeti topográfiája

ÁPRILIS

- Kalocsa, Tomori Pál Városi Könyvtár – Sümei György (szerk.): Tóth Menyhért. Levelek, vallomások
- Walter Rózsi-villa – Brunner Attila (szerk.): A Lechnerek

MÁJUS

- Miskolc, Hermann Ottó Múzeum – Sümei György: Tehát ez a háború?
- Pozsony, Liszt Intézet – Grendel Lajos: Összegyűjtött elbeszélések

JÚNIUS

- Vörösmarty tér – Ünnepi Könyvhét, önálló standdal
- MMA Székház – Ünnepi könyvheti sajtóbemutató (17 új kötet)
- Kolozsvár, Ünnepi Könyvhét – Szilágyi István: Távolodó jégtaflakon; Pécsi Györgyi (szerk.): Fehéringes közmagyar; Demeter Zsuzsa: Bálint Tibor
- Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Zenei Gyűjtemény – Scholtz Anna: Bartha Dénes. Zenekritikák a Pester Lloydban (1939–1944)
- Filmes Ház – Szekfü András: Így filmeztünk 4.

JÚLIUS

- Balatonfüred – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei
- European Shakespeare Research Association Conference – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei
- Gyula, Mogyoróssy János Városi Könyvtár – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei

SZEPTEMBER

- Szegedi Tudományegyetem – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei
- Szeged, Grand Café – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei
- Hernád Ház – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei
- Budapesti Nemzetközi Könyvvásár – önálló stand
- Akadémiai Szalon – Keppel Márton: Hefter László

OKTÓBER

- Székesfehérvár – Pécsi Györgyi (szerk.) Fehéringes közmagyar. Beszélgetések Kányádi Sándorral
- Gyenesdiás, József Attila Művelődési Központ és Könyvtár – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei
- Kecskemét, Katona József Megyei Könyvtár – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei
- Budapest, L1 Lakásgaléria – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei
- SZTE, Kreatívek Műhely – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare szonettjei

NOVEMBER

- Győri Könyvszalon – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare sonettjei
- Pesti Vigadó – Gajdó Tamás: Huszti Péter
- Akadémiai Szalon – Fábián László: Szemadám György. Quodlibet
- Székesfehérvár – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare sonettjei
- Budapest, Magyar Napló Könyvesbolt – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare sonettjei
- Budapest, Magyar Shakespeare Társaság – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare sonettjei
- Gárdonyi, Nemzedékek Háza – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare sonettjei
- Pécs, Művészetek és Irodalom Háza – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare sonettjei

DECEMBER

- MMA Titkársága Andrassy úti irodaháza – a kiadó karácsonyra megjelenő könyveinek sajtóbemutatója
- Dunakeszi, Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár – Fazekas Sándor (ford.): William Shakespeare sonettjei

Portréfilm-gyártás

2023-ban is folytatódott a Magyar Művészeti Akadémia portrészorozata a köztelevízióban. A nézők hetente olyan akadémikus és más művészek, művészetelméleti szakemberek életútjába, gondolkodásába nyerhettek bepillantást, akik jelentősen befolyásolták, alakították a magyar művészeti életet. Az MMA megbízásából készülő 52 perces portréfilmeket továbbra is az M5, valamint a Duna World csatornákon lehetett látni, néhány portréfilmet a helyi televíziók is műsorra tűztek. Az egyes portréfilmeket az első adás után a köztelevízió további nyolc ismétléssel sugározza.

A pandémiás években (2020, 2021. és részben 2022.) a tervezettnél jóval kevesebb portréfilm elkészítésére volt lehetőség, míg a 2023 már a 2020 előtti szinthez való visszazárkózás jegyében telt, mely folyamat a tervek szerint a jövőben is folytatódik. Az év során összesen 36 korábban és 16 előző évben készült portréfilm került adásba. Ezek aktualitása például az akadémikus kerek születésnapjához, aktuális eseményéhez, kiállításához igazodott (Haris László, Oravecz Imre, Benkő Imre, Kóka Rozália, Dubrovay László, Pátkai István, Olasz Ferenc, Ternovszky Béla, Kókay Krisztina, Mezey Katalin, Szilágyi István, Grendel Lajos, Sipos László, Molnár Edit, Dávid Katalin, Wehner Tibor, Hefter László, Király László, Bede- Fazekas Csaba).

Egyéb videószolgáltatás

A Kiadó a www.mma.hu és a www.mma-tv.hu honlapok videós tartalomszolgáltatója, a www.mma-tv.hu honlapot pedig teljes körűen gondozza. Az MMA Titkársága megrendelésére a Kiadó videós stábja, indokolt esetben külső szakember és/vagy stáb bevonásával rögzíti az MMA művészeti eseményeit, illetve videós riportokat, helyszíni tudósításokat készít. Az elkészült felvételek felkerülnek az MMA honlapjaira, illetve a jól kiépített archiváló rendszerben archiválásra kerülnek. Az egyéb MMA-hoz került, felajánlott, vásárolt videófilmek utógondozását is a Kiadó látja el.

A Kiadó promóciós kisfilmjei a *Barokk freskőfestészet* sorozathoz: Zirc, Pápa, Kőszeg, Szombathely, Sárovar.

Az MMA Kiadó megrendelésére 2023-ban is folytatódott a már évek óta forgatott *Szerelmes földrajz* című sorozat elkészítése az MTVA-val együttműködésben és Hollós László szerkesztésében.

Az MMA YouTube csatornájára 2023-ban 120 filmanyag került fel (portréfilmek ötperces előzetesei, a Kiadó saját gyártású és egyéb videói), amelyek átkerültek a www.mma-tv.hu honlapra.

2023 elején az MTVA vezetésével történt tárgyalás eredményeként a jogszabad 52 perces (teljes) portréfilmeket a Kiadó feltöltötte a www.mma-tv.hu portálra, amelyek a menülistában a Portréfilmek menü alatt érhetőek el.

7. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADEMIA ÉLETÉBEN

2022

Külgazdasági és Külügyminisztérium

Április 22-én együttműködési megállapodást írt alá a Magyar Művészeti Akadémia és a Külgazdasági és Külügyminisztérium a magyar kulturális diplomáciai programok támogatásáról. A hosszú távú megállapodást a Magyar Művészeti Akadémia részéről Richly Gábor főttnkár, a Külgazdasági és Külügyminisztérium részéről Schöberl Márton kulturális diplomáciáért felelős helyettes államtitkár látta el kézjegyével az MMA székházában, a Pesti Vigadóban. A megállapodás célja, hogy formalizálja a két intézmény együttműködését a magyar művészet kimagasló értékeinek külföldi bemutatása, népszerűsítése terén.

A két intézmény az elmúlt tíz évben számos kulturális projektet valósított meg közösen világszerte, a mostani megállapodás még eredményesebbé teheti a közös munkát, és jól szolgálja majd a magyar nemzet kiemelkedő kulturális értékeinek megismertetését. A közös programok elsősorban a külföldi magyar kulturális központok – a Liszt Intézetek – bevonásával valósulnak meg, amelyek megkülönböztetett figyelmet fordítanak majd az MMA művészeinek külföldi bemutatására programjaik tervezése során.

Kulturális és Innovációs Minisztérium

Július 6-án a Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) és a Külgazdasági és Külügyminisztérium közösen szervezett hagyományos nyári kulturális diplomáciai értekezletének keretében aláírták a Kulturális és Innovációs Minisztérium, valamint a Magyar Művészeti Akadémia részéről a magyar kulturális diplomáciai programok támogatásáról szóló együttműködési megállapodást. A hosszú távú megállapodást a KIM képviselőjében Csaba Gábor kulturális diplomáciáért és a külföldi magyar intézetekért felelős helyettes államtitkár, az MMA részéről Richly Gábor főttnkár látta el kézjegyével.

A két intézmény az együttműködésük során törekszik arra, hogy megismertessék egymással a magyar országhép pozitív formálása érdekében kialakított terveiket és azokat összehangolják; valamint ugyancsak törekszenek arra, hogy a magyar film- és fotográfia, irodalom, építészet, zene, színház, képző-, ipar- és tervezőművészet, valamint a népművészet értékeit és szereplőit külföldön, illetve a határon túli magyarság körében is megismertessék. A fenti célok megvalósítása érdekében a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Magyar Művészeti Akadémia közös programokat kíván szervezni, megkülönböztetett módon törekedve az MMA-hoz köthető személyek és műveik külföldi megismertetésére a magyar kulturális intézetek bevonása révén, illetve az aktuális külföldi magyar kulturális évadok keretei között.

Magyar Szemle Alapítvány

Együttműködési megállapodást írt alá december 7-én az Országút folyóiratot kiadó Magyar Szemle Alapítvány és a Magyar Művészeti Akadémia. A megállapodást az MMA részéről Richly Gábor főttnkár, az Alapítvány részéről Entz Géza elnök látta el kézjegyével az MMA székházában.

Az Alapítvány és az MMA egyaránt arra törekszenek, hogy a magyar művészet értékeit ismertté tegyék, bemutassák a magyar kultúra gazdagságát és sokszínűségét – ennek érdekében született meg a hosszú távú megállapodás. Az Alapítvány kiemelt figyelmet kíván szentelni az MMA, a tagozatai és a közeljövőben megalakuló regionális munkacsoportjai működésének, programjainak ismertetésére az Országút lap kéthetente megjelenő számaiban és online felületén. Kommunikációs felületeiken jelenléteket biztosítanak az MMA saját szervezésű és támogatott eseményeinek, valamint az Alapítvány és az MMA leendő közös eseményeinek, kiadványainak. A köztestület mindehhez partneri együttműködést kínál.

Magyar Tudományos Akadémia

Stratégiai együttműködési szándéknyilatkozatot írt alá Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA), és Vashegyi György, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke. Az együttműködés egyik fő célja a magyar kulturális, művészeti és tudománytörténeti jelentőségű értékek megőrzése határainkon innen és túl. A megállapodás létrejöttét az ünnepélyes aláírás helyszínén, az MTA székházában köszöntötte Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter.

A december 14-én aláírt szándéknyilatkozat szerint az MTA és az MMA együttműködnek a kiemelkedő hazai és egyetemes magyar tudományos és művészeti eredmények megszületésének elősegítése, széleskörű megismertetése, valamint a kulturális élet gazdagítása érdekében. A célok között szerepel az MMA tagozatai és az MTA önálló, társult testületeként működő

Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia (SZIMA) osztályai által szervezett művészeti programok és egyéb kezdeményezések ösztönzése és támogatása.

Az együttműködés keretében továbbfejlesztik a Magyar Tudományos Művek Tárát (MTMT) annak érdekében, hogy a felsőoktatási intézményekben oktató, kutató, illetve fokozatot szerző alkotó- és előadóművészek szakmai eredményei (más tudományterületekhez hasonlóan) az adott művészeti ágak megfelelő szempontok szerint dokumentálhatók legyenek. A célok között szerepel a művészettel nevelés hazai közoktatásban történő alkalmazása és meghonosodása érdekében az elméleti szempontok és gyakorlati feltételek feltárása, a művészettel nevelés előnyeinek megismertetése a döntéshozókkal, a pedagógusokkal és a közvéleménnyel. Az MTA területi bizottságokat működtet a vidéki egyetemi városok vonzáskörzetében, küldetésének az egész országra kiterjedő megvalósítása érdekében. A szándéknyilatkozat szerint ezt a kiépített infrastruktúrát és kapcsolati hálót a jövőben az MMA is igénybe veheti regionális hálózata kiépítéséhez és annak révén a vidéki programjainak a szervezéséhez.

2023

Külgazdasági és Külügyminisztérium

2023 februárjában megújította a 2022. áprilisban kötött együttműködési megállapodását a Magyar Művészeti Akadémia és a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) a magyar kulturális diplomáciai programok támogatásáról. Az új határozatlan idejű megállapodást a köztestület részéről Richly Gábor főtiszt, a KKM részéről Lengyel Miklós képzésekért, ösztöndíjprogramokért és tudománydiplomáért felelős helyettes államtitkár látta el kézjeggyel a minisztérium épületében.

Az MMA az elmúlt bő egy évtizedben nagyszámú projektet szervezett, amelyek világszerte közel 200 helyszínen valósultak meg Belgrádtól Szöulig, Krakkótól Tokióig, Los Angelesztől Pekingig, Szófiától Teheránig. Az Akadémia és a KKM már hosszabb ideje segíti egymás munkáját, de a 2022. áprilisi megállapodás megerősítette a kereteit a szorosabb, koordinált együttműködésnek, melynek eredményeként 2022-ben ötven közös szervezésű művészeti program és kiállítás valósulhatott meg. A megállapodás 2023. évi, technikai jellegű módosítását az erre indokolta, hogy a külföldi magyar kulturális intézetek szakmai felügyelete 2022 nyarán a Kulturális és Innovációs Minisztériumhoz került, azonban szoros maradt az együttműködés a KKM-mel a magyar külképviseletek által megvalósított kulturális programokat illetően. A KKM és az MMA megújított megállapodásának célja változatlanul az, hogy elősegítse a két intézmény együttműködését a magyar művészet kimagasló értékeinek külföldi bemutatása, népszerűsítése, a magyar kortárs művészet nemzetközi jelenlétének erősítése terén. A közös programok megvalósításában az MMA elsődlegesen a minőségi kultúra támogatását tartja szem előtt, azok elsősorban az Akadémia művészeinek – az akadémiuson felül jóval szélesebb művészkörök, köztük ösztöndíjasok – nemzetközi bemutatását célozzák.

Építészeti együttműködési szándéknyilatkozat

Építészeti együttműködési szándéknyilatkozatot írt alá a Magyar Művészeti Akadémia, az Építési és Közlekedési Minisztérium (ÉKM), az MMA Építőművészeti Tagozata, a Magyar Építész Kamara, a Magyar Építőművészek Szövetsége és a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia Építőművészeti Osztálya az MMA székházában, a Pesti Vigadóban december 13-án.

A megállapodást a köztestület részéről Turi Attila elnök és Salamin Ferenc, az Építőművészeti Tagozat vezetője látta el kézjeggyel. Az ünnepélyes együttműködési megállapodás létrejötté alkalmából Lánszki Regő országos főépítész, az ÉKM államtitkára hangsúlyozta: először történik meg, hogy a magyar építészeti élet meghatározó szakmai szervezetei közösen úgy döntenek, hogy rendszeresen tanácskoznak és közös döntések esetén azokat egységesen képviselik. Ezzel az aláírók méltón szolgálják Kós Károly emlékét is, akinek hagyatékát és gondolatosságát megidéző konferenciához kapcsolódott a megállapodás létrejötté.

Az együttműködési megállapodás alapján a magyar építészeti élet meghatározó szakmai szervezeteinek vezetői kinyilvánítják, hogy a környezetalkotás kulturális közügy és olyan társadalmi tett, mely meghatározza saját korunk és a következő generációk közérzetét, egészségét, jó ízlését és helyidentitását. Az építészet az egyik legösszetettebb emberi tevékenység, hiszen egyszerre tudomány, művészet, a létfenntartást biztosító ágazat és gazdasági tényező is. Annak érdekében, hogy a résztvevők egyszerre szolgálják a magyar építészeti örökség gazdagodását, illetve támogassák az építészeti minőség javulását, továbbá, hogy a

magyar építészet megfelelő válaszokat adjon a XXI. század feladataira, szükségesnek tartják, hogy rendszeresen tanácskozzanak, döntéseikről egymást tájékoztassák, és közös álláspont esetén azt egységesen képviseljék.

A köztestület képviselete döntés-előkészítő, véleményező és egyéb testületekben, szervezetekben

A köztestület MMA törvény-ben rögzített közfeladata szerint jogszabály vagy egyedi megkeresés, felkérés alapján képviseli a művészeket közfeladat ellátásában közreműködő különböző döntés-előkészítő, véleményező és egyéb testületekben, szervezetekben.

E közfeladat ellátása érdekében a következő testületekben lát el képviseletet a Magyar Művészeti Akadémia:

1. Szent Korona Testület

A képviselet jogcíme: Szent István államalapításának emlékéről és a Szent Koronáról szóló 2000. évi I. törvény 5. § (1) bekezdése.

A testület feladata a Szent Koronának és a hozzá tartozó jelvényeknek a védelme és megóvása, valamint a velük kapcsolatos intézkedések megtétele.

Az MMA-t a testületben az elnök képviseli.

2. Nemzeti Előadó-művészeti Érdekegyeztető Tanács

A képviselet jogcíme: az előadó-művészeti szervezetek támogatásának részletes szabályairól szóló 428/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja.

A Nemzeti Előadó-művészeti Érdekegyeztető Tanács a hivatkozott törvény által szabályozott jogviszonyokat érintő szakmai, szakmapolitikai és támogatási kérdések érdekegyeztetési fóruma.

Az MMA-t a testületben Kubik Anna akadémikus képviseli.

3. Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

A képviselet jogcíme: a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 71. § (1) bekezdése.

A testület a felsőoktatásban folyó képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység minőségének és a felsőoktatási intézmény belső minőségbiztosítási rendszere működésének külső értékelésére létrehozott, független országos szakértői testület, amely a hivatkozott törvényben szabályozott módon szakértőként közreműködik a felsőoktatási intézményekkel kapcsolatos eljárásokban.

Az MMA -t a testületben Dévényi Sándor akadémikus képviseli.

4. Nemzeti Kulturális Tanács

A képviselet jogcíme: a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvény 5. § (2) bekezdése, illetve a Nemzeti Kulturális Tanács elnökének kinevezéséről szóló 1108/2020. (III. 15.) Korm. határozat.

A Nemzeti Kulturális Tanács feladata, hogy biztosítsa a kulturális ágazatok egységes kormányzati stratégiai irányításának szakmai alapjait. Az elnökön túl a Tanács tagjai a törvényben nevesített kultúrstratégiai intézmények vezetői.

Az MMA-t a testületben az elnök képviseli; továbbá a Tanács elnöki pozícióját Vashegyi György akadémikus látja el.

3. Hungarikum Bizottság

A képviselet jogcíme: a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 14. § (2) bekezdés n) pontja.

A testület a nemzeti értékek, kiemelkedő nemzeti értékek és hungarikumok megőrzése, fenntarthatósága, széles körű megismertetése és hasznosítása érdekében lát el a hivatkozott törvényben meghatározott feladatokat.

Az MMA-t a testületben Zelnik József akadémikus képviseli.

4. Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács (NGTT)

A képviselet jogcíme: a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról szóló 2011. évi XCIII. törvény.

Az NGTT a gazdaság és a társadalom fejlődését érintő átfogó ügyek, a kormányzati ciklusokon átívelő nemzeti stratégiák megvitatására, valamint a harmonikus és kiegyensúlyozott gazdasági fejlődés, illetve az ehhez illeszkedő szociális modellek kidolgozásának és megvalósításának előmozdítására létrejött, az Országgyűléstől és a Kormánytól független, konzultációs, javaslattevő és tanácsadó testület, konzultatív fórum.

A Művészeti Oldal képviselői:

- a) az MMA elnöke,
- b) az MMA által delegált két képviselő: Kiss János, az MMA alelnöke és 2022. január 1-től Richly Gábor, az MMA főtitkára,
- c) egy, a határon túli magyar művészeti élet MMA által delegált képviselője: Vári Fábián László akadémikus 2022. február 15-ig, majd Márkos Albert akadémikus 2022. február 18-tól.

A Művészeti Oldal adta a tanács soros elnökét 2022. december 17. és 2023. június 16. között hat hónapnyi időtartamra; a feladatot Richly Gábor főtitkár, az NGTT képviselője látta el.

2023. december 12-től a Művészeti Oldal oldalelnöki pozícióját Richly Gábor főtitkár tölti be.

5. Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság

A képviselet jogcíme: a Kossuth-díj, a Széchenyi-díj adományozásának rendjéről, valamint a Magyar Köztársaság Kiváló Művésze, a Magyar Köztársaság Érdemes Művésze, a Magyar Köztársaság Babérkoszorúja díj alapításáról és adományozásáról szóló 271/2008. (XI. 18.) Korm. rendelet 9. § (3) bekezdés c) pontja.

A bizottságot a Kormány hozta létre a Kossuth-díj és a Széchenyi-díj, valamint egyes művészeti díjak – a Magyarország Kiváló Művésze, a Magyarország Érdemes Művésze, a Magyarország Babérkoszorúja díj – adományozására vonatkozó javaslatok értékelésére, a kitiüntetésekre vonatkozó ajánlások megtételére.

A köztestületet a bizottságban az elnök képviseli.

6. Art Bizottság

A képviselet jogcíme: a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény 26. § (3) bekezdés a) pontja.

2017. január 1-től a filmalkotások „art” minősítésére az Art Bizottság tesz javaslatot, melyet 2021. január 1-ig a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala, majd a Miniszterelnöki Kabinetiroda főosztályaként működő, mozgóképszakmai hatóságként eljáró Nemzeti Filmiroda működtet. Az Art Bizottság a filmalkotások art kategóriák szerinti besorolási eljárásában javaslattevő funkciót tölt be.

Az MMA-t a testületben Pintér Judit filmkritikus, majd 2023. december 11-től Bakos Edit, az MMA köztestületi tagja képviseli.

7. Kulturális Javak Bizottsága

A képviselet jogcíme: a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 4. § (13) bekezdése.

A Kulturális Javak Bizottsága a kulturális javakkal kapcsolatos hatósági és egyéb szakmai döntések előkészítésében segíti a kulturális javak hatóságának munkáját és a kulturális örökség védelméért felelős miniszter egyéb szakmai feladatait.

Az MMA-t a testületben 2023. augusztus 31-ig Keserü Katalin akadémikus, majd 2023. november 11-től kezdődően Sulyok Miklós akadémikus képviseli.

8. Nemzeti Kulturális Alap (NKA)

A képviselet jogcíme: a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény 2. § (1) és (4)-(4a) bekezdése, valamint az NKA törvény végrehajtásáról rendelkező 9/2006. (V. 9.) NKÖM rendelet 3. § (1), 11. § (6) bekezdése.

Az NKA a nemzeti és az egyetemes értékek létrehozásának, megőrzésének, valamint hazai és határon túli terjesztésének támogatása érdekében létrehozott, elkülönített állami pénzalap. Céljai megvalósulása érdekében a kultúráért felelős miniszter elvi, irányító és koordináló döntések meghozatalára Nemzeti Kulturális Alap Bizottságot (Bizottság) létesített. A Bizottság tagjainak egyharmadát, azaz három személyt az MMA javaslata alapján nevezi ki a miniszter.

Az MMA-t a Bizottságban Richly Gábor főtítkárr, valamint Tordai Hajnal és Ternovszky Béla akadémikus képviseli.

Az NKA forrásainak felhasználására tíz művészeti főtematikájú állandó szakmai kollégiumot, valamint nyolc nem művészeti főtematikájú állandó szakmai kollégiumot működtetett. A művészeti főtematikájú kollégiumok tagjainak egyharmadát, összesen huszonnégy főt az MMA delegálta. A nyolc nem művészeti főtematikájú állandó szakmai kollégiumokban az MMA részvételét nyolc képviselő biztosítja.

9. Országos Köznevelési Tanács, Köznevelés-stratégiai Kerekasztal

A képviselet jogcíme: az egyes köznevelési szakmai testületekről szóló 1382/2017. (VI.16.) Korm. határozat 4b. és 21. bc) pontja.

A Kormány társadalmi szervezetekkel történő együttműködés erősítése érdekében hozta létre és működteti az Országos Köznevelési Tanácsot (OKNT), valamint a Köznevelés-stratégiai Kerekasztalt. Az OKNT közreműködik a közneveléssel kapcsolatos döntések szakmai előkészítésében, javaslattevő, véleményező és tanácsadói tevékenységet végző szakmai testület. A Köznevelés-stratégiai Kerekasztal a közneveléssel kapcsolatos döntések előkészítésében javaslattevő, véleményező, stratégiai tanácsadói tevékenységet végző társadalmi konzultációs szakmai testület.

Az MMA-t az OKNT-ben Szerényi Béla akadémikus, a Köznevelés-stratégiai Kerekasztalban Solymosi-Tari Emőke akadémikus képviseli 2022. november 1-től.

10. Szerzői Jogi Szakértői Testület

A képviselet jogcíme: felkérés a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 101. §-a alapján.

Szerzői jogi vitás ügyben felmerülő szakkérdésekben a bíróságok és más hatóságok szakvéleményt kérhetnek a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala mellett működő szakértői testülettől. A testület tagjait az igazságügyért felelős miniszter a kultúráért felelős miniszterrel egyetértésben öt éves időtartamra nevezi ki. A testület felkérésre peren kívül is adhat szakvéleményt a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben.

A testület tagjainak az igazságügyért felelős miniszter a kultúráért felelős miniszterrel egyetértésben Árendás József, Cseke Péter, Sára Ernő és Szurcsik József akadémikusokat nevezte ki.

11. Közzolgálati Testület

A képviselet jogcíme: a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 1. számú melléklete.

A Közzolgálati Testület a Médiatörvény és a Közzolgálati Kódex szelleme alapján alakult meg 2011-ben. A Közzolgálati Kódex a közzolgálati médiaszolgáltatásra vonatkozó alapvető elveket és a törvényben meghatározott közzolgálati célokat tartalmazza. A Kódex szabályainak érvényesülését a Közzolgálati Testület felügyeli. A Testület a társadalmi felügyeletet biztosítja a közzolgálati médiaszolgáltató felett és a közzolgálati érvényesülését folyamatosan figyelemmel kíséri, ellenőrzést gyakorol a közzolgálati médiaszolgáltató felett a törvényben foglaltak végrehajtása érdekében.

Az MMA-t a testületben 2022 januárjától 2023. március 31-ig Vashegyi György, az MMA elnöke, majd felkérésére 2023. április 1-től Gózon Ákos újságíró, főszerkesztő, az MMA Titkársága Kommunikációs Főosztályának vezetője képviseli.

12. Állami Beruházás Érdekegyeztető Tanács

A képviselet jogcíme: felkérés az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (hatályos: 2023. november 9-től).

Az Állami Beruházási Érdekegyeztető Tanács az állami építési beruházások javaslattevő, véleményező, érdekegyeztető szakmai fóruma. A Tanács előkészíti az állami építési beruházás típusonként kialakítandó Tervezői Szolgáltatások Rendszerét és az Építési Beruházási Folyamatok Rendszerét, javaslatot tesz a szerinti tervpályázat, az engedélyezési dokumentáció és a

kivitelezési dokumentáció elkészítésére irányuló közbeszerzési dokumentáció tartalmi elemét képező szakmai alkalmassági és értékelési kritériumrendszerre, előkészíti az építményinformációs modell (BIM) alapú tervezés és műszaki megvalósítás feltételrendszerét, előkészíti a tervező és az építetővel kivitelezési szerződést kötő fővállalkozó kivitelező közreműködésének értékelési rendszerét, javaslatot tesz a műszaki egyenértékűség, helyettesíthetőség és kiváltások elfogadásának kritériumrendszerére, az érintett szervekkel és szervezetekkel történő előzetes egyeztetés alapján javaslatot tesz a minősített szolgáltatásokra vonatkozóan az alkalmazandó címkék jegyzékére, az építési beruházásokban részt vevő szakemberek szakmai képzésére vonatkozó állami, kamarai és piaci képzések rendszerének felülvizsgálata alapján javaslatot fogalmaz meg az új képzési rendszer kidolgozására, a szakmai képzések formájára és feltételeire, valamint javaslatot tesz – az államháztartási szabályok figyelembevételével – az állami építési beruházások esetén alkalmazandó, beruházástípusonként és építményfunkciónként eltérő szerződésmintákra.

A 2023 őszén felálló testületben a köztestületet Turi Attila, az MMA 2023. november 5-től megválasztott elnöke, valamint szakmai konzultánsként Salamin Ferenc akadémikus képviseli.

13. Demográfiai Kerekasztal

A képviselet jogcíme: a Demográfiai Kerekasztalról szóló 232/2023. (X. 25.) KE határozat 2.c pontja (hatályos: 2023. október 25-től).

A Demográfiai Kerekasztal az állami és a civil szféra, valamint a tudományos világ képviselőinek együttműködésén alapuló konzultatív és javaslattevő fórum, melyet az Európa történelmi demográfiai kihívásainak felismerése és a magyarság megmaradásának célja hívott életre.

Az MMA-t a testületben az elnök képviseli.

14. UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága és a Szellemi Kulturális Örökség Magyar Nemzeti Bizottság

A képviselet jogcíme: az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottságról szóló 299/2021. (VI. 1.) kormányrendelet 3. § 1 (f) pontja, valamint a 9. § (4) bekezdés 10. pontja.

Az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Alkotmánya VII. cikkében foglalt célok megvalósításával összefüggő tanácsadói feladatokat ellátó testülete.

A Bizottság három állandó szakbizottságának egyike, a Szellemi Kulturális Örökség Magyar Nemzeti Bizottság, mely javaslatokat tesz és ajánlásokat fogalmaz meg a kultúráért felelős miniszter részére. A tagságát a szellemi örökségben érintett intézmények, szervezetek, minisztériumok vezetői delegálják. Feladata a Szellemi Kulturális Örökség Egyezmény hazai megvalósításával kapcsolatos lépések kidolgozása, javaslattevőként a miniszter számára a nemzeti jegyzékre történő magyar örökségelemek felvételéről, az UNESCO listáira történő magyar felterjesztések kiválasztásáról, az Egyezményt megvalósító programok, és oktatási projektek kidolgozásáról, a határon átnyúló szellemi kulturális örökségi elemekkel kapcsolatos közös kultúrdiplomáciai együttműködések kialakításáról.

Az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottságban a köztestületet Richly Gábor főtitkár, a Szellemi Kulturális Örökség Magyar Nemzeti Bizottságban 2022. január 1-től Katona Szabó Erzsébet és Mihályi Gábor akadémikus képviseli.

15. Alkotóművészeti Műteremlakás Bizottság

A képviselet jogcíme: a műteremlakások bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 15/1995. (XII. 29.) MKM rendelet 3. § (3) pontja.

A műteremlakás bérletét a budapesti Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum a miniszter jóváhagyásával jelöli ki nyilvános pályázat alapján. A múzeum a nyilvános pályázatot a tulajdonos helyi önkormányzatnak a lakások bérletére vonatkozó rendelete, illetőleg véleménye figyelembevételével az Alkotóművészeti Műteremlakás Bizottság jóváhagyását követően írja ki. A Bizottság hat állandó és egy nem állandó tagból álló javaslattevő testület. Az állandó tagok személyét a budapesti Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum igazgatójának javaslatára a kultúráért felelős miniszter hagyja jóvá. Az intézmény legalább kettő állandó tagot a képzőművészet, az iparművészet, valamint a fotóművészet területéről az alkotóművészeti szakmai szervezetek, egy állandó tagot a Magyar Művészeti Akadémia javaslatának figyelembevételével jelöl.

Az MMA-t a testületben Haris László akadémikus képviseli.

16. Településrendezési és az építészeti-műszaki tervtanácsok

A képviselet jogcíme: a településrendezési és az építészeti-műszaki tervtanácsokról szóló 252/2006. (XII. 7.) Korm. rendelet 13. § (3) pontja.

A tervtanács – a településtervezésben vagy az építészeti-műszaki tervezésben, valamint az örökségvédelem területén kiemelkedő, magas szintű elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkező – természetes személyekből álló szakmai tanácsadó, véleményező testület.

A testület MMA által delegált képviselői megyék szerint:

<i>Megye</i>	<i>Testületi tag</i>
Budafok-Tétény Budapest XXII. Kerület Önkormányzat helyi Építészeti-műszaki Tervtanácsa	Jakab Csaba (2023. május 1-től)
Bács-Kiskun vármegye	Vesmás Péter
Baranya vármegye	Dévényi Sándor
Békés vármegye	Vesmás Péter
Fejér vármegye	Szabó Tamás János, Balázs Mihály
Győr-Moson-Sopron vármegye	Golda János
Hajdú-Bihar vármegye	Turi Attila
Komárom-Esztergom vármegye	Tima Zoltán
Nógrád vármegye	Ferencz Marcel
Somogy megye	Salamin Ferenc
Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye	Turi Attila
Tolna vármegye	Dévényi Sándor
Vas vármegye	Turi Attila
Zala vármegye	Jankovics Tibor

17. Egyéb testület

A köztestület részt vesz továbbá a Petőfi Kulturális Ügynökség Nonprofit Zrt. által létrehozott folyóirat-támogatásokat bíráló kollégiumban, a Derkovits Gyula Ösztöndíj Bizottságban, Móricz Zsigmond Irodalmi Alkotói Ösztöndíj Kuratóriumban, Babits Mihály Műfordítói Ösztöndíj Kuratóriumban, Örkény István Drámaíró Ösztöndíj Kuratóriumban, az 1987-ben alapított Kozma Lajos Kézműves Iparművészeti Ösztöndíj Kuratóriumban, a Duna Médiaszolgáltató által alapított Tőkész László-díj Bizottságban, az MTVA Zenei Lektorátus munkájában. A Magyar Világörökségi Tanácsban az Építőművészeti Tagozat delegálására kiemelkedő elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkező MMA tag javaslattevő, véleményező és döntés-előkészítő munkát lát el. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 71. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján létrehozott MAB Felülvizsgálati Bizottságban is képviselteti magát a köztestület. Továbbá a kultúráért és innovációért felelős miniszter által a kulturális ágazatban adományozható szakmai elismerések döntés-előkészítési eljárásában közreműködő Sára Sándor-díj, Erkel Ferenc-díj, Liszt Ferenc-díj, Szabolcsi Bence-díj bíráló bizottságok munkáját segíti delegáltjaival.

III. A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TITKÁRSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE

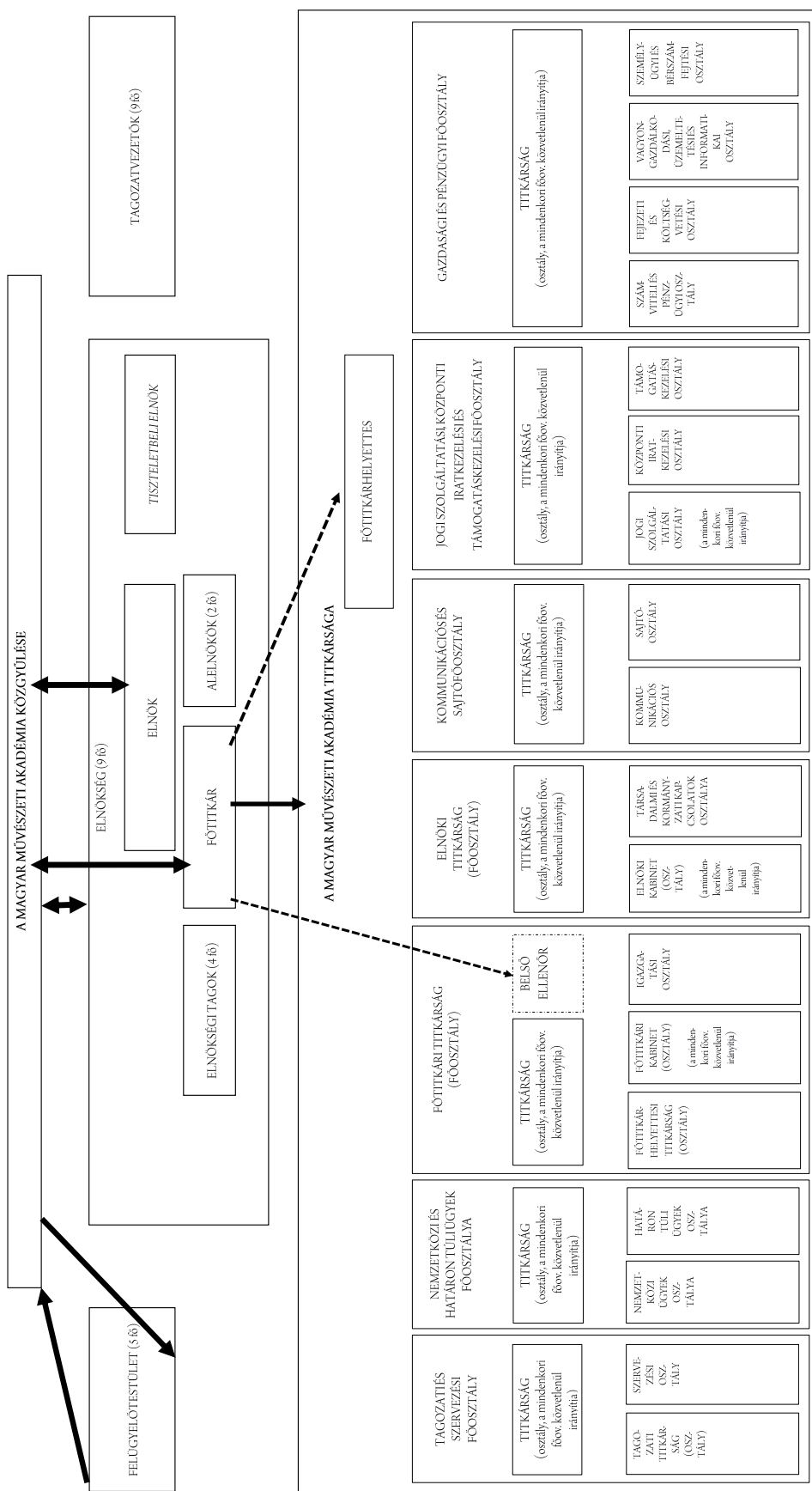
A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TITKÁRSÁGÁNAK SZERVEZETE

Az MMA Titkársága felel a köztestületről szóló törvény szerint az MMA közfeladatainak megszervezéséért. A köztestület mindenkor aktuális feladatai optimális ellátásának biztosítása érdekében időről időre szükségessé válik mind az intézmény struktúrája, mind munkafolyamatainak felülvizsgálata, szükség szerinti újragondolása.

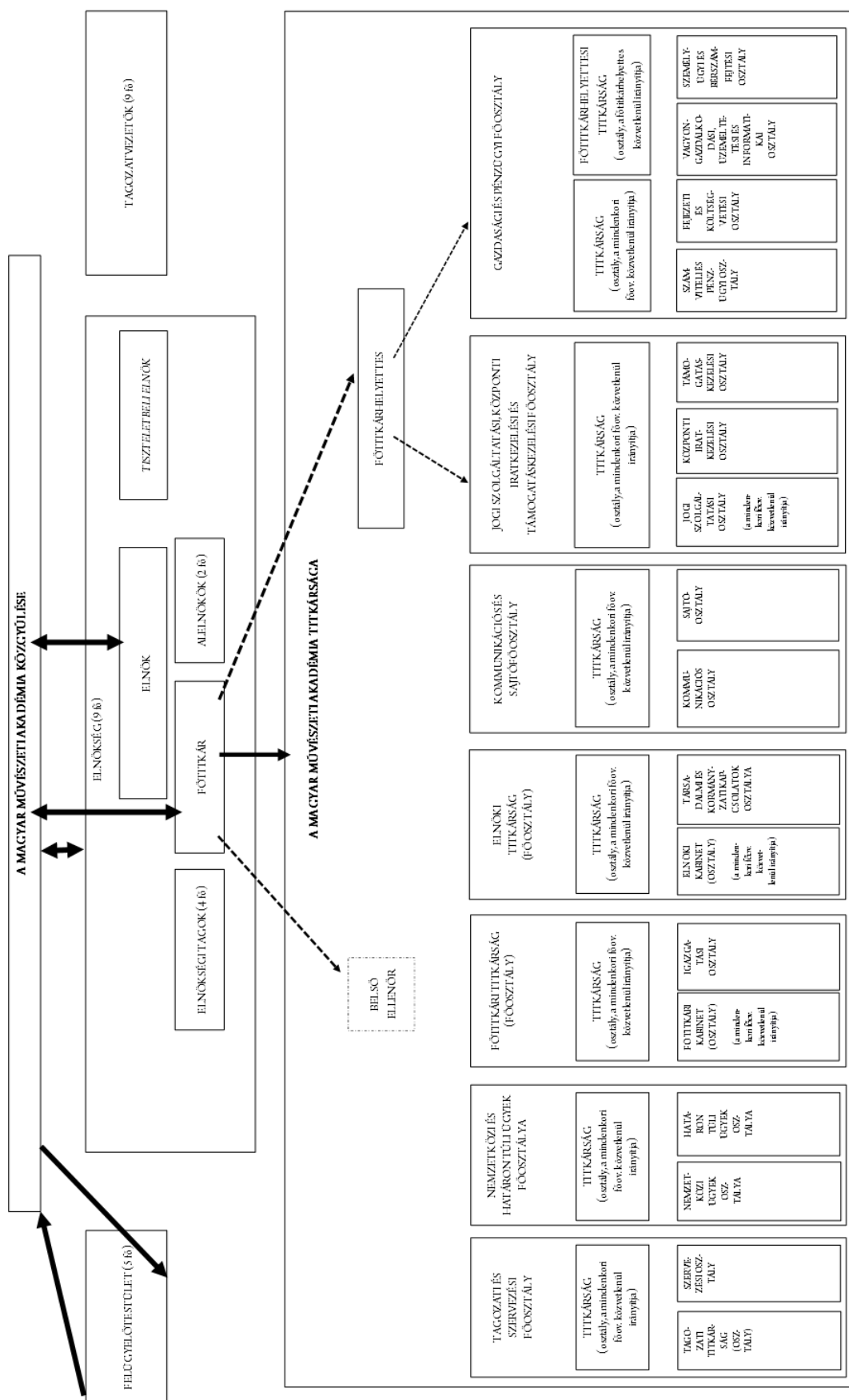
Az MMA elnöksége 2022. június 14-i ülésén tárgyalta az MMA Titkársága Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítását – figyelemmel arra, hogy a köztestület alapszabálya alapján az SZMSZ módosítása az elnökség jóváhagyásához kötött –, és a főtítkár javaslatát 2022. június 20-i hatályba lépés mellett hagyta jóvá.

Ezt követően az MMA elnöksége 2022. december 5-i ülésén tárgyalta az MMA Titkársága Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítását, melyet 2023. január 1-i hatályba lépés mellett hagyta jóvá. A szervezetmódosítás legfontosabb elemei közé tartozott a köztestület regionális átalakításával kapcsolatos igazgatási feladatok intézményi felelősenek meghatározása, az úgynevezett funkcionális szervezeti egységek felügyeletének felelőseként a főtítkárhelyettes kijelölése, valamint a köztestületi alapfeladatok hatékonyabb végrehajtása érdekében az akadémikusi életművek és hagyatékok digitális feldolgozásáért és közkinccsé tételéért felelős új szervezeti egység létrehozása.

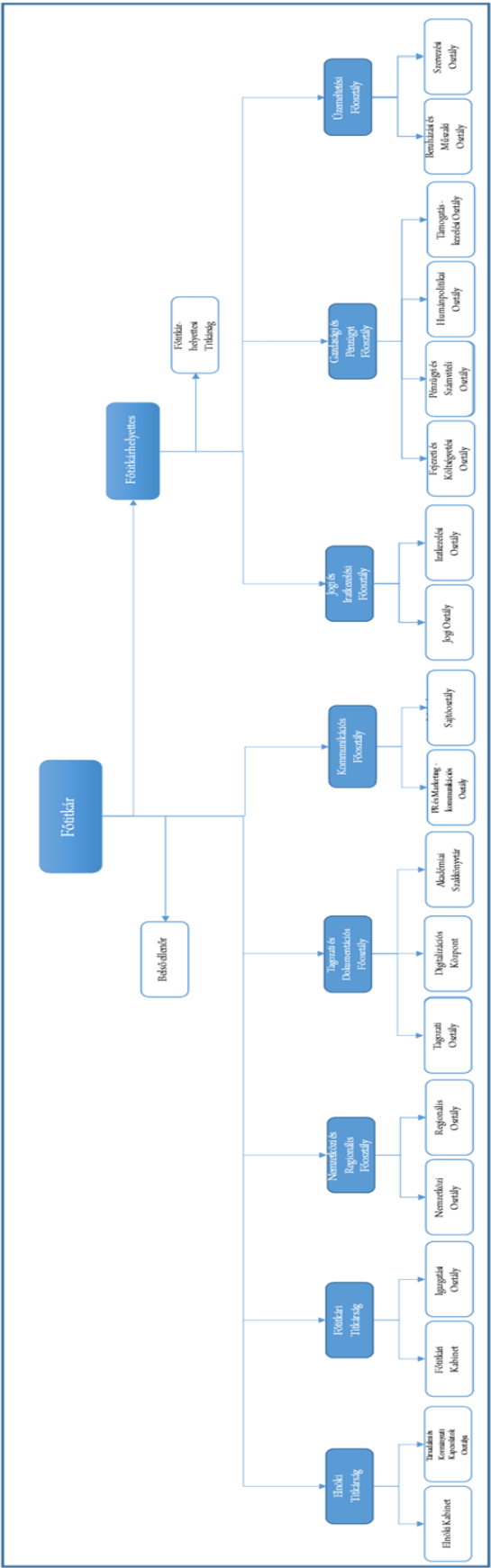
**A Magyar Művészeti Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia Titkársága szervezeti felépítése I.
(2022. június 19-ig)**

*A Magyar Művészeti Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia Titkársága szervezeti felépítése II.
(2022. június 20-tól)*

(2023. január 1-től)

IV. GAZDÁLKODÁS ÉS VAGYONVÁLTOZÁS

1. 2022. ÉV

1. A költségvetés alakulása 2022-ben

A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XXXIV. Magyar Művészeti Akadémia fejezetében a kiadási előirányzat 11 257,3 millió forintban, a költségvetési támogatás összege 11 257,3 millió forintban került megállapításra az 1., 2., 3. és 4. alcímen.

A 2022. évi kiadási előirányzatokat és a teljesítéseket alcímenként az alábbi táblázat mutatja be:

adatok millió forintban

Cím	Alcím	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Szabad maradvány
1	1	MMA Titkársága Igazgatása, köztestületi feladatok	7 998,6	12 360,9	9 889,2	2 370,2	101,6
2	-	Magyar Építészeti Múzeum	665,4	990,2	953,8	27,1	9,3
3	-	MMA Kutatóintézet	273,1	586,9	541,6	19,6	25,6
4	-	Fejezeti kezelésű előirányzatok	2 320,2	2 504,4	2 501,6	1,5	1,3
		Összesen	11 257,3	16 442,4	13 886,2	2 418,4	137,8

A 2022. évi módosított előirányzat fejezeti szintű alakulását az következő táblázat szemlélteti:

adatok millió forintban

2022. évi eredeti előirányzat	11 257,3
2021. évi maradvány összesen:	3 751,8
– ebből 2021. évi szabad maradvány	103,6
– ebből 2021. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány	3 648,2
Előirányzat átadás más fejezetek közötti megállapodás alapján	-127,2
– Eötvös Lóránd Kutatási Hálózat – Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézet részére a Liszt-Erkel 20. sz-i zenei forráskiadványok projekt megvalósításához az MMA/1161-5/2022 megállapodás alapján	-85,0
– Kulturális és Innovációs Minisztérium -Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem részére az V. Marton Éva Nemzetközi Énekversenyen Marton Éva különdíjjal elismert művész pénzjutalmához történő hozzájárulás az MMA/1596-7/2022 megállapodás alapján	-2,5
– Külgazdasági és Külügyminisztérium "A magyar kultúra és művészet bemutatása céljából a határokon túl" programra az MMA/1094-3/2022 megállapodás alapján	-39,0
– Miniszterelnökség – Nemzeti Örökség Intézete részére Illyés Gyula síremlék felújítására az MMA/840-13/2022 megállapodás alapján	-0,7
2022. évi költségvetési bevételek	79,3
2022. évi többletforrások (ld. az alábbiakban részletezve)	1 683,8
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése 2021. december havi illetményhez kapcsolódóan	-202,6
2022. évi módosított előirányzat	16 442,4

2022. évi jelentősebb többletforrások bemutatása:

adatok millió forintban

Előirányzat mód. dátuma	Kormányhatározat, PM rendelkezőlevél száma, elnevezése	Forrás biztosításának módja	Jogosult intézmény/ fejezeti kezelésű előirányzat	Támogatás összege
2022.02.02. 2022.02.03.	Címrendi kiegészítésről, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Beruházás Előkészítési Alapból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka előirányzatból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról, kötelezettségvállalás engedélyezéséről, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1034/2022. (II. 1.) Korm. határozat alapján; PM/2515/2022 levél	egyszeri	1. cím MMA Titkársága	245,7
			2. cím Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ	100,0
			3. cím MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet	105,2
			4. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 4.2 alcím Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása	56,5
			4. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 4.3 alcím Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak	25,0
2022.02.11. elszámolás: 2022.12.15.	A kulturális ágazatot érintő bérfejlesztésről szóló 682/2021 (XII.6.) Korm. határozat alapján; PM/2867-2/2022 levél	beépülő	2. cím Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ	53,4
	PM/2867-5/2022 levél a Kulturális ágazat bérfejlesztése fedezetének elszámolásáról		3. cím MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet	12,2
2022.03.09. 2022.03.10.	Címrendi kiegészítésről, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Központi Maradványszámolási Alap előirányzatból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka előirányzatból történő és fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1121/2022. (III. 7.) Korm. határozat alapján; PM/4661/2022 levél	egyszeri	4. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 4.2 alcím Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása	514,0
			4. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 4.3 alcím Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak	100,0
			1. cím MMA Titkársága	100,0
			2. cím Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ	174,0
			3. cím MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet	44,9

Előirányzat mód. dátuma	Kormányhatározat, PM rendelkezőlevél száma, elnevezése	Forrás biztosításának módja	Jogosult intézmény/ fejezeti kezelésű előirányzat	Támogatás összege
2022.10.06.	Címrendi módosításról és kiegészítésről, a Központi Maradványszámolási Alap előirányzatból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból történő előirányzat-átcsoportosításról, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról, kormányhatározat végrehajtása során alkalmazandó eltérő rendelkezésről, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1471/2022. (X. 5.) Korm.határozat alapján; PM/12405/2022 levél	egyszeri	1. cím MMA Titkársága	30,0
2022.12.22.	A fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról és a Gazdaságújraindítási programok előirányzatból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1643/2022. (XII. 21.) Korm. határozat alapján; PM/14964/2022 levél	egyszeri	1. cím MMA Titkársága	122,9
	Összesen			1 683,8

Az MMA – együttműködve a Kormány stabilizációs intézkedések végrehajtása érdekében hozott intézkedései megvalósításában – a kultúrstratégiai, valamint egyes kulturális intézmények működéséhez szükséges források hosszú távú biztosításáról, továbbá az Eszterházi Turisztikai Beruházással kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 1501/2021. (VII.26.) Kormányhatározat alapján biztosított többletforrásából 412,4 millió forintot ajánlott fel a 2022. évi államháztartási egyensúly megőrzésének biztosításához.

A legfontosabb szakmai feladatok 2022. évi kiadásai teljesítésének alakulása:

adatok millió forintban

Rövid leírás	Tartalom	Kiadások
Életjáradék	MMA törvény 11. § (1) alapján az akadémiai rendes tagok életjáradéka (250 fő, 455 000 forint/fő/hó); az akadémiai levelező tagok életjáradéka (50 fő, 353 900 forint/fő/hó), hozzátartozói – özvegyi és árvasági – ellátások, valamint egyéb köztestületi feladatok	1 891,1
Művészáradék	MMA törvény III/B Fejezete alapján folyósított művészáradék. Havi mértéke az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének 425%-a: 121 125 forint/fő/hó, járulégmentes. Művészáradékban részesülők 2022. évi átlagos létszáma 1 550 fő.	2 249,3

Rövid leírás	Tartalom	Kiadások
Nemzet Művésze Díj	MMA törvény III/A Fejezete alapján adományozható díj. A Nemzet Művésze címet egyidejűleg legfeljebb 70 személy viselheti, összege havonta az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a huszonháromszorosa (70 fő, 28 500*23 forint/hó, járulékmentes).	522,5
Köztisztviselői tagozati ösztöndíjak, Életút-díjak	Tagozati ösztöndíjban részesíthető évente és tagozatonként négy olyan személy, aki a támogatási időszak kezdetéig betöltötte az 50. életévét, de nem töltötte be 65. életévét. (4 fő/tagozat, 9 tagozat, havi bruttó 130 000 forint) Életút-díjban részesíthető évente legfeljebb 18 fő, aki a támogatási időszak kezdetéig betöltötte 65. életévét, felső korhatár nincs. (18 fő, havi bruttó 130 000 forint)	89,1
Köztisztviselői és tagozati díjak, Elismerő oklevelek	Köztisztviselői díjak: Életműdíj: bruttó 8 millió forint, Művészeti Írói Díj: bruttó 3 millió forint, Kovács Flórián Emlékérem: bruttó 3 millió forint; Tagozati díjak: A díjból tagozatonként legfeljebb kettő adományozható. A díj pénzbeli hozzájárulással jár, amelynek összege bruttó 1 millió forint. (2 fő/tagozat, bruttó 1 millió forint/díj, 9 tagozat) Elismerő oklevelek: a Magyar Művészeti Akadémia Elismerő Oklevele adományozására kerül sor a tagozat döntése alapján (tagozatonként legfeljebb bruttó 1750 ezer forint) a művészetoktatásban kimagasló teljesítményt elért pedagógusok, művésztanárok, művészetpedagógiai kutatók, közösségek, intézmények részére (legfeljebb 5 darab bruttó 500 ezer forint)	56,1
Művészeti Ösztöndíj Program Ösztöndíj kiválóság program	Az MMA művészeti alkotómunkát támogató ösztöndíjpályázata. A nyertesek (100 fő) három évre szóló, havi bruttó 200 ezer forint összegű művészeti ösztöndíjra jogosultak (300 fő, havi bruttó 200 ezer forint). Az ösztöndíjprogram lejártát követően az arra érdemesek részesülhetnek az ösztöndíj kiválóság program keretében ösztöndíjra. (10 fő, havi bruttó 200 ezer forint)	834,4
Akadémikusok portréfilmjei, kismonográfiái Digitalizáció	Az akadémikusokról szóló portréfilmek, oral historyk, kismonográfiák elkészítésével, gyártásával, kiadásával, gondozásával, valamint terjesztésével kapcsolatos kiadások. Digitalizáció: az MMA akadémikusai és kiemelkedő magyar művészek művészi eredményeinek, munkásságának digitalizálásához kapcsolódó feladatok kiadásai	378,4
Nemzetközi, határon túli feladatok ellátása, támogatása Regionális működés	A Külügyminisztérium (KKM) és a Kulturális és Innovációs Minisztérium által fenntartott, a világ különböző pontjain kulturális diplomáciai feladatokat ellátó intézményhálózattal való együttműködés támogatása, a megerősödött nemzetközi kapcsolatok ápolása, továbbá határon túli kapcsolatok továbbfejlesztése. Az MMA fővároson kívüli erőteljesebb jelenlétét szolgáló hét régió létrejöttének előkészítéséhez kapcsolódó kiadások. A regionális szerveződés egyik alapvető indoka, hogy biztosítható legyen a köztisztviselő Magyarországon egész területén és a határon túli magyar lakta területek közelségben való folyamatos és aktív jelenléte. A kifizetésre került 41,7 millió forint felül további 39 millió forint támogatást előirányzat átcsoportosítás formájában biztosított az MMA a KKM-nek.	41,7
Tagozati programok	Az MMA kilenc tagozatának – Építőművészeti Tagozat, Film- és Fotóművészeti Tagozat, Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat, Irodalmi Tagozat,	153,0

Rövid leírás	Tartalom	Kiadások
	Képzőművészeti Tagozat, Népművészeti Tagozat, Színházművészeti Tagozat, Zeneművészeti Tagozat, Művészetelméleti Tagozat – programjai	
Beruházás és üzemeltetés	Az MMA tulajdonában lévő ingatlanokkal – Andrássy úti irodaház, Pesti Vigadó, Múcsarnok, MÉM MDK leendő székháza, Hild-villa, Walter Rózsi-villa – kapcsolatos beruházási kiadások, valamint az MMA Titkársága üzemeltetési kiadásai	2 354,9
Támogatások egyedi kérelem alapján	Országos művészeti társaságok, szövetségek működési támogatása, Magyar Művészetek Háza keretében művészeti programok támogatása céljára 2022. évben kifizetett összeg	344,7
Pályázati úton nyújtott támogatások	Pályázati alapok fejezeti kezelésű előirányzatról 2022. évben kifizetett vissza nem térítendő támogatások	201,1
Az MMA gazdasági társaságai és a Makovecz Emlékközpont támogatása	Az MMA tulajdonában lévő nonprofit gazdasági társaságok – Pesti Vigadó Nkft., Múcsarnok Nkft., MMA Kiadó Nkft. – működési támogatása, Nemzeti Szalon megvalósításának támogatása, valamint a Makovecz Emlékközpont működtetésének támogatása az Makovecz Imre Alapítványon, illetve az MMA Titkárságán és az MMA MMKI-n keresztül	1 900,2
MÉM MDK	Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ működése (gyűjteménygyarapítás, restaurálási munkák, kiállítások, szakmai rendezvények stb.)	953,0
MMKI	MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet működése (kutatások, könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása stb.)	465,9

1. Gazdálkodás és vagyonváltozás összefüggései, az MMA vagyonának alakulása, beruházások

Az MMA Titkársága 2022-ben továbbra is folyamatosan biztosította és felügyelte az MMA gazdasági társaságai – a Pesti Vigadó Nonprofit Kft., a Múcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft. és az MMA Kiadó Nonprofit Kft. –, valamint egyes költségvetési szervei – a MÉM MDK és az MMKI – működését; illetve gondoskodott az intézmények működéséhez kötődő közbeszerzések kiírásáról, azok lebonyolításáról, valamint a szükséges értéknövelő beruházások és értékenntartó felújítások-karbantartások előkészítéséről és végrehajtásáról.

Kiemelkedő eleme volt ennek az MMA vagyonát képező és a MÉM MDK kezelésében lévő Városligeti fasor 9–13. alatti ingatlanon lezajlott beruházás, amely a leendő építészeti múzeumnak helyet biztosító építési telek előkészítését célozta meg a felesleges és a múzeum kialakítása szempontjából való felhasználásra alkalmatlan épületek elbontásával, valamint a Walter Rózsi-villa műemlék épületének örökségvédelmi igényű helyreállításával.

Az MMA Titkársága – mint minden évben – 2022-ben is közbeszerzés útján lebonyolította az MMA tulajdonában lévő épületek energia beszerzését, párhuzamosan pedig – a korábbi évek gyakorlatát követve – folytatta az épületállomány energia racionalizálását is.

A közbeszerzés keretében beszerzett áram és földgáz szolgáltatói ára azonban – az egyéb más költségvetési szervek által elért árakhoz hasonlóan – lényegesen megemelkedett, ami kiemelt szemponttá tette az energiaszolgáltatás csökkentését és az ennek révén elérhető energia- és költségmegtakarítást. 2022 szeptemberében az elektromos áram és a földgáz árának bekövetkezett jelentős változás miatt az MMA intézménycsaládjának tagjai az MMA Titkársága kezdeményezésére elkészítették az új helyzethez igazított energiamegtakarítási intézkedési tervüket.

Az ingatlanvagyon egyes elemeit érintő főbb változások 2022-ben:

Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ (MÉM MDK)

1071 Budapest, Városligeti fasor 9–13. (hrsz. 33505)

Változatlan kihívás a MÉM MDK gyűjteményeinek olyan helyre való költöztetése, ahol a múzeumi (dokumentumok, adattári anyag, könyvtár, műtárgyak) és az műemlékvédelmi gyűjtemény egyesítésével páratlan műemlékvédelmi és építészettörténeti komplex gyűjteményes anyag jön létre, illetve kutatóhely alakul ki addig is, amíg az intézmény elhelyezése az erre kijelölt, felújítandó épületegyüttesben méltó módon meg nem valósul. A gyűjtemény jelenlegi – átmeneti – elhelyezése megnyugtató.

A MÉM MDK jelenleg az 1135 Budapest, Jász u. 33–35. alatti iroda és raktár területeket egyaránt biztosító épületegyüttesben bérel tereket, de 2022-ben folytatódtak az építészeti múzeum végleges kialakítására irányuló folyamatok is. Az 1771/2017. (XI. 7.) Korm. határozat alapján az MMA 2018-ban tulajdonba kapta a Budapest VII. kerület, Városligeti fasor 9–13. szám alatti, 33505 helyrajzi számú ingatlanegyüttest, amely alkalmassá tehető az építészeti-építészettörténeti gyűjtemény és a műemléki tudományos gyűjtemények védelmére, szakszerű restaurálására, digitalizálására, feldolgozására, magyarországi és nemzetközi kiállításokra történő előkészítésére, kiállítások bemutatására a MÉM MDK végleges elhelyezése megteremtésével. Ezen az ingatlanon megoldható továbbá az MMA Titkársága, a Pesti Vigadó, valamint a Múcsarnok raktározási tevékenysége is.

A terület felmérésére, valamint életveszélyelhárító és karbantartási munkáira a közbeszerzést 2018 decemberében írta ki a köztestület. 2019-ben az épületegyüttes környezetében az életveszélyelhárítás, melléképületek bontása, valamint raktárak kialakítása megtörtént, a kialakítás első üteme 2020 második félévében a Walter Rózsi-villa (Fischer-villa) rekonstrukciójával és az erősen leromlott állapotú feleslegessé váló épületek bontásával elindult és 2021-ben folytatódott. A bontások, valamint a Walter Rózsi-villa felújítása 2022-ben az átadás-átvételi eljárás sikeres lefolytatásával lezárult. A Walter Rózsi-villa múzeummá való minősítése megtörtént, a kiállítások és szakmai események az épületben folyamatosak. Ezzel tehát egy fontos és nagy összegű beruházás lezárult, utat nyitva az építészeti múzeum kialakításának és addig is megteremtve a kiállítások rendezésének első terepét.

Az építészeti múzeum kialakításának érdekében 2022-ben megkezdődött a tervezésére vonatkozó, közbeszerzési eljárás keretében lefolytatandó építészeti tervpályázat pályázati kiírásának előkészítése és az ehhez szükséges szakértői szolgáltatások beszerzése.

Múcsarnok

1146 Budapest, Dózsa György út 37. (hrsz. 29732/10)

A Múcsarnok homlokzati, funkcionális és energetikai rekonstrukciója

A 261/2020. (VI. 4.) Korm. rendelet nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügygyé nyilvánította a Budapest belterületén elhelyezkedő, a Városliget ingatlanából a telekalakítási eljárással kialakított új önálló ingatlanon megvalósuló, a Magyar Művészeti Akadémia tulajdonában lévő Múcsarnok műemléki és gépészeti felújítását szolgáló beruházást.

Az MMA Titkársága 2021. augusztus 18-án nyílt közbeszerzési eljárást indított a Múcsarnok energetikai és építészeti rekonstrukciója tárgyában. A beszerzés alapvetően komplett tervezésre – a későbbi teljes felújítás engedélyes és kiviteli terveire, valamint a külső homlokzat felújítására, alapszigetelésre és a jövőbeni FŐTÁV fogadó helyiség kialakítására – irányult. A közbeszerzési eljárás eredményesen lefolytatásra került. A tervezést előkészítő műemléki kutatómunkák lezárultak, a homlokzat felújítása, valamint a szigetelési munkák 2022 tavaszán megkezdődtek. E rekonstrukciós munkák ütemes előrehaladása mellett ugyanakkor a Múcsarnok működése folyamatos volt, ellátva kulturális feladatait.

A folyamatban lévő beruházás elsődleges célja az, hogy a magyar kortárs művészet produktumai egy korszerű építészeti, műszaki és a műtárgyak biztonságát garantáló környezetben kerülhessenek bemutatásra a közönség számára. További cél a költséghatékony és fenntartható energiagazdálkodás – az energiastratégia kulcselemei – megvalósítása Budapest ikonikus múzeumi épületében, hosszú távon biztosítva ezzel a kulturális, művészeti és társadalmi élet fejlődését, a gazdaságos működtetés és a környezet minimális terhelése mellett, megteremtve ezzel egy javuló trend előfeltételeit. A beruházás forrását

a Kormány az 1146/2021. (III. 31.) számú és az 1501/2021. (VII. 26.) számú határozatával részben biztosította, a forrás kiegészült az MMA 2021. évi megtakarításaival.

A munkálatok – az elvégzett elővizsgálatok és felméréseket követően – a rendelkezésre álló eredeti tervek és dokumentumok alapján megkezdődtek. Az előrehaladás és bontások során felmerült, előre nem ismert és nem is jelezhető kivitelezési és szerkezetöregedési okok miatt azonban szükséges volt a többszöri átalakítással érintett épületen számos, a kezdeti feltárások alapján a tervezettnél sokkal összetettebb műszaki tartalmú és hosszabb időigényű örökségvédelmi, tartószerkezeti, valamint a Múcsarnok homlokzatának és a határolófalak utólagos vízszigetelésének kialakítására vonatkozó feltárást és vizsgálatot, illetve építő-szerelő munkát elvégezni. Majd ezek eredményeképpen több eredetileg számításba nem vett, az eredeti kiviteli terv készítési és kivitelezési munkák elvégzési időtartamát megterhelő munkafeladatot végrehajtani.

A kiviteli tervdokumentáció elkészítését érinti továbbá, hogy az eredeti engedélyezési tervdokumentáció tartalmának és prognosztizálható költségeinek felülvizsgálata vált szükségessé, tekintettel arra, hogy a rekonstrukciós munkák megkezdésétől számított időszakban a szerződés megkötése óta az orosz-ukrán háborús konfliktus miatti veszélyhelyzet jelentősen megváltoztatta az építőanyagok és szolgáltatások, valamint a későbbi épületüzemeltetéshez szükséges energiák árát, továbbá időközben kihirdették a háztartási méretű kiserőművek közcélú hálózatba történő feltáplálásának veszélyhelyzeti új, hazai jogszabályát is, amelyek mindegyike hátrányos a tervezett beruházásra és a későbbi üzemeltetésre nézve. Az engedélyezési tervdokumentáció tartalma az eredeti jóváhagyási terv fenntartása mellett, de alacsonyabb megvalósítási és üzemeltetési költséget eredményező programot kialakítva módosul, így a tervezési időtartam meghosszabbodik.

Városliget projekt Promenád eleme

A Liget Budapest Projekt Európa legnagyobb, rangos nemzetközi díjakkal elismert kulturális tartalmú városfejlesztési projektje, mely az ország történetének legnagyobb léptékű park- és tájépítészeti munkáját ötvözi egy, a millenniumi idők óta nem látott intézményfejlesztési programmal. Ennek egyik fontos eleme a Promenád. Az egykori bazaltkockás autóparkoló helyén egy új sétány, a Városligeti Promenád jött létre, melynek középső pihenő zónájában hangulatos esti világítás és modern ülőbútor-kombinációk is helyet kaptak. A Promenád Múcsarnok ingatlanára eső területének beruházását is a Városliget Ingatlanfejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság bonyolította le és az elkészült sétányt és parkterületet bruttó 732,3 millió forint összegben térítésmentesen átadta az MMA-nak, ezzel jelentős vagyonnövekedését eredményezve. A terület gondozását, karbantartását, valamint a jóállással kapcsolatos fenntartó feladatokat a jövőben a Múcsarnok Nkft. látja el.

Egyéb

Az MMA Titkársága köztisztviselői és munkavállalói tárgyéven is magas színvonalon működtek közre – a folyamatosan változó jogszabályi és költségvetési környezet mellett – az MMA közfeladatainak ellátásával kapcsolatos programok, támogatások szervezésében, lebonyolításában.

Összefoglalóan elmondható, hogy 2022-ben az MMA Titkársága – mind emberi, mind anyagi erőforrásokkal hatékonyan gazdálkodva, a tovább növekedett feladatokat ellátva – megerősítette a tevékenységét, úgy is, mint köztestületi költségvetési szerv, valamint úgy is, mint az akadémiai intézmények központi fenntartó, támogató szerve.

Az MMA és költségvetési szervei vállalkozási tevékenységet 2022-ben nem végeztek, kizárólag az alapfeladataik ellátása érdekében működtették eszközeiket, használták fel forrásait. A gazdálkodást érintően a fentebb részletezetteken kívül, olyan rendkívüli események vagy körülmények, amelyek a pénzügyi helyzetre, az eszközök nagyságára és összetételének alakulására hatással voltak, nem álltak fenn.

2. A fejezeti kezelésű előirányzatokkal történő feladatellátás bemutatása

A fejezeti kezelésű előirányzatokhoz az MMA törvény 4. § (2) bekezdése alapján rendelt forrásokat az MMA az alábbi alcímek szerint.

Cím	Alcím	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Szabad maradvány
4.	1	Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása	105,0	129,6	129,7	-	-
4.	2.	Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása	1864,6	2104,2	2104,2	-	-
4.	3.	Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak	14,9	-	-	-	-
4.	7.	Pályázati alapok	200,0	204,0	201,1	1,5	1,3
4.	14.	MMA műemlékvédelmi beruházásai	30,0	-	-	-	-
4.	20.	Makovecz Emlékközpont	105,7	66,6	66,6	-	-
		Összesen	2320,2	2504,4	2501,6	1,5	1,3

4. 1. Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása alcím

Az MMA az országos művészeti társaságok és szövetségek tevékenységét működési támogatás nyújtásával, az MMA tárgyévi céljaival összhangban támogatja. E sorról a 2022. évi eredeti költségvetés és a többletforrások terhére kérelem alapján, egyedi döntéssel 115 szervezetnek 129,1 millió forint került kifizetésre. Az alcímen keletkezett 1,1 millió forint megtakarítás átcsoportosításra került az MMA tulajdonában lévő gazdasági társaságok 2022. évi kiegészítő működési támogatásának finanszírozása céljából a 4.2. alcímre, maradvány nem keletkezett.

4. 2. Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása alcím

Ezen alcímen összesen 2104,2 millió forint összegű kiadás teljesült, melyből 2103,7 millió forint program vagy működési támogatás formájában került kifizetésre; 0,5 millió forint 2021. évi kötelezettségvállalással nem terhelt maradványként pedig befizetésre került a Maradványszámolási Alapba.

A folyósított támogatásokon felül más fejezet költségvetési szervének javára 88,3 millió forint előirányzat került átadásra, a soron sem kötelezettségvállalással terhelt, sem szabad maradvány nem keletkezett.

A Magyar Művészetek Háza programok részfeladaton keresztül látja el az MMA az MMA törvény 4. § (2) bekezdése szerinti feladatokat, azaz felolvasó üléseket, kiállításokat, zenei rendezvényeket, szakmai találkozókat, konferenciákat és vitákat stb. szervez és fórumot teremt a hazai művészeti élet számára. A rendelkezésre álló forrás főként az MMA felügyelete alá tartozó művészeti intézményekben otthonra találó, a köztestületi programokon felüli tagozati, szakmai és kulturális feladatok fedezetéül, valamint – külön kormányhatározatban foglaltan – Csoóri Sándor életművének további gondozása támogatásul szolgál. Ezen részfeladat keretében kérelem alapján, egyedi döntéssel 116 szervezetnek 299,2 millió forint került kifizetésre.

Gazdasági társaságok által ellátott kulturális feladatok támogatása

A köztestület tulajdonosi jogkörébe tartozó három nonprofit gazdasági társaság működéséhez és szakmai feladatellátásához biztosított támogatást az alábbiak szerint.

Gazdasági társaság megnevezése	2022. évi támogatás összege
MMA Kiadó Nonprofit Kft.	370 millió forint
Pesti Vigadó Nonprofit Kft.	745 millió forint *
Múcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft.	605 millió forint *
Összesen	1720 millió forint

** A működési támogatás összege kiegészítő támogatási összeget is tartalmaz, melyet a megnövekedett energiaköltségek fedezetére bocsátott rendelkezésre a tulajdonos, ennek összege 245 millió forint.*

Nemzeti Szalon programjai

A Magyar Művészeti Akadémia 2015-ben létrehozta a különféle művészeti ágak Nemzeti Szalonját, a különböző magyar kortárs művészeti területek keresztmetszetét bemutató reprezentatív kiállítás sorozatot, melyekkel legfőbb célja, hogy az aktuális, még csak alig publikált, friss művészeti alkotások, tevékenységek számára teremtsen nemzeti nyilvánosságot. 2022-ben a Múcsarnokban rendezték meg a II. Ipar és Tervezőművészeti Nemzeti Szalont, melyre támogatásként 84,5 millió forintot biztosított az MMA.

Fejezetek közötti megállapodás keretében összesen 88,3 millió forint összegben előirányzat átcsoportosítására került sor az Eötvös Lóránd Kutatási Hálózat fejezetéhez tartozó Bölcsészettudományi Kutatóközpont, a Kulturális és Innovációs Minisztérium fejezetéhez tartozó Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, valamint a Miniszterelnökség alá tartozó Nemzeti Örökség Intézete javára.

4. 3. Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak alcím

Az előirányzat az MMA törvény 4. § (2) bekezdés b) pontja alapján biztosítja, hogy az MMA figyelemmel kísérhesse a művészeti élet kérdéseit és meghatározó szellemi folyamatait, illetve álláspontját, javaslatait a nyilvánosság elé tárhassa; az MMA törvény 4. § (2) bekezdés o) pontja szerint a köztestület feladata továbbá, hogy együttműködjön a határon túli magyar művészeti szervezetekkel, és külföldi, hasonló rendeltetésű intézményekkel. Az előirányzat az MMA által szervezett programok, konferenciák megvalósítása, a határon túli és nemzetközi programokon, konferenciákon történő részvétel fedezetére szolgál.

E sor eredeti előirányzata a 2022. évi többletforrásoknak köszönhetően kiegészült, így lehetőség nyílt fejezetek közötti megállapodás keretében 46,3 millió forint előirányzat átcsoportosítására a Külgazdasági és Külügyminisztérium javára. A támogatásból tárgyévben visszarendezésre került 7,3 millió forint.

A soron keletkezett megtakarítás átcsoportosításra került az MMKI keretében működő Digitalizációs Központ létrehozásának részbeni finanszírozására, valamint a 4.2 Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása alcímre a gazdasági társaságok 2022. évi kiegészítő működési támogatásának finanszírozása céljából. Ezen alcímen sem kötelezettségvállalással terhelt, sem szabad maradvány nem keletkezett.

4. 7. Pályázati alapok alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat az MMA törvény 4. §-ában megfogalmazott közfeladatok ellátását biztosítja pályázatok kiírása útján. A 2022. évi ún. Művészeti program pályázati kiírás 200 millió forint keretösszeggel 2022 februárjában jelent meg a köztestület honlapján, melynek keretében 292 nyertes pályázónak összesen 200 millió forint támogatás kifizetéséről született döntés. A támogatásban részesültek működési formájukat tekintve jellemzően civil szervezetek, illetve gazdasági társaságok.

A Pályázati alapok alcímen összesen 201,1 millió forint került kifizetésre, ebből 2022. évi pályázati kifizetés a tárgyévben teljesült visszafizetések is figyelembe véve 197 millió forint; 2021. évi utófinanszírozott pályázat értéke 2 millió forint; költségvetési bevétel 2,1 millió forint, mely az MMA Titkárságának került átutalásra. A soron 1,5 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány és 1,3 millió forint szabad maradvány keletkezett.

4. 14. MMA műemlékvédelmi beruházásai alcím

Az előirányzatból átcsoportosításra került forrás az MMA Titkársága által elvégzett kisebb beruházási, felújítási munkáira, valamint a Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása alcímre a gazdasági társaságok 2022. évi kiegészítő működési támogatásának finanszírozása céljából. Kötelezettségvállalással terhelt maradvány és szabad maradvány nem keletkezett.

4. 20. Makovecz Emlékközpont alcím

Az előirányzat részben a Makovecz Emlékközpont fenntartása és működtetése, részben pedig a Makovecz Imre Alapítvány működési támogatásának forrásául szolgál.

A Makovecz Imre Alapítvány részére 59,4 millió forint támogatás került kifizetésre, az Emlékközpont működtetésére, az ahhoz tartozó szellemi hagyaték feldolgozására és gondozására.

2. 2023. ÉV

3. A költségvetés alakulása 2023-ban

A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. melléklet XXXIV. Magyar Művészeti Akadémia fejezetében a kiadási előirányzat 13 215,8 millió forintban, a költségvetési támogatás összege 13 215,8 millió forintban került megállapításra az 1., 2., 3. és 4. alcímen.

A 2023. évi kiadási előirányzatokat és a teljesítéseket alcímenként az alábbi táblázat mutatja be:

adatok millió forintban

Cím	Alcím	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
1	1	MMA Titkársága Igazgatása, köztestületi feladatok	9 910,3	12 108,6	10 998,3
2	-	Magyar Építészeti Múzeum	715,5	1 098,3	1 045,4
3	-	MMA Kutatóintézet	282,9	590,4	529,7
4	-	Fejezeti kezelésű előirányzatok	2 307,1	2 598,4	2 592,3
		Összesen	13 215,8	16 395,7	15 165,7

A 2023. évi módosított előirányzat fejezeti szintű alakulását a következő táblázat szemlélteti:

adatok millió forintban

2023. évi eredeti előirányzat	13 215,8
2022. évi maradvány összesen:	2 556,1
– ebből 2022. évi szabad maradvány	137,8
– ebből 2022. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány	2 418,3
Előirányzat átadás fejezetek közötti megállapodás alapján	-85,0
– Eötvös Loránd Kutatói Hálózat – Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézet részére a Liszt-Erkel 20. sz-i zenei forráskiadványok projekt megvalósításához az MMA/1655-3/2023 megállapodás alapján	-85,0
2023. évi költségvetési bevételek	267,4

2023. évi többletforrások (ld. az alábbiakban részletezve)	441,4
2023. évi módosított előirányzat	16 395,7

2023. évi többletforrások bemutatása:

adatok millió forintban

Előirányzat mód. dátuma	Kormányhatározat, PM rendeletével száma, elnevezése	Forrás bizt. módja	Cím/Jogosult intézmény/ fejezeti kezelésű előirányzat	Támogatás összege
2023.05.10.	A Központi Maradványszárolási Alap előirányzatból, a Rezsivédelmi Alap központi kiadása előirányzatból történő, valamint fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról szóló 1182/2023 (V. 8.) Korm. határozat; PM/4255/2023 rendelkezéssel	egyszeri	1. cím / MMA Titkársága	234,5
			2. cím / Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ	80,5
			3. cím / MMA Művészeti- és Módszertani Kutatóintézet	21,4
2023.06.16.	A vezetői illetmények emeléséből eredő többletkifizetések támogatásáról szóló PM/4609-3/2023 rendelkezéssel	egyszeri	1. cím / MMA Titkársága	32,3
2023.07.06.	A művészjáradékban részesülők számának emelkedéséből eredő többletkifizetések támogatásáról szóló PM/5817-1/2023 rendelkezéssel	egyszeri	1. cím / MMA Titkársága	52,3
2023.12.14.	A Központi Maradványszárolási Alap előirányzatból, a Rezsivédelmi Alap fejezet terhére történő, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról, kötelezettségvállalás engedélyezéséről, címrendi kiegészítésről és kormányhatározat módosításáról szóló 1560/2023. (XII. 13.) Korm.hat., PM/9973/2023 PM levél	egyszeri	2. cím / Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ	20,4
2023. évi többletforrások összesen:				441,4

2023. évi kiadások teljesítésnek alakulása főbb kategóriáinként:

adatok millió forintban

Rövid leírás	Tartalom	Kiadások
Életjáradékok	MMA törvény 11. § (1) alapján az akadémiai rendes tagok (455 000 forint/fő/hó, maximum 315 fő) valamint az akadémiai levelező tagok életjáradéka (353 900 forint/fő/hó; maximum 50 fő); továbbá a hozzátartozói – özvegyi és árvasági – ellátások és kegyeleti kiadások teljesítése	1 803,8
Művészáradék	MMA törvény III/B. Fejezete alapján folyósított művészáradék, melynek havi mértéke a szociális vetítési alap összegének 425%-a, azaz 121 125 forint/fő/hó, járulégmentes. Művészáradékban részesülők 2023. évi átlagos létszáma 1555 fő.	2 249,0
Nemzet Művésze Díj	MMA törvény III/A. Fejezete alapján adományozható díjjal kapcsolatos kiadások teljesítése. A Nemzet Művésze címet egyidejűleg legfeljebb 70 személy viselheti, összege havonta a szociális vetítési alap összegének a huszonháromszorosa, azaz 28 500 forint*23 forint/fő/hó, járulégmentes.	537,2
Ösztöndíjak	Tartalmazza a művészeti ösztöndíjat, a tagozati ösztöndíjat, az életút díjat, valamint az egyéb díjakat. A Művészeti Ösztöndíj Program az MMA művészeti alkotómunkát támogató ösztöndíjpályázata. A nyertesek (100 fő/év) három évre szóló, havi bruttó 200 000 forint összegű művészeti ösztöndíjra jogosultak. Tagozati ösztöndíjban részesíthető évente és tagozatonként négy 40-70 év közötti művész, (4 fő/tagozat, 9 tagozat, havi bruttó 160 000 forint 2023.09.01-től, 2023.08.31-ig: havi bruttó 130 000Ft) Életút-díjban részesíthető évente legfeljebb tizenhét 65. életévét betöltött művész, felső korhatár nincs. (18 fő, havi bruttó 160 000 forint 2023.09.01-től, 2023.08.31-ig: havi bruttó 130 000Ft) Egyéb díjak között az MMA elnökségének határozata alapján a Rudnay Gyula Művészeti Ösztöndíj folyósítása szerepel.	906,9
Tiszteletdíjak	Az MMA tisztségviselői – tiszteletbeli elnök, alelnökök, elnökségi tagok, felügyelő testületi tagok, tagozatvezetők, regionális munkacsoporti elnökök – részére kifizetésre kerülő tiszteletdíjak, melyek az MMA Alapszabálya alapján az elnöki illetményhez kötöttek.	128,6
Gazdasági társaságok hatékony működésének és szakmai feladat ellátásának biztosítása	Az MMA 100%-os tulajdonában lévő nonprofit gazdasági társaságok – Pesti Vigadó Nkft., Műcsarnok Nkft., MMA Kiadó Nkft. – 2023. évi vissza nem térítendő működési támogatását, valamint az akadémikusokról szóló portréfilmek, oral historyk, kismonográfiák elkészítésével, gyártásával, kiadásával, gondozásával, valamint terjesztésével kapcsolatos kiadásokat tartalmazza.	2 474,0

Rövid leírás	Tartalom	Kiadások
Szakmai programok, támogatások	E kategória az alábbi főbb kiadásokat tartalmazza - az MMA kilenc tagozata– Építőművészeti Tagozat, Film- és Fotóművészeti Tagozat, Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat, Irodalmi Tagozat, Képzőművészeti Tagozat, Népművészeti Tagozat, Színházművészeti Tagozat, Zeneművészeti Tagozat, Művészetelméleti Tagozat – által kezdeményezett, támogatott programokkal kapcsolatos kiadások (130,2 millió forint); - az MMA fővároson kívüli erőteljesebb jelenlétét szolgáló hét regionális munkacsoport által kezdeményezett, támogatott programokkal kapcsolatos kiadások (41,6 millió forint); - az MMA Díjszabályzata alapján kiosztásra kerülő köztestületi díjakat (Életműdíj, Művészeti Írói Díj, Kovács Flórián Emlékérem), tagozati díjakat és Elismerő oklevelekkel járó pénzjutalmakat (55 millió forint); - egyedi kérelem alapján folyósított vissza nem térítendő támogatásokat, kiemelt művészeti programokkal kapcsolatos kiadások (260,6 millió forint); - pályázati úton nyújtott vissza nem térítendő támogatások (183,5 millió forint); - Nemzeti Szalon Múcsarnokban megvalósításának támogatása (70 millió forint); - a Makovecz Emlékközpont működtetésének támogatása (63,2 millió forint); - az MMA akadémikusai és kiemelkedő magyar művészek művészi eredményeinek, munkásságának digitalizálásához kapcsolódó feladatok, valamint az Akadémiai Szakkönyvtár kiadásai (86,8 millió forint); - nemzetközi és határon túli feladatok ellátásával, támogatásával, a világ különböző pontjain kulturális diplomáciai feladatokat ellátó intézményhálózattal való együttműködés támogatásával, a megerősödött nemzetközi kapcsolatok ápolásával, határon túli kapcsolatok továbbfejlesztésével kapcsolatos kiadások (28,4 millió forint).	919,3
Köztestület működését támogató feladatok	Ebbe a kategóriába tartoznak a közbeszerzésekkel, a belső kontroll tevékenységgel, az ügyviteli és iratkezelési szoftver üzemeltetésével, a kommunikációs, hirdetési és sajtó feladatok ellátásával, a honlap üzemeltetésével, a közgyűlések, elnökségi, tagozati és regionális ülések szervezésével, a telekommunikációval, gépjárműflotta üzemeltetésével, biztosításokkal, informatikai szolgáltatásokkal, beszerzésekkel kapcsolatos kiadások, az adó és adójellegű kifizetések.	656,7
Ingatlanok üzemeltetésének kiadásai, beruházások	E kategória tartalmazza - az MMA tulajdonában lévő ingatlanokkal – Andrássy úti irodaház, Pesti Vigadó, Múcsarnok, MÉM MDK leendő székháza, Hild-villa, Walter Rózsi-villa – kapcsolatos beruházási kiadásokat, - az Andrássy úti irodaház üzemeltetési (őrzés-védelem, takarítás, közműszolgáltatások, karbantartás stb.) kiadásait, - valamint a bérelt ingatlanokkal kapcsolatos kiadásokat.	2 607,0
Köztisztviselői feladatok ellátásához szükséges humánerőforrással összefüggő kiadások	Az MMA Titkársága személyi állományával összefüggő személyi kiadások teljesítését tartalmazza.	1 308,1
MÉM MDK	Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ működése	1 045,4

Rövid leírás	Tartalom	Kiadások
MMKI	MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet működése	529,7
Kiadás teljesítés összesen:		15 165,70

4. Gazdálkodás és vagyonváltozás összefüggései, az MMA vagyonának alakulása, beruházások

Az MMA Titkársága 2023-ban továbbra is folyamatosan biztosította és felügyelte az MMA gazdasági társaságai – a Pesti Vigadó Nonprofit Kft., a Múcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft. és az MMA Kiadó Nonprofit Kft. –, valamint egyes költségvetési szervei – a MÉM MDK és az MMKI – működését; illetve gondoskodott az intézmények működéséhez kötődő közbeszerzések kiírásáról, azok lebonyolításáról, valamint a szükséges értéknövelő beruházások és értékfenntartó felújítások- karbantartások előkészítéséről és végrehajtásáról.

Az MMA Titkársága – mint minden évben – 2023-ban is közbeszerzés útján lebonyolította az MMA tulajdonában lévő épületek energia beszerzését, párhuzamosan pedig – a korábbi évek gyakorlatát követve – folytatta az épületállomány energia racionalizálását is.

A közbeszerzés keretében beszerzett áram és földgáz szolgáltatói ára – az egyéb más költségvetési szervek által elért árakhoz hasonlóan – lényegesen megemelkedett, ami kiemelt szemponttá tette az energiateljesítmény csökkenését és az ennek révén elérhető energia- és költségmegtakarítást. Az elektromos áram és a földgáz árában bekövetkezett jelentős változás miatt az MMA intézménycsaládjának tagjai az MMA Titkársága kezdeményezésére elkészítették az új helyzethez igazított energiamegtakarítási intézkedési tervüket.

Az ingatlanvagyon egyes elemeit érintő főbb változások 2023-ban:

Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ (MÉM MDK)

1071 Budapest, Városligeti fasor 9–13. (hrsz. 33505)

Az 1771/2017. (XI. 7.) Korm. határozat alapján az MMA 2018-ban tulajdonba kapta a Budapest VII. kerület, Városligeti fasor 9–13. szám alatti, 33505 helyrajzi számú ingatlanegyüttest, amely biztosítani fogja az építészeti-építészettörténeti gyűjtemény és a műemléki tudományos gyűjtemények védelmére, szakszerű restaurálására, digitalizálására, feldolgozására, magyarországi és nemzetközi kiállításokra történő előkészítésére, kiállítások bemutatására szolgáló Magyar Építészeti Központ és Múzeum elhelyezését.

A MÉM MDK változatlanul az 1135 Budapest, Jász u. 33–35. alatti iroda és raktár területeket egyaránt biztosító épületegyüttesben bérel tereket, de 2023-ban az építészeti múzeum végleges kialakítására irányuló folyamatok fontos állomása volt, hogy a Magyar Építészeti Központ és Múzeum beruházás kétfordulós tervpályázati kiírása meghirdetésre került és az eredményhirdetésre 2023. december 11-én sor került. A 2024-es évben tervezi megindítani az MMA Titkársága az engedélyes és kiviteli tervek elkészítését. Ennek hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárása lezajlott és a tervpályázat nyertesével való szerződéskötés 2024. februárjában megvalósult, a tervezés megindult.

A Walter Rózsi-villa felújítása 2022-ben az átadás-átvételi eljárás sikeres lefolytatásával lezárult. Itt a kiállítások és szakmai események a múzeum építése alatt is folyamatosak lesznek. Az itt lévő 6-7. számú épületben pedig két pop-up kiállítóteret is létrehozott az MMA, amelyekben szintén időszaki kiállítások tekinthetők meg.

Múcsarnok

1146 Budapest, Dózsa György út 37. (hrsz. 29732/10)

A Múcsarnok homlokzati, funkcionális és energetikai rekonstrukciója

A 261/2020. (VI. 4.) Korm. rendelet nemzeti gazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánította a Budapest belterületén elhelyezkedő, a Városliget ingatlanából a telekalakítási eljárással kialakított új önálló ingatlanon megvalósuló, a Magyar Művészeti Akadémia tulajdonában lévő Múcsarnok műemléki és gépészeti felújítását szolgáló beruházást.

Az MMA Titkársága 2021. augusztus 18-án nyílt közbeszerzési eljárást indított a Múcsarnok energetikai és építészeti rekonstrukciója tárgyában. A beszerzés alapvetően komplett tervezésre – a későbbi teljes felújítás engedélyes és kiviteli terveire, valamint a külső homlokzat felújítására, alapszigetelésre és a jövőbeni FŐTÁV fogadó helyiség kialakítására – irányult. A közbeszerzési eljárás eredményesen lefolytatásra került. A homlokzat felújítása, valamint a szigetelési munkák 2022 tavaszán megkezdődtek és 2023. decemberében az eredményes átadás-átvételi eljárás lezárásával meg is valósultak. E rekonstrukciós munkák elvégzése alatt a Múcsarnok működése folyamatos volt, ellátva kulturális feladatait.

A beruházás második ütemének megvalósításához a szükséges műszaki dokumentáció rendelkezésre áll, kedvező kormánydöntés esetén a közbeszerzési eljárás megkezdhető és lefolytatható.

5. A fejezeti kezelésű előirányzatokkal történő feladatellátás bemutatása

A fejezeti kezelésű előirányzatokhoz az MMA törvény 4. § (2) bekezdése alapján rendelt forrásokat az MMA az alábbi alcímek szerint.

adatok millió forintban

Cím	Alcím	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Kötelezettség-vállalással terhelt maradvány	Szabad maradvány
4.	1.	Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása	105,0	90,5	90,5	0	0
4.	2.	Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása	1 851,5	2 248,2	2 242,4	5,8	0
4.	3.	Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak	14,9	12,8	12,8	0	0
4.	7.	Pályázati alapok	200,0	183,7	183,4	0,3	0
4.	14.	MMA műemlékvédelmi beruházásai	30,0	0	0	0	0
4.	20.	Makovecz Emlékközpont	105,7	63,2	63,2	0	0
		Összesen	2 307,1	2 598,4	2 592,3	6,1	0

4. 1. Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása alcím

Az MMA az országos művészeti társaságok és szövetségek tevékenységét működési támogatás nyújtásával, az MMA tárgyévi céljaival összhangban támogatja. E sorról a 2023. évi eredeti költségvetés és a többletforrások terhére kérelem alapján, egyedi döntéssel 85 szervezetnek 89,5 millió forint került kifizetésre. Az alcímen keletkezett 1,0 millió forint megtakarítás átcsoportosításra került az MMA Titkárságára a közüzemi díjakkal kapcsolatos kiadások részbeni finanszírozása céljából. Ezen az alcímen sem kötelezettségvállalással terhelt, sem szabad maradvány nem keletkezett.

4. 2. Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása alcím

Ezen alcímen összesen 2 242,4 millió forint összegű kiadás teljesült, melyből 2 163,7 millió forint program vagy működési támogatás formájában került kifizetésre.

A soron keletkezett 78,7 millió forint bevétel átutalásra került az MMA Titkárságára a közüzemi díjakkal kapcsolatos kiadások részbeni finanszírozása céljából, valamint 20,8 millió forint megtakarítás átcsoportosításra került az MMA Titkárságára a Magyar Építészeti Múzeum és Központ létrehozására kiírt tervpályázattal kapcsolatos közbeszerzési eljárás fedezetére, valamint az MMA elismerő oklevele támogatásának finanszírozása céljából.

Gazdasági társaságok által ellátott kulturális feladatok támogatása

A köztisztület tulajdonosi jogkörébe tartozó három nonprofit gazdasági társaság működéséhez és szakmai feladatellátásához biztosított támogatást az alábbiak szerint.

Gazdasági társaság megnevezése	2023. évi támogatás összege
MMA Kiadó Nonprofit Kft.	139,5 millió forint
Pesti Vigadó Nonprofit Kft.	817,2 millió forint
Műcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft.	975,5 millió forint
Összesen	1 932,2 millió forint

Nemzeti Szalon programjai

A Magyar Művészeti Akadémia 2015-ben létrehozta a különféle művészeti ágak Nemzeti Szalonját, a különböző magyar kortárs művészeti területek keresztszektjét bemutató reprezentatív kiállítás sorozatot, melyekkel legfőbb célja, hogy az aktuális, még csak alig publikált, friss művészeti alkotások, tevékenységek számára teremtsen nemzeti nyilvánosságot. 2023-ban a Műcsarnokban rendezték meg a II. Népművészeti Nemzeti Szalont, melyre támogatásként 70,0 millió forintot biztosított az MMA.

Tagozati, regionális, évközi és kiemelt támogatások keretében az MMA az MMA törvény 4. § (2) bekezdése szerinti feladatokat támogatja. Ennek keretében togozati és regionális határozatok alapján, valamint kérelem alapján, egyedi döntéssel 121 szervezetnek 161,5 millió forint került kifizetésre.

Fejezetek közötti megállapodás keretében összesen 85,0 millió forint összegben előirányzat átcsoportosítására került sor az Eötvös Lóránd Kutatási Hálózat fejezetéhez tartozó Bölcsészettudományi Kutatóközpont javára.

A Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása fejezeti kezelésű előirányzaton 5,8 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány keletkezett.

4. 3. Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak alcím

Az előirányzat az MMA törvény 4. § (2) bekezdés b) pontja alapján biztosítja, hogy az MMA figyelemmel kísérhesse a művészeti élet kérdéseit és meghatározó szellemi folyamatait, illetve álláspontját, javaslatait a nyilvánosság elé tárhasse; az MMA törvény 4. § (2) bekezdés o) pontja szerint a köztisztület feladata továbbá, hogy együttműködjön a határon túli magyar művészeti szervezetekkel, és külföldi, hasonló rendeltetésű intézményekkel. Az előirányzat az MMA által szervezett programok, konferenciák megvalósítása, a határon túli és nemzetközi programokon, konferenciákon történő részvétel fedezetére szolgál.

A soron keletkezett megtakarítás átcsoportosításra került az MMA Titkárságára a Magyar Építészeti Múzeum és Központ létrehozására kiírt tervpályázattal kapcsolatos közbeszerzési eljárás fedezetére, valamint a 4.2 Művészeti programok és gazdasági társaságok kulturális feladatainak támogatása alcímre a Műcsarnok Nonprofit Kft. 2023. évi kiegészítő működési támogatásának finanszírozása céljából.

Ezen alcímen sem kötelezettségvállalással terhelt, sem szabad maradvány nem keletkezett.

4. 7. Pályázati alapok alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat az MMA törvény 4. §-ában megfogalmazott közfeladatok ellátását biztosítja pályázatok kiírása útján. A 2023. évi ún. Művészeti program pályázati kiírás 180,0 millió forint keretösszeggel 2023 márciusában jelent meg a köztestület honlapján, melynek keretében 305 nyertes pályázónak összesen 180,0 millió forint támogatás kifizetéséről született döntés. A támogatásban részesültek működési formájukat tekintve jellemzően civil szervezetek, illetve gazdasági társaságok.

A Pályázati alapok fejezeti kezelésű előirányzatán összesen 183,4 millió forint került kifizetésre, ebből 2023. évi pályázati kifizetés a tárgyévben teljesült visszafizetéseket is figyelembe véve 179,0 millió forint; 2022. évi utófinanszírozott pályázat értéke 2,8 millió forint; költségvetési bevétel 1,6 millió forint, mely az MMA Titkárságának került átutalásra.

A soron 0,3 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány keletkezett.

4. 14. MMA műemlékvédelmi beruházásai alcím

Az előirányzat rendelkezésre álló forrás átcsoportosításra került az MMA Titkárságára a „Magyar Építészeti Központ és Múzeum” címmel meghirdetett tervpályázattal kapcsolatban felmerült kiadások fedezetére. Kötelezettségvállalással terhelt maradvány és szabad maradvány nem keletkezett.

4. 20. Makovecz Emlékközpont alcím

Az előirányzat részben a Makovecz Emlékközpont fenntartása és működtetése, részben pedig a Makovecz Imre Alapítvány működési támogatásának forrásául szolgál. A Makovecz Imre Alapítvány részére 63,2 millió forint támogatás került kifizetésre az Emlékközpont működtetésére, az ahhoz tartozó szellemi hagyaték feldolgozására és gondozására.

V. TÁJÉKOZTATÁS A MAGYAR MŰVÉSZETI ÉLET ÁLTALÁNOS HELYZETÉRŐL

A Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény 5. § (1) bekezdése értelmében az országgyűlési beszámoló keretei között az MMA „tájékoztatást ad a magyar művészeti élet általános helyzetéről”. A magyar művészeti életet érintő főbb folyamatok és történések, valamint a legfontosabb kormányzati intézkedések közül azokra van mód az alábbiakban kitérni, amelyek az MMA működéséhez is kapcsolódtak. Emellett a zárszóban rövid áttekintés olvasható azokról a támogatási formákról, amelyeket az MMA éves költségvetéséből, illetve célzott kormányzati támogatásként nyújtott a művészeti élet szereplőinek.

Nemzeti Kulturális Tanács

2019 végén az Országgyűlés döntést hozott a Nemzeti Kulturális Tanács létrehozásáról a *Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról* szóló 2019. évi CXXIV. törvény (törvény) elfogadásával. A törvény megközelítése szerint a kultúra átfogó, „horizontális” jellegű ágazat, azaz a kulturális kormányzás céljait más ágazatokkal együttműködve tudja hatékonyan megvalósítani, ehhez pedig elengedhetetlen az egyes kulturális területek feladatainak összehangolása. E feladatot a törvény egy új testülethez telepíti: kimondja a Nemzeti Kulturális Tanács (a továbbiakban: NKT vagy Tanács) mint a nemzeti kultúra összefogásáért felelős szakmai fórum megalapítását.

A szabályozás a nemzeti kultúra megerősítését célozva meghatározza a kultúrstratégiai intézmények körét és ezen intézményi körre építve rendelkezik az NKT létrehozásáról, amelynek kiemelt feladata, hogy javaslatot tegyen a Kormány részére a kultúra kormányzati stratégiájára. A testület tagjai a Kormány által kormányhatározatban kinevezett elnök, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke, a törvényben meghatározott – előadó-művészet, alkotóművészet, közgyűjtemény és emlékezetpolitika, népi hagyományok, közösségi művelődés, valamint vizuális művészet ágazatban működő – mindösszesen 17 kultúrstratégiai intézmény vezetője, és 2021. május 28-tól a Nemzeti Kulturális Alap alelnöke. A Kormány az NKT elnökévé 2020. március 30-i hatállyal Vashegyi Györgyöt, a Magyar Művészeti Akadémia elnökét nevezte ki, aki 2024. február 9-ig töltötte be posztját.

Az elmúlt években gazdasági, társadalmi kihívásokkal kellett szembenéznie a kulturális ágazatnak is, melyek hatására rendszerszintű változásokra van szükség a kultúra területén. Ennek alapján az NKT 2023-ban meghatározta hosszú távú célkitűzéseit: a kulturális rendszer átalakítását, dinamizálását, hangsúlyt helyezve a bemutatható statisztikai eredményekre, a vidék kulturális életének, közösségeinek életésére, megőrzésére, a közösségi feladatellátásra. A meglévő források hatékonyabb elosztása érdekében a Tanács tagjai fel kívánták térképezni a hazai kulturális rendszer szerkezetét, és megvizsgálták a kultúra területén zajló folyamatokat, mely alapján a fokozatosság elve mentén megkezdődhet a rendszer átalakítása.

A Tanács az ülései során megvitatta és elemezte a kulturális területet érintő jogszabályi és támogatási környezetet a megújuló szabályozási környezet létrehozása érdekében. Ez a jogszabályi keret adhat lehetőséget arra, hogy kiépülhessen a vidék értékalapú, minőségi kulturális fejlesztését célzó támogatási rendszer. Az állami kultúrafinanszírozás adatai alapján országos szinten kétharmad-egyharmad arányú a főváros és a vidék eloszlása. Annak érdekében, hogy a kultúrafogyasztás aktív polgári attitűddé válhasson, középtávon a fenti arány átfordítása szükséges.

Az ágazatot irányító miniszter víziója szerint egy új törvényi szabályozás átláthatóbb, egységesebb és korszerűbb szabályozást teremthet, ugyanakkor tükrözheti a kultúra kiemelt fontosságát. Létrejöhét egy új, rendszerszintű szabályozás a kulturális feladatellátás területén, amely alkalmas arra, hogy hosszútávon egységesen rögzítse a jogalkotónak az ágazatra vonatkozó szabályozási elemeit. A Tanács tagjai a törvényt módosítás kapcsán stratégiai partnerségüket és feladatvállalásukat fejezték ki.

A Liszt Intézetek mint a magyarság kulturális értékeinek nemzetközi bemutatását szolgáló eszközrendszer kapcsán a Tanács tagjainak nagyobb, rendszerszintű bevonása fogalmazódott meg. A kultúrstratégiai intézmények kínálatot fogalmaznak meg a Liszt Intézetek számára: egy-egy konkrét évforduló és/vagy helyszín, illetve több, akár az összes Liszt Intézetet elérő programok kapcsán. A Tanács tagjai fontosnak tartják a kultúrstratégiai intézmények kínálatának erőteljesebb megjelenítését a Liszt Intézetek programjaiban, erre nyitottak, és szerepet vállalnak benne. Fontos célként fogalmazta meg a Tanács a Liszt Intézetek rendszerszintű, egységes fejlesztését a befogadó ország sajátosságainak figyelembevételével.

Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács (a továbbiakban: NGTT) 2011-ben alakult azzal a célkitűzéssel, hogy lehetőséget biztosítson a társadalom különböző rétegeit képviselő szereplők – a munkavállalói és munkáltatói érdekképviselők, a gazdasági kamarák, a civil szervezetek, a tudományos élet, a művészet, valamint a bevett egyházak – közötti érdemi dialógus megvalósítására és kibontakozására. Az NGTT az Országgyűléstől, Kormánytól független konzultációs, javaslattevő, tanácsadó testület, amely a társadalom egészét érintő, általános gazdaság- és társadalompolitikai kérdésekkel foglalkozik. Struktúrája azt a törekvést tükrözi, hogy a lehető legszélesebb körben jelenítse meg és közvetítse az érintett gazdasági szereplők és társadalmi csoportok érdekeit. A Művészeti Oldal képviselőjét a Magyar Művészeti Akadémia elnöke és három delegáltja látja el.

A 2022. februárban kirobbant orosz-ukrán háború, és az ezt követő energiaválság Magyarországon is éreztette hatását. Az ország közvetlen szomszédsága miatt különösen érintett volt a menekültválságban, jelentős számú ukrán menekült érkezett az országba. A karitatív és humanitárius segítségnyújtás megszervezése fontos szerepet játszott a válság kezelésében. Az NGTT I. Plenáris ülésén (2022. április 28.) a Művészeti oldal jelezte, hogy a Magyar Művészeti Akadémia rendelkezik határon túli tagokkal, akik között igyekeznek feltérképezni, hogy kiknek van szüksége segítségre, valamint a Magyar A Magyarért Alapítványon keresztül nyújt anyagi segítséget a kárpátaljai magyar közösségnek. Az Akadémia, a művészi közösség feladata, hogy háború ellenére is fenntartsa a művészet és művészek támogatását. A negatív, megbélyegző megítéléssel, az orosz művészek rendezvényekről történő kizárásával olyan irányba történik elmozdulás, amely a történelem során sosem hozott jót.

Az energiaválság következtében drasztikusan emelkedő energiaárak, különösen a földgáz és az üzemanyag árának növekedése komoly gazdasági kihívások elé állította az országot. Ennek következtében az NGTT 2022-ben tartott öt plenáris ülésén elsősorban az energiaválság gazdasági hatásait elemezte, különös tekintettel az inflációra, a feldolgozóiparra, a szolgáltatóiparra és a mezőgazdaságra.

Az NGTT 2022. szeptemberi ülésén a résztvevők megvitatták a felsőoktatásban történt modellváltás hatását a művészeti oktatásban, kiemelve annak munkaerőpiacon való elhelyezkedésre gyakorolt pozitív hatását. 2022 novemberében kezdte meg működését a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács Társadalmasítást Segítő Munkacsoportja. 2022. december 14-től a Művészeti Oldal vette át a soros elnökséget fél évre az NGTT-ben.

2023-ban a továbbra is égető gazdasági témák (energiaválság és élelmiszer energiahatékonyság, a magyar agrárium helyzete, a hazai MKKV szektor állapota, a Nemzeti Reform Program, a minimálbér és garantált bérminimum) mellett, a Művészeti Oldal soros elnöksége alatt hangsúlyt kapott az országos kulturális-közművelődési intézményrendszer korszerűsítése és fenntarthatóságának témaköre. Bevezetésre került a kulturális alapellátás fogalma, melynek lényege, hogy mindenki találkozhatson a kulturális értékekkel, senki ne legyen kirekesztve a kulturális lehetőségekből. A kulturális intézményrendszer átalakítása során hangsúlyosabb szerep jut az önkormányzatoknak a helyi kulturális paletta formálásában, ez azonban nagyobb felelősséggel és anyagi hozzájárulással is jár. A jövőbeli célok egyike a kulturális akadálymentesítés, ehhez kapcsolódik a vidék és főváros egyensúlyának megteremtése. Fontos továbbá, hogy a kultúra finanszírozása átláthatóbb, követhetőbb és kiszámíthatóbb legyen. Érvényesülnie kell a kultúrpolitika irányelveinek, megfelelő támogatási struktúra kialakítása a cél, továbbá, hogy az ország határain túl is megismertessük kulturális értékeinket.

2023-ban az NGTT tárgyalta a köznevelési intézményrendszer korszerűségéről és hatékonyságáról, valamint tájékozódott a magyar EU elnökségi felkészülés állásáról.

Nemzeti Kulturális Alap

A Nemzeti Kulturális Alap (a továbbiakban: NKA vagy Alap) az elmúlt harminc évben a hazai és határon túli magyar kulturális élet finanszírozásának egyik legmeghatározóbb szereplője lett. 1993-as megalakulásától számítva közel 200 milliárd forintot osztottak el kulturális programok, alkotói munkák támogatására. Az NKA céljainak megvalósulása érdekében irányító és koordináló döntések meghozatalára az MMA részvételével Bizottságot létesített, illetve forrásainak felhasználására szakmai kollégiumokat (állandó és ideiglenes) hozott létre. Az állandó művészeti főtematikájú kollégiumok az építőművészet, film- és fotóművészet, ipar- és képzőművészet, népművészet, a szépirodalom, a színház- és táncművészet, valamint a zeneművészet területét ölelik fel.

Az NKA művészeti tematikájú kollégiumai tagjainak egyharmadát az MMA delegálja, ezen felül a köztestület részvételét a nem művészeti tematikájú kollégiumok tagságában is biztosítani szükséges (egy fő delegálásával.) A kollégiumok struktúrája, tagsága 2022–2023. évben lényegileg nem változott, az általános tisztújításra 2020 őszén került sor, a kollégiumi tagok kinevezése 2021. január 1-jei kezdettel négy évre szól.

Az NKA ténylegesen teljesített bevételei 2022-ben meghaladták a 13 milliárd forintot: a bevételek két meghatározó forrása az ötös lottó játékadójának bevétele (10,33 milliárd forint), valamint a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről szóló törvény (Kjkt.) alapján történő befizetések (2,83 milliárd forint) voltak. A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény a veszélyhelyzeti szabályozás bevezetésével 2022-ben lehetőséget teremtett arra, hogy a kultúráért felelős miniszter az Alapnál a 2021. évben keletkezett maradványról saját hatáskörben határozhatott. Ezen rendelkezés alapján 16,1 milliárd forint 2021. évi maradvány beemelésére került sor.

2022-ben a támogatott pályázatok darabszáma (7769 db) 6,9 %-kal nőtt az előző évhez képest (7265 db), míg a megítélt támogatás összege 14%-kal csökkent a bázis időszakhoz képest. 2021-ben az egy pályázatra jutó támogatás átlagos összege 3 384 580 forint volt, míg ez az összeg 2022-ben 2 663 648 forintra módosult.

2023-ban a ténylegesen teljesített bevételek több mint 15 milliárd forintra emelkedtek, mind az ötös lottó bevételek, mind a Kjkt. alapján átadott bevételek emelkedtek az előző évhez képest. Mindemellett 2023-ban az előző évihez képest a beérkezett-elbírált pályázatok száma 2050 darabbal, a támogatott pályázatok száma pedig 1595 darabbal csökkent. A 2023. évben megítélt támogatás összege a 2022. évi támogatási összeg mindössze 50,3%-a volt. A nagymértékű csökkenést a tárgyévet megelőző két évben érvényesített maradvány felszabadítás eredményezte, hiszen ebben az évben az Alap már csak a tárgyévi forrásokból gazdálkodhatott.

Az NKA fontosabb speciális pályázati programjai ebben az időszakban az évek óta sikerrel működtetett, a könnyűzenei utánpótlást, színvonalas produkciók fellépési lehetőségeit, külföldi népszerűsítését elősegítő Hangfoglaló Könyűzene Támogató Program, a magyarországi hivatalos táncművészet fiatal alkotói, koreográfusai és előadóművészei számára támogatást biztosító Imre Zoltán Program, a népzenei utánpótlás támogatása, színvonalas nép- és világzenei produkciók fellépési lehetőségeinek bel- és külföldi népszerűsítését célzó Halmos Béla Program mellett a 2021-ben meghirdetett, de 2022-ben elbírált és 2023-ban megvalósított, Petőfi-bicentenáriumhoz kapcsolódó Petőfi 200 Program és a Magyar Génusz Program voltak.

Ezen túlmenően 2023-ban az NKA jelentős mértékű forrást biztosított a Kárpát-medencei Kultúrpagta- és Tündérvédelem hálózata támogatására. A program célja a portákhhoz kapcsolódó törekvéseknek és eseményeknek egy közös kulturális hálózattá szervezése, illetve a már meglévő és működő pajtában zajló kulturális programok összehangolása volt. A program abban nyújtott támogatást, hogy ezek a helyek mind helyi, mind pedig regionális szinten közösségépítő és -formáló szerepet tölthessenek be. A pajták így olyan kulturális élettérre válnak, ahol folyamatosan van rá lehetőség, hogy kiállítások, tematikus bemutatók, szakmai előadások és beszélgetések valósuljanak meg.

Magyar Művészeti Akadémia

A Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény a kulturális értékek védelme és gyarapítása, a művészeti és történeti hagyományok megőrzése, a magas színvonalú művészi alkotómunka feltételeinek megerősítése és a művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó képviselőinek személyes megbecsülése céljából hozta létre a köztestületként működő Magyar Művészeti Akadémiát, amely mára a magyar művészeti élet legrangosabb testületévé, egyszersmind intézménycsaládjává vált. A köztestület törvényben rögzített közfeladatai és egyéb kötelezettségei ellátásának fedezetét a központi költségvetés a XXXIV. Magyar Művészeti Akadémia költségvetési fejezetben biztosítja. A költségvetési fejezetben négy címben – három köztestületi költségvetési szervre (MMA Titkársága, Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ, Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet) és a fejezeti kezelésű előirányzatokra (pl. gazdasági társaságok, támogatások) bontva – rögzítettek a költségvetési előirányzatok. Mindezek nem csupán azt jelentik, hogy az Akadémia köztestületi feladatainak forrásai az adott költségvetési fejezetben biztosítottak, hanem egyúttal azt is, hogy az MMA – a saját, szorosabb értelemben vett köztestületi működésén túl – komoly szerepet játszik a hazai művészeti élet finanszírozásában is.

Az MMA 2022-ben és 2023-ban már nagyságrendileg évi 2,2 milliárd forintot megközelítő összegben folyósított művésztámogatást 65 év feletti, meghatározott szakmai elismeréssel (díjjal) rendelkező személyeknek (havi 121 125 forint/fő).

Az Akadémia 2022-ben 834,4 millió forintot, míg 2023-ban 906,9 millió forintot fordított a Művészeti Ösztöndíj Programra (évfolyamonként 100 fő hároméves ösztöndíja, havi 200.000 forint/fő). A köztestület mintegy évi 90 millió forint ráfordítással tagozati ösztöndíj és életút-díj rendszert tart fenn, évi közel 150 millió forint nagyságrendben finanszírozott tagozati programokat.

Az elmúlt két évben a köztestület évente mintegy 380 millió forint értékben rendelt meg portré- és videofilmeket kiemelkedő kortárs művészekről, művészetelméleti szakemberekről, illetve művészeti eseményekről, valamint fordított digitalizációra. Nemzetközi és határon túli feladatok finanszírozására, regionális működésre az Akadémia 2022-ben 41,7 millió forintot, 2023-ban pedig 28,4 millió forintot fordított.

Az MMA általános pályázatási rendje szerint 2022-ben 201,1 millió forint, 2023-ban 183,5 millió forint értékben támogatott nyilvános pályázati úton különféle kulturális kezdeményezéseket és művészeti programokat, valamint évi 100 millió forinton felüli nagyságrendben országos művészeti társaságokat és szövetségeket.

A Magyar Művészeti Akadémia közgyűlése 2022-ben arról döntött, hogy a határon túli háború sújtotta területeken élő művészek megsegítése céljából részt vállal a kárpátaljai művésztelepek felújításában és berendezésében. Az épületek már menekült művészek átmeneti lakhatását biztosítják, a későbbiekben pedig reményeink szerint eredeti funkciójukban alkotóhelyként szolgálhatnak majd az ukrán, a kárpátaljai és a magyar művészek, köztük az MMA köztestületi tagjai és ösztöndíjasai számára.

A korábban megkezdett beruházások is sikerrel folytatódtak; a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ első állandó kiállítóhelyeként 2022-ben átadták a Walter Rózsi-villát. 2023-ban a többfunkciós, kulturális térként, összművészeti intézményként és építészeti centrumként egyaránt definiálható Magyar Építészeti Központ és Múzeum tervpályázata zárult sikeresen. A Múcsarnok részleges rekonstrukciója, valamint teljes körű rekonstrukciójának kiviteli tervei elkészültek.

Az év egyik meghatározó és korszakos jelentőségű kulturális történéseként 2023 novemberében hatályba lépett az állami építési beruházások rendjéről szóló törvény. A törvény 34. §-a rögzíti, hogy a közösségi célokat szolgáló, közhasználatú beruházások esetén a beruházás becsült értékének legalább 3 ezrelékét a beruházással szervesen összefüggő, vagy annak környezetében elhelyezkedő – elsősorban, de nem kizárólagosan kortárs – képzőművészeti és iparművészeti alkotások megvalósítására kell fordítani. A rendelkezés lehetőséget teremt a közösségi célú létesítmények kulturális színvonalának, az épített környezet minőségének emelésére, segíti a kortárs tárgyalgó művészet értékeinek széleskörű közvetítését, az építészet és a társművészetek együttműködését, és ezzel hozzájárul a környezet fejlesztéséhez, a kedvező országhép kialakításához, a turisztikai vonzerő növeléséhez és az ország teremtőképességének reprezentálásához.

2023-ban – köztestületi stratégiai döntés eredményeként – hét regionális vidéki központban kezdték meg működésüket a Magyar Művészeti Akadémia regionális munkacsoportjai. Az országos lefedettség, az állandó jelenlét, a közös cselekvés és az intenzív helyi kapcsolatépítés jegyében valósul meg a határon túli magyarok lakta területek bevonása is. A kezdeti sikerei alapján a közeljövő tervei között szerepel e tevékenység hasonló konstrukcióban történő megvalósítása egy nyolcadik erdélyi regionális központtal.

A 2023-as év kiemelkedő köztestületi fejleménye volt a tavaszi tagválasztási folyamat, amelynek eredményeként első alkalommal 20 személy – a Nemzet Művészeként – csatlakozhatott rendes tagként az Akadémiához, ezzel együtt 50 akadémiai levelező tag rendes taggá válhatott, s további 50 művészt üdvözölhettünk új levelező tagként az Akadémia kötelékében.

Az akadémiai rendes tisztújítási folyamat eredményeként a Magyar Művészeti Akadémia közgyűlése a 2023. november 4-én lejáró mandátumú elnökség helyére új elnökséget választott. Köszönet illeti mind Vashegyi György leköszönő elnököt két elnöki cikluson keresztül történő szolgálatáért, mind pedig a 2020-ban hivatalba lépett elnökséget áldozatos köztestületi munkájáért.

Összefoglalásként rögzíthető, hogy az elmúlt években komoly gazdasági, társadalmi kihívásokkal kellett szembenéznie a kulturális szférának is. A koronavírus világjárvány okozta fenyegetés elmúltával kitört két háború, energiaválság sújtotta Európát, melynek hatásai e területen is jelentkeztek. Ennek ellenére a Magyar Művészeti Akadémia köztestülete és intézményei a magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó képviselőit összefogva elkötelezetten segíti nemzeti és egyetemes kultúránk értékeinek megőrzését és támogatja új, értékes alkotások születését.